XA
.64
.524

THE
TRUSTEES OF
THE PUBLIC LIBRARY

OMNIUM LUX CIVIUM

MDCCCLII
MDCCC
LXXVIII

OF THE
CITY OF BOSTON
1852-1878

PURCHASED
FROM THE INCOME
OF THE FUND GIVEN TO
THE PUBLIC LIBRARY OF
THE CITY OF BOSTON BY
JOSIAH HENRY BENTON
1843-1917

A. J. DOWNEY, SCULPT

AESOPI

PHRYGIS FABELLAE GRAE-
ce & Latine, cum alijs opusculis, quo-
rum index proxima refertur
pagella.

Basileae, in officina Ioannis Frobenij.
An. M. D. XXIIII.

INDEX AVTORVM HVIVS LIBRI.

Aesopi Phrygis uita & fabellæ.

Gabriæ Græci fabellæ tres & quadraginta ex trimetris Iambis, præter ultimã ex scazonte, tetrastichis conclusæ.

Ex Aphthonij exercitamẽtis de fabula: tum de formicis & cicadis.

De fabula ex imaginibus Philostrati.

Homeri βατραχομυομαχία, hoc est, ranarũ & murium pugna.

Musæus poeta uetustissimus de Erò & Leandro.

Agapetus de officio regis ad Iustinianũ Cæsarẽ.
Hæc omnia cum Latina interpretatione.

Γαλεωμυομαχία, hoc est, felium & muriũ pugna, tragœdia Græca.

IOANNES FROBENIVS STVDIOSIS SAL.

ITerum exhibemus uobis Aeſopi fa-
bellas cum aliquot alijs libellis Græce
& Latine, quod proximam æditionẽ,
quæ tota Græca fuit, ijs, qui adhuc ti-
rones ſunt in Græcanica literatura, mi
nus gratam fuiſſe cognouerimus, quibus hoc En-
chiridium præcipue paratur. Nam qui iam aliqua-
tenus profecerunt, malunt in alijs autoribus ſe ex-
ercere. Nos etiam incipientibus conſulendum pu-
tamus. Nec libet qbuſdã hodie in Academijs uer-
ſari, ubi ſunt publici Græcarum literarum profeſ-
ſores, propter ingẽs iſtud diſſidium, quod magnã
orbis partẽ, ſed præcipue gymnaſia affligit, bonis
ſtudijs omnibus internicionem minitans, niſi meli-
or deus aliquis ſuccurrat. Talibus igitur qui domi
ſuo (quod aiunt) Marte aliquid Græcanicæ erudi-
tionis comparare uolũt, muti magiſtri uice erit La
tina uerſio. Vos noſtram operam boni cõſulite, &
Bene ualete. Baſileæ.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΒΙΟΣ, ΤΟΥ ΜΥΘΟΠΟΙΟΥ, ΜΑΞΙΜΩΙ ΤΩΙ ΠΛΑΝΟΥΔΗΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ.

Πραγμάτων φύσιν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μετ᾽ αὐτοὺς παρέδωκαν φέροντες. αἴσωπος δὲ δοκεῖ μὴ πόῤῥω θειοτέρας ἐπιπνοίας τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἁψάμενος, πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελάσαι. καὶ γὰρ οὔτ᾽ ἀποφαινόμενος, οὔτε συλλογιζόμενος, οὔτε μὴν ἐκ τῆς ἱστορίας, ἣν ὁ πρὸ τῆς κατ᾽ αὐτὸν ἡλικίας ἤνεγκε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδοτριβῶν, οὕτω τὰς τῶν ἀκροωμένων ἀγρεύει ψυχάς, ὡς αἰσχύνεσθαι τοὺς λογικοὺς ποιεῖν, ἢ φρονεῖν ἃ μήτ᾽ ὄρνιθες μήτ᾽ ἀλώπεκες. καὶ αὖ πάλιν μὴ προσέχειν ἐκείνοις, οἷς πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν καιρῷ νουνεχῶς προσεσχηκότα μυθεύεται. δι᾽ ὧν μὲν κινδύνους ἐπηρτημένους αὐτοῖς διέδρα, ἃ δὲ μεγίστης ἐν τοῖς καιρίοις τῆς ὠφελείας ἔτυχεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν καθ᾽ αὑτὸν βίον φιλοσόφου πολιτείας εἰκόνα προθέμενος, καὶ ἔργοις μᾶλλον, ἢ λόγοις φιλοσοφήσας, τὸ μὲν γένος ἐξ ἀμορίου τῆς φρυγίας κατῆγε τῆς μεγάλης ἐπίκλησιν. τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐφ᾽ ᾧ καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ, τὸ τοῦ πλάτωνος ἐν γοργίᾳ καλῶς ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρῆσθαι, ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ταῦτά φησιν ἐναντία ἀλλήλοις ἐστίν, ἥ, τε φύσις, καὶ ὁ νόμος. αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχήν, ἡ μὲν φύσις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ᾽ ἀνθρώπων νόμος τὸ σῶμα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο. ἴσχυσε μέντοι οὐδ᾽ οὕτω τὴν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμήνασθαι. ἀλλὰ καί

AESOPI FABVLATORIS VITA, A MAXIMO PLANVDE COMPOSITA.

RErum humanarum naturam perse/
cuti sunt & alij, & posteris
tradiderũt. Aesopus uero uidetur
non absq; diuino afflatu cum mora/
lem disciplinam attigerit, magno
interuallo multos eorum superas/
se. & enim neq; definiendo, neq; ratiocinando,
neq; ex historia, quam ante ipsius ætatem tu/
lit tempus, admonendo, sed fabulis
penitus erudiendo, sic audientium
uenat animos, ut pudeat ratione præditos facere,
aut sentire, quæ neq; aues, neq; uulpes. & rursus nõ
uacare illis, quibus pleraq; bruta tempore pru-
denter uacasse fingunt, ex quibus aliqua, pericula
imminẽtia effugerũt, aliq maximã utilitatẽ in oppor
tunitatibus cõsecuta sunt. Hic igit, qui uitam suam
philophicæ reip. imaginem proposuerat, & operi-
b9 mag3, q̃ uerbis philosophat9, gen9 qdẽ traxit ex
Ammorio oppido Phrygiæ, cognomẽto magnæ,
sed fortuna fuit seru9. Quare & magnope mihi ui/
det Platonis illud in Gorgia pulchre simul & uere
dictũ. plerũq; em̃ hæc, inquit, cõtraria inter se sunt,
natura simul, ac lex. Nam Aesopi animum
natura liberum reddidit, sed hominum
lex corpus in seruitium tradidit. Potuit tamen ne
sic quidem animi libertatẽ corrumpere. Sed quam

τοι, πρὸς πολλὰ καὶ πολλαχόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς οἰκείας ἐκείνης ἕδρας οὐχ οἷός τ' ἐγένετο μεταστῆσαι. ἐτύγχανε δ' ὢν οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέστατα τῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε. καὶ γὰρ φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖνα, σιμὸς τὸν τράχηλον, πρόχειλος, μέλας. ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε (ταὐτὸν γὰρ αἴσωπος τῷ αἰθίοπι) προγάστωρ, βλαισὸς, καὶ κυφός. τάχα καὶ τὸν ὁμηρικὸν θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τοῦ εἴδους ὑπερβαλλόμενος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐτῷ χείριστον ἦν, τὸ βραδύγλωσσον, καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄσημόν τε καὶ ἀδιάρθρωτον. ἃ πάντα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν αἰσώπῳ παρασκευάσαι, καὶ γὰρ δὴ τὸ θαῦμα ἂν ἦν, εἰ οὕτως ἀτόπως ἔχοντι τοῦ σώματος, ἐξεγένετο τὰς τῶν δουλούντων ἄρκυς διαφυγεῖν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρί. τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινούστατος ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πᾶσαν ἐπηβολώτατος. ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτὸν, ἅτε πρὸς οὐδὲν οἰκίας ἔργον εἰκείως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν, ὁ δ' ἀπελθὼν, προθύμως τοῦ ἔργου εἴχετο. ἀφικομένῳ δ' ἔπειτα καὶ τῷ δεσπότῃ πρὸς τὸν ἀγρὸν, ἐφ' ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκοπὴν θέσθαι, γεωργός τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρον ἤνεγκεν. ὁ δ' ἐπὶ τῷ τῆς ὀπώρας ἡσθεὶς ὡραίῳ, ἀγαθόποδι τῷ οἰκέτῃ (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδὶ) φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὸ λουτρὸν παραθεῖναι. συμβὰν δ' οὕτω, καὶ τοῦ αἰσώπου κατὰ δή τινα χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ ἀγαθόπους λαβόμενος, βουλὴν τοιάνδε τῶν συνδούλων τινὶ προτείνει, ἐμφορηθῶμεν εἰ δοκεῖ τῶν σύκων ὦ οὗτος, κἂν ὁ δεσπότης ἡμῶν ταῦτα ζητήσῃ, ἀλλ' ἡμεῖς τοῦ αἰσώπου καταμαρτυρήσομεν ἀμ-

φω, ὡς

uis ad res uarias, & in diuersa loca trãsferret corp⁹, à propria tamen sede illum traducere nõ potuit. Fuit autem non solum seruus, sed & deformissimus omnium suæ ætatis hominum. nam acuto capite fuit, p̃ssis naribus, depresso collo, p̃mi nẽtibus labris, niger, uñ & nomẽ adeptus ẽ. (idẽ ei Aesopus, qđ æthiops) uentrosus, ualgus, & incuruus, forte & Homericũ Thersiten turpitudine formæ superans. Hoc uero omnium in eo pessimum erat, tardiloquentia, & uox obscura simul, & inarticulata. Quæ oĩa etiã uident̃ seruitutẽ Aesopo parasse. Etenim mirum fuisset, si sic indecenti corpore potuisset seruientiũ retia effugere. Sed corpore sanè tali, animo uero solertissimo natura extitit, & ad om̃e cõmentũ felicissimus. Possessor igitur ipsius tanq̃ ad nullũ domesticum opus cõmodũ, ad fodiendũ agrũ emisit. ille uero digressus alacriter operi incũbebat. p̃fecto uero aliquãdo & hero ad agros, ut opera specularetur, agricola q̃dã ficos egregias decerptas dono tulit. ille uero fructus delectat⁹ pulchritudĩe, Agathopodi ministro (hoc em̃ erat nomẽ puero) seruare iussit, ut sibi post balneum apponeret. cum uero ita euenisset, atq; Aesopo ob quãdã necessitatem ingresso ĩ domũ, occasiõe capta Agathopus cõsiliũ huiusmodi conseruo cuidam offert. impleamur, si placet, ficibus heus tu. ac si herus noster has req̃sierit, nos uero cõtra Aesopũ testificabimur ã-

φῶ, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος, καὶ ἐπ' ἀληθεῖ θεμελίῳ τῇ πρὸς τὸν οἶκον εἰσόδῳ, πολλὰ τῶν ψευδῶν ἐποικοδομήσομεν, καὶ τὸν μηδὲν ἔσται ὅγε εἷς πρὸς τοὺς δύο, καὶ ταῦτα μηδ' ἄνευ ἐλέγχων διᾶραί ποτε τὴν γλῶτταν δύναμιν ἔχων. δόξαντος δὴ τούτου, πρὸς τοὖργον ἐχώρησαν, καὶ τῶν σύκων ἐσθίοντες ἔλεγον ἐφ' ἑκάστῳ σὺν γέλωτι, φεῦ σοι δύστηνε αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, καὶ τὰ σῦκα ζητήσας, καὶ ἀκούσας, ὡς αἴσωπος αὐτὰ κατεδηδόκει, τόν τε αἴσωπον σὺν ὀργῇ κελεύει κληθῆναι, καὶ κληθέντι φησί. λέγε μοι ὦ κατάρατε, οὕτω μου καταφρονήσας, ὡς εἰς τὸ ταμιεῖον εἰσελθεῖν, καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα θοινήσασθαι; ὁ δὲ ἀκούων μὲν, καὶ συνιεὶς ἦν, λαλεῖν δὲ εἶχεν οὐδ' ὁπωσοῦν διὰ τὸ βραδύγλωσσον. μέλλων δὲ ἤδη τύπτεσθαι, τῶν κατηγόρων σφοδροτέρων ἐπικειμένων, πεσὼν πρὸς τοὺς τοῦ δεσπότου πόδας, ἀναμεῖναι μικρὸν ἐδεῖτο. δραμὼν δὲ, καὶ χλιαρὸν ὕδωρ προσενεγκὼν, τοῦτό τε πέπωκε, καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς, αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνον ἀνέβαλεν. οὔπω γὰρ τροφῆς ἀψάμενος ἔτυχεν. ἠντιβόλει γοῦν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διώκοντας δρᾶσαι, ὡς ἂν δῆλον γένηται, τίς ὁ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νοήμον αὐτοῦ θαυμάσας, οὕτω ποιεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν. οἱ δ' ἐβουλεύσαντο πιεῖν μὲν τοῦ ὕδατος, μὴ μέντοι καθεῖναι κατὰ τοῦ λαιμοῦ τοὺς δακτύλους, ἀλλ' ἐπὶ τὰ πλάγια τῶν γνάθων αὐτοὺς παραφέρειν. οὐκ ἔφθασαν δὲ πιόντες, καὶ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο ναυτίαν τοῖς πεπωκόσι παραχρῆμα ἐπενεγκὸν, αὐτομάτως παρέχε τὴν ὀπώραν ἀναδοθῆναι. τότε τοίνυν πρὸ ὀφθαλμῶν πεσόντος, τοῦ τε κακουρ-

γήματος

bo, q in domum ingressus sit, & ficus clàm comederit, & super uero fundamento, uidelicet ĩ domũ ingressiõe, multa mẽdacia ĩædificabim⁹, & nihil unus ad duos fuerit, præsertim cum ne sine probationibus quidem diducere unq̃ os queat. ui so uero hoc, ad opus accesserunt, & ficus deuorãtes, dicebãt ĩ singulis cũ risu, Væ tibi infelix Aesope. cum igitur herus rediisset à lauacro, & ficus petiisset, & audiuisset quod Aesopus eas comederit, & Aesopum cum ira iubet uocari, & uocato ait. dic mihi ò execrande, ita me contempsisti, ut in penu ingredereris, & paratas mihi ficus comederis? ille audiebat qdẽ, & ĩtelligebat, sed loq poterat nullo mõ ob lĩguæ tarditatẽ. cũ iã uerberãdus esset, & delatores uehemẽtiores instarent, procumbẽs ad heri pedes, ut sustineret se parũ, orabat. cũ aũt accurrisset, & tepidã aquã attulisset, eam bibit, & digitis in os demissis, rursum humorẽ solũ reiecit. nondũ eñi cibum attigerat. orabat igitur ut idem & accusantes facerent, quo manifestũ fieret, qs nã ficus dissipasset. herus autẽ ingeniũ hominis admiratus, sic facere & alios iussit. illi autem deliberauerant bibere quidẽ aquã, nõ tñ demittere in guttur digitos, sed per obliqua maxillarum eos circunferre. uix dum autem biberant, cum tepida illa aqua nausea potis inducta effecit, ut sponte fructus redderetur. Tunc igitur ante oculos posito & male

γήματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπότης ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας μαστίζεσθαι, οἳ δ' ἐπέγνωσαν σαφῶς κατὰ τὸν εἰπόντα, ὡς ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανεύεται, αὐτῷ λέληθε τὸ κακὸν ἀρχιτεκτονῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τοῦ μὲν δεσπότου εἰς ἄστυ ἐπαναζεύξαντος, τοῦ δ' αἰσώπου σκάπτοντος ᾗ προσετάχθη, ἱερεῖς τῆς ἀρτέμιδος εἴτ' ἄλλοι τινὲς ἄνθρωποι τῆς ὁδοῦ πλανηθέντες, καὶ τῷ αἰσώπῳ περιτυχόντες, προὔτρεπον πρὸς διὸς ξενίου τὸν ἄνδρα, τὴν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδεῖξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, εἶτα καὶ ἡγησάμενος αὐτοῖς, εἰς τὴν ἐζητουμένην ὁδὸν εἰσήνεγκεν. οἱ μὲν οὖν τοῦτον μὲν ἐπὶ τῇ ξενίᾳ, τοῦτον δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ὁδηγίᾳ διαφερόντως τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτηθέντες, τάς τε χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἦραν, καὶ εὐχῇ τὸν εὐεργέτην ἠμείψαντο. αἴσωπος δ' ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον καταπεσὼν ὑπό τε τοῦ συνεχοῦς πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν τύχην ἐπιστᾶσαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης καὶ λόγου δρόμον καὶ σοφίαν τὴν τῶν μύθων χαριζομένην. εὐθὺς οὖν διυπνισθεὶς, φησί, βαβαὶ πῶς ἡδέως κεκοίμημαι. ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα. καὶ ἰδοὺ ἀκωλύτως λαλῶ βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θεοὺς συνῆκα πόθεν μοι τἀγαθὸν προσεγένετο τοῦτο. εὐσεβήσας γὰρ εἰς τοὺς ξένους, ἀντιλαμβανομένου τοῦ κρείττονος ἔτυχον. ἄρ' οὖν τὸ εὖ ποιεῖν ἀγαθῶν ἐστὶ πλήρες ἐλπίδων. οὕτω μὲν οὖν αἴσωπος ὑπερησθεὶς τῷ πράγματι, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τοῦ δ' ἐφεστηκότος τῷ ἀγρῷ (ζηνᾶς ἦν αὐτῷ τοὔνομα) πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ἐλθόντος, καὶ τούτων ἕνα, ἐπειδή μικρὸν ἐσφάλη τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ πατάξαντος, αἴσωπος

ficio ministrorum & calumnia, he-
rus iussit eos nudos flagro uapulare. illi uero
cognouerũt manifeste dictum illud, qui in alterũ
dolos struit, sibi inscius malum fabri-
cat. sequenti uero die hero in urbem reue-
cto, Aesopo uero fodiẽte, queẽadmodũ iussus fue-
rat, sacerdotes Dianæ, siue alij qpiã hoĩes uia erran
tes, & Aesopum nacti, exhortabantur per Iouem
hospitalẽ, hoĩem, ut quæ in urbẽ duceret, uiã oñde-
ret. ille cũ sub umbrã arboris uiros adduxisset ꝑus
& frugalẽ apposuisset cœnam, inde & dux factus
ipsis, in quã quærebant uiã induxit. illi autem tum
ob hospitalitatẽ, tũ ob ducatũ, mirum in modum
uiro deuincti. & manus in cœlũ eleuarunt,
& ꝑcib⁹ bñfactorẽ remunerati sũt. Aesop⁹ uero re
uersus, & in somnum lapsus, & assiduo labo-
re, & æstu, uisus est uidere fortunam astantẽ si-
bi, & solutionẽ linguæ, et sermonis cursum, & eam,
quæ fabularũ est, doctrinã largientẽ. statim igit͛ ex-
citatus ait, papæ ut suauit͛ dormiui. sed & pulchrũ
somniũ uidere uisus sum, & ecce expedite loquor
Bos, Asinus, rastrũ, ꝑ deos intelligo uñ mihi bonũ
accesserit hoc. quia em̃ pius fui in hospites, propi-
tium numẽ consecutus sum. Ergo benefacere, bo-
na plenum est spe. sic igitur Aesopus læta-
tus facto, rursum cœpit fodere. Sed præ-
fecto agri (Zenas erat ipsi nomen) ad
operarios profecto, & horum unum, quoniã pa-
rũ errauerat in opere, uirga uerberante, Aesopus
statim

πρᾶγμα ἀνέκραγεν. ἄνθρωπε, τοῦ χάριν τὸν μηδὲν ἠδικηκότα οὕτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν εἰκῆ πληγὰς ἐμφορεῖς δι' ἡμέρας; πάντως ἀναγγελῶ ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. ζηνᾶς δὲ ταῦτα τοῦ αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγη τε οὐ μέσως, καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν, αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, οὐδὲν ἐμὸν ὄφελος ἔσται. φθάσας τοίνυν αὐτὸς κατηγορήσω αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δεσπότου, πρὶν αὐτὸς τοῦτ' αὐτὸ δράσῃ, καί με ὁ δεσπότης τῆς ἐπιτροπῆς παραλύσῃ. ταῦτ' εἰπὼν εὐθὺ τῆς πόλεως πρὸς τὸν δεσπότην ἤλαυνε. καὶ δὴ σὺν θορύβῳ προσελθὼν χαῖρέ φησι δέσποτα. ὁ δέ, τί τεθορυβημένος πάρει φησί; καὶ ὁ ζηνᾶς, χρῆμά τι τερατῶδες ἐν τῷ ἀγρῷ συνέβη. καὶ ὁ δεσπότης, ἦπου τι δένδρον παρὰ καιρὸν καρπὸν ἤνεγκεν; ἢ τῶν κτηνῶν τι παρὰ φύσιν ἐγέννησε; καὶ ὅς, οὐχ οὕτως, ἀλλ' αἴσωπος ἄναυδος τὸ πρότερον ὤν, νυνὶ λαλεῖν ἤρξατο. καὶ ὁ δεσπότης, οὕτω σοι μηδὲν τῶν ἀγαθῶν γένοιτο, τοῦτο νομίζοντι τέρας εἶναι. ὁ δὲ καὶ μάλα, φησίν, ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ περιύβρισεν, ἑκὼν παρίημι δέσποτα, εἰς δὲ σὲ καὶ θεοὺς οὐ φορητὰ βλασφημεῖ. ἐπὶ τούτοις ὀργῇ ληφθεὶς ὁ δεσπότης, τῷ ζηνᾷ φησιν. ἰδοὺ σοι παραδέδοται αἴσωπος, ἀπόδου, δώρησαι, ὃ βούλει ἐπ' αὐτῷ ποίησον. τοῦ δὲ ζηνᾶ ἐπ' αὐτῷ γενομένου παραλαβόντος τὸν αἴσωπον, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ δεσποτείαν αὐτῷ ἀναγγείλαντος, ἐκεῖνος ὅ, τι δήποτε βουλομένῳ σοί ἐστί φησιν ἔργασαι. ἧκε δὲ δή τινα τύχην ἀνδρός τινος κτήνη ζητοῦντος πρίασθαι, καὶ διὰ ταῦτα τὸν ἀγρὸν διιόντος ἐκεῖνον, καὶ τὸν ζηνᾶν ἐρομένου, ἐκεῖνος θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοί φησιν ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄρρεν, ὅπερ εἰ θέλεις ὠνήσασθαι, πάρεστι. τοῦ δὲ ἐμπόρου φήσαντος ὑποδειχθῆναι

αὐτῷ

statim exclamauit, homo cuius gratia eũ qui nulla iniuria affecit, sic uerberas? & oĩbus temere plagas ingeris quotidie? omnino renunciabo hæc hero. Xenas autẽ hæc ab Aesopo audiẽs obstupuit nõ mediocriter, & secũ ait, ꝙ Aesopus loq̃ cœperit, nulla mihi utilitas erit. præueniens igitur ipse accusabo eũ coram domino, anteꝗ̃ ipse hoc idem faciat, & me herus procuratione priuet. his dictis, urbem uersus ad dominum uectus ẽ. cæterũ turbat⁹ cũ accessisset, salue inq̃t here. Ille uero, q̃d ꝑturbatus ades inquit? & Xenas, res quædã monstrosa in agro cõtigit. & herus, nũquid arbor præter tẽpus fructũ tulit? aut iumẽtũ aliq̃d præter naturã genuit? & ille, nõ ita, sed Aesopus, qui antea erat mutus, nũc loqui cœpit. & herus, sic tibi nihil boni fiat hoc existimãti mõstrũ esse. & ille, & sanè inquit, nã quæ in me cõtumeliose dixit, spõte prætereo here, in te aũt & deos intolerabiliter conuiciatur. his ira percitus herus, Xenæ ait, ecce tibi traditus est Aesopus, uende, dona, quod uis de eo fac.

Cum Xenas aũt in potestate sua accepisset Aesopũ, & quod in eum haberet imperiũ ei renunciasset, ille, quodcunq; uolenti tibi licet, inquit, effice. forte uero cũ uir quidam iumenta quæreret emere, & propterea per agrũ illũ iter faceret, & Xenam rogaret, ille iumentum non licet mihi inq̃t uẽdere, sed mancipiũ masculũ, q̃d si uis emere, adest. cum uero mercator dixisset ostendi

sibi

αὐτῷ τὸ σωμάτιον, καὶ τῷ ζηνᾷ τὸν αἴσωπον μεταπεμ-
ψαμένου, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν καὶ ἀνακαγχάσας, πό-
θεν σοί φησι πρὸς τὸν ζηνᾶν, ἥδε ἡ χύτρα; πότερον στέλε-
χός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν,
οὐδὲν ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη. ἵνα τί μοι τὴν
πορείαν διέκοψας τουτουὶ τοῦ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦ-
τ' εἰπὼν, ἀπήει τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. ὁ δ' αἴσωπος μεταδιώ-
ξας αὐτὸν, μεῖνόν φησιν. ὁ δὲ μεταστραφεὶς, ἄπιθί φη-
σιν ἀπ' ἐμοῦ ῥυπαρώτατε κύων. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰπέ
μοι, τίνος ἕνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; καὶ ὁ ἔμπορος, κά-
θαρμα, ἵνα τί χρηστὸν πρίωμαι, σοῦ δὲ ἀχρήστου καὶ σα-
προῦ ὄντος, οὐ χρήζω. καὶ ὁ αἴσωπος, ὤνησαί με, καὶ εἴ
τίς ἐστι πίστις, πολλά σε ὠφελῆσαι οἷός τ' εἰμί. καὶ ὅς,
τί δ' ἂν σοῦ ὀναίμην, συγήματος ὄντος αὐτόχρημα; καὶ
ὁ αἴσωπος, οὐ πάρεισί σοι παιδία οἴκοι ἀτακτοῦντα καὶ
κλαίοντα; τούτοις ἐπίστησόν με παιδαγωγὸν, καὶ πάν-
τως αὐτοῖς ἀντὶ μορμοῦς ἔσομαι. γελάσας οὖν ἐπὶ τού-
τῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ τῷ ζηνᾷ, πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πω-
λεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ τριῶν φησιν ὀβολῶν. ὁ δ' ἔμπορος
αὐτίκα τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς κατεβάλλετο, λέγων, οὐδὲν
κατεθέμην, καὶ οὐδὲν ἐπριάμην. ὁδευσάντων τοιγαρ-
οῦν καὶ ἀφικομένων αὐτῶν οἴκαδε, παιδάρια δύο ἔτι
ὑπὸ μητρὶ τελοῦντα, τὸν αἴσωπον ἰδόντα καὶ συγχυθέν-
τα, ἀνέκραξε. καὶ ὁ αἴσωπος εὐθὺς τῷ ἐμπόρῳ φη-
σίν. ἔχεις μου τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γελάσας,
εἰσελθὼν φησιν, ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου. τὸν δὲ εἰσ-
ελθόντα καὶ ἀσπασάμενον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε ἄρα
κακὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ φασὶ συμβέβηκεν, ὅτι σωμά-
τιον αἰσχρὸν οὕτως ἐπρίατο; ἀλλ' ὡς ἔοικεν, ἀντὶ βα-

sibi seruulum,& Zenas Aesopum accer/
sisset,mercator uidens ipsum,& cachinnatus un/
de tibi,inquit ad Zenam,hæc olla? utrum trun/
cus est arboris,an homo? hic nisi uocem haberet
fermè uideretur uter inflatus. Quare mihi
iter interrupisti huiusce piaculi gratia? his
dictis,abijt suam uiam . Aesopus uero insecu
tus ipsum,mane inquit.ille autē cōuersus,abi in/
quit à me sordidissime canis.& Aesopus .dic
mihi cuius rei causa huc uenisti? & mercator,sce
leste,ut aliquid boni emerē,tui ꝙ inutilis & mar/
cidus sis,non egeo.& Aesopus,eme me,& si
qua est fides,multum te iuuare potis sum.& ille,
qua in re à te iuuari possem,cū sis odiū penit⁹? &
Aesopus,nōne adsūt tibi pueruli domi turbulēti,et
flentes? his præfice me pædagogum.omni/
no eis pro larua ero.Ridens igitur de hoc
mercator,inquit Zenæ. Quanti malum hoc uen/
dis uas? ille uero,tribus inquit obolis .mercator
autem statim tres obolos soluit,dicens,nihil
exposui,& nihil emi.Cum igitur iter fecissent,
ac ꝑuenissent in suā domū,pueruli duo,q adhuc
sub matre erant,Aesopo uiso perturba/
ti exclamauerūt,& Aesopus statim mercatori in/
qt,habes meæ pollicitatiōis ꝓbationē. ille uero ri/
dens ingressus inquit,saluta conseruos tuos,intro/
gressum autē,ac salutantē uidentes illi,quod nam
malum nostro hero,inquiunt,contigit,ut ser/
uulum deformē adeo emerit? sed ut uideť pro fa/
scino

σκευῶν τοῦ τῆς οἰκίας ὠνήσατο. μετὰ δ' οὐ πολὺ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν, τὰ πρὸς ὁδὸν εὐτρεπισθῆναι τοῖς δούλοις ἐπέσκηψε, μέλλειν γὰρ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς ἀσίαν πορεύεσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δ' αἴσωπος ἐδεῖτο τοῦ κουφοτάτου τῶν φορτίων αὐτῷ παραχωρεῖν, ἅτε δὴ νεωνήτῳ, καὶ μήπω πρὸς τὰς τοιαύτας ὑπουργίας γεγυμνασμένῳ. τῶν δὲ, καὶ εἰ μηδὲν ἄραι βούλοιτο συγγνώμην παρεχομένων, ἐκεῖνος οὐ δεῖν ἔλεγε πάντων κοπιώντων αὐτὸν μόνον ἀσυντελῆ τυγχάνειν. τῶν δὲ ὅπερ ἂν ἆραι βούληται ἐπιτρεπόντων, δεῦρο, κἀκεῖσε περιβλεψάμενος, καὶ σκεύη ἀθροίσας διάφορα σάκκους, καὶ στρώματα καὶ γυργάθους, ἕνα γύργαθον ἄρτων πεπληρωμένον, ὃν δύο βαστάζειν ἔμελλον, αὐτῷ ἐπιτεθῆναι κελεύει. οἱ δὲ γελάσαντες, καὶ μηδὲν εἶναι μωρότερον τοῦ χυδαίου τούτου καθάρματος φάμενοι, ὃς μικροῦ μὲν ἔμπροσθεν τὸ κουφότατον ἐδεῖτο ἆραι τῶν φορτίων, νῦν δὲ τὸ πάντων βαρύτατον εἵλετο. χρῆναι μέντοι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρῶσαι, ὑπολαβόντες τὸν γύργαθον, ἐπιτιθέασι τῷ αἰσώπῳ. ὁ δὲ κατὰ τῶν ὤμων τὸ φορτίον ἀπηχθισμένος, δεῦρο κἀκεῖσε διεκλονεῖτο. τὸν δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος, ἀπεθαύμασεν, καὶ φησίν. αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν πρόθυμος ὢν, ἤδη τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν διέτισε, κτήνους γὰρ φόρτον ἤρατο. ἐπεὶ δὲ ὥρας οὔσης ἀρίστου κατέλυσαν, αἴσωπος κελευσθεὶς ἀρτοδοτῆσαι, ἡμιδεᾶ τὸν γύργαθον πολλῶν φαγόντων ἐποίησεν. ὅθεν καὶ μετὰ τὸ ἄριστον κουφοτέρου τοῦ φορτίου γεγονότος, προθυμότερον ὥδευε. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας οὗ κατήχθησαν πάλιν ἀρτοδοτήσας, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ κενὸν παντάπασιν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνέχων τὸν γύργαθον, πρῶτος ἁπάν-

των

ſcino domus hunc emit. non multo uero poſt, & mercator ingreſſus apparari res ad iter ſeruis iuſſit, quod poſtridie in Aſiam profecturus eſſet. illi igit̃ ſtatim uaſa diſtribuebant. at Aeſopus rogabat leuiſſimum onus ſibi concedi tanquam nuper empto, & nondum ad hæc miniſteria exercitato. his autẽ & ſi nihil tollere uellit ueniam præbentibus, ille non oportere dixit omnibus laborantibus, ſe ſolum inutilem eſſe. his quod attollere uellet permittentibus, huc & illuc cũ circunſpexiſſet, & uaſa cõgregaſſet diuerſa, ſaccos, & ſtramẽta, & caniſtros, unũ caniſtrũ panis plenum, quem duo baiulare debebant, ſibi imponi iubet. Illi autem ridentes, & nihil eſſe ſtultius uili hoc ſceleſto inquientes, qui paulo ante leuiſſimum rogabat tollere onus, nunc omnium grauiſſimum elegit. oportere tamen deſyderium eius explere, ſullatum caniſtrũ impoſuerũt Aeſopo. ille uero humeris onere grauatis huc & illuc dimouebatur.
hũc uidẽs mercator, admiratꝰ eſt, & inqt: Aeſopus cũ ad laborandũ promptus ſit, iam ſuũ pretiũ perſoluit, iumenti enim onus ſuſtulit. cum uero hora prãdij diuertiſſent, Aeſopꝰ iuſſus panes diſpẽſare, ſemiuacuũ caniſtrũ multis comedẽtibꝰ fecit. unde etiam poſt prandium leuiore onere facto alacriꝰ incedebat. uerũ ueſpe quoq; illic, quò diuerterant pane diſtributo, poſtera die uacuum omnino humeris ſullato caniſtro, primus omni-

των ἦσαν, ὡς καὶ τοῖς συνδούλοις προέχοντα τοῦτον ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σαπρός ἐστιν αἴσωπος, ἤ τις ἕτερος. καὶ καταμαθοῦσιν ἐκεῖνον εἶναι, θαυμάζειν ὅπως τὸ μεμελανωμένον ἀνθρώπιον, συνεχέστερα πάντων ἔπραξε τοὺς ῥαδίως δαπανωμένους ἄρτους ἀράμενον, ἐκείνων τὰ στρώματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἐπιφορτισαμένων, ἃ μὴ φύσιν ἔλαχεν οὑτωσὶ δαπανᾶσθαι. ὁ μὲν οὖν ἔμπορος ἐπὶ τῇ ἐφέσῳ γενόμενος, τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀνδραπόδων σὺν κέρδει ἀπέδοτο. ὑπελείφθη δ' αὐτῷ τρία, γραμματικός, ψάλτης, καὶ ὁ αἴσωπος. τῶν δέ τις αὐτῷ συνήθων συμβουλεύσας εἰς σάμον ἀπᾶραι, ὡς ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρδει ἀπεμπωλήσοντι τὰ σωμάτια, πείθει. καὶ ὁ ἔμπορος ἐπιβὰς τῆς σάμου, τὸν μὲν γραμματικὸν σὺν τῷ ψάλτῃ καινὰς στολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ἐπὶ τοῦ πρατηρίου. τὸν δ' αἴσωπον, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι, ὅλος γὰρ ἦν ἁμάρτημα, ἐσθῆτα σάκκου τούτῳ περικαθάψας, μέσον ἀμφοῖν ἔστησεν, ὡς καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐξίστασθαι λέγοντας, πόθεν τοῦτο βδέλυγμα, τὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζον; αἴσωπος δὲ, καί περ ὑπὸ πολλῶν σκωπτόμενος, ἵστατο μέντοι τολμηρὰ πρὸς αὐτοὺς ἀπενίζων. ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἷς τῶν ἐνοικούντων ὢν τηνικαῦτα τῇ σάμῳ, προελθὼν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ θεασάμενος τοὺς μὲν δύο παῖδας σὺν εὐπρεπείᾳ περιϊσταμένους, μέσον δὲ τούτων τὸν αἴσωπον, ἠγάσατο τὴν τοῦ ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὅπως τὸν αἰσχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ τέταχεν, ὡς τῇ παραθέσει τοῦ δυσειδοῦς, καλλίους ἑαυτοῖν τοὺς νεανίας φανῶσι. ἐγγυτέρω δ' ἐπιστὰς, ἐπύθετο τοῦ ψάλτου, πόθεν ἂν εἴη. καὶ ὃς, καππαδόκης. καὶ ὁ ξάνθος. τί οὖν οἶδας ποιεῖν; ὁ δὲ, πάντα.

um ibat, ut & conseruis præcurrentē hunc uidēti-
bus dubiū faceret, utrum putridus esset Aesopus,
an qs ali⁹. & cū cognouissent illū esse, admirarent,
quod denigratus homuncio solertius omni-
bus fecerit, qm̄ qui facile absumerētur panes, sustu
lit, cum illi stramenta, & reliquā supellectilem ba-
iularēt, quæ nō est sortita naturā, ut sic absumeret.
mercator itaq; cum esset Ephesi, alia quidem
mancipia cum lucro uendidit. remanserūt
autem ei tria, grammaticus, cantor & Aesopus.
cū uero qdā ex familiarib⁹ ei suasisset, ī Samū ut na
uigaret, tanq̄ ibi cū maiore lucro diuendituro ser-
uulos, psuadet. & mercator cū peruenisset in Samū,
grāmaticū qdē & cātorē, utrūq; noua ueste indutū
statuit in foro, sed Aesopum quoniam necun-
de poterat ornare (totus enim erat mēdosus) ue-
ste ex sacco ei circūposita, mediū inter utrūq; cōsti
tuit, ut & uidentes stuperent dicentes: unde hæc
abominatio, quæ & alios obscurat? Aesopus aūt
q̄uis à multis morderetur, stabat tamen auda-
cter ad ipsos intuens. Xanthus uero philosophus
habitans tunc Sami, profectus in
forum, & uidens duos quidem pueros cum or-
natu astantes, medium uero horum Aesopum,
admiratus est mercatoris cōmentum, quod turpē
in medio collocauerat, ut appositione deformis
pulchriores seipsis adolescētuli apparerēt. ppi⁹ aūt
astās, pcontatus est cātorē, cuias esset & is, Cappa-
dox. tum Xāthus, qd igitur scis facere? hic, omnia.

καὶ ἐπὶ τούτοις Αἴσωπος ἐξεγέλασε. τῶν δὲ σχολασι-
κῶν, οἳ τῷ Ξάνθῳ συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαν-
τα καὶ παραφήναντα τοὺς ὀδόντας ἐξαίφνης, καί τι τέ-
ρας ὁρᾶν δοξάντων, καὶ τοῦ μὲν, ἢ που κήλη ὀξὺν ὀδόντας ἔχου-
σα λέγοντος, τοῦ δὲ, τί ποτ᾽ ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; τοῦ δ᾽
ὡς οὐκ ἐγέλασεν, ἀλλ᾽ ἐξερρίγωσε, πάντων δὲ βουλομένων
γνῶναι τίς ποτ᾽ ἦν ὁ γέλως, εἷς τις αὐτῶν προσελθὼν
τῷ Αἰσώπῳ φησὶν, ὅτου χάριν ἐγέλασας; καὶ ὅς, ἀπο-
χώρει θαλάττιον πρόβατον. τοῦ δὲ, ἀμηχανήσαντος τοῖς
ὅλοις ἐπὶ τῷ λόγῳ, κἀκ τοῦ εὐθέως ἀναχωρήσαντος, ὁ
Ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησὶ, πόσου τιμήματος ὁ ψάλ-
της; τοῦ δὲ, χιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, πρὸς τὸν
ἕτερον ἦλθεν, ὑπέρβαλλον ἀκούσας τὸ τίμημα. ἐπομένου
καὶ τοῦτον ἐρομένου τοῦ φιλοσόφου, πόθεν ἂν εἴη, καὶ
ἀκούσαντος ὅτι Λυδὸς, καὶ ἐπανερομένου, τί οὖν εἶδας
ποιεῖν; κἀκείνου φαμένου πάντα, πάλιν ἐγέλασεν Αἴ-
σωπος. τῶν σχολαστικῶν δέ τινος ἀπορουμένου, τί δή
ποτ᾽ οὗτος πρὸς πάντας γελᾷ; ἕτερος πρὸς αὐτὸν εἶ-
πεν. εἰ βούλει καὶ σὺ θαλάττιος τράγος ἀκοῦσαι, ἐρώτη-
σον. ὁ δὲ Ξάνθος, καὶ αὖθις ἤρετο τὸν ἔμπορον, πόσου τι-
μήματος ὁ γραμματικός; κἀκείνου τρισχιλίων ὀβο-
λῶν ἀποκριναμένου, δυσφόρως ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε
τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τιμήματος. καὶ στραφεὶς ἀπῄει. τῶν δὲ
σχολαστικῶν ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ τὰ σωμά-
τια, ναί φησιν. ἀλλὰ δόγμα κεῖται, μὴ ἀνδράποδον ὠνεῖ-
σθαι τῶν πολυτίμων. ἑνὸς δὲ τούτων φαμένου, ἀλλ᾽ εἰ
ταῦθ᾽ οὕτως ἔχει, τὸν γοῦν αἰσχρὸν τοῦτον οὐδεὶς νό-
μος ἐμποδὼν ἵσταται μὴ ὠνήσασθαι. τὴν αὐτὴν γὰρ
καὶ οὗτος λειτουργίαν εἰσοίσει. καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα
τούτου

atq; ad hæc Aesopus risit. Sed discipu-
lis, qui cū Xantho unà erant, ut uiderūt ipsum risis-
se, & ostendisse dentes statim, & aliquod mon-
strū uidere arbitrātibus, & uno certe hernia est dē-
tes habēs dicente, alio uero qd nā uidēs, risit? alio,
non risisse, sed riguisse, omnibus autē uolentibus
cognoscere, cur risisset, unus ipsorum accedens
Aesopo inquit: cuius rei gratia risisti? & is, ab-
scede marina ouis. illo uero confuso fun-
ditus eo sermone, repenteq; secedente,
Xanthus inquit mercatori: quanto pretio can-
tor? illo autem milli obolorum respondente, ad
alterum iuit, immenso audito pretio. atqui
& hunc rogitante philosopho, cuias nam foret, &
audito Lydū esse, rursusq; rogante, quid ergo scis
facere? & illo dicente, omnia, iterum risit Ae-
sopus. ex scholasticis aūt quodam dubitante, quid
nam hic ad omnes ridet? alius ei di-
xit: si uis & tu marinus hircus uocari, ro-
ga. Xāth⁹ aūt & rursus rogauit mercatorē, q̄nto p̄-
tio grammaticus? & illo tribus millibus obo-
lorum respondente, ægre philosophus tulit
immensum pretium, & auersus discedebat.
scholasticis aūt petētibus, an nō placuerint ei ser-
uuli: næ inquit, sed decretum est, non eme-
re mācipiū pretiosum. uno aūt ipsorū dicēte, sed si
hæc ita se habent, igitur turpem hunc nulla lex
impedimento est, ne ematur. idem enim
& hic ministerium afferet. & nos pretium

τούτου καταθησόμεθα, ὁ ξάνθος ἔφη, ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη ὑμᾶς ἐκτίσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸν δοῦλον ὠνήσασθαι, ἄλλως τε, καὶ τὸ γύναιόν μου καθάριον ὂν, οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπὸ αἰσχροῦ σωματίου ὑπηρετεῖσθαι. τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ' ἐγγύς ἡ γνώμη, καὶ τὸ μὴ πείθεσθαι γυναικὶ, ὁ φιλόσοφος εἶπε. λάβωμεν πρότερον πεῖραν, εἰ οἶδέ τι, μή ποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπόληται. προσελθὼν γοῦν τῷ αἰσώπῳ, χαῖρε φησί. καὶ ὃς, μὴ γὰρ ἐλυπούμην. καὶ ὁ ξάνθος, ἀσπάζομαί σε. κἀκεῖνος, κἀγώ σε. καὶ ὁ ξάνθος, ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τῷ παραλόγῳ καὶ ἑτοίμῳ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπλαγεὶς, ἤρετο, ποδαπὸς εἶ; ὁ δὲ μέλας φησί. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτό φημι, ἀλλὰ πόθεν γεγέννησαι. καὶ ὃς, ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρός μου. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ' ἐν ποίῳ τόπῳ γεγέννησαι. κἀκεῖνος, οὐκ ἀνήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν ἀνώγεῳ, ἢ κατώγεῳ. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ἐπίστασαι; κἀκεῖνος, οὐδέν. καὶ ὁ ξάνθος, τίνα τρόπον; ὁ δέ, ἐπειδήπερ οὗτοι πάντα ἐπίστασθαι ἐπηγγείλαντο, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδὲ ἕν. καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ ὑπερφυῶς ἀγάμενοι, νὴ τὴν θείαν πρόνοιαν, ἔφασαν, πάνυ καλῶς ἀπεκρίνατο. οὐδὲ γὰρ εἷς ἐστὶν ἄνθρωπος, ὃς ἂν πάντα εἰδείη. διὰ γὰρ ταῦτα δηλαδὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις οὖν ὁ ξάνθος φησὶ, βούλει πρίωμαί σε; καὶ ὁ αἴσωπος, ἐμοῦ πρὸς τοῦτο συμβούλου δέῃ; ὁπότερόν σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι, ἢ μὴ, ποίει. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς βίαν ποιεῖ, τοῦτο παρὰ τῇ σῇ κεῖται γνώμῃ. κἂν μὲν βούλῃ, βαλαντίου θύραν ἀνοίξας, ἀργύριον ἀρίθμει. εἰ δὲ, μὴ σκῶπτε. πάλιν οὖν οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, νὴ τοὺς θεοὺς νενίκηκε τὸν καθηγητήν. τοῦ δὲ

ξάνθου

huius exponemus, Xanthus ait: sed ridiculum esset, uos soluisse pretium, me autem seruum emisse, alioq, & uxorcula mea mũditiæ studiosa, nõ ferret à deformi seruulo seruiri sibi. at scholasticis rursus dicentibus, sed propè est sentẽtia, ne pareatur fœminæ, philosophus dixit: faciamus prius periculũ, an sciat aliquid, ne & preciũ incassum pereat. Adiens igitur Aesopum, gaude, inquit. & ille: num nam tristabar? & Xanthus, saluto te. & ille, & ego te. & Xanthus unà cum alijs inexpectato, & prompto respõso stupefactus, rogauit, cuias es? ille niger. & Xanthus: non hoc inquam, sed unde natus sis. & is: ex uentre matris meæ. non hoc dico, sed in quo loco natus sis. & ille: nõ renũciauit mihi mater mea, utrũ in sublimi loco, an ĩ humili. & philosoph⁹: qd uero facere nosti? & ille: nihil. & Xanthus: quomodo? quoniam hi omnia nosse professi sunt, mihi autem reliquerunt nihil. atq; his scholastici uehemẽter admirati, ꝑ diuinã ꝓuidẽtiã, dixerunt, ualde bene respõdit. nullus enim est homo, qui omnia norit. & propterea scilicet & risit. rursus igitur Xanthus inquit: uis emam te? & Aesopus: me hac in re consultore eges? utrum tibi uidetᷣ melius, aut emere, aut nõ, fac. nullus em̃ quidq̃ ui facit. hoc in tua positũ est uoluntate, & si uolueris, crumenæ ianuã aperiẽs, argẽtũ nũera. sin uero minime, ne cauillare rursus igitᷣ scholastici inter se dixerunt: per deos superauit præceptorem.

ξάνθου φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε δραπετεῦσαι βουλήσῃ; γελάσας ὁ αἴσωπος ἔφη, τοῦτο εἰ βουλήσομαι πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβούλῳ, ὥς δὴ καὶ σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί. καὶ ὁ ξάνθος, καλῶς μὲν λέγεις, ἀλλ' αἰσχρὸς εἶ. κἀκεῖνος, εἰς τὸν νοῦν ἀφορᾶν δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὴν ὄψιν. τότε τοῦ ἐμπόρου προσελθὼν ὁ ξάνθος φησὶ, πόσου τοῦτον πωλεῖς; καὶ ὅς, κερτομῆσαί μου πάρει τὴν ἐμπορίαν. ὅτι τοὺς ἀξίους σου παῖδας ἀφεὶς, τὸν αἰσχρὸν τοῦτον εἵλου, θάτερον τῶν λοιπῶν ὤνησαι, τοῦτον δὲ, προσδόμα λάβε. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ δῆτα, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμπορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν χολαστικοὶ τὸ χρῆμα συνεισενεγκόντες, κατέθεντο. ὁ δὲ ξάνθος ἐκτήσατο. οἱ τοίνυν τελῶναι τὴν πρᾶσιν μεμαθηκότες παρῆσαν ἀνακρίνοντες, τίς μὲν ὁ ἀπεμπολήσας, τίς δ' ὁ πριάμενος. αἰσχυνομένων δ' ἀμφοτέρων ἑαυτοὺς ἀνειπεῖν διὰ τὸ πενιχρὸν τοῦ τιμήματος, ὁ αἴσωπος στὰς εἰς τὸ μέσον ἀνέκραξεν, ὁ μὲν πραθεὶς, ἐγώ. ὁ πριάμενος δ' οὗτοσὶ, καὶ ὁ πωλήσας ἐκεινοσί. εἰ δ' αὐτοὶ σιωπῶσιν, ἐγὼ ἄρα ἐλεύθερός εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες, ἐχαρίσαντό τι τῷ ξάνθῳ τὸ τέλος, καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος, ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπιόντι τῷ ξάνθῳ. μεσημβρινοῦ δὲ καύματος ὄντος, ὁ ξάνθος ἐν τῷ περιπατεῖν τὸν χιτῶνα ἀνασυράμενος, οὔρει. ὅπερ ἰδὼν αἴσωπος, καὶ τῶν ἱματίων ἐκείνου δραξάμενος ὄπισθεν, πρὸς ἑαυτὸν εἵλκυσε, καὶ φησὶ, τὴν ταχίστην με πώλησον, ἐπεὶ δραπετεύσω. καὶ ὁ ξάνθος, ἀνθ' ὅτου; ὅτι φησὶν οὐκ ἂν δυναίμην τοιούτῳ ὑπηρετεῖσθαι δεσπότῃ.

εἰ γὰρ

Xanthus uero cũ dixiſſet, ſi emero te, fugere uo-
les? ridens Aeſopus ait: hoc ſi uoluero
facere, nullo modo utar te conſultore, ut &
tu paulo ante, me. & Xanthus: bene di-
cis, ſed deformis es. & ille: mentem inſpicere
oportet ò philoſophe, & non faciem. tunc merca-
torem adiēs Xanthus, inquit: quāti hunc uendis?
& ille: ut uituperes ades meas merces, quoniam
te dignos pueros demittēs, deformē hũc eligis. al-
terum horum eme, hunc autem auctarium acci-
pe. & Xanthus, non certe, ſed hunc. & merca-
tor, ſexaginta obolis eme. & ſchola-
ſtici confeſtim collatos expoſuerunt. Xan-
thus autem poſſedit. Itaq; publicani uēditione co
gnita, aderant indagantes, quis uendi-
derit, quis emerit. at cum puderet u-
trunq; ſe pronunciare propter uilitatem pre-
tij, Aeſopus ſtans in medio exclamauit, qui uen-
ditus eſt, ego ſum: qui emit, hic: q uendidit,
ille. ſi uero ipſi tacuerint, ego igitur liber
ſum. publicani uero diffuſi gaudio, donato Xan-
tho uectigali, abierunt. Aeſopus igitur
ſequebatur in domũ euntem Xanthũ. cum meri-
dianus autem æſtus eſſet, Xanthus inter deam-
bulandũ palliũ trahēdo mingebat. quod uidēs Ae
ſopus, ueſtibus illius prenſis retro,
ad ſeipſum traxit, atq; inquit, q̃ celerrime me uen-
de, quoniã fugiã. & Xanthus: quãobrem? quoniã,
inquit, non poſſem tali ſeruire hero.

εἰ γὰρ σὺ δεσπότης ὤν, καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως ἄνεσιν οὐ παρέχεις τῇ φύσει, ἀλλὰ βαδίζων οὐρεῖς, εἰ τύχοι τὸν δοῦλον ἐμὲ πρός τινα σταλῆναι διακονίαν, κἂν τῷ μεταξὺ τῆς πορείας τοιόνδε τι ἀπαιτῆσαι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πᾶσα πετόμενόν με ἀποπατεῖν. καὶ ὁ ξάνθος, τοῦτό σε θορυβεῖ; τρία κακὰ βουλόμενος διαδρᾶναι, βαδίζων οὐρῶ. καὶ ὅς, ποῖα; κἀκεῖνος, ἔστι μοι, τὴν μὲν κεφαλὴν κατέκαυσεν ἂν ὁ ἥλιος, τοὺς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος ὂν ἐκπεπυρωμένον. ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὴν ὄσφρησιν ἂν ἐλυμήνατο. καὶ ὁ αἴσωπος, βάδιζε, πέπεικάς με. ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν, ὁ ξάνθος παραγγείλας τῷ αἰσώπῳ μένειν πρὸ τοῦ πυλῶνος, ἐπειδὴ καθάριον ὂν αὐτῷ τὸ γύναιον ᾔδει, καὶ οὐκ ἐχρῆν ἐξαπίνης τοῦτον αἶσχος αὐτῇ φανῆναι, πρίν τινα καὶ πρὸς αὐτὴν ἀστείσηται, αὐτὸς δ᾽ εἰσελθὼν, λέγει. κυρία, οὐκέτι μετοῦντεῦθεν ὀνειδιεῖς τῆς θεραπείας, ἧς πρὸς τῶν θεραπαινίδων τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ κἀγὼ παῖδά σοι ἐπριάμην, ἐφ᾽ ᾧ καὶ ὄψει κάλλος, οἷον οὔπω τεθέασαι, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τοῦ πυλῶνος ἕστηκε. κἀκεῖνος μὲν ταῦτα. αἱ δέ γε θεραπαινίδες ἀληθῆ νομίσασαι τὰ λεχθέντα, πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀγεννῶς ἠμφισβήτουν, περὶ τοῦ, τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ τοῦ ξάνθου γυναικὸς εἴσω κληθῆναι τὸν νεώνητον κελευσάσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα, καὶ ὡς ἀρραβῶνα τὴν κλῆσιν ἁρπάσασα, τὸν νεώνητον ἐκδραμοῦσα ἐκάλει. κἀκείνου φαμένου, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι, ἐκπλαγεῖσα σύ φησιν εἶ; καὶ ὅς, ναί. κἀκείνη, ἀβάσκαντα, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, καὶ πάντες φύγωσι. καὶ μέντοι καὶ ἄλλης

si enim tu, qui herus es, & neminem times, tamen relaxationē nō p̄bes naturæ, sed eūdo migis, si obtigerit seruū me ad aliquod mitti ministeriū, & inter eundum tale quid exigat natura, necesse omnino fuerit uolando cacare. & Xanthus: hoc te turbat? tria mala uolens euitare, eundo mingo. & ille: quæ? & hic: stanti mihi caput perussisset sol, pedes uero terræ solum torridum. lotij autē acrimonia olfactum offendisset. & Aesopus, uade, p̄suasisti mihi. Postq̄ aūt domi fuerunt, Xanthus iubens Aesopo manere ante uestibulū, qm̄ elegantiusculam esse sibi mulierculā sciebat, neq; oportere ilico talem turpitudinem ei ostēdi, anteq̄ aliquis ipsi urbana diceret. ipse autem ingressus dicit: domina nō etiā posthac obijcies ministerium, quod mihi tuæ pedissequæ præstent. iā em̄ & ego puerū tibi emi, ī quo uidebis pulchritudinē, qualē nunq̄ uidisti, qui & iam ante uestibulum stat. & ille quidem hæc. pedissequæ aūt uera existimātes, q̄ dicta fuerāt, īter se nō mediocriter cōtendebant, cui nam ipsarū sponsus nup̄ emptus futurus sit. Xāthi uero uxore introuocari nouitium iubente mācipium, una ex alijs magis accelerans, & ut arabonem uocationem arripiens, nouitium seruū egressa accersebat, & illo dicente: ecce ego adsum, stupefacta, tu, inquit, es? & hic, næ. & illa, sine inuidia, ne ingrediaris intro, & omnes fugiant. & tamen & alia

egressa

ἐξελθούσης, καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, παταχθεῖσα σου φαι-
νομένης τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦρο εἴσελθε, ἀλλὰ μὴ προσ-
εγγίσῃς μοι. εἰσελθὼν ἔστη ἀντικρὺ τῆς δεσποίνης. ἡ δὲ,
τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρεψε πρὸς τὸν ἄνδρα.
φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας ἤνεγκας; ἔκβαλε αὐ-
τὸν τοῦ προσώπου μου. κἀκεῖνος, ἅλις σοι κυρία, μὴ ὑπό-
σκωπτέ μου τὸν νεώνητον. ἡ δὲ, δῆλος εἶ ξάνθε μισήσας
με, ἑτέραν ἀγαγέσθαι βουλόμενος, καὶ ἴσως αἰδούμε-
νος φράσαι μοι, ὡς τῆς οἰκίας ἀναχωρήσω, τὸν κυνο-
κέφαλόν μοι τοῦτον κεκόμικας, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ δυσα-
ναχετοῦσα λατρείαν, φύγω. δὸς οὖν μοι τὴν προῖκά
μου καὶ πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τοῦ ξάνθου μεμψαμέ-
νου τὸν αἴσωπον, ὡς κατὰ μὲν τὴν ὁδὸν ἀστεῖά τινα φθεγξα-
μένου περὶ τῆς ἐν τῷ βαδίζειν οὐρήσεως, νυνὶ δὲ πρὸς
τὴν γυναῖκα μηδὲν λέγοντος, αἴσωπος ἔφη, βάλε αὐ-
τὴν εἰς τὸν βάραθρον. καὶ ὁ ξάνθος, παῦε κάθαρμα, ἢ
οὐκ οἶσθ' ὅτι ταύτην ὡς ἐμαυτὸν στέργω; καὶ ὁ αἴσω-
πος, ἐρᾷς τῆς γυναικός; κἀκεῖνος, πάνυ μὲν οὖν δραπέτα.
καὶ πρὸς τοῦτο αἴσωπος κροτήσας εἰς τὸ μέσον τὸν
πόδα, μεγάλως ἀνέκραξε, ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναι-
κοκρατεῖται. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν αὐτοῦ δέσποιναν ἔφη.
σὺ ὦ δέσποινα, ἐβούλου τὸν φιλόσοφον ὠνήσασθαί σοι
δοῦλον, νέον, εὐσωματοῦντα, σφριγῶντα, ὃν ἔδει γυ-
μνόν σε κἀν τῷ βαλανείῳ θεᾶσθαι, καί σοι προσπαί-
ζειν τὰ εἰς αἰσχύνην τοῦ φιλοσόφου. εὐριπίδη, χρυσοῦν
ἐγώ σου φημὶ τὸ στόμα, τοιαῦτα λέγον. πολλαὶ μὲν ὀρ-
γαὶ κυμάτων θαλαττίων, πολλαὶ δὲ ποταμῶν, καὶ πυ-
ρὸς θερμοῦ πνοαί. δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία,
πλὴν οὐδὲν οὕτω δεινὸν, ὡς γυνὴ κακή. σὺ δ' ὦ δέ-

σποινα

egressa, ac ut uidit ipsum, cædatur tua dicen-
te facies, & huc ingredere, sed ne appro-
pinques mihi. ingressus stetit corã domia, quæ cũ
eum uidisset, oculos auertit ad uirum,
inquiẽs, unde mihi hoc monstrũ attulisti? abiјce i-
psum à facie mea. & ille, satis tibi dña. ne meũ sub-
morde nouitiũ seruũ. hæc aũt, uideris Xanthe osus
me, aliam inducere uelle, & forte dum pu-
det dicere mihi, ut tua domo abscedam, cani-
cipitem mihi hunc apportasti, ut eius æ-
gre latura ministeriũ, fugiam. da igitur mihi dotẽ
meam, atq; ibo. ad hæc Xantho increpan-
te Aesopũ tanq̃ in itinere urbana quædam locu-
tum de mictu inter eundum, nunc uero
mulieri nihil dicentem, Aesopus ait: proiјce i-
psam in barathrum. & Xanthus, tace scelus, an
nescis me hanc, ut meipsum, amare? & Aeso-
p⁹, amas mulierculã? & ille, admodũ q̃dẽ fugitiue.
& ad hoc Aesopus pulsato medio
pede, ualde exclamauit: Xãthus philosophus uxo-
rius est. & uersus ad suam dominam ait:
tu ò domina uelles philosophum emisse tibi
seruum iuuenem, bono habitu, uigentẽ, qui te nu-
dam in balneo spectaret, & tecum lu-
deret in dedecus philosophi? O Euripides, aureũ
ego tuum inquam os, talia dicens: multi impe-
tus fluctuum marinorũ, multi fluminum, & ignis
calidi flatus. dura res pauptas, dura & alia infinita,
tñ nihil æque durũ ut mulier mala. tu uero ò do-
mina

σποινα φιλοσόφου γυνὴ οὖσα, ὑπὸ καλῶν νεανίσκων ὑπηρετεῖσθαι μὴ θέλε, μή πως ὕβριν τῷ ἀνδρί σου προστρίψῃς. ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντειπεῖν δυνηθεῖσα, πόθεν ἄνερ φησὶ τὸ κάλλος τοῦτο τεθήρακας; ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς οὗτος φαίνεται, καὶ εὐτράπελος. διαλλαγήσομαι τοίνυν αὐτῷ. καὶ ὁ ξάνθος, αἴσωπε, διήλλακταί σοι ἡ σὴ δέσποινα. καὶ ὁ αἴσωπος εἰρωνευσάμενος, μέγα τι χρῆμά φησι τὸ πραῦναι γυναῖκα. καὶ ὁ ξάνθος, σιώπα τοὐντεῦθεν. ὠνησάμην γάρ σε εἰς δουλείαν, οὐκ εἰς ἀντιλογίαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ξάνθος ἕπεσθαι τῷ αἰσώπῳ κελεύσας, πρός τινα τῶν κήπων ἧκεν ὠνησόμενος λάχανα. τοῦ δὲ κηπωροῦ δέσμην λαχάνων θερίσαντος, ἀνείληφεν αἴσωπος. τοῦ δὲ ξάνθου μέλλοντος ἤδη τῷ κηπωρῷ καταβάλλειν τὸ κέρμα, ὁ κηπωρός, ἔα κύριέ, φησιν, ἑνὸς προβλήματος πρὸς σοῦ δέομαι. καὶ ὁ ξάνθος, τίνος; καὶ ὅς, τί δή ποτε τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καίπερ ἐπιμελῶς σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδευόμενα, βραδεῖαν ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν. οἷς δ' αὐτομάτη ἐκ γῆς ἡ ἀνάδοσις, καί τοι μηδεμιᾶς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις, τούτοις ὀξυτέρα ἡ βλάστησις. ὁ μὲν οὖν ξάνθος, καί τοι φιλοσόφου τῆς ζητήσεως οὔσης, μηδὲν ἕτερον συννοήσας εἰπεῖν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις διοικεῖσθαί φησιν. ὁ δ' αἴσωπος (παρῆν γὰρ) ἐγέλασε. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς, ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ αἴσωπος, καταγελῶ φησιν, ἀλλ' οὐ σοῦ, τοῦ δὲ διδάξαντός σε. ἃ γὰρ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦθ' ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τῆς λύσεως. προβαλοῦ τοίνυν ἐμέ, κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα.

ὦ τοῦ

mina philosophi uxor à pulchris adulescẽtulis ser/
uiri tibi noli, ne quo pacto cõtumeliã uiro tuo in/
flixeris. illa hæc audiens, cum nihil contradi/
cere posset, unde uir, inquit, pulchritudinẽ hãc ue/
natus es? sed & loquax putridus hic uidetur,
& facetus, reconciliabor igitur ei. tum Xan/
thus: Aesope, reconciliata est tibi tua hera. &
Aesopus ironice loquens, magna res, inquit,
placare mulierem. & Xanthus: tace posthac, e/
mi enim te ad seruiẽdum, nõ ad cõtradicendum.
postera die Xanthus Aesopo sequi iusso, ad
hortũ quendam iuit empturus olera. cum uero o/
litor fasciculum olerum messuisset, accepit Aeso/
pus. Xantho autem soluturo iam hortulano
pecuniã, hortulanus, dimitte domine, inquit, unũ
problema à te desydero. & Xãthus: quid nã? tum
ille: quid ita quæ à me plantantur o/
lera, quamuis diligenter & fodiantur, & irri/
gẽtur, tardũ tñ suscipiũt incrementũ: quibus uero
spontanea è terra pullulatio, & si nulla cu/
ra adhibetur, ijs tamen celerior germinatio?
Xãthus igit̃, licet philosophi quæstio foret, cũ nihil
aliud sciret dicere, à diuina ꝓuidẽtia & hoc inter
cætera gubernari inquit. Aesopus uero (aderat
enim) risit. ad quem philosophus: ri/
dés ne, an derides? & Aesopus: deri/
deo, inqt, sed nõ te, uerũ q te docuit. q̃ eñ à diuina
ꝓuidentia fiũt, hæc à sapiẽtibus uiris solutionẽ sor
tiuntur. oppone itaq; me, & ego soluã problema.

interim

ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ ξάνθος ἐπιστραφεὶς, λέγει τῷ κηπω-
ρῷ. ἥκιστα πάντων εὐπρεπές ἐστιν ὦ τᾶν, ἐμὲ τὸν ἐν τοι-
σούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τὰ νῦν ἐν κήπῳ
λύειν σοφίσματα. παῖς δέ μου οὑτοσὶ πολλῶν πεῖ-
ραν ἔχων ἀκολουθίαις, τούτῳ προσαναθέμενος, τῆς λύ-
σεως τεύξῃ τοῦ ζητουμένου. καὶ ὁ κηπωρὸς, οὗτος ὁ αἰσχρὸς
γράμματα εἶδεν; οἴμοι τῆς δυστυχίας. ἀλλὰ φράσον ὦ
λῷστε, εἰ τοῦ ζητουμένου τὴν διασάφησιν ἔγνωκας. καὶ
ὁ αἴσωπος, ἡ γυνή φησιν ἐπειδὰν πρὸς δεύτερον γά-
μον ἔλθῃ, τέκνα ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα, εἶτα
εὕροι καὶ τὸν ἄνδρα, τέκνα ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς
τεκνοποιησάμενον, ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα ἐπηγάγετο, τού-
των μήτηρ ἐστίν. ἃ δ᾽ εὗρεν ἐν τῷ ἀνδρὶ, τούτων ἐστὶ μη-
τρυιά. πολλὴν οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφο-
ράν. τὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς, φιλοστόργως καὶ ἐπιμελῶς
τρέφουσα διαγίνεται. τὰ δ᾽ ἐξ ἀλοτρίων ὠδίνων, μι-
σεῖ, καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη, τὴν ἐκείνων τροφὴν περι-
κόπτουσα, τοῖς ἑαυτῆς προστίθεται τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ,
φύσει ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς
ἀλλότρια. τὸν ἴσον δὴ καὶ ἡ γῆ τρόπον, τῶν μὲν αὐτο-
μάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων, μήτηρ ἐστίν. ἃ δ᾽ αὐτὸς ἐμ-
φυτεύεις, τούτων γίνεται μητρυιά. οὗ χάριν, καὶ μᾶλ-
λον ὡς γνήσια τὰ οἰκεῖα τρέφει καὶ θάλπει. τοῖς δὲ
παρὰ σοῦ φυτευομένοις, οὐ τοσαύτην ὡς νόθοις τὴν τρο-
φὴν νέμει. ἐπὶ τούτοις ἡσθεὶς ὁ κηπωρὸς πιστεύσαις ἄν
μοί φησιν, ὅτι με ἀμηχάνου λύπης, καὶ ἀδολεσχίας ἐκού-
φισας. ἄπιθι προῖκα φέρων τὰ λάχανα. καὶ ὁσάκις
σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδίζων λάμβανε.
μεθ᾽ ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθόντος τοῦ

ξάνθου

interim itaq; Xanthus conuersus inquit oli-
tori: minime omniũ decẽs est ò amice, me, q in tan
tis auditorijs disceptauerim, nunc in horto
soluere sophismata. puero autem huic meo, qui
consequentia multorum callet, si proposueris, so-
lutionem consequeris quæsiti. & olitor: hic turpis
literas nouit? ò infelicitatem. sed narra ò
optime, si quæsiti declarationem nosti. &
Aesopus, mulier, inquit, cum ad secundas nu-
ptias iuerit, liberis ex priore uiro susceptis, si
uirum quoq; inuenerit filios ex priore uxore
genuisse, quos ipsa filios adduxit, ho-
rũ mater est: quos inuenit penes uirũ, horũ est no-
uerca. multam igitur in utrisq; ostendit diffe-
rentiam. nã quos ex se genuit, amanter & accurate
nutrire perseuerat, alienos uero partus o-
dit, & inuidia utens, illorum cibum dimi-
nuens, suis addit filijs, illos enim
natura q̃si ꝓprios amat: odio aũt hẽt, q uiri sũt, q̃si
alienos. eodem modo & terra, eorum quæ ipsa
ex se genuit, mater est: quæ autem tu plan-
tas, horũ est nouerca. huius rei gratia, quæ sua sũt,
ut legitima magis nutrit, ac fouet, à te autem
plantatis ut spurijs non tantum alimen-
ti tribuit. his delectatus olitor, crediderις
mihi, inqt, ꝙ me graui solicitudĩe ac garrulitate le-
uaris. abi gratis ferens olera, & quoties
tibi his opus est, tãq̃ ĩ ꝓpriũ hortũ uadẽs, accipe.
post dies aliquot rursus in balneum profecto

ξάνθου, καί τισιν ἐντυχόντος ἐκεῖ τῶν φίλων, καὶ πρὸς τὸν αἴσωπον εἰρηκότος, εἴς τε τὴν οἰκίαν προσδραμεῖν, καὶ φακῆν εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλόντα ἑψῆσαι, ἐκεῖνος ἀπελθὼν, κόκκον ἕνα φακῆς εἰς τὴν χύτραν ἕψει βαλών. ὁ δὲ δὴ ξάνθος ἅμα τοῖς φίλοις λουσάμενος, ἐκάλει τούτους συναριστήσοντας. προεῖπε μέντοι καὶ ὡς λιτῶς, ἐπὶ φακῆ γὰρ ἔσται τὸ δεῖπνον. καὶ ὡς μὴ δεῖν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φίλους κρίνειν, ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προθυμίαν. τῶν δὲ εἰξάντων, καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφικομένων, ὁ ξάνθος φησὶ, δὸς ἡμῖν ἀπὸ λουτροῦ πιεῖν αἴσωπε. τοῦ δ' ἐκ τῆς ἀποῤῥοίας τοῦ λουτροῦ λαβόντος καὶ ἐπιδεδωκότος, ὁ ξάνθος τῆς δυσωδίας ἀναπλησθεὶς, φεῦ τί τοῦτό φησιν αἴσωπε; καὶ ὃς, ἀπὸ λουτροῦ ὡς ἐκέλευσας. τοῦ δὲ ξάνθου τῇ παρουσίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ λεκάνην αὐτῷ παρατεθῆναι κελεύσαντος, αἴσωπος τὴν λεκάνην θεὶς ἵστατο. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ νίπτεις; κἀκεῖνος, ἐντέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν, ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς. σὺ δὲ νῦν οὐκ εἶπας, βάλε ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ θὲς τὰς ἐμβάδας, καὶ ὅσα ἐφεξῆς. πρὸς δὴ ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ ξάνθος ἔφη. μὴ γὰρ δοῦλον ἐπριάμην, οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. ἀνακλιθέντων τοίνυν αὐτῶν, καὶ τοῦ ξάνθου τὸν αἴσωπον ἐρωτήσαντος, εἰ ἕψηται ἡ φακῆ, δοίδυκι λαβὼν ἐκεῖνος τὸν τῆς φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν. ὁ δὲ ξάνθος λαβὼν, καὶ οἰηθεὶς ἕνεκεν τοῦ πεῖραν λαβεῖν τῆς ἑψήσεως τὴν φακῆν δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις διαθρίψας ἔφη, καλῶς ἕψηται, κόμισον. τοῦ δὲ μόνον τὸ ὕδωρ κενώσαντος ἐν τοῖς τρυβλίοις καὶ παραθέντος, ὁ ξάνθος, ποῦ ἐστιν ἡ

φακῆ

Xantho,& quibuſdam ibi amicis inuentis,& ad Aeſopum locuto,ut & in domum curre-ret,& lentem in ollam iniectam coqueret, ille abiens granum unum lentis in ollam coquit iactum. Xanthus ergo unà cum amicis lo-tus uocauit hos compranſuros, præfatus tamē & ꝙ tenuis eſſet futura cœna,utpote ex lēte,ꝙꝗ nō opteret uarietate ferculorū amicos iudicare,ſed probare uoluntatem. his uero profectis, & in domum ingreſſis, Xāthus inquit,da nobis à balneo bibere Aeſope. illo uero ex defluxu bal-nei accipiente & tradente, Xanthus fœto-re repletus ,hem quid hoc inquit Aeſope? & ille, à balneo, ut iuſſiſti. Xantho autem præſentia amicorū iram compeſcente, & peluim ſibi ap-poni iubente, Aeſopus pelui appoſita ſta-bat, & Xanthus,non lauas? tū ille,iuſſum eſt mihi ea facere,quæ iuſſeris,tu nunc non dixiſti, inijce aquam in peluim,& laua pedes meos, & pone ſoleas,& quæcunq; deinceps. ad hæc igitur amicis Xanthus ait. num enim ſeruū emi? nullo modo,ſed magiſtrum. diſcumbentibus i-taq; ipſis, & Xantho Aeſopum rogante, an cocta ſit lens,cocleari acceptum ille len-tis granum tradidit,Xanthus accipiens,ac ra-tus gratia faciendi periculum coctionis lentē acce piſſe,digitis conterens ait, bene cocta eſt, affer. illo ſolum aquam uacuante in ſcutellas, & apponente. Xanthus,ubi eſt

φακῆ φησι. καὶ ὅς, ἔλαβες αὐτήν. καὶ ὁ ξάνθος, ἕνα κόκκον ἕψησας; καὶ ὁ αἴσωπος, μάλιστα. φακὴν γὰρ ἑνικῶς εἶπας, ἀλλ᾽ οὐ φακᾶς, ὃ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἀπορήσας τοῖς ὅλοις, ἄνδρες ἑταῖροι ἔφη, οὗτος εἰς μανίαν με περιτρέψει. εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν αἴσωπον, εἶπεν. ἀλλ᾽ ἵνα μὴ δόξω κακὲ δοῦλε τοῖς φίλοις ἐνυβρίζειν, ἀπελθὼν ὤνησαι πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διὰ ταχέων ἑψήσας παράθες. τοῦ δὲ σπουδῇ τοῦτο ποιήσαντος, καὶ τῶν ποδῶν ἑψομένων, ὁ ξάνθος εὐλόγως θέλων τύψαι τὸν αἴσωπον, αὐτοῦ περί τι τῶν εἰς χρείαν ἀσχολουμένου, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως ἀνελόμενος, ἔκρυψε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ αἴσωπος ἐλθὼν, καὶ τὴν χύτραν ἐπισκεψάμενος, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας ἑώρακεν, συνῆκε ἐπιβουλὴν αὐτῷ τινα γεγονυῖαν. καὶ δὴ καταδραμὼν ἐπὶ τὴν αὐλὴν, καὶ τοῦ σιτευομένου χοίρου τὸν ἕνα τῶν ποδῶν τῇ μαχαίρᾳ περιελὼν, καὶ τῶν τριχῶν ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε, καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις. ξάνθος δὲ δείσας, μή πως αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν ἀποδράσῃ, αὖθις εἰς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε. τοῦ δ᾽ αἰσώπου τοὺς πόδας εἰς τὸ τρυβλίον κενώσαντος, καὶ πέντε τούτων ἀναφανέντων, ὁ ξάνθος, τί τοῦτό φησιν αἴσωπε, πῶς πέντε; κἀκεῖνος, τῶ δύω χοίρω πόσους ἔχετον πόδας; καὶ ὁ ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰσὶν οὖν ἐνταυθοῖ πέντε, καὶ ὁ σιτευόμενος χοῖρος νέμεται κάτω τρίπους. καὶ ὁ ξάνθος πάνυ βαρέως φέρων, πρὸς τοὺς φίλους φησί. οὐχὶ μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ὡς τάχιστά με πρὸς μανίαν οὗτος δὴ περιτρέψει; καὶ ὁ αἴσωπος, δέσποτα, οὐκ οἶσθ᾽ ὅτι τὸ ἐκ προ-

θέσεως

lens, inquit. & is: accepisti ipsam. & Xãthus: unum granũ coxisti? tum Aesopus: magnope. lẽtem eñ singulariter dixisti, non lentes, quod pluratiue dicitur. Xanthus ergo prorsus consilij inops, uiri socij, ait, hic ad insaniam me rediget. deinde conuersus ad Aesopum ait: sed ne uidear improbe serue amicis iniurius, abiens eme pedes porcinos quatuor, & perceleriter coctos appone. ab eo aũt festine hoc facto, ac dũ pedes coqrentur, Xanthus iure uolens uerberare Aesopum, cũ esset in re aliqua ad usum occupatus, unũ ex pedibus ex olla clanculum auferens, occulit. paulo post autem & Aesopus ueniens, & ollam perscrutatus, ut tres solos pedes uidit, cognouit insidias sibi aliquas factas, & accurrens in stabulum, & saginati porci unum, ex quatuor cultro amputans, & pilis nudans in ollam iecit, ac concoxit cum cæteris. Xanthus uero ueritus ne Aesopus subreptum pedem non inueniens, fugeret, rursus in ollam ipsum iniecit. Aesopo autem in patinã pedes euacuãte, ac quinq; his apparẽtibus, Xãthus, quid hoc, inquit Aesope? quõ quinq;? & ille: duo porci quot habent pedes? & Xantus, octo. tum Aesopus: sunt ergo hic quinq;, & saginatus porcus inferi⁹ tripes pascit. & Xanth⁹ admodũ moleste ferẽs, amicis inquit: nónne paulo ante dixi, quod celerrime hic me ad insaniam rediget? & Aesopus: here nosti id, quod ex additi

θέσεως τε καὶ ἀφαιρέσεως εἰς τὸν αὐτὸν λόγον ποσὸν συγ-
κεφαλαιούμενον, οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα; ὁ μὲν οὖν ξάν-
θος μηδεμίαν αἰτίαν εὐπρόσωπον εὑρηκὼς μαστιγῶ-
σαι τὸν αἴσωπον, ἡσύχασε. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ τῶν σχο-
λαστικῶν τις πολυτελὲς εὐτρεπίσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις
σχολαστικοῖς καὶ τὸν ξάνθον κέκληκεν. εὐωχουμένων τοί-
νυν, ὁ ξάνθος μερίδας ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνελόμε-
νος ἐπιλέκτους καὶ τῷ αἰσώπῳ ὄπισθεν ἑστῶτι δοὺς,
τῇ εὐνοούσῃ μοι, φησὶ πρὸς αὐτὸν, ταῦτα ἐπίδος ἀπελ-
θών. ὁ δ᾽ ἀπιὼν, καθ᾽ ἑαυτὸν ἐνενόει, νῦν καιρὸς τίσα-
σθαί μου τὴν δέσποιναν, ἀνθ᾽ ὧν με ἡνίκα νεώνητος ἦλ-
θον ἔσκωψεν. ὄψεται τοίνυν εἰ τῷ δεσπότῃ μου εὐνο-
εῖ. ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ
προδόμῳ, καὶ τὴν δέσποιναν ἐκκαλέσας, τὴν σπυρί-
δα τῶν μερίδων ἐπίπροσθεν αὐτῆς τέθεικε, καὶ φησί.
δέσποινα, ταῦτα πάντα ὁ δεσπότης πέπομφεν οὐ σοὶ,
ἀλλὰ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ τὴν κύνα καλέσας, καὶ εἰπὼν, ἐλ-
θὲ λύκαινα φάγε, σοὶ γὰρ ὁ δεσπότης ταῦτα ἐπέτα-
ξεν δοθῆναι, ἀνὰ μέρος τῇ κυνὶ πάντα προὔβαλε. με-
τὰ δὲ τοῦτο πρὸς τὸν δεσπότην πάλιν ἐλθὼν, καὶ ἐρω-
τηθεὶς εἰ τῇ εὐνοούσῃ δέδωκε πάντα, πάντα φησί, καὶ
ἐνώπιον ἐμοῦ πάντα κατέφαγε. τοῦ δὲ ἐπανερομένου, καὶ
τί ποτε ἄρα ἐσθίουσα ἔλεγεν; ἐκεῖνος, ἐμοὶ μὲν φησὶν οὐ-
δ᾽ ὁτιοῦν εἴρηκε, καθ᾽ ἑαυτὴν δέ σοι χάριτας ᾔδει. ἡ μὲν
τοι γυνὴ τοῦ ξάνθου συμφορὰν τὸ πρᾶγμα ποιησαμένη,
ἅτε δὴ δευτέρα φανεῖσα κυνὸς ἐλεγχθεῖσα τῇ πρὸς τὸν ἄν-
δρα εὐνοίᾳ, καὶ ἐπειποῦσα ἤμελλεν μηκέτι τοῦ λοιποῦ συνοι-
κήσειν αὐτῷ, εἴσω παρελθοῦσα τοῦ κιτῶνος ἐθρήνει. τοῦ δὲ
πότου προκόπτοντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους
προτεινομένων,

one & subductione in quãtitatẽ secundũ rationalẽ
mam colligitur, non esse errorem? Xan/ (sum/
thus igit nullã causam honestã inueniẽs uerberan
di Aesopum, quieuit. Postridie autem ex scho/
lasticis quidã sumptuosam apparãs cœnã, cũ alijs
discipulis & Xanthum inuitauit. cœnantibus igi/
tur Xanthus partes ex appositis acce/
pit electas, & Aesopo ponè stanti dedit,
beneuolæq; meæ, inquit ei, hæc trade abi/
ens. ille uero decedẽs, secũ cogitabat, nũc occasio ẽ
ulcisci meã dominã, ꝑpterea ꝙ me cũ nouitius ue
ni, cauillata est. uidebit igit an hero meo bene ue/
lit. profectus itaq; in domum, & sedens in
uestibulo, & hera accita sportu/
lam partium coram ipsa posuit, ac inquit,
Hera hæc omnia herus misit, non tibi,
sed beneuolæ, & cane uocata, atq; dicto, ue/
ni Lycæna, comede, tibi enim herus hæc ius/
sit dari, particulatim cani omnia proiecit. At
post hoc ad herum regressus, & roga/
tus an beneuolæ dederit omnia. omnia inquit, &
corã me omnia comedit. illo uero iterũ rogãte, &
quid nam edens ait? & is, mihi quidem ni/
hil quidq; dixit, sed secum tibi gratias habebat.
uxor tñ Xanthi eã rẽ calamitosam esse arbitrata,
tanquam secunda cani redarguta erga ui/
rũ bñuolẽtia, ac subdẽs certe nõ ãpli⁹ iposterũ co/
habitaturã cum eo, ingressa cubiculum plorabat.
potu autem procedente, & quæstionibus alternis

προτεινομένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος πηνίκα ἂν γένοιτο μεγάλη ἐν ἀνθρώποις ταραχή, αἴσωπος ὄπισθεν ἑστὼς εἶπεν, ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι, τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτήσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελάσαντες ἔφασαν, νοήμων ὑπάρχει ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πάλιν προθέντος, ὅτου χάριν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει, αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τοῦ πόκου βάρος ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται. διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν, οὐδὲν δεινὸν ὑποπτεύει, ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ συνήθη καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος ἅτε δὴ μήτ' ἀμελγόμενος, μήτε κειρόμενος, μὴ δὲ συνειδὼς ἑαυτῷ πρός τι τῶν τοιούτων ἑλκόμενος, ἀλλ' ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ μόνων ὑπάρχει χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕτω ῥηθέντων, οἱ σχολαστικοὶ πάλιν ἐπῄνεσαν αὐτὸν, ξαπέντες εἰς γέλωτα. παυσαμένου μέντοι τοῦ πότου, καὶ τοῦ ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπονοστήσαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ὁμιλήσαντος προσλαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον ἀποστραφεῖσα, φησί. μή μου πλησίον γένῃ. δός μοι τὴν προῖκά μου, καὶ ἀπελεύσομαι. οὐδὲν γὰρ ἂν μείναιμι σὺν σοὶ τοὐντεῦθεν· σὺ δ' ἀπελθὼν τὴν κύνα κολάκευε, ᾗ πέπομφας τὰς μερίδας. καὶ ὁ ξάνθος ἐκπλαγεὶς λέγει. οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοί τι κακὸν πάλιν αἴσωπος. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκά φησι. κυρία, ἐμοῦ πεπωκότος σὺ μεθύεις; τίνι τὰς μερίδας πέπομφα, οὐχὶ σοί; μὰ δί', ἐμοὶ μὲν οὔ φησιν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί. καὶ ὁ ξάνθος τῷ αἰσώπῳ κληθέντι φησί, τίνι δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος τῇ εὐνοούσῃ σοί. καὶ πρὸς τὴν γυναῖ-

propositis,ac uno ex ipsis ambigente,quando futura esset ingẽs iter hoies turbatio,Aesop⁹ ponè stans,ait:cum resurrexerint mortui, repetẽtes quæ possederint.& scholastici ridendo dixerũt:igeniosus est nouiti⁹ hic.alio uero rurs⁹ ꝓponente ,quam ob rem ouis ad cædem tracta,nõ exclamat,sus aũt ꝗ maxime uociferat̃: Aesopus rursus ait:quoniam ouis assueta mulgeri,aut etiam uelleris onus deponere, tacite sequitur. ideo etiã pedibus arrepta , & ferrũ uidens,nihil graue suspicatur,sed illa familiaria , & sola uidetur passura.sed sus,ut qui neq; mulgetur,neq; tondetur,neq; nouit ad horum aliquid trahi,sed carnes suas tantum usui esse,merito uociferatur. his sic dictis, discipuli rursus laudauerunt ipsum uersi in risum. Finito conuiuio,& Xantho in domum reuerso,& uxorem pro more aggresso alloqui,illa ipsum auersata,inquit:ne mihi propinquus fias, da mihi dotem meam,& abibo.non enim manserim tecum posthac.tu autem abiens cani adulare,cui misisti partes.& Xanthus stupefactus ait:nõ põt aliq̃ mõ ñ cõdiuisisse mĩ mali aliqd rursus Aesopus , & uxori inquit:domina num me poto,tu ebria es?cui partes misi ,nonne tibi?nõ ꝑ Iouẽ,mihi qdẽ mimĩe,inqt illa,sed cani. & Xanthus Aesopo accito inquit:cui dedisti partes?& ille:beneuolæ tuæ.& uxo-

κα ὁ ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες; κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ αἴσωπος, τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοι. καὶ ὁ αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοι φησὶν εὐνοεῖ. ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ' ἐπ' ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέντοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἄν, ἀλλ' ἐπιλαθομένη πάντων, αὐτίκα φιλοφρόνως σαίνει καὶ σὺν χάριτι τὸν δεσπότην. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ ὁ ξάνθος, ὁρᾷς κυρία ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ τοῦ κομίσαντος; ἀνάσχου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀπορήσω προφάσεως, δι' ἣν αὐτὸν μαστιγώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρησάσης, αἴσωπος εἶπεν, οὐκ ὀρθῶς εἶπον ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον εὐνοεῖ, καὶ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τοῦ ξάνθου τῶν προσηκόντων τινὰς ὡς αὐτήν, ὡς ἂν ὑποστρέψειεν οἴκαδε, πέμψαντος, τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν θελούσης, καὶ τοῦ ξάνθου δι' αὐτὴν εἰς ἀθυμίαν πεσόντος, αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ φησί, μὴ ἀνιῶ δέσποτα. ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὔριον ἥκειν αὐθαίρετον, καὶ ἀπαράλλακτον δράσω πρὸς σέ. καὶ λαβὼν κέρμα, πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθεν, καὶ ὠνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρήει τοίνυν καὶ τὴν τῶν τῆς αὐτοῦ δεσποίνης γεννητόρων οἰκίαν, μή τι ταύτην εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε μὴν ἐν αὐτῇ τὴν δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν

ἠρώτα

ri Xanthus, nihil accepisti? & illa, nihil. & Aesopus, cui enim iussisti here partes dari? & ille, beneuolæ meæ. & Aesopus cane uocata, hæc tibi inquit bn̄ uult. nā mulier & si bn̄ uelle dicat, tn̄ minima q̄q recula offensa cōtradicit, conuiciatur, abit. canem tamen uerberato, expellito, non tamen discedet, sed oblita omnium, statim benigne blanditur & cum gratia hero. oportebat igitur dicere here, uxori has partes ferto, & non beneuolæ. & Xanthus, uides domina nō meā esse culpam, sed eius qui tulit? tolera itaq;, nec deerit mihi occasio, qua eum uerberem. illa uero non credente, uerum clàm ad suos parentes regressa, Aesopus inquit, non recte dixi ò here, canem tibi magis beneuelle, q̄ meā heram? diebus autē aliquot præteritis, & uxore irreconciliata manente, & Xātho affines quosdam ad ipsam, ut reuerteretur domū mittente, illa uero cū cedere nollet, & inde Xāthus in mœrore esset, Aesopus adiens ad eum, inquit, ne te afflictes here, ego enim eam cras uenire sponte & citissime faciam ad te. & accepta pecunia in forum iuit, ac emptis anseribus, & gallinis, & alijs q̄busdā ad conuiuium idoneis, ambulans, domos circuibat, transibat igitur & ante domum parentum heræ suæ, ignorare simulans illorum esse, & in ea herā manere. & cū in quēdā ex domo illa incidisset,

rogabat,

ἠρώτα εἴ τι περὶ τῶν εἰς γάμους χρησίμων οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ δὲ, καὶ τίς τούτων ἔχει τὴν χρείαν πυθομένου, ξάνθος φησὶν ὁ φιλόσοφος. αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα τοῦ ξάνθου ὡς ἤκουσεν ἀναγγείλαντος, ἐκείνη σὺν δρόμῳ, καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα, καὶ αὐτοῦ κατεβόα λέγουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα, ὡς οὐκ ἂν ἐμοῦ ζώσης ὦ ξάνθε ἑτέρᾳ γυναικὶ δυνηθήσῃ συναρμοσθῆναι. καὶ οὕτως ἔμεινεν ἐπὶ τῆς οἰκίας διὰ αἴσωπον, ὡς καὶ διὰ ἐκεῖνον ἀπῆρε. μετὰ δὲ ἡμέρας πάλιν τινὰς, καλέσας ὁ ξάνθος σχολαστικοὺς εἰς ἄριστον, τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ὀψώνησον ἀπελθὼν πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον. ὁ δὲ ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω τὸν δεσπότην μὴ μωρὰ διατάττεσθαι. γλώττας οὖν μόνας ὑείους πριάμενος καὶ ἑτοιμάσας, ἀνακλινθεῖσι, γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινεσάντων ὡς φιλόσοφον τὸν πρῶτον ἔδεσμα, διὰ τὴν τῆς γλώττης πρὸς τὸν λόγον ὑπηρεσίαν, πάλιν αἴσωπος ἑφθὰς γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος ἄλλου καὶ ἄλλου, ὁ δ' οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας προυτίθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπὶ τῷ ταυτῷ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας εἰπόντων, καὶ ὡς ἡμεῖς διὰ ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν, ὁ ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργὴν, οὐδὲν σοι πάρεστιν ἕτερον αἴσωπε; καὶ ὃς, οὐ δῆτα. κἀκεῖνος, οὔκουν συνεταξάμην σοι κατάρατον ἀνθρώπιον πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ αἴσωπος, πολλὰς ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλο-

σόφων

rogabat,an aliquid ad nuptias utile domestici possent sibi uendere. illo autē,& cui est opus his rogitante, Xātho inquit philosopho. cras enim uxori copulandus est. eo uero ascendente,& uxori hæc Xanthi, ut audiuit, renunciante, illa cursim,& propere ad Xanthū iuit statim,& cōtra ipm clamabat, dicens inter alia & hæc: non me uiuente ò Xanthe alteri uxori coniungi poteris. & sic mãsit in domo p Aesopū, queādmodū ꝓpter illū discesserat. Post rursus dies aliquot, inuitās Xāthus discipulos ad prandium, Aesopo inquit: i, eme optimum quodq; & præstantissimū. ille inter eundum secum dicebat: ego docebo herum non stulta mandare. cū linguas igitur solū suillas emisset,& apparasset discūbentibus, linguā axatā singulis cum salsamento apposuit. discipulis laudantibus ut philosophicum primū ferculum, propter liguæ ad locutionē ministeriū. rursus elixas æsop⁹ linguas apposuit, atq; iterū ēt ferculo alio, atq; alio petito, ille nihil aliud quàm linguas ꝓponebat. discipulis aūt eodē subinde cibo repetito indignatis, quousq; linguas inquientibus, quippe nos per diem linguas edendo, nostras doluimus, Xanthus inquit iratus, nihil aliud tibi est Aesope? & is: non certe. tum ille, nónne mandaui tibi sordidissime homule, optimū qdq;,& p̄stātissimū obsonari? & Aesop⁹: multas habeo tibi gratias increpanti me philo-

sophis

σόφων ἀνδρῶν παρόντων. τί ἂν οὖν γένοιτο γλώττης χρηστότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ; πᾶσα γὰρ παιδεία καὶ φιλοσοφία δι' αὐτῆς παιδεύεται καὶ διδάσκεται. δι' αὐτῆς δόσεις, λήψεις, ἀγοραί, ἀσπασμοί, εὐφημίαι, μοῦσα πᾶσα. δι' αὐτῆς γὰρ συγκροτοῦνται γάμοι. πόλεις ἀνορθοῦνται. ἄνθρωποι διασώζονται. καὶ συνελόντι φάναι, δι' αὐτῆς ἅπας ὁ βίος ἡμῶν συνέστηκεν. οὐδὲν ἄρα τῆς γλώττης ἄμεινον. ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ τὸν μὲν αἴσωπον ὀρθῶς λέγειν φάμενοι, ἡμαρτηκέναι δὲ τὸν διδάσκαλον, διεληλύθασιν ἕκαστος ἐπ' οἴκου. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν αἰτιωμένων αὐτῶν τὸν ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπολογεῖτο μὴ κατὰ γνώμην αὐτοῦ ταῦτα γεγονέναι, ἀλλὰ τῇ ἀχρείου δούλου τῇ κακουργίᾳ. σήμερον δὲ διαμείψει τὸ δεῖπνον. κἀγὼ ἐπὶ παρόντων ὑμῶν αὐτῷ διαλέξομαι. καὶ καλέσας αὐτόν, πᾶν ὅ, τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον ὀψωνῆσαι κελεύει, ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνησόντων. ὁ δέ, μηδὲν διαταραχθείς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο. καὶ ἑτοιμάσας, ἀνακλινθεῖσι παρέθηκεν. οἱ δέ, πρὸς ἀλλήλους ὑπεφώνουν, χοίρειαι πάλιν γλῶσσαι. καὶ μετὰ μικρὸν αὖθις γλώττας παρέθηκε, καὶ μάλα αὖθις καὶ αὖθις. τοῦ ξάνθου δὲ δυσαναχετήσαντος, καὶ τί τοῦτο αἴσωπε εἰρηκότος, μὴ πάλιν ἐνετειλάμην σοι πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι, οὐχὶ πᾶν ὅ, τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον; ὁ δέ, καὶ τί ἐστι χεῖρον τῆς γλώττης ὦ δέσποτα. οὐ πόλεις δι' αὐτῆς καταπίπτουσιν; οὐκ ἄνθρωποι δι' αὐτῆς ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη πάντα καὶ βλασφημίαι καὶ ἐπιορκίαι διὰ ταύτης περαίνονται; οὐ γάμοι καὶ ἀρχαὶ καὶ βασιλεῖαι δι' αὐτῆς ἀνατρέπονται;

ſophis præſentibus. quid igitur fuerit lingua me/
lius & præſtantius in uita? omnis enim doctrina,
& philoſophia per ipſam monſtratur ac traditur.
p ipſam datiões, acceptiões, fora, ſalutatiões, bñdi/
centiæ, muſa omnis. per ipſam celebrantur nu/
ptiæ, ciuitates eriguntur, homines ſeruantur. &,
ut breuiter dicam, per ipſam tota uita noſtra cõſi/
ſtit. nihil ergo lingua melius. ob hæc
diſcipuli Aeſopum recte loqui dicentes,
aberraſſe uero magiſtrum, abiere ſingu/
li in domum. Poſtridie rurſus accuſantibus i/
pſis Xanthũ, ille reſpõdebat, nõ ſecundũ uolũtatẽ
ſuam hæc fuiſſe, ſed inutilis ſerui ne/
quitia, hodie aũt permutabit cœnam, & ipſe præ/
ſentibus uobis cum eo colloquar. ac uocato eo,
uiliſſimum quodq;, & peſſimum obſonari iubet,
quod diſcipuli ſecũ forent cœnaturi. ille autem ni/
hil mutatus, rurſus linguas emit, & appara/
tas diſcumbentibus appoſuit. hi inter ſe ſub/
murmurabãt, porcinæ rurſus liguæ. & paulo poſt
iterum linguas appoſuit. & ualde iterũ, atq; iterũ.
Xantho aũt iniquo aío ferẽte, & qd hoc æſope di/
cente, num rurſus mandaui tibi opti/
mũ qđq;, & p̄ſtãtiſſimũ obſonari? ac nõ poti⁹ ui/
liſſimũ qđq;, & peſſimũ? ille aũt, & qd unq; pei⁹ li
gua ò here? nónne urbes per ipſam corruunt?
nõ homines p ipſam ĩterficiunt? nõ mẽdacia oía,
& maledicta, & periuria p ipſam pficiuntur? non
nuptiæ, & principatus, & regna p ipſã euertunt?
non, ut

οὐχ ὡς κεφάλαιον εἰπεῖν, ὁ βίος δι' αὐτῆς ἅπας μυρίων πλημμελημάτων γέμει; ταῦτα τοῦ αἰσώπου φαμένου, τῶν τις συνανακειμένων τῷ ξάνθῳ φησίν. οὗτος εἰ μὴ πάνυ σεαυτὸν ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν ἄπορος εἴη μανίας ἀφορμή σοι γενέσθαι. οἵα γὰρ ἡ μορφή, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. καὶ ὁ αἴσωπος πρὸς αὐτόν, σύ μοι δοκεῖς ἄνθρωπε κακεντρεχής τις καὶ περίεργος εἶναι, δεσπότην προξενῶν κατὰ οἰκέτου. καὶ ὁ ξάνθος πρὸς ταῦτα, προφάσεως ἐφιέμενος μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα φησίν, ἐπεὶ περίεργον εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἐπὶ τῆς λεωφόρου ὁ αἴσωπος, καὶ τοὺς παριόντας περισκοπῶν, ὁρᾷ τινα ἐφ' ἑνὸς τόπου ἱκανὸν χρόνον καθίσαντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθ' αὑτὸν ἀπράγμονά τινα, καὶ ἁπλοϊκὸν εἶναι, προσελθών φησιν, ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐτῷ ἀριστῆσαι. καὶ ὁ ἄγροικος ἐκεῖνος μηδὲν περιεργασάμενος, μή τε τίς ὢν ὑπὸ τίνος καλεῖται, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σὺν αὐτοῖς ὑποδήμασι φαύλοις οὖσιν ἀνέπεσεν. ἐρομένου δὲ τοῦ ξάνθου, τίς οὗτος; αἴσωπος εἶπεν, ἀπερίεργος ἄνθρωπος. καὶ ὁ ξάνθος εἰς οὖς εἰπὼν τῇ γυναικὶ συνυποκρίνεσθαι αὐτῷ, καὶ ὅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιτάττῃ, ποιεῖν, ὡς ἂν εὐπροσώπῳ λόγῳ πληγὰς τῷ αἰσώπῳ ἐντείνειεν. εἶτα ἐν ἐπηκόῳ πάντων φησί, κυρία, ὕδωρ ἐπὶ τῆς λεκάνης βαλοῦσα, τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψον. διενοεῖτο γὰρ καθ' αὑτόν, ὡς πάντως ὁ μὲν ξένος εὐλαβηθήσεται, ὁ δ' αἴσωπος ὡς ἐκείνου περιέργου φανέντος, πληγὰς λήψεται. ἡ μὲν οὖν βαλοῦσα τὸ ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, ᾔει τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψουσα, ὁ δὲ

γνοὺς

nõ, ut ſummatim dicam, uita omnis ꝑ ipſam infi-
nitorum errorum referta eſt? Hæc Aeſopo di
cente, quidã ex diſcũbẽtibꝰ unà, Xantho inqt. hic,
niſi ualde te ipſum munieris, non dubia erit
inſaniæ cauſa tibi. qualis enim forma, talis
& anima. & Aeſopus ad eum, tu mihi uide-
ris, ò homo prauus quidam, & curioſus eſſe, he-
rum iritans contra ſeruum. & Xanthus ad hæc,
cauſam cupiens uerberandi hominem,
fugitiue inquit, qm̃ curioſum dixiſti amicũ, oſten-
de mihi incurioſum hoiem adductũ. egreſſus igi-
tur poſtridie in plateam Aeſopus, & eos,
q̃ ꝑteribãt, circũſpiciẽs, uidet q̃ndã ĩ loco quodã di
u ſedentem, quem iudicans ſecum
ocioſum & ſimplicem eſſe, accedens inquit.
herus te inuitat ſecum pranſurum. & ruſti-
cus ille nihil ſciſcitatus, neq; quis eſſet
à quo inuitaretur, ingreſſus eſt in domum, & cũ
ipſis calceis ut erant uiles, diſcubuit. rogante
autem Xantho, quis hic? Aeſopus ait, incurioſus
homo. & Xanthus ĩ aurẽ fatus uxori, ut ſibi obſe-
queretur, & quod ipſe iuſſerit face
ret, ut honeſta ratione plagas Aeſopo in-
ferret, deinde corã omĩbus inquit. domina, aquã
in peluim inijce, & pedes hoſpitis laua.
cogitabat enim ſecum omnino hoſpitem recu-
ſaturum. Aeſopum uero, quia ille curioſus eſ-
ſet, uerberibus cæſum iri. illa igitur iacta aqua
in peluim, ibat pedes hoſpitis lotura. at ille

γνοὺς ταύτην οὖσαν τὴν τοῦ οἴκου δεσπότιν, καθ᾽ ἑαυτὸν εἶπε. τιμῆσαί με πάντως βούλεται, καὶ τούτου δὲ χάριν αὐτοχειρία τοὺς πόδας μου βούλεται νίψαι. ἐπεὶ θεραπαινίσιν εἶχεν ἂν τοῦτ᾽ ἐπιτάξαι. προτείνας οὖν τοὺς πόδας, νίψον κυρία, φησί. καὶ νιψάμενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ ξάνθου κελεύσαντος οἶνον τῷ ξένῳ δοθῆναι πιεῖν, πάλιν ἐκεῖνος διελογίσατο καθ᾽ αὑτὸν, ὡς αὐτοὺς μὲν τὸ πρότερον ἔδει πιεῖν, ἐπεὶ δ᾽ οὕτως αὐτοῖς ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρευνᾶν, καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστούντων δὲ, καί τινος ἐδέσματος τῷ ξένῳ παρατεθέντος, κἀκείνου ἡδέως ἐσθίοντος, ὁ ξάνθος τῷ μαγείρῳ ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει. καὶ μέντοι καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνεφόρει. ὁ δ᾽ ἀγρότης καθ᾽ αὑτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄριστα ἕψηται, καὶ οὐδενὸς αὐτῷ δεῖ πρὸς τὸ καλῶς ἔχειν. εἰ δὲ καὶ δίχα προφάσεως βούλεται τὸν αὑτοῦ δοῦλον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης, τί πρὸς ἐμέ; τοῦ δὲ ξάνθου ἀγανακτοῦντος καὶ οὐχ ἡδέως διακειμένου, ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξένος περιεργάζετο, τέλος πλακοῦντες ἠνέχθησαν. ὁ δὲ ξένος ἅτε δὴ μήπω πλακοῦντος γευσάμενος, σωρεύων καὶ συνελῶν αὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. τοῦ δὲ ξάνθου τὸν ἀρτοποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ τί δή ποτε ὦ κατάρατε φαμένου καὶ μέλιτος δίχα καὶ πεπέρεως τοὺς πλακοῦντας ἐσκεύασας; ἐκεῖνος ἔφη, εἰ μὲν ὠμός ἐστιν ὦ δέσποτα ὁ πλακοῦς, ἐμὲ τύπτε. εἰ δ᾽ οὐχ ὡς ἔδει ἐσκεύασαι, μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὴν δέσποιναν αἰτιῶ. καὶ ὁ ξάνθος, εἰ πρὸς τῆς ἐμῆς τοῦτο γέγονε γυναικὸς, ζῶσαν αὐτὴν ἀρτίως κατακαύσω. καὶ πάλιν τῇ γυναικὶ νεύει αὐτῷ συνυποκριθῆναι δι᾽ αἴσωπον

cognoſcens hanc eſſe domus dominam,ſe‑
cũ loquebat̃,honorare me om̃ino uult, atq; huius
rei gratia ſuis manibus pedes meos uult lauare,
cum ancillis queat hoc mandare. extenſis
igitur pedibus,laua, inquit,hera,ac lotus
diſcubuit.Xantho autẽ iubente uinum hoſpiti
dari bibere,rurſus ille igitur conſyderabat ſe‑
cum,ipſos ante oportere bibere,ſed quia ſic
ipſis uiſum eſt,non opus mihi hæc inquire‑
re.& accipiens bibit.prandentibus uero, & fercu‑
lo quodã hoſpiti appoſito ,atq; illo ſuauiter come‑
dente ,Xanthus cocum,ꝙ male hoc condi‑
uiſſet,criminabatur, atq; etiã nudum uerberibus
afficiebat.ruſticus autẽ ſecũ dicebat,ferculũ quidẽ
optime coctũ eſt,& nihil ei deeſt ,quo minꝰ recte
paratum ſit,ſi autẽ abſq; cauſa uult ſuum ſer‑
uum flagellare pater familias,quid ad me? Xan‑
tho aũt ægreferente,neq; iucunde affecto,qm̃ ni‑
hil hoſpes curioſe inquirebat,tandẽ placentæ alla‑
tæ ſunt, hoſpes uero tanq̃ nunq̃ placentã guſtaſ‑
ſet cõuoluẽs,& accipiẽs ipſas,ut pães comedebat.
Xantho aũt piſtorem accuſante , & cur nam
ò execrande dicente,& abſq; melle,ac pi‑
pere placentas præparaſti? ille inquit,
ſi cruda eſt ò here placenta,me uerbera.ſi
uero nõ ut oportebat, ꝑparata eſt,nõ me ſed herã
accuſa.& Xanthus , ſi à mea hoc factum eſt
uxore,uiuam ipſam nunc comburam.atq; i‑
terũ uxori innuit, ut ſibi obſequeret̃ ,ꝑpter Aeſo‑

 pum.

τον. κελεύσας οὖν κληματίδας εἰς τὸ μέσον ἀχθῆναι,
πυρὰν ἀνῆψε. καὶ λαβόμενος τῆς γυναικὸς, ἐγγὺς τῆς
πυρᾶς ἤγαγε, προσδοκήσιμος ὢν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ
ἐπαφεῖναι. διέτριβε δέ πως καὶ περιεβλέπετο τὸν
ἄγροικον, εἴπως ἀναστὰς τοῦ τοιοῦδε τολμήματος εἶρ-
ξαι αὐτὸν ἐγχειρήσειεν. ὁ δὲ, καθ' αὑτὸν αὖθις διεσκο-
πεῖτο, ὡς αἰτίας μὴ παρούσης, τί δή ποτε οὕτως ὀργί-
ζεται; εἶτά φησιν οἰκοδέσποτα, εἰ τοῦτο κέκρικας δεῖν
γενέσθαι, ὑπόμεινόν με μικρὸν μέχρις ἂν ἀπελθὼν ἐνέγ-
κω μου καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγροῦ τὴν γυναῖκα, ὡς ἂν ἄμφω
κατὰ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς. ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ὁ ξάνθος
ἀκούσας, καὶ τὸ τούτου ἀκέραιον καὶ γενναῖον θαυμά-
σας τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ἰδὲ ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπερί-
εργος. ἔχεις τὰ νικητήρια λαβὼν αἴσωπε. ἅλις ἔχει
σοι τοῦ λοιποῦ. τὸ δ' ἐντεῦθεν, ἐλευθερίας τῆς σῆς ἐπι-
τεύξῃ. τῆς δ' ἐπιούσης ὁ ξάνθος ἐπέταξε τῷ αἰσώπῳ
εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν καὶ σκέψασθαι, εἰ μὴ πολὺς
πάρεστιν ὄχλος, βούλεσθαι γὰρ αὐτὸν λουθῆναι. ἀπι-
όντι δὲ, ὁ στρατηγὸς συναντήσας, καὶ τοῦ ξάνθου γνοὺς
αὐτὸν ὄντα, ἤρετο ποῖ πορεύοιτο. τοῦ δὲ, οὐκ οἶδα φα-
μένου, νομίσας ὁ στρατηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ παρ'
οὐδὲν λογισθῆναι, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἀπαχθῆναι κέ-
λευει. ἀπαγόμενος τοίνυν ὁ αἴσωπος ἔκραξεν, ὁρᾷς ὦ
στρατηγὲ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην; ἃ γὰρ μὴ προσεδό-
κησα, καὶ συνήντησά σοι, καὶ εἰς εἱρκτὴν ἤδη ἀπάγο-
μαι. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τῆς ἀπολο-
γίας ἑτοίμῳ, ἀφῆκεν ἀπιέναι. αἴσωπος δὲ παραγενό-
μενος εἰς τὸ βαλανεῖον, καὶ πλῆθος ἐν αὐτῷ θεασά-
μενος ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾷ κατὰ τὸ τῆς εἰσόδου μεσαίτα-

τον

pum.iusso igitur sarmenta in medium afferri, pyram succendit,& arreptam uxorem prope pyram egit,expectaturus ipsam in ignem imittere.differebat aũtaliquo mõ,et circũspiciebat rusticũ si quo modo assurgens à tali audacia ꝓhibere ipsum aggrederet᷑. sed is secũ rursus cõsyderabat,cum nulla adsit causa,quid nam sic irascit᷑:deiñ inq̄t,ò pater familias,si hoc iudicas oportere fieri,expecta me parump dum digressus adducam & ipse meam ex agro uxorem,ut ambas simul comburas.hæc à uiro Xanthus audiẽs,& huius synceritatẽ,ac generositatẽ admiratus,Aesopo inquit.ecce uere homo incuriosus. habes accepta p̃mia uictoriæ ò æsope.satis ẽ tibi de cætero.dein uero libertatem tuam assequeris.postridie autem Xanthus iussit Aesopo in balneas ire,& scrutari,an multa adesset turba,uelle enim lauari.abeunti aũt p̄tor occurrẽs, & xãthi ipm eẽ cognoscẽs interrogauit,quò nam iret.ille nescio dicente, existimans prætor interrogationẽ suã floccipendi,in carcerem ipsum adduci iubet.iter abducẽdũ igit᷑ Aesopus clamauit,uides ò p̄tor queadmodũ recte rñderim᷑:q̄ eñ nõ expectaui,& occurri tibi,& in carcerem iam trahor.tum prætor stupefactus responsi promptitudine,siuit abire. Aesopus autẽ profectus in balneas,& multitudinẽ in ipsis intuitus turbæ, & lapidem uidet in medio ingressu

τὸν κείμενον, ἐφ' ὃν ἕκαστος τῶν εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων, τὸν πόδα προσέπταιε. τοῦτον δὲ εἷς τις εἰσιὼν ἐφῷ λούσασθαι, ἄρας μετέθηκεν. ὑποστρέψας οὖν πρὸς τὸν δεσπότην, εἰ κελεύεις φησὶ δέσποτα λούσασθαι, ἕνα ἄνθρωπον ἐν τῷ βαλανείῳ τεθέαμαι. τοῦ ξάνθου ἐλθόντος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν λουομένων ἰδόντος, καὶ τί τοῦτο, εἰπόντος, αἴσωπε, οὐχ ἕνα ἄνθρωπον ἔφης ἑωρακέναι; ὁ αἴσωπος, ναί φησιν. τὸν γὰρ λίθον ἐκεῖνον (τῇ χειρὶ δείξας) πρὸ τῆς εἰσόδου κείμενον εὗρον, ἐφ' ὃν οἱ εἰσιόντες πάντες καὶ ἐξιόντες προσέπταιον. εἷς δέ τις πρὶν ἢ προσπταῖσαι, ἄρας μετέθηκεν. ἐκεῖνον οὖν ἕνα ἄνθρωπον εἶπον ἑωρακέναι, προτιμήσας τῶν ἄλλων. καὶ ὁ ξάνθος, οὐδὲν παρὰ τῷ αἰσώπῳ ἀργὸν εἰς ἀπολογίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ ξάνθου ἐξ ἀφέδρου ἐπανιόντος, καὶ πυθομένου τὸν αἴσωπον, τί δή ποτε οἱ ἄνθρωποι μετ' ἀπόπατον τὰ τῆς γαστρὸς ἐκκρίματα βλέπουσιν, ἐκεῖνος ἔφη. κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνήρ τις τῶν τρυφερωτέρων ζώντων, πολλῷ χρόνον ὑπὸ σπατάλης ἐν ἀφόδῳ ἐκάθητο, ὡς καὶ τὰς οἰκείας ἐκεῖ διατρίβων, ἀποπατῆσαι φρένας. ἐξ ἐκείνου τοίνυν δεδοικότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰ τῆς γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μήπως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπόνθασιν. ἀλλά σοι δέσποτα μὴ φοβοῦ, οὐ γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρᾳ δέ τινι συμποσίου συγκροτηθέντος, καὶ τοῦ ξάνθου σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων ἀνακλινθέντος, καὶ τοῦ πότου ἤδη ἐπικρατήσαντος, συχνὰ προβλήματα μεταξὺ τούτων ἐκαλινδεῖτο. καὶ τοῦ ξάνθου ἀρχομένου ταράττεσθαι, αἴσωπος παρεστὼς ἔφη, δέσποτα, ὁ διόνυσος τρεῖς κέκτηται κράσεις. τὴν μὲν πρώτην

ἡδονῆς,

positum, in quē singuli ingredientes, & egredientes offendebant. hunc aūt unus quis ingrediēs ut lauaretur, sublatum transposuit. reuersus igitur ad herum, si uis inquit here lauari unum hominem in balneis uidi. & Xantho profecto, ac multitudinem lauantium uidente, & qd hoc dicēte ô Aesope, nō ne unū hoiem dixisti te uidisse? Aesopus certe inquit. nā lapidem illum (manu ostēdēs) añ ingressū positū reperi, in quē īgrediētes oēs, & exeūtes offendebāt. unus uero qdā añꝙ illideret eleuatū trāsposuit. illū igit̄ unū hominē dixi uidisse, pluris faciens ꝙ alios. tum Xanthus, nihil apd' Aesopū tardū ē ad respōsionē. aliqñ aliàs Xantho ex latrina redeūte, & interrogāte Aesopum, quid ita homines post cacationem uentris excrementa aspiciunt? ille ait, Antiquis temporibus uir quidam delicatius uiuens multo tēpore præ delicijs in latrina sedebat, ut & sua illic immorans cacauerit præcordia. ex illo tempore igit̄ timentes cæteri homines, uentris inspiciunt sordes, ne quo modo & ipsi hoc patiantur. sed tu here, ne time. nō em̄ sunt tibi pcordia. Die aūt quodam celebrato conuiuio, & Xantho cum alijs philosophis discumbente, & potu iam inualescente, crebræ quæstiones inter hos uersabantur, atq; Xantho incipiente turbari, Aesopus adstans ait, here, Bacchus tria possidet temperamenta, primum

ἡδονῆς. τὴν δὲ δευτέραν, μέθης. τὴν δὲ τρίτην, ὕβρεως. καὶ ὑμεῖς οὖν πεπωκότες ἤδη καὶ ἡσθέντες, τὰ ἐφεξῆς καταλίπετε. καὶ ὁ ξάνθος, ἤδη μεθύων φησί, σιώπα, τοῖς ἐν ᾅδῃ συμβούλευε. καὶ ὁ αἴσωπος, οὐκοῦν καὶ εἰς ᾅδου κατασπασθήσῃ. τῶν δὲ σχολαστικῶν τις ὑποβεβρεγμένον ἤδη τῇ μέθῃ τὸν ξάνθον ἰδὼν, καὶ ὅλον εἰπεῖν οἰνοπλῆγα, καθηγητά φησι, δύναταί τις ἐκπιεῖν τὴν θάλατταν ἄνθρωπος; καὶ ὅς, πάνυ μὲν οὖν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ταύτην ἐκπίομαι. καὶ ὁ σχολαστικὸς, εἰ δ' οὐ δυνήσῃ, τί ποτέ σοι τίμημα ἐπιγράψω; καὶ ὁ ξάνθος, τὴν οἰκίαν μου τίθημι πᾶσαν. καὶ ἐπὶ τούτοις καταθέμενοι τοὺς δακτυλίους, τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν. τότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρωΐας διεγερθέντος τοῦ ξάνθου, καὶ τήν τε ὄψιν νιψαμένου, καὶ τὸν δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τὸν αἴσωπον περὶ αὐτοῦ πυθομένου, ἐκεῖνος οὐκ οἶδα, φησί, τί ποτε γέγονεν. ἓν δ' οἶδα μόνον, ὅτι τῆς οἰκίας σαυτοῦ ἀλλότριος γέγονας. καὶ ὁ ξάνθος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ αἴσωπος, ὅτι τὴν χθὲς μεθύων, συνέθου τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν. κἀπὶ ταῖς ὁμολογίαις κατέθου καὶ τὸν δακτύλιον. κἀκεῖνος, καὶ πῶς ἄρ' ἐγὼ μεῖζον πίστεως ἔργον δυνήσομαι; ἀλλά σου νῦν δέομαι, εἴ τις σύνεσις, εἴ τις δεινότης καὶ ἐμπειρία, ξυμπερίσασο καὶ βοήθειαν ὄρεγε, ὡς περιγενέσθαι, ἢ τάς γε συνθήκας λῦσαι. καὶ ὁ αἴσωπος, περιγενέσθαι μὲν οὐκ ἔνι, λυθῆναι δὲ τὰς ὁμολογίας ποιήσω. ἐπειδὰν γὰρ αὖθις τήμερον εἰς ταὐτὸ συνέλθητε, μηδ' ὁτιοῦν φανῇς δειλιάσας, ἀλλ' ἅπερ ὡμολόγησας παροινῶν, ταῦτα καὶ νήφων λέγε. κέλευσον μέντοι στρώματα καὶ τράπεζαν

uoluptatis,ſecundum ebrietatis,tertium contu-
meliæ.& uos igitur poti iam,& lætati,quæ reli-
qua ſunt,obmittite.tum Xanthus iã ebrius,ait,ta-
ce,inferis conſule.& Aeſopus,igi-
tur & in infernũ diſtrahere. Ex diſcipulis aũt qdã
ſubebrium iam Xanthum uidens, &
ut in uniuerſũ dicã,temulẽtũ,ò pceptor inqt,põt
ne quis ebibere mare homo? & ille,admodum
quidem.ego enim ipſe hoc ebibam.& diſci-
pulus,at ſi nõ poteris,quã nam tibi multã irroga-
bo? tum Xanthus,domũ meã depono totã.atque
interim depoſitis anulis pa-
cta firmauerunt,tum diſceſſerunt. Poſtri-
die diluculo,excitato Xantho,ac faciem
lauante,& anulum inter lauandum non ui-
dente,& Aeſopum de eo interrogante,ille
neſcio inqt,qd nã factũ fuerit, ſed unũ ſcio tantũ,
quod à domo decideris tua.tum Xanthus,
quamobrẽ? & Aeſopus,quoniã heri ebrius pepi-
giſti mare ebibere,atq; in pactis depoſu-
iſti & anulum.& is.tum quomodo ma-
ius fide opus potero? uerum te nunc rogo,ſi
qua cognitio,ſiqua prudentia,ſiq; experiẽtia, pſto
ſis,ac opem porrige,ut uincam,aut pa-
cta diſſoluã.& Aeſopus,uincere qdẽ haud licet,
ſed ut ſoluas pacta,efficiam. Cum hodie rur
ſus in unum conueneritis,nullo modo uidearis
timere,uerum quæ pactus es ebrius, eadem
ſobrius quoq; dic,iube itaq; ſtramenta,& men-

ζαν παρὰ τὴν ἠϊόνα τεθῆναι, καὶ παῖδας ἑτοίμους σὺν ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοι τὸ θαλάττιον ὕδωρ. ἐπειδὰν δὲ σύμπαντα θεάσῃ τὸν ὄχλον συνδεδραμηκότα ἐπὶ τὴν θέαν, αὐτὸς ἀναπεσὼν, κέλευσον ἐκ τῆς θαλάττης πληρωθῆναι τὸ ἔκπωμα. καὶ τοῦτο λαβὼν ἐν ἐπηκόῳ πάντων εἰπὲ τῷ συνθηκοφύλακι, τίνας παρ' ὑμῖν πεποιήκαμεν τὰς συνθήκας. καὶ ὃς ἀποκρινεῖταί σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν. στραφεὶς οὖν σὺ πρὸς ἅπαντας, οὕτω φράσον. ἄνδρες σάμιοι, ἴσε καὶ ὑμεῖς πάντως πλείστους ὅσους ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασσαν. ἐγὼ δὲ συνεθέμην μόνην τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, οὐ μὴν καὶ τοὺς ἐξιόντας εἰς αὐτὴν ποταμούς. οὗτος οὖν ὁ σχολαστικὸς ἀπελθὼν πρότερον ἐπισχέτω τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας, εἶτα δ' εὐθὺς ἐγὼ τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ δὲ ξάνθος τὴν μέλλουσαν ἐκ τούτου τῆς συνθήκης διάλυσιν ἔσεσθαι γνοὺς, ὑπερήσθη. τοῦ δήμου τοίνυν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συῤῥεύσαντος ἐπὶ θέαν τοῦ πραχθήσεσθαι μέλλοντος, καὶ τοῦ ξάνθου κατὰ τὰ διδαχθέντα πρὸς τοῦ αἰσώπου δράσαντος, καὶ εἰπόντος, οἱ σάμιοι ἀνεβόησαν εὐφημοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες. ὁ δὲ σχολαστικὸς προσπεσὼν τηνικαῦτα τῷ ξάνθῳ, νενικῆσθαί τε ὡμολόγει, καὶ τὰς συνθήκας ἐδεῖτο λῦσαι, ὃ καὶ πεποίηκε ξάνθος δυσωποῦντος τοῦ δήμου. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, αἴσωπος προσελθὼν τῷ ξάνθῳ φησίν. ὁ πάντα σοι τὸν βίον χαρισάμενος, ἐγὼ, οὐκοῦν ἄξιός εἰμι δέσποτα τυχεῖν ἐλευθερίας; καὶ ὁ ξάνθος λοιδορήσας αὐτὸν ἀπήλασε, λέγων, μὴ γὰρ οὐ βουλομένῳ μοι ἦν

ſam in littore poni,& pueros paratos cum poculis porrigere tibi marinam aquam .cum autē omnem uideris turbam concurriſſe ad ſpectaculum,ipſe diſcumbens iube ex mari impleri poculum.atq; hoc accepto oībus audientibus,dic pactis præfecto,quæ nam apud uos fœdera iniuimus? atq; is reſpondebit tibi,quod pepigeris mare ebibere. conuerſus igitur tu ad omnes,ſic dicito,Viri Samij,ſcitis & uos penitus q̄ plurimos fluuios prorumpere in mare,ego autem pepigi mare ſolum ebibere,non etiam exeuntia in ipſum flumina.hic itaq; ſcholaſticus eat prius contenturus flumina omnia, deinde ſtatim mare ſolum ebibam.Xanthus autem futuram ex hoc pacti ſolutionē cognoſcēs, uehemēter lætatꝰ ē.populo igitur ad littus confluente ad ſpectaculum eius,quod faciendū erat,cumq; Xanthus quæ edoctus fuerat ab Aeſopo, feciſſet,ac dixiſſet,Samij acclamarunt laudantes ipſum,& admirātes.ſed ſcholaſticꝰ Xāthi pedibꝰ obuolutꝰ & uictum ſe confitebatur,& pacta rogabat diſſolui.quod & fecit Xanthus exorante populo. Profectis autem ipſis in domum,Aeſopus adiens Xanthum, inquit.per omnem tibi uitam gratificatus ego, nonne dignus ſum ò here cōſequi libertatē?& Xāthꝰ obiurgādo ipſum repulit.,dicens,an nolo ipſe

hoc facere

τοῦτο πρᾶξαι; ἀλλ' ἔξελθε πρὸ τοῦ πυλῶνος καὶ σκέψαι. κἂν ἴδῃς δύο κορώνας, ἀνάγγειλόν μοι. ἀγαθὸς γὰρ οἰωνὸς οὗτος. ἐπεὶ εἰ μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν. προσελθὼν οὖν ὁ αἴσωπος, καὶ συμβὰν οὕτω δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρου καθεζομένας, προσελθὼν τῷ ξάνθῳ ἀνήγγειλεν. ἐξιόντι δὲ τῷ ξάνθῳ ἡ ἑτέρα τόπον ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος θατέραν μόνην ἰδών, ἔφη, οὐκ εἶπάς μοι κατάρατε δύο ἑωρακέναι; καὶ ὃς, οὔπως. ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος, ἐπέλιπέ σοι δραπέτα τὸ χλευάζειν με. καὶ κελεύει αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' αἰσώπου μαστιγουμένου, προσελθών τις ἐκάλει ἐπὶ τὸ δεῖπνον τὸν ξάνθον. καὶ ὁ αἴσωπος ἔτι τυπτόμενος ἀνεβόησεν. οἴμοι τῷ δυστήνῳ. ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδών, τύπτομαι, σὺ δ' ὁ μίαν ἰδὼν μόνην εἰς εὐωχίαν ἄπει. ἕωλος ἄρ' ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ θαυμάσας, παύσασθαι κελεύει τυπτόμενον. μετὰ δ' οὐ πολλὰς ἡμέρας φιλοσόφους καὶ ῥήτορας καλέσας ὁ ξάνθος, ἐκέλευσε τῷ αἰσώπῳ πρὸ τοῦ πυλῶνος στῆναι, καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους. τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας αἴσωπος τὸν πυλῶνα, ἔνδον ἐκαθέζετο. τῶν κεκλημένων δέ τινος ἐλθόντος, καὶ τὴν θύραν κόπτοντος, αἴσωπος ἔνδοθεν ἔφη, τί σείει ὁ κύων; ὁ δέ, νομίσας κύων κεκλῆσθαι, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν ἕκαστος ἀφικνούμενος, αὖθις ἀπῄει σὺν ὀργῇ, νομίζων ὑβρίζεσθαι, τοῦ αἰσώπου ταυτὰ πάντας ἔνδοθεν ἐρωτῶντος. ἑνὸς δ' αὐτῶν κόψαντος, καὶ τί σείει ὁ κύων ἀκούσαντος, καὶ τήν τε κέρκον, καὶ τὰ ὦτα ἀποκριθέντος,

hoc facere? sed exi ante uestibulum, & specu-
lare, & si uideris duas cornices, renũcia mihi, bonũ
em̃ auguriũ hoc. ꝙ si unã uideas, hoc malum. ac-
cedẽs igitur Aesopus, atq; cũ forte duas ita corni
ces sup̱ quadã uidisset arbore sidentes, accedens
Xantho renunciauit. exeunte aũt Xantho, altera
harũ euolauit, & Xanthus alteram solam uidens
ait, nõnne dixisti mihi execrãde duas uidisse te? &
is, ita, sed altera euolauit. tum Xanthus, deerat
tibi fugitiue deridere me. & iubet eum denu-
datum uerberari. at dũ Aesopus uerberabat̃, pro-
fectus quidã inuitauit ad cœnã Xanthũ. ac Aeso-
pus inter uerbera exclamauit, hei mihi misero.
ego em̃ q duas uidi cornices, uerberor: tu uero, q
unam tantum, in conuiuium abis. uanũ itaq; fuit
augurium. tum Xanthus solertiam eius admi-
ratus, cessare iubet uerbera. nõ multis autem post
diebus philosophos & rhetoras cũ inuitasset Xan
thus, iussit Aesopo ante uestibulum stare,
& nullum indoctum ingredi sinere, sed
doctos solos. hora aũt prãdij clauso uestibulo, Ae-
sopus intus sedebat. ex inuitatis
autẽ quodam profecto, & ianuam pulsante, Aeso
pus intus ait. quid mouet canis? ille putans ca-
nis uocari, iratus discessit. sic ergo unusquisq;
ueniens rursus abibat iratus, putans iniuria af-
fici, Aesopo eadem omnes interrogan-
te. cũ aũt unus ipsorũ pulsasset, & qd mouet canis au
diuisset, & caudam & aures respondente,

 Aesopus

αἴσωπος αὐτὸν ὀρθῶς δοκιμάσας ἀποκεκρίσθαι, ἀνοί-
ξας πρὸς τὸν δεσπότην ἤγαγε, καὶ φησὶν, οὐδεὶς τῶν
φιλοσόφων συνεστιαθῆναί σοι ἦλθεν ὦ δέσποτα, πλὴν
οὗτος μόνος. καὶ ὁ ξάνθος σφόδρα ἠθύμησε, παρα-
λελογίσθαι οἰηθεὶς ὑπὸ τῶν κληθέντων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ συ-
νελθόντες οἱ κληθέντες ἐπὶ τὴν διατριβὴν, ἐνεκάλουν τῷ
ξάνθῳ, φάσκοντες, ὡς ἔοικας ὦ καθηγητὰ, ἐπεθύμεις μὲν
αὐτὸς ἐξουδενῶσαι ἡμᾶς, αἰδούμενος δὲ, τὸν σαπρὸν
ἐπὶ τοῦ πυλῶνος ἔστησας αἴσωπον, ὡς προπηλακίσαι,
καὶ κύνας ἡμᾶς ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ ξάνθος, ὄναρ τοῦ-
τ' ὁρῶ, ἢ ὕπαρ; κἀκεῖνοι, εἰ μὴ ῥέγχομεν, ὕπαρ. καὶ
δὴ τάχος μετακληθεὶς αἴσωπος, καὶ ἐρωτηθεὶς σὺν
ὀργῇ, τοῦ χάριν τοὺς φίλους ἀτίμως ἀπέστρεψεν, ἔφη.
οὐχὶ σύ μοι δέσποτα ἐνετείλω, μή τινα τῶν ἰδιωτῶν
καὶ ἀμαθῶν ἀνδρῶν ἐᾶσαι πρὸς τὴν σὴν συνελθεῖν εὐω-
χίαν, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους; καὶ ὁ ξάνθος, καὶ
τίνες οὗτοι, οὐ τῶν σοφῶν; καὶ ὁ αἴσωπος, οὐδε-
μιᾷ μηχανῇ. αὐτῶν καὶ γὰρ κοπτόντων τὴν θύραν,
κἀμοῦ ἔνδοθεν ἐρωτῶντος, τί ποτε σείει ὁ κύων, οὐδ' ἔσ-
τισοῦν αὐτῶν συνῆκε τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν ὡς ἀμαθῶν
πάντων φανέντων, οὐδένα τούτων εἰσήγαγον, πλὴν
τὸν σοφῶς τοῦτον ἀποκριθέντα μοι. οὕτως οὖν τοῦ
αἰσώπου ἀπολελογημένου, ὀρθῶς ἅπαντες λέγειν αὐ-
τὸν ἐψηφίσαντο. καὶ μεθ' ἡμέρας πάλιν τινὰς, ὁ ξάν-
θος ἑπομένου τοῦ αἰσώπου, πρὸς τὰ μνήματα πα-
ρεγένετο, καὶ ἃ ἐν ταῖς λάρναξιν ἐπιγράμματα ἦν
ἀναγινώσκων, ἑαυτὸν ἔτερπε. τοῦ δ' αἰσώπου ἔν τινι
τούτων ἐγκεχαραγμένα στοιχεῖα ταῦτα ἰδόντος,
α̅. β̅. δ̅. ο̅. ε̅. θ̅. χ̅, ἐπιδείξαντός τε τῷ ξάνθῳ,

καὶ

Aesopus ipsum recte iudicans respondisse, aperta ianua ad herum duxit, ac inquit, nullus philosophus ad conuiuiũ tuũ uenit ò here, præter hunc solum. & Xanthus ualde tristatus est, deceptum se existimans ab inuitatis. postridie cum uenissent inuitati ad literarium ludum, accusabant Xãthũ dicẽtes, ut uideris ò pceptor, cupiebas qdẽ ipse contemnere nos, sed ueritus, putridum in uestibulo cõstituisti Aesopũ, ut nos iiuria afficeret. & canes uocaret. & Xanthus, insomnium ne id est, an uera res? tum illi, nisi stertimus, uera res. & celeriter uocatus Aesopus, & rogatus cum ira, cui⁹ rei gr͞a amicos ignominiose amolit⁹ eẽt, ait nõ tu mihi here mandasti, ne quem uulgarium ac indoctũ hoiem pmitterẽ in tuũ cõuenire cõuiuium, sed solos doctos? tum Xanthus, & quales hi, nõnne docti? & Aesopus, nullo pacto, ipsis etenim pulsantibus ianuam, & me intus rogitãte, qd nã moueat canis, neq; quisq̃ eorũ intellexit sermonẽ. ego igitur cũ indocti omnes uiderent, nullum ipsorum introduxi, nisi hunc, qui docte respondit mihi. sic igitur cũ Aesopus respondisset, recte oẽs dicere ipsum confirmarunt. Ac post dies rursus aliquot Xanthus sequente Aesopo ad monimenta accessit. & quæ in arcis erant epigrammata legẽs, se ipsum delectabat. at Aesopo in quadam ex ipsis inscalptas literas has uidente, α. β. δ. ο. ε. θ. χ. ostendenteq; Xantho,

καὶ ἐρομένου εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη, ἐπιμελῶς ἐκεῖνος
σκεψάμενος, οὐχ οἷός τ' ἐγένετο τὴν τούτων εὑρεῖν διὰ
σάφησιν, καὶ ὡμολόγησεν ἀπορῆσαι τοῖς ὅλοις. καὶ ὁ
αἴσωπος, εἰ διὰ ταύτης τῆς στήλης ὦ δέσποτα θησαυ-
ρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃ; καὶ ὅς, θάρσει, λή-
ψῃ γὰρ τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χρυσίου.
τότε ὁ αἴσωπος ἀποχωρῶν τῆς στήλης βήματα τέσσα-
ρα, καὶ ὀρύξας, ἀνέλαβέ τε τὸν θησαυρόν, καὶ ἤνεγ-
κε τῷ δεσπότῃ, λέγων. δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν, δι' ἧς
εὗρες τὸν θησαυρόν. καὶ ὁ ξάνθος, οὐχ ὅσα κἀμὲ εἰ-
δέναι, εἰ μὴ καὶ τὸν νοῦν τῶν στοιχείων μοι φράσῃς. τὸ
γὰρ μαθεῖν τοῦτο, πολὺ τοῦ εὑρήματος ἐμοὶ τιμιώ-
τερον. καὶ ὁ αἴσωπος, ὁ τὸν θησαυρὸν κατορύξας ἐν-
ταῦθα, ὡς σοφὸς ἀνὴρ τὰ στοιχεῖα διεχάραξε ταῦτα,
ἃ καί φησιν, α, ἀποβάς. β, βήματα. δ, τέσσαρα.
ο, ὀρύξας. ε, εὑρήσεις. θ, θησαυρόν. χ, χρυσίου. καὶ
ὁ ξάνθος, ἐπειδήπερ οὕτως ἐπήβολος εἶ καὶ πανοῦρ-
γος, οὐ λήψῃ σὺ τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀναγ-
γελῶ δοθῆναι ὦ δέσποτα τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ Βυ-
ζαντίων. ἐκείνῳ γὰρ τεταμίευται. καὶ ὁ ξάνθος, πό-
θεν τοῦτ' οἶδα; κἀκεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων. τοῦτο γάρ
φησιν. α, ἀπόδος. β, βασιλεῖ. δ, διονυσίῳ. ο, ὃν
εὗρες. θ, θησαυρόν. χ, χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος ἀκούσας
τοῦ βασιλέως εἶναι τὸ χρυσίον, τῷ αἰσώπῳ ἔφη. λαβὼν
τὸ ἥμισυ τοῦ ἑρμαίου, ἡσύχασον. κἀκεῖνος, οὐ σύ μοι
νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ' ὁ χρυσίον ἐνταυθοῖ κατορύ-
ξας. καὶ ὅπως, ἄκουσον. τοῦτο γὰρ λέγει τὰ γράμμα-
τα. α, ἀνελόμενοι. β, βαδίσαντες. δ, διέλεσθε. ο, ὃν
εὕρετε. θ, θησαυρόν. , χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος δεῦρο φη-

σιν

atq; rogante, an hasce nouisset, diligenter ille scrutatus, non potis fuit harum inuenire declarationem, ac fassus est dubitare omnino. tum Aesopus, si per hanc columnulam ò here thesaurũ oñdã tibi, q̃ re me remunerabis? & is, cõfide. accipies enim libertatem tuam, atq; dimidium auri. tunc Aesopus, distans à cippo passus quatuor, & fodiens, accepitq; thesaurum, & tulit hero, dicens, da mihi promissum, per quod inuenisti thesaurum. & Xanthus, non si & ego sapiam, nisi & sensum literarum mihi dixeris, nam scire hoc multo re inuenta mihi preciosius. & Aesopus, qui thesaurum infodit hic, ut uir eruditus literas inscalpsit has, quæ & inquiunt, α recedens, β. passus, δ. quatuor, ο. fodiens, ε. inuenies, θ. thesaurum, χ. auri. & Xanthus, quia ita solers es, & astutus, non accipies tuã libertatẽ. & Aesopus, renũciabo dandum aurum ò domine regi Bysantinorũ. illi enim recõditum est. & Xanthus, unde hoc nosti? & ille, ex literis. hoc enim inquiunt, α. redde, β. regi, δ. Dionysio, ο. quem, ε. inuenisti, θ. thesaurũ, χ. auri. & Xanthus audiens regis esse aurum, Aesopo ait, accepto dimidio lucri, taceto. & ille, non tu mihi nunc hoc præbes, sed qui aurum hic infodit. ac quemadmodum, audi. hoc enim dicũt literæ, α. acceptum, β. uadentes, δ. diuidite. ο, quem, ε. iuenistis, θ. thesaurũ, χ. auri. & Xanthꝰ, uenias in

σιν εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς ἂν καὶ τὸν θησαυρὸν διελώμε-
θα, καὶ σὺ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς. ἐλθόντων οὖν,
ὁ ξάνθος φοβούμενος τὸ τοῦ αἰσώπου λάλον, εἰς εἱρ-
κτὴν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ αἴσωπος
ἀπαγόμενος, τοιαῦταί φησίν εἰσιν αἱ ὑποσχέσεις τῶν
φιλοσόφων; οὐχ ὅτι γὰρ οὐκ ἀπολαμβάνω μου τὴν
ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσμωτήριον κελεύεις βλη-
θῆναί με. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆ-
ναι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη. πάνυ καλῶς φῂς, ἵν' ἐλευθερί-
ας τυχὼν, σφοδρότερός μου γένῃ κατήγορος. ὁ δὲ αἴ-
σωπος εἶπεν, ὅ,τί ποτέ με ἔχεις κακὸν ποιεῖν, ποίει.
πάντως καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. κατὰ δὲ τοὺς και-
ροὺς τούτους συνέπεσέ τι τοιοῦτον ἐν σάμῳ. πανδή-
μου ἑορτῆς ἀγομένης, αἴφνης ἀετὸς καταπτὰς, καὶ τὸν
δημόσιον ἁρπάσας δακτύλιον, εἰς δούλου κόλπον ἀφῆ-
κεν. οἱ μὲν οὖν σάμιοι θορυβηθέντες, καὶ εἰς πλείστην περὶ
τοῦδε τοῦ σημείου πεσόντες τὴν ἀγωνίαν, καὶ ταυτὸν ἀθροι-
σθέντες, ἤρξαντο δεῖσθαι τοῦ ξάνθου, ἅτε πρώτου τῶν πολι-
τῶν ὄντος καὶ φιλοσόφου, σφίσι τὴν κρίσιν τοῦ ση-
μείου διασαφῆσαι. ὁ δὲ, τοῖς ὅλοις ἐπαπορῶν, χρόνον
ᾔτησε. καὶ ἀφικόμενος οἴκαδε, πολὺς ἦν ἀθυμῶν, καὶ
τῇ λύπῃ βαπτιζόμενος, οἷα δὴ μηδὲν κρῖναι δυνά-
μενος. ὁ δ' αἴσωπος τὴν ἀθυμίαν συνορήσας τοῦ ξάνθου,
προσελθὼν, λέγει. τοῦ χάριν ὦ δέσποτα οὕτω διατελεῖς ἀ-
θυμῶν; ἐμοὶ προσανάθου, χαίρειν εἰπὼν τῷ λυπεῖσθαι,
αὔριον δ' εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἰπὲ τοῖς σαμίοις, ὡς
ἐγὼ μὲν οὔτε σημειολυτεῖν ἐπαιδεύθην, οὔτ' οἰωνοσκοπεῖν,
παῖς δέ μοι πρόσεστι πολλῶν πεῖραν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν
τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ἐπιτύχω τῆς λύσεως

δέσποτα

quit in domum, ut & thesaurum diuidamus, & tu libertatem accipias. profectis ergo, Xanthus timens Aesopi loquacitatem, in carcerem ipsum iussit inijci. & Aesopus inter abducendū, huiusmodi inquit sunt ꝓmissa philosophorū? non solum enī non accipio meam libertatem, sed & in carcerem iubes inijci me. Xanthus igitur iussit ipsum solui, & ait ei, nimirum recte inquis, ut parta libertate, uehementior sis cōtra me accusator. tum Aesopus dixit, quodcunq; mihi potes facere, fac malū. omino uel inuitus liberabis me. Ea uero tempestate huiusmodi res Sami obtigit. cum publice festum celebraret̃, repente aquila deuolans, & publicum rapiens anulum, in serui sinum demisit. Itaq; Samij perterriti, & in plurimum ob hoc prodigiū cū incidissent mœrorem, in unū coacti, cœperunt rogare Xanthū, quod primus ciuium esset, & philosophus, ut sibi iudicium prodigij manifestaret. at ille omnino ambigens tēpus petijt. & profectus domū, multum erat tristis, & solicitudinibus īmersus, ut qui nihil iudicare posset. sed Aesopus mœrore Xanthi cognito, adiēs ait, qua causa ò here sic ꝑseueras tristari? mihi committe, salute dicta mœrori. cras in forum profectus dic Samijs ego neq; prodigia soluere didici, neq; augurari, sed puer mihi est multarū rerū peritus, ipse uobis quæsitū soluet. & si ipse cōsecutus fuero solutionē

δέσποτα, σὺ τὴν δόξαν ἀποίσῃ τοιούτῳ χρώμενος δούλῳ. ἂν ἀποτύχω, ἐμοὶ μόνῳ ἡ ἐντεῦθεν προστριβήσεται ὕβρις. πεισθεὶς οὖν ὁ ξάνθος, καὶ τῇ ὑστεραίας εἰς τὸ θέατρον ἀπαντήσας, καὶ καταστὰς εἰς τὸ μέσον, κατὰ τὰς ὑποθήκας αἰσώπου διελέχθη τοῖς συνελθοῦσιν. οἱ δὲ εὐθέως ἠξίουν τὸν αἴσωπον κληθῆναι. τοῦ δὲ ἀφικομένου καὶ στάντος ἐπὶ τοῦ μέσου, οἱ σάμιοι τὴν ὄψιν αὐτοῦ κατανοήσαντες, ἐρεσχελοῦντες, ἐφώνουν, αὕτη ἡ ὄψις σημεῖον λύσει; ἐκ τοῦ αἰσχροῦ τούτου τί ποτε καλὸν ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶν ἤρξαντο. καὶ ὁ αἴσωπος κατασείσας τῇ χειρί, καὶ ἡσυχίαν αἰτήσας γενέσθαι, φησίν. ἄνδρες σάμιοι, τί μου τὴν ὄψιν σκώπτετε. οὐκ εἰς τὴν ὄψιν, ἀλλ᾽ εἰς τὸν νοῦν ἀποβλέπειν χρή. πολλάκις γὰρ καὶ τῇ φαύλῃ μορφῇ χρηστὸν νοῦν ἡ φύσις ἐνέθηκεν. ἢ τὴν ἔξωθεν τοῦ κεραμίου μορφὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς, ἀλλ᾽ οὐ τὴν ἐντὸς γεῦσιν τοῦ οἴνου; ταῦτα τοῦ αἰσώπου πάντες ἀκούσαντες, ἔλεγον. αἴσωπε, εἴ τι δύνασαι, λέγε τῇ πόλει. καὶ ὃς μετὰ παῤῥησίας ἔφη. ἄνδρες σάμιοι, ἐπειδήπερ ἡ τύχη φιλόνεικος οὖσα δόξης ἀγῶνα τέθεικε δεσπότῃ καὶ δούλῳ, κἂν μὲν ὁ δοῦλος ἥττων φανῇ τοῦ δεσπότου, διὰ μαστίγων ἐλεύσεται, εἰ δὲ ἀμείνων, οὐδὲν ἔλαττον καὶ οὕτω πληγαῖς ξανθήσεται. εἰ ὑμεῖς διὰ τῆς ἐμῆς ἐλευθερίας παῤῥησίαν χαρίσοισθέ μοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φράσω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ μιᾶς γλώττης πρὸς τὸν ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέρωσον αἴσωπον. ὑπάκουσον σαμίοις. χάρισαι τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τῇ πόλει. ὁ δὲ ξάνθος, οὐκ ἐπένευε. καὶ ὁ πρύτανις ἔφη. ξάνθε, εἰ μὴ σοι δοκεῖ ὑπακοῦσαι τῷ δήμῳ, ἐγὼ τῆσδε τῆς ὥρας

αἴσωπον

here, tu gloriam reportabis, tali utens
seruo. sin minus fuero consecutus, mihi soli e-
rit dedecus. persuasus igitur Xanthus, & poste-
ro die in theatrum profectus, & astans in me-
dio secũdũ admonitiões Aesopi cõciõatus ẽ ijs, q
cõuenerãt. illi uero statim rogabãt Aesopũ acciri,
qui cum uenisset, staretq; in medio, Samij
facie ipsius cõsyderata, deridẽtes clamabant, hæc
facies prodigiũ soluet? ex deformi hoc quid unq;
boni audiemus? atq; ridere cœperunt. & Aeso
pus extenta manu silentio peti-
to, inquit, uiri Samij, quid faciem meam cauil
lamini? non faciem, sed animum respicere
oportet. sæpe em̃ in turpi forma bonum animum
natura ĩposuit. an uos exteriorẽ testarũ formã cõ-
syderatis, ac nõ potius interiorẽ uini gustũ? hæc
ab Aesopo cũ audissent omnes, dixerũt, Aesope
si quid potes, dic ciuitati. & ille auda-
cter ait. uiri Samij, qm̃ fortuna, q̃ cõtẽtiõis studio-
sa est, gloriæ certamen ꝓposuit dño & seruo, & si
seruus inferior uideat̃ dño, uerberibus cæsus abi-
bit. sin autẽ præstantior, nihilo minus & sic uerbe
ribus lacerabit̃, si uos per meam libertatem loquẽ-
di mihi fiduciã ĩdulseritis, ego nũc uobis intrepide
quæsitũ narrabo. tũc populus uno ore clamabant
ad Xanthum, libertate dona Aesopum, obtẽpera
Samijs, largire libertatem eius ciuitati. at
Xanthus non annuebat, & prætor ait, Xanthe si
tibi non placet auscultare populo, ego hac hora

 Aesopum

αἴσωπον ἐλεύθερον ἂν ποιήσαιμι, καὶ τότε σοι ὁμότι-
μος ἔσαι. τηνικαῦτα τοίνυν ὁ ξάνθος ἀνάγκῃ τὴν
ἐλευθερίαν ἀπέδωκε. καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα, ξάνθος ὁ φι-
λόσοφος ἐλευθεροῖ σαμίοις τὸν αἴσωπον. κἀν τού-
τῳ πέρας ὁ τοῦ αἰσώπου λόγος εἰλήφει, φαμένου
πρὸς τὸν ξάνθον, ὡς καὶ ἄκων ἐλευθερώσας με. αἴσω-
πος οὖν ἐλευθερίας τυχὼν, στὰς εἰς τὸ μέσον, ἔφη.
ἄνδρες σάμιοι, ὁ μὲν ἀετὸς ὡς ἴστε, βασιλεὺς τῶν ὀρ-
νίθων ἐστίν. ὅτι δὲ τὸν στρατηγικὸν δακτύλιον οὗτος
ἁρπάσας ἀφῆκεν εἰς δούλου κόλπον, τοῦτο σημειῶσαι
βούλεται, ὅτι τῶν νῦν βασιλέων τὶς βούλεται ὑμῶν
τὴν ἐλευθερίαν δουλῶσαι, καὶ τοὺς κυρίους νόμους ἀ-
κύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ μὲν σάμιοι ἀκούσαντες, κατη-
φείας ἐπλήσθησαν. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον καὶ
γράμματα παρὰ κροίσου τοῦ λυδῶν βασιλέως ἧκε σα-
μίοις, κελεύοντα τὸ ἀπὸ τοῦδε φόρους αὐτῷ παρέχειν.
εἰ δὲ μὴ πείθοιντο, πρὸς μάχην ἑτοίμους εἶναι. ἐβου-
λεύσαντο μὲν οὖν ἅπαντες. ἔδεισαν γὰρ ὑπήκοοι γε-
νέσθαι τοῦ κροίσου, συνοῖσον μέντοι εἶναι καὶ αἴσω-
πον ἐρωτῆσαι. κἀκεῖνος ἐρωτηθεὶς εἶπε. τῶν ἀρχόν-
των ἡμῶν γνώμην δεδωκότων εἰς φόρου ἀπαγωγὴν
ὑπακούειν τῷ βασιλεῖ, συμβουλεύω μὲν οὐδ' ὥς, λόγον
δὲ ἐρῶ ὑμῖν, καὶ εἴσεσθε τὸ συμφέρον. ἡ τύχη δύο ὁδοὺς ἔ-
δειξεν ἐν τῷ βίῳ, θατέραν μὲν ἐλευθερίας, ἧς ἡ μὲν ἀρ-
χὴ δύσβατος, τὸ δὲ τέλος ὁμαλόν. θατέραν δὲ δουλείας,
ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ εὐπετής τε καὶ βάσιμος, τὸ δὲ τέλος ἐπώδυνον.
ταῦτα ἀκούσαντες οἱ σάμιοι, ἀνεβόησαν. ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄν-
τες, ἑκόντες οὐ γινόμεθα δοῦλοι. ἐπὶ τὸν πρεσβευτὴν οὐ σὺν
εἰρήνῃ ἀπέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν κροῖσος ταῦτα μαθὼν, ἐβου-

Aesopum libertate donabo, & tunc tibi æqua-
lis fuerit. tunc igitur Xanthus necessario
libertatẽ reddidit. & præco clamauit, Xãthus phi-
losophus liberũ Samijs largitur Aesopũ. atq; inte-
rim finem sermo Aesopi accepit dicentis
Xantho, uel inuitus me libertate donabis. Aeso-
pus itaq; libertatẽ consecutus, stans in medio ait,
uiri Samij, aquila ut scitis, regina a-
uium est. quoniam aũt imperatoriũ anulum hæc
raptum demisit in serui sinum, hoc significare
uult, quendã ex ijs, qui nũc sunt, regẽ, uelle uestrã
libertatẽ in seruitutẽ redigere, atq; sancitas leges ir
ritas facere. his auditis Samij mœ-
rore repleti sunt. Sed nõ multo post tempore &
literæ à Crœso Lydorum rege uenerunt ad Sa-
mios, iubẽtes eis ab illo tpe ut tributa sibi pẽderẽt,
sin min⁹ obtẽperauerit, ut ad pugnã se pararẽt. cõ-
sultabãt igitur uniuersi. Timuerunt eñ subditi fi-
eri Crœso, conducibile tamen esse & Aeso-
pum consulere. & ille consultus, ait, cum princi-
pes uestri sententiam dixerint de tributo dando
obtẽperãdũ esse regi. cõsiliũ iã minie, sed narratio-
nẽ uobis afferã, & scietis qd cõducat. fortũa duas
uias ostendit in uita, alterã libertatis, cuius prin
cipiũ accessu difficile, sed finis plan⁹: alterã seruitu-
tis, cui⁹ pricipiũ facile, & accessibile, finis aũt labori
osus. his auditis, Samij exclamauerũt. nos cũ sim⁹
liberi, serui esse gratis nolum⁹, & oratorẽ ifecta pa
ce remiserunt. his ergo cognitis, Crœsus de-

λεύσατο πόλεμον κατὰ σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς
ἀνήνεγκεν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθείη σαμίους ὑπὸ χεῖρα λα-
βεῖν, αἰσώπου παρ' αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτι-
θέντος. δεῖν δὲ μᾶλλον εἶπεν ὦ βασιλεῦ, πρέσβεις
ἀποστείλας, ἐξαιτῆσαι παρ' αὐτῶν αἴσωπον, ὑποσχό-
μενος αὐτοῖς ἀντ' αὐτοῦ χάριτας ἄλλας τε δώσειν, καὶ
λύσιν τῶν ἐπιταττομένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷός
τε ἔσῃ τούτων περιγενέσθαι. καὶ ὁ μὲν κροῖσος κατὰ ταῦ-
τα πρεσβευτὴν ἀποστείλας, ἔκδοτον ἤτει τὸν αἴσωπον.
σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδόσθαι γνώμης ἐγένοντο. αἴσωπος δὲ
τοῦτο μαθὼν, ἐν μέσῳ δὲ τῆς ἀγορᾶς ἔστη. καὶ φησὶν,
ἄνδρες σάμιοι, κἀγὼ μὲν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πα-
ρὰ τοὺς πόδας ἀφικέσθαι τοῦ βασιλέως. ἐθέλω δὲ ὑμῖν
ἕνα μῦθον εἰπεῖν. καθ' ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα,
πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις συνῆψαν. τῶν δὲ κυ-
νῶν συμμαχούντων τοῖς θρέμμασι, καὶ τοὺς λύκους ἀ-
ποσοβούντων, οἱ λύκοι πρεσβευτὴν ἀποστείλαντες, ἔ-
φασαν τοῖς προβάσιν, εἰ βούλοιντο βιοῦν ἐν εἰρήνῃ καὶ μη-
δένα πόλεμον ὑποπτεύειν, τοὺς κύνας αὐτοῖς ἐκδοῦ-
ναι. τῶν δὲ προβάτων ὑπ' ἀνοίας πεισθέντων, καὶ τοὺς
κύνας ἐκδεδωκότων, οἱ λύκοι τούς τε κύνας διεσπάρα-
ξαν, καὶ τὰ πρόβατα ῥᾷστα διέφθειραν. οἱ σάμιοι τοί-
νυν τὸ τοῦ μύθου βούλημα συνήσαντες, ὥρμησαν μὲν
παρ' ἑαυτοῖς κατασχεῖν τὸν αἴσωπον. ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο,
ἀλλὰ τῷ πρεσβευτῇ συναποπλεύσας, πρὸς κροῖσον
ἀπῄει. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς λυδίαν, ὁ βασιλεὺς
ἐπίπροσθεν αὐτοῦ στάντα τὸν αἴσωπον θεασάμενος,
ἠγανάκτησε λέγων, ἴδε ποταπὸν ἀνθρώπιον ἐμποδὼν
μοι γέγονε νῆσον ὑποτάξαι τοσαύτην. καὶ ὁ αἴσωπος,

μέγιστε

creuit bellum in Samios mouere,ſed legatus retulit,non poteris Samios debella-re,quandiu eſt apud eos Aeſopus,& conſilia ſug-gerit.potes autem magis ,ait , ò rex,legatis miſſis,petere ab ipſis Aeſopum,pollici-tus eis & gratias alias relaturum,& ſolutionem iuſſorũ tributorũ.& tunc forte pote-ris eos ſuperare.& Crœſus his perſuaſus, legato miſſo dedi ſibi petebat Aeſopum. Samij autem hunc tradere decreuerunt. quo cognito,Aeſop⁹ in media cõciõe ſtetit,ac iqt, Viri Samij,& ego permulti facio ad regis pedes proficiſci.ſed uolo uobis fabulã dicere.quo tẽpore aĩalia inter ſe loquebant̃, lupi bellũ ouibus intulerũt,unà uero cũ ouib⁹ cani-bus prælianttibus ,ac lupos ar-centibus,lupi legato miſſo di-xerunt ouibus,ſi uoluerint uiuere in pace,& nul-lum ſuſpicari bellum,ut canes ſibi trade-rent.ouibus ob ſtulticiam perſuaſis , & canibus traditis,lupi & canes dilacera-runt,& oues facillime occiderunt.Samij igi-tur fabulæ ſenſu cognito , decreuerunt apud ſe detinere Aeſopum.ille uero non tulit, ſed cum legato unà ſoluit ,& ad Crœſum ſe conferebat.profectus autẽ in Lydiam, Rex ante ſe ſtantem Aeſopum uidens, indignat⁹ eſt,dicẽs . uide q̃lis homũcio ĩpedimẽto mihi ad tantã inſulã ſubigẽdã fuit.tum Aeſopus,

μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ οὐδὲ ἀνάγκῃ πρὸς σὲ παραγενόμενον, ἀλλ' αὐθαίρετος πάρειμι. ἀνάσχου δέ μου μικρὸν ἀκοῦσαι. ἀνήρ τις ἀκρίδας συλλέγων καὶ ἀποκτιννὺς, εἷλε καὶ τέττιγα. ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνον ἤβουλετο κτεῖναι, φησὶν ὁ τέττιξ. ἄνθρωπε μή με μάτην ἀνέλῃς. ἐγὼ γὰρ οὔτε στάχυν βλάπτω, οὔτ' ἄλλοτι τῶν ἁπάντων σε ἀδικῶ. τῇ κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τοὺς ὁδοιπόρους. φωνῆς οὖν παρ' ἐμοὶ πλέον οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι. κἀγὼ γοῦν ὦ βασιλεῦ τῶν σῶν ποδῶν ἅπτομαι, μή με εἰκῇ φονεύσῃς. οὐδὲ γὰρ οἷός τε εἰμὶ ἀδικῆσαί τινα. ἐν εὐτελείᾳ δὲ σώματος γενναῖον φθέγγομαι λόγον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἅμα καὶ οἰκτείρας αὐτὸν, ἔφη. αἴσωπε, οὐκ οὖν ἐγώ σοι δίδωμι τὸ ζῆν, ἀλλ' ἡ μοῖρα. ὃ γοῦν θέλεις, αἴτει καὶ λήψῃ. καὶ ὃς, δέομαί σου βασιλεῦ, διαλλάγηθι σαμίοις. τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος, διήλλαγμαι, πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν γῆν, χάριτάς τε αὐτῷ ὡμολόγει. καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς οἰκείους συγγραψάμενος μύθους, τοὺς μέχρι καὶ νῦν φερομένους, παρὰ τῷ βασιλεῖ κατέλιπε. δεξάμενος δὲ παρ' αὐτοῦ γράμματα πρὸς σαμίους, ὡς ἕνεκεν αἰσώπου τούτοις διήλλακται, καὶ δῶρα πολλὰ, πλεύσας ἐπανῆλθεν εἰς σάμον. οἱ μὲν οὖν σάμιοι τοῦτον ἰδόντες, στέμματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χοροὺς ἐπ' αὐτῷ συνεστήσαντο. ὁ δ' αὖθις τότε τοῦ βασιλέως ἀνέγνω γράμματα, καὶ ἀπέδειξεν ὡς τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην παρὰ τοῦ δήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερίᾳ πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ τοῦτο τὴν νῆσον ἀπάρας, περιῄει τὴν οἰκουμένην, τοῖς ἁπανταχοῦ τῶν φι-

λοσόφων

maxie rex, nō ui, neq; necessitate coactus ad te ue-
ni, sed sponte adsum. patere autem me pa-
rumper audire. Vir quidā cū locustas caperet, oc-
cideretq;, cepit & cicadam, cum & illam uel-
let occidere, inquit cicada, ò hō ne me frustra occi-
das. ego enim neq; spicam lædo, neq; alia in re
quapiā iniuria te afficio. motu uero, q̄ i me sūt mē-
branularū, suauiter cāto, delectās uiatores. p̄ter igi
tur uocem in me amplius nihil inuenies. & ille his
auditis, permisit abire. & ego itaq; ò rex tuos
pedes attingo, ne me sine causa occidas. nō enim
possum iiuria quēq; afficere, sed in uili corpe gene
rosum loquor sermonem. rex autem miratus si-
mul & miseratus ipsum ait, Aesope, non ego tibi
largior uitam, sed fatum. ergo quod uis, pete, &
accipies. & ille, rogo te ò rex reconciliare Samijs.
cumq; rex dixisset, recōciliatus sum, procidens il-
le in terram, gratiasq; ei agebat. Et post
hæc suas conscripsit fabulas, quas in hunc us-
que diem extantes apud regem reliquit.
acceptis autem ab ipso literis ad Samios, quod
Aesopi gratia eis reconciliat⁹ fuerit, atq; muneribus
multis, nauigauit in Samum. Samij igitur hunc
uidentes, coronasq; ei intulerunt, & tripu-
dia eius gratia constituerūt. ille autem & re-
gis literas legit, & ostendit quod si-
bi donatam à populo libertatem, libertate
rursus remuneratus fuerit. post hæc uero ab insula
decedens circuibat orbem ubiq; cum phi-
losophis

λοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ καὶ πρὸς βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδειξάμενος, μέγας παρὰ τῷ βασιλεῖ λυκήρῳ ἐγένετο. κατ᾿ ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τῶν σοφιστικῶν πρὸς ἀλλήλους γράφοντες ἔπεμπον. ἅπερ οἱ μὲν ἐπιλυόμενοι, φόρους ἐπὶ ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον. οἱ δὲ μή, τοὺς ἴσους παρεῖχον. ὁ τοίνυν αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλημάτων λυκήρῳ συνιὼν ἐπέλυε. καὶ εὐδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα. καὶ αὐτὸς δὲ διὰ λυκήρου ἕτερα τοῖς βασιλεῦσιν ἀντέπεμπεν. ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ βασιλεὺς ὅτι πλείστους εἰσέπραττεν. αἴσωπος δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἕνα τινὰ τῶν εὐγενῶν ἔννον τὴν κλῆσιν εἰσεποιήσατό τε, καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τῷ βασιλεῖ προσενέγκας, συνέστησε. μετὰ δ᾿ οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἔννου τῇ τοῦ θετοῦ παλλακῇ συμφθαρέντος, αἴσωπος τοῦτο γνοὺς, ἀπελαύνειν ἔμελλε τῆς οἰκίας. ὁ δὲ, τῇ κατ᾿ ἐκείνου ὀργῇ ληφθεὶς, ἐπιστολὴν τε πλασάμενος παρ᾿ αἰσώπου δῆθεν πρὸς τοὺς ἀντισοφιζομένους λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἑτοιμός ἐστι προστίθεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ λυκήρῳ, τῷ βασιλεῖ ἐνεχείρισε, τῷ τοῦ αἰσώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγῖδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, παραχρῆμα τῷ ἑρμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, οἷα δὴ προδότην διαχειρίσασθαι αἴσωπον. ὁ δὲ ἕρμιππος, φίλος τε ἦν τῷ αἰσώπῳ, καὶ τότε δὴ τὸν φίλον ἐπέδειξεν. ἔν τινι γὰρ τῶν τάφων μηδενὸς εἰδότος κρύψας τὸν ἄνθρωπον,

ἐν ἀπορρήτοις

losophis disputando. profectus & in Babylonem, & suã ipsius doctrinã demõstrãdo magnus apud regem Lycerum euasit. Illis enim temporibus reges inuicem pacem habentes, atq; delectatiõis gratia q̃stiões uicissim sophistarũ scribendo mittebant, quas qui soluerent, tributa pacta à mittentibus accipiebant, qui uero non, æqualia præbebant. Aesopus igit̃ quæ mittebant̃ problemata Lycero ĩtelligens dissoluebat, & clarũ reddebat regem, & ipse Lyceri nomine altera itidem regibus remittebat. quæ cum remanerẽt insoluta, tributa rex q̃ plurima exigebat. Aesopus aũt cũ nõ genuisset filios, nobilem q̃ndam Ennum nomine adoptauit, atq; ut legitimum filium regi allatum, cõmendauit. non multo autẽ post tẽpore Ennus cũ adoptãtis cõcubina rẽ habuit, hoc sciẽs Aesopus expulsurus erat domo Ennum. qui in illum ira correptus, epistolamq; fictam ab Aesopo scilicet ad eos, q sophismatis cũ Lycero certabãt, q ipsis parat⁹ esset adhærere magis, quàm Lycero, Regi dedit Aesopi signatam anulo. Rex & sigillo credens, atq; inexorabili ira percitus, statim Hermippo iubet, ut nulla examinatione facta, ut proditorem occideret Aesopum. at Hermippus & amicus fuerat Aesopo, & tunc se amicum ostendit. in sepulchro enim quodam nemine sciente occultauit hominem,

& secreto

ἐν ἀποῤῥήτοις ἔτρεφεν. ἐννόμως δὲ, τοῦ βασιλέως κελεύσαν/
τος, πᾶσαν τὴν διοίκησιν αἰσώπου παρέλαβε. με/
τὰ δέ τινα χρόνον νεκτεναβὼ βασιλεὺς αἰγυπτίων πυ/
θόμενος αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμπει λυκήρῳ παρα/
χρῆμα ἐπιστολὴν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀποστεῖλαι κελεύου/
σαν, οἳ πύργον οἰκοδομήσουσι, μήτ᾽ οὐρανοῦ, μήτε γῆς
ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον ἀεὶ πρὸς πάνθ᾽ ὅσα
ἂν ἐρωτῶσι. καὶ τοῦτο ποιήσαντα, φόρους εἰσπράττειν,
εἰ δὲ μὴ, κατατίθεσθαι. ταῦτα γὰρ λυκήρῳ ἀναγνωσθέν/
τα, ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μηδενὸς τῶν φίλων δυναμένου
τὸ πρόβλημα τὸ περὶ τοῦ πύργου συνεῖναι. ὁ μέντοι βα
σιλεὺς, καὶ κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ἔλεγεν ἀπο/
λωλεκέναι τὸν αἴσωπον. ἕρμιππος δὲ τὴν τοῦ βασιλέ/
ως διὰ αἴσωπον λύπην μαθὼν, προσῆλθέ τε τῷ βασι/
λεῖ, καὶ ζῆν ἐκεῖνον εὐηγγελίσατο, προσθεὶς αὐτοῦ δὴ χά
ριν αὐτὸν οὐκ ἀνελεῖν, εἰδὼς ὡς μελήσει ποτὲ τῷ βα/
σιλεῖ τῆς ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασιλέως διαφερόντως ἐπὶ
τούτοις ἡσθέντος, αἴσωπος ῥυπῶν καὶ αὐχμῶν ὅλος
προσηνέχθη, καὶ τοῦ βασιλέως ὡς εἶδεν αὐτὸν, δακρύ/
σαντος, λούσασθαί τε καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι
κελεύσαντος, αἴσωπος μετὰ τοῦτο καὶ ὑπὲρ ὧν κα/
τηγορήθη τὰς αἰτίας ἀπεσκευάσατο. ἐφ᾽ οἷς καὶ τοῦ βα
σιλέως τὸν ἔννον ἀναιρεῖν μέλλοντος, αἴσωπος αὐ/
τῷ συγγνώμην ᾐτήσατο. ἑπομένως δὲ τούτοις, ὁ βασι/
λεὺς τὴν τοῦ αἰγυπτίου ἐπιστολὴν τῷ αἰσώπῳ ἐπέ/
δωκεν ἀναγνῶναι. ὁ δ᾽ αὐτίκα τὴν λύσιν συνεὶς τοῦ
προβλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ ἀντιγράφειν ἐκέλευ/
σεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ, πεμφθῆναι τούς τε
τὸν πύργον οἰκοδομήσοντας, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον

πρὸς

& secreto nutriuit. Ennus autem regis iuſ-
ſu omnē Aeſopi adminiſtrationem ſuſcepit. Sed
quodā poſt tpe Nectenabo rex Aegyptiorū au-
diens Aeſopum occidiſſe, Mittit Lycero ſta-
tim epiſtolam, architectos ſibi mittere iuben
tem, qui turrim ædificent, neq; cœlum, neq; terrā
attingentē, & reſpōſurū ſemper aliquē ad oia quæ-
cūq; rogauerint. quod ſi feciſſet, tributa exigeret.
ſin minus, ſolueret his lectis
Lycerꝰ mœrore affectꝰ eſt, cū nullꝰ ex amicis poſ-
ſet quæſtionem de turri intelligere. Rex
tamen & columnam ſui regni dicebat in-
teriſſe Aeſopum. Hermippus autem dolore re-
gis ob Aeſopum cognito, adijt ad re-
gem, & uiuere illū renunciauit, addiditq; ipſiꝰ cau
ſa æſopū nō peremiſſe, ſciēs φ pœniteret aliqn̄ re-
gem ſententiæ. Rege autem uehementer
his lætato, Aeſopus ſordens, ac ſqualens totus
adductus eſt, cumq; rex ut eum uidit, illachry-
maſſet, atq; ut lauaretur, aliáq; cura afficeretur,
iuſſiſſet, Aeſopus poſt hoc & de quibus accu-
ſatus fuerat, cauſas confutauit. ob quæ cum rex
Ennum eſſet occiſurus, Aeſopus ei
ueniam petijt. poſt hæc autem rex,
Aegyptij epiſtolam Aeſopo de
dit legendam. at ille ſtatim ſolutione cognita
quæſtionis, riſit, ac reſcribere iuſ-
ſit, ut cum hyems præteriſſet, miſſum iri & qui
turrim eſſent ædificaturi, & reſponſurum aliquem
ad rogata

πρὸς τὰ ἐπερωτώμενα. ὁ βασιλεὺς οὖν τοὺς μὲν αἰγυπτίους πρέσβεις ἀπέστειλεν. αἰσώπῳ δὲ τὴν ἀρχῆς διοίκησιν ἐνεχείρισεν ἅπασαν, ἔκδοτον αὐτῷ παραδοὺς καὶ τὸν ἔννον. ὁ δὲ αἴσωπος παραλαβὼν τὸν ἔννον, οὐδὲν ἀηδὲς αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλ' ὡς υἱῷ πάλιν προσχὼν, ἄλλους τε καὶ τούτους ὑπετίθει τοὺς λόγους.

Τέκνον, πρὸ πάντων σέβου τὸ θεῖον. τὸν βασιλέα δὲ τίμα. καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς σου δεινὸν σεαυτὸν παρασκεύαζε, ἵνα μὴ καταφρονῶσι σου, τοῖς δὲ φίλοις πρᾶον καὶ εὐμετάδοτον, ὡς εὐνουστέρους σοι μᾶλλον γίνεσθαι. ἔτι τοὺς μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔχου καὶ πένεσθαι, ὡς μὴ οἴους τε εἶναι λυπεῖν σε, τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὖ πράττειν βούλου. ἀεὶ τῇ γυναικί σου χρηστῶς ὁμίλει, ὅπως ἑτέρου ἀνδρὸς πεῖραν μὴ ζητήσῃ λαβεῖν. κοῦφον γάρ ἐστι τῶν γυναικῶν φῦλον, καὶ κολακευόμενον ἔλαττω φρονεῖ κακά. ὀξεῖαν μὴ πρὸς λόγον κτῆσαι τὴν ἀκοήν. τῆς δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἔσο. τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ σύγχαιρε. φθονῶν γὰρ σεαυτὸν μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκετῶν σου ἐπιμελοῦ, ἵνα μὴ μόνον ὡς δεσπότην σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην αἰδῶνται. μὴ αἰσχύνου μανθάνειν ἀεὶ τὰ κρείττω. τῇ γυναικὶ μηδέ ποτε πιστεύσῃς ἀπόρρητα, ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σου κυριεύσει. καθ' ἡμέραν καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀποταμιεύου. βέλτιον γὰρ πλουτοῦντα ἐχθροῖς καταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν φίλων ἐπιδεῖσθαι. εὐπροσήγορος ἔσο τοῖς συναντῶσιν, εἰδὼς ὡς καὶ τοῦ κυναρίου ἄρτον ἡ οὐρὰ προσπορίζει. ἀγαθὸς γενόμενος μὴ μετανόει. ψίθυρον ἄνδρα ἔκβαλε τῆς οἰκίας, τὰ γὰρ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα

καὶ

ad rogata. Rex igitur Ae-
gyptios legatos remisit. Aesopo autem pri-
stinam administrationē tradidit omnē, deditū ei
tradens & Ennum. at Aesopus acceptum
Ennum nulla in re tristicia affecit, sed ut filio rur-
sus recepto alijsq́; atq; his admonuit uerbis.

FIli ante omnia cole deum. Re-
gem honora. Inimicis tuis terribilem te i-
psum præbe, ne te contemnant. ami-
cis facilē, & cōmunicabilē, quo longe beneuolenti-
ores tibi sint. itē inimicos male habere p̄care et esse
pauperes, ne te possint offendere, at amicos
in omnibus bene ualere uelis. semper uxori tuæ
bene adhære, ne alterius uiri periculum face-
re uelit. leue enim mulierum est genus, ac
adulatum minus malum cogitat. uelocem ad
sermonem ne posside auditum. linguæ cōtinens
esto. bene agētib⁹ ne inuide, sed cōgratulare. inui-
dēs em̄ te ip̄m magis offēdes. domesticorū tuorū
satage, ut te nō solū ut dominū timeant, sed
etiā ut benefactorem uenerentur. Ne pudeat di-
scere semper meliora. Mulieri nō unquam credas
secreta. nā semp armat̄, quo modo tibi dominet̄.
Quotidie in diem crastinum reconde. meli-
us em̄ mortuū inimicis relinquere, q̄ uiuentem
amicorum indigere. Salutato facile, qui tibi occur
runt, sciens & catulo caudam panem com-
parare. Bonum esse ne pœniteat. Susurronem ui-
rum ejice domo tua. nam quæ à te dicuntur,

 ac fiunt

καὶ πραττόμενα ἑτέροις φέρων ἀναθήσει. πράττε μὴ
τὰ λυπήσοντά σε. ἐπὶ δὲ τοῖς συμβαίνουσι μὴ λυ-
ποῦ. μήτε πονηρὰ βουλεύσῃ ποτὲ, μήτε τρόπους κα-
κῶν μιμήσῃ. τούτοις τοῦ αἰσώπου τὸν ἔννον νουθετήσαν-
τος, ἐκεῖνος τοῖς λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ συνειδήσει
οἷά τινι βέλει πληγεὶς τὴν ψυχὴν, μετ᾽ οὐ πολλὰς ἡμέ-
ρας τὸν βίον μετήλλαξεν. αἴσωπος δὲ τοὺς ἰξευτὰς πάν-
τας προσκαλεσάμενος, ἀετῶν νεοττοὺς τέτταρας συλλη-
φθῆναι κελεύει. συλληφθέντας οὖν οὕτως ἔθρεψεν, ὡς λέ-
γεται, καὶ ἐπαίδευσεν, ὅπερ οὐ πάνυ τί με πειθόμε-
νον ἔχει, ὡς παῖδας διὰ θυλάκων αὐτοῖς προσηρτη-
μένων βαστάζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι. καὶ οὕτως ὑπη-
κόους τοῖς παισὶν εἶναι, ὡς ὅπουπερ ἂν ἐκεῖνοι βού-
λοιντο ἵπτασθαι ἄντε εἰς ὕψος, ἄν τε εἰς γῆν χαμᾶζε.
τῆς δὲ χειμερινῆς ὥρας παραδραμούσης, καὶ ἦρος δια-
γελάσαντος, ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν συσκευασά-
μενος αἴσωπος, καὶ τούς τε παῖδας λαβὼν καὶ τοὺς
ἀετοὺς, ἀπῆρεν εἰς αἴγυπτον, πολλῇ φαντασίᾳ καὶ
δόξῃ πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημένος. νεκτενα-
βὼ δ᾽ ἀκούσας παραγεγονέναι τὸν αἴσωπον, ἐνήδρευ-
μαί φησι τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς αἴσωπον τεθνηκέ-
ναι. τῇ δ᾽ ἐπιούσῃ κελεύσας ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς ἐν
τέλει λευκὰς περιβαλέσθαι στολὰς, αὐτὸς ἐρέαν ἐνεδύ-
σατο, καὶ διάδημα, καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ κα-
θεσθεὶς ἐφ᾽ ὑψηλοῦ δίφρου, καὶ τὸν αἴσωπον εἰσαχθῆναι
κελεύσας, τίνι με εἰκάζεις εἰσελθόντι φησὶν αἴσωπε,
καὶ τοὺς σὺν ἐμοί; καὶ ὃς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐαρινῷ, τοὺς δὲ
περὶ σὲ τούτους, ὡραίοις στάχυσι. καὶ ὁ βασιλεὺς θαυμάσας
αὐτὸν, καὶ δώροις ἐδεξιώσατο. τῇ δὲ μετ᾽ ἐκείνην ἡμέρᾳ

πάλιν

ac fiunt,alijs communicabit. Fac,
quæ te non mœstificent. Contingentibus ne tri
ſtare. Neq; praua cõſulas unq̃;,neq; mores malo/
rum imiteris. His ab Aeſopo Ennus admoni/
tus,tum ſermone,tum ſua conſcientia,
ut ſagitta quadã percuſſus animũ, paucis poſt die
bus è uita diſceſſit. Aeſopus autem aucupes om/
neis accerſiuit,atq; aquilarũ pullos q̃tuor ut cape/
rent,iubet. ſic itaq; captos nutriuit,ut di/
citur,ac inſtruxit,cui rei non magnam fidem
adhibemus,ut pueros in ſportis ipſis appen/
ſis geſtando in altum uolarent,atq; ita obedi/
entes pueris eſſent,ut quocunq; illi uel/
lent,uolarent ſiue in altũ,ſiue in terram in humũ:
præterito uero hyemali tempore, ac uere arri
dente,cum ad iter omnia paraſ/
ſet Aeſopus,& pueros accepiſſet, &
aqlas,deceſſit in Aegyptũ,multa imaginatiõe, &
opinione ad ſtupefactionẽ illorũ hoĩm uſus. Sed
Nectenabo audito adeſſe Aeſopũ,ĩſidijs circũuẽ-
tus ſum,inqt amicis,qa itellexerã Aeſopũ mortu-
um eſſe. Poſtridie aũt iuſſit rex ut omnes magi/
ſtratus candidis circũdarent ueſtib⁹,ipſe ereã*ĩdu
it,& coronam, ac gemmatam citarim. cumq; ſe-
dens in alto ſolio, Aeſopum introduci
iuſſiſſet, cui me aſſimilas, ingredięti inqt Aeſope,
& eos q mecũ ſũt? & ille, te qdẽ Soli uerno, q uero
te circunſtant, maturis ariſtis. & rex admiratus
ipſum,& donis eũ proſecut⁹ eſt. poſtero aũt die

πάλιν, ὁ μὲν βασιλεὺς λευκοτάτην ἐνσκευασάμενος, τοῖς δὲ φίλοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα τὸν αἴσωπον, τὴν προτέραν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο. καὶ ὁ αἴσωπος, σὲ μὲν εἶπεν εἰκάζω ἡλίῳ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους ἀκτῖσι. καὶ ὁ νεκτεναβὼ, οἶμαι μηδὲν εἶναι λυκήρον πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν. καὶ ὁ αἴσωπος μειδιάσας, μὴ εὐχερῶς οὕτω περὶ ἐκείνου λέγε ὦ βασιλεῦ, πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑμέτερον ἔθνος ἡ ὑμῶν ἐπιδεικνυμένη βασιλεία, δίκην ἡλίου σελαγεῖ. εἰ δὲ λυκήρῳ παραβληθείη, οὐδὲν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τοῦτο ζόφον ἀποδειχθῆναι. καὶ ὁ νεκτεναβὼ τὴν τῶν λόγων εὐστοχίαν ἐκπλαγεὶς, ἤνεγκας ἡμῖν ἔφη τοὺς μέλλοντας τὸν πύργον οἰκοδομεῖν. καὶ ὅς, ἕτοιμοί εἰσιν, εἰ μόνον ὑποδείξεις τὸν τόπον. μετὰ τοῦτο ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸ πεδίον, ὑπέδειξε διαμετρήσας τὸν χῶρον. ἀγαγὼν τοίνυν αἴσωπος ἐπὶ τὰς ὑποδειχθείσας τοῦ τόπου γωνίας τέτταρας τοὺς τέτταρας τῶν ἀετῶν, ἅμα τοῖς παισὶ διὰ τῶν θυλάκων ἀπηρτημένοις, καὶ οἰκοδόμων τοῖς παισὶ μετὰ χεῖρας δοὺς ἐργαλεῖα, ἐκέλευσεν ἀναπτῆναι. οἱ δὲ πρὸς ὕψος γενόμενοι, δότε ἡμῖν ἐφώνουν λίθους, δότε κονίαν, δότε ξύλα, καὶ τἆλλα τῶν πρὸς οἰκοδομὴν ἐπιτηδείων. ὁ δὲ νεκτεναβὼ τοὺς παῖδας θεασάμενος ὑπὸ τῶν ἀετῶν εἰς ὕψος ἀναφερομένους, ἔφη. πόθεν ἐμοὶ πτηνοὶ ἄνθρωποι; καὶ ὁ αἴσωπος, ἀλλὰ λυκῆρος ἔχει. σὺ δὲ θέλεις ἄνθρωπος ὢν ἰσοθέῳ ἐρίζειν βασιλεῖ; καὶ ὁ νεκτεναβὼ, αἴσωπε, ἥττημαι. ἐρήσομαι δέ σε, σὺ δέ μοι ἀπόκριναι. καὶ φησὶν, εἰσί μοι θήλειαι ὧδε ἵπποι, αἵπερ ἐπειδὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν βαβυλῶνι ἵππων

rursus rex candidissimam indutus,
amicis purpureas iussis accipere, ingredientem
Aesopum iterum rogauit.
& Aesopus, te inquit comparo Soli, hos autem
q stãt circũ, radijs solarib⁹. & Nectenabo, puto ni-
hil esse Lycerum præ meo regno. & Aesopus
subridens, ne facile de illo sic loquere ò
rex. nam genti uestræ uestrum regnum col-
latum instar solis lucet. at si Ly-
cero cõparetur, nihil aberit quin splẽdor hic, tene-
bræ appareant. & Nectenabo apposita uerborũ
responsione stupefactus, attulisti nobis ait, qui
turrim ædificent? & ille, parati sunt, si
modo ostendes locum. postea egressus extra
urbem rex in planiciem, ostendit dimen-
sum locum. adductis igitur Aesopus ad
ostensos loci angulos quatuor, qua-
tuor aquilis unà cum pueris per sacculos
appensis, ac puerorum mani-
bus fabrorũ datis instrumẽtis, iussit euolare. illi ue-
ro sublimes, date nobis clamabãt lapides, date cal-
cem, date ligna, & alia, quæ ad ædificationem a-
pta sunt. sed Nectenabo uisis pueris ab
aquilis in altum sullatis, ait, unde mihi
uolucres homines? & Aesopus, sed Lycerus
hẽt, tu aũt hõ cũ sis, uis cũ æq̃ dijs rege cõtẽdere?
& Nectenabo, Aesope uict⁹ sũ, pcõtabor aũt te, tu
responde. & ait, sunt mihi fœminæ hic
equæ, quæ cũ audiuerit eos, qui in Babylone sũt, e-

πων χρεμετιζόντων εὐθὺς συλλαμβάνουσιν. εἴ σοι πρὸς τοῦτο πάρεστι σοφία, ἐπίδειξαι. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀποκρινοῦμαί σοι αὔριον βασιλεῦ. ἐλθὼν δ' οὖν κατήγετο, αἴλουρον τοῖς παισὶν ἐκέλευσε συλλαβεῖν, καὶ συλληφθέντα, δημοσίᾳ περιάγεσθαι μαστιζόμενον. οἱ δὲ αἰγύπτιοι τὸ ζῶον σεβόμενοι, οὕτω κακῶς πάσχον αὐτὸ θεασάμενοι, συνέδραμον, καὶ τὸν αἴλουρον τῆς χειρὸς τῶν μαστιγούντων ἐκσπάσαντες, ἀναγγέλλουσιν ὡς τάχος τῷ βασιλεῖ τὸ πάθος. ὁ δὲ, καλέσας τὸν αἴσωπον, οὐκ ᾔδεις φησὶν αἴσωπε, ὡς θεὸς σεβόμενος παρ' ἡμῖν ἐστιν αἴλουρος; ἵνα τί γοῦν τοῦτο πεποίηκας; καὶ ὅς, λυκοῦργον τὸν βασιλέα ἠδίκησεν ὦ βασιλεῦ τῆς παρελθούσης νυκτὸς οὗτος ὁ αἴλουρος, ἀλεκτρυόνα γὰρ αὐτοῦ πεφόνευκε μάχιμον καὶ γενναῖον, προσέτι γε μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ τῆς νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ ὁ βασιλεὺς, οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος αἴσωπε; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ' αἰγύπτου ἦλθεν εἰς βαβυλῶνα; κἀκεῖνος μειδιάσας φησίν. καὶ πῶς ὁ βασιλεῦ ἐν βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμετιζόντων, αἱ ἐνθάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσιν; ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐμακάρισε. μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ' ἡλίου πόλεως ἄνδρας ζητημάτων σοφιστικῶν ἐπιστήμονας, καὶ περὶ τοῦ αἰσώπου διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεν ἅμα τῷ αἰσώπῳ ἐπ' εὐωχίαν. ἀνακλινθέντων οὖν αὐτῶν, τῶν ἡλίου πολιτῶν τίς φησι πρὸς τὸν αἴσωπον. ἀπεστάλην παρὰ τοῦ θεοῦ μου πεῦσίν τινα πυθέσθαι σοῦ, ὡς ἂν αὐτὴν ἐπιλύσῃς. καὶ ὁ αἴσωπος, ψεύδῃ. θεὸς γὰρ παρὰ ἀνθρώπου οὐδὲν δεῖται μαθεῖν. σὺ δ' οὐ μόνον

σαυτοῦ

quos hinnientes,statim concipiunt. Si tibi ad hoc est doctrina,ostende.& Aesopus,respōdebo tibi cras ò rex. profectus uero, ubi hospitabatur,felem iubet pueris comprehendi,& captum publice circunduci uerberando. Aegyptij autē illud anial colētes,sic male tractari ipsum uidentes,cōcurrerunt,& felem è manu uerberantium eripuerunt, ac rē renūciant celeriter regi,qui uocato Aesopo,nesciebas inqt Aesope,tanq̃ deū à nobis coli felem? quare igitur hoc fecisti? & ille,Lycerum regem iniuria affecit ò rex præterita nocte hic felis. Gallum enim eius occidit pugnacem,& generosum,præterea & horas ei noctis nunciantem.& rex,non pudet te mentiri Aesope? Quo nā modo una nocte felis ab Aegypto iuit in Babylonem? tū ille subridendo inquit.& quo modo ò rex Babylone equis hinnientibus,hic equæ fœminæ concipiunt? Rex autē his auditis,prudentiam Aesopi felicem esse dixit. Post hæc autē cū adciuisset ex Heliopoli uiros quæstionum sophisticarum peritos,atq; de Aesopo cum eis disputasset,inuitauit unà cū Aesopo ad conuiuiū. discumbētibus igitur ipsis,quidam Heliopolita inquit Aesopo,missus sum à deo meo q̃stionē quandā rogare te,ut ipsam solueres.& Aesopus, mentiris.deo eñi ab hoie nihil opus est discere.tu autē nō solū

 te ipsum

σαυτοῦ κατηγορεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ θεοῦ σου. ἕτερος πά-
λιν εἶπεν. ἐστὶ ναὸς μέγας καὶ ἐν αὐτῷ στῦλος, δώ-
δεκα πόλεις ἔχων, ὧν ἑκάστη τριάκοντα δοκοῖς ἐστέ-
γασται. ταύτας δὲ περιΐασι δύο γυναῖκες. καὶ ὁ αἴσω-
πος ἔφη. τοῦτο τὸ πρόβλημα καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ἐπιλύ-
σονται παῖδες. ναὸς μὲν γάρ ἐστιν οὗτος ὁ κόσμος,
στῦλος δ' ὁ ἐνιαυτός, αἱ δὲ πόλεις οἱ μῆνες, καὶ δο-
κοὶ αἱ τούτων ἡμέραι. ἡμέρα δὲ καὶ νὺξ, αἱ δύο γυναῖ-
κες, αἱ παραλλὰξ ἀλλήλας δέχονται. τῇ δὲ ἐφεξῆς ἡ-
μέρᾳ συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας ὁ νεκτεναβὼ,
φησί. διὰ τὸν αἴσωπον τοῦτον ὀφλήσομεν φόρους τῷ
βασιλεῖ λυκήρῳ. εἷς δέ τις αὐτῶν εἶπε. κελεύσομεν αὐ-
τῷ προβλήματα φράσαι ἡμῖν, περὶ ὧν οὔτ' οἴδομεν,
οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὃς, αὔριον ἐπὶ τούτου ὑμῖν ἀπο-
κρινοῦμαι. ἀπελθὼν οὖν καὶ συνταξάμενος γραμμα-
τεῖον, ἐν ᾧ περιείχετο, νεκτεναβὼ ὁμολογῶν χίλια τά-
λαντα τῷ λυκήρῳ ὀφείλειν, πρωίας ἐπανελθὼν τῷ
βασιλεῖ τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέ-
ως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ γραμματεῖον, πάντες ἔ-
λεγον. καὶ εἴδομεν τοῦτο καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀληθῶς
ἐπιστάμεθα. καὶ ὁ αἴσωπος, χάριν ὑμῖν οἶδα τῆς
ἀποδόσεως ἕνεκεν. ὁ δὴ νεκτεναβὼ τὴν ὁμολογίαν τῆς
ὀφειλῆς ἀναγνοὺς, εἶπεν. ἐμοῦ λυκήρῳ μηδὲν ὀφείλον-
τος, πάντες ὑμεῖς μαρτυρεῖτε; κἀκεῖνοι μεταβαλόν-
τες, εἶπον. οὔτ' εἴδομεν οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὁ αἴσω-
πος, καὶ εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέλυται τὸ ζητούμενον.
καὶ ὁ νεκτεναβὼ πρὸς ταῦτα. μακάριός ἐστι λυκῆρος
τοιαύτην σοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ κεκτημένος,
τοὺς οὖν συμφωνηθέντας φόρους παραδοὺς τῷ αἰσώ-
πῳ,

te ipsum accusas, sed & Deum tuum. Alius rursus ait. est templum ingēs, & in eo columna, duodeci urbes cōtinēs, q̄rū singulæ triginta trabib⁹ fulciuntur, quas circuncurrūt duæ mulieres. tū Aesopus ait, hanc quæstionem apud nos soluent & pueri. templum enim est hic mundus. columna, annus. urbes, menses. & trabes horum dies, dies autem & nox, duæ mulieres, quæ uicissim sibi succedunt. Postridie conuocatis amicis omnibus, Nectenabo inquit, propter Aesopū hunc debebimus tributa regi Lycero. At ex his unus ait. Iubebimus ei quæstiones dicere nobis ex ijs, quæ neq; scimus neq; audiuimus. & ille. cras hac de re uobis respondebo. decedens igitur, & composito scripto, in quo cōtinebat̄, Nectenabo cōfitēs mille talenta Lycero debere, mane reuersus Regi scriptum reddidit. Regis aūt amici priusq̄ aperiret̄ scriptū, omnes dixerunt, & scimus hoc, & audiuimus, & uere scimus. & Aesopus, habeo uobis gratiam restitutionis causa. at Nectenabo confessione debiti lecta, ait, me nihil Lycero debente, omnes uos testificamini? & illi mutati dixerunt, neq; scimus, neq; audiuimus. & Aesopus, & si hæc ita se habent, solutum est quæsitum. & Nectenabo ad hæc, felix est Lycerus talem doctrinam in regno suo possidens. Ergo pacta tributa tradidit Aeso-

 po, atq;

τῷ, ἐν εἱρκτῇ ἀπέσταλεν. αἴσωπος δ' εἰς βαβυλῶνα παραγενόμενος, διεξῆλθέ τε λυκήρῳ τὰ ἐν αἰγύπτῳ πραχθέντα πάντα, καὶ τοὺς φόρους ἀπέδωκε. λυκῆρος δ' ἐκέλευσεν ἀνδριάντα χρυσοῦν τῷ αἰσώπῳ ἀνατεθῆναι. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον αἴσωπος εἰς ἑλλάδα ἐβουλεύσατο πλεῦσαι. καὶ δὴ τῷ βασιλεῖ συνταξάμενος ἀπεδήμησεν, ὅρκον δοὺς αὐτῷ πρότερον, ἦ μὴν ἐπανήξειν εἰς βαβυλῶνα, κἀκεῖ τὸ λοιπὸν διαβιώσειν. περιϊὼν δὲ τὰς ἑλληνίδας πόλεις, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδεικνύμενος, ἦλθε καὶ εἰς δελφούς. οἱ δὲ δελφοί, διαλεγομένου μὲν ἠκροῶντο ἡδέως. τιμῆς δὲ καὶ θεραπείας εἰς αὐτὸν ἔδρασαν οὐδ' ὁτιοῦν. ὁ δέ, πρὸς αὐτοὺς ὑπολαβὼν ἔφη. ἄνδρες δελφοί, ἐπεισί μοι ξύλῳ ὑμᾶς εἰκάζειν τῷ ἐν θαλάττῃ φερομένῳ, κἀκεῖνο γὰρ ὁρῶντες ἐκ πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον, πολλοῦ τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα. ἐπειδὰν δ' ἐγγυτάτω προσέλθῃ, εὐτελέστατον φαίνεται. κἀγὼ γοῦν πόρρωθεν τῆς ὑμῶν πόλεως ὤν, ὥς τινας τῶν ἀξίων λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον. νυνὶ δ' ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς, πάντων ὡς εἰπεῖν ἀνθρώπων εὗρον ἀχρειοτέρους, οὕτω πεπλάνημαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ δελφοί, καὶ δείσαντες μή πως αἴσωπος καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδίζων κακῶς αὐτοὺς λέγῃ, βουλὴν ἐβουλεύσαντο δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δῆτα χρυσῆν φιάλην ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ ἀπόλλωνος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς αἰσώπου κατέκρυψαν στρώμασι. τοῦ δ' αἰσώπου τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοοῦντος σκαιωρηθέντα, ἐξελθὼν ἐπορεύετο πρὸς φωκίδα. οἱ δελφοὶ δ' ἐπιδραμόντες, καὶ καταχόντες αὐτόν, ἀνέκρινον.

ὡς

po,atq; in pace remisit. At Aesopus in Babylonē profectus,& narrauit Lycero acta in Aegypto omnia,& tributa reddidit. Lycerus autem iussit statuam auream Aesopo erigi. Nō multo autē post tēpore, Aesopus in Græciam decreuit nauigare. atq; cū rege compositione facta, discessit, iuratus ei prius, proculdubio rediturū se ī Babylonē, atq; illic reliquū uitæ uicturum. peragratis autē Græcis urbibus, & sua doctrina patefacta, peruenit & Delphos. uerum Delphi disserentē quidē audiuerūt libēter, sed honore,& obseruātia eum affecerūt nulla. is autē ad eos suscipiens ait. Viri Delphi succurrit mihi ligno uos comparare, quod in mari fertur. illud etenim uidētes ex multa distantia dū fluctib⁹ agitatur, magni precij esse existimam⁹, postq; aūt ꝓxime aduenerit, uilissimum apparet. & ego itaq; cū procul essem ab urbe uestra, ut eos, q existimatiōe digni sūt, uos admirabar. nūc aūt ad uos ꝓfectus, oībus, ut ita dixerim, inueni inutiliores. sic decept⁹ sum. hæc cū audiuissent Delphi, & timerent ne aliquo modo Aesopus & ad alias urbes accedens male de se diceret, decreuerunt dolo hominē occidere. atq; igitur auream phialam ex eo, qđ apđ se erat, sacello Apollinis accipiētes, clā in Aesopi absconderunt stratis. cum Aesopus uero ignoraret quæ ab ipsis dolo facta fuerāt, egressus ibat in Phocidem. at Delphi aggressi, & detinentes ipsum, percontabantur

ut sacrilegū

ὡς ἱεροσυληκότα. τοῦ δ' ἀρνουμένου μηδὲν πεπραχέναι τοιοῦτον, ἐκεῖνοι πρὸς βίαν τὰ στρώματα ἀναπτύξαντες τὴν χρυσῆν εὗρον φιάλην. ἣν καὶ ἀναλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἐπεδείκνυσαν οὐ σὺν ὀλίγῳ θορύβῳ. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος τὴν ἐκείνων συνοήσας ἐπιβουλὴν, ἐδεῖτο αὐτῶν ἀπολυθῆναι. οἱ δ' οὐ μόνον οὐκ ἀπέλυσαν, ἀλλ' ὡς ἱεροσυλήσαντα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέβαλον, θάνατον αὐτοῦ καταψηφισάμενοι. αἴσωπος δὲ μηδεμιᾷ μηχανῇ τῆς πονηρᾶς τῆσδε τύχης σωθῆναι δυνάμενος, ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς ἐθρήνει καθήμενος. τῶν συνήθων δέ τις αὐτῷ δαμᾶς τοὔνομα πρὸς αὐτὸν εἰσελθὼν, καὶ ἰδὼν οὕτως ὀλοφυρόμενον, τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους ἤρετο. καὶ ὃς ἔφη. γυνή τις προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα, καθ' ἡμέραν ἀπιοῦσα πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐθρήνει. ἀροτριῶν δέ τις οὐ πόρρω τοῦ μνήματος, εἰς ἐπιθυμίαν ἧκε τῆς γυναικός. καὶ καταλιπὼν τοὺς βόας, ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μνῆμα. καὶ καθίσας, συνεθρήνει τῇ γυναικί. τῆς δὲ πυθομένης τί δή ποτε καὶ αὐτὸς οὕτως ὀδύρεται, ὅτι κἀγὼ φησὶν εὐπρεπῆ γυναῖκα κατώρυξα. καὶ ἐπειδὰν κλαύσω, τῆς λύπης κουφίζομαι. ἡ δὲ, κἀμοὶ τοῦτ' αὐτὸ προσγίνεται. κἀκεῖνος, εἰ τοίνυν τὴν αὐτὴν περιπεπτώκαμεν πάθεσι, τί δή ποτε ἀλλήλοις μὴ συνῶμεν. ἐγώ τε γὰρ φιλήσω σε ὡς ἐκείνην, κἀμὲ σὺ πάλιν ὡς τὸν σαυτῆς ἄνδρα. ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖκα, καὶ δὴ συνῆλθον. ἐν τούτῳ δὲ κλέπτης ἐλθὼν, καὶ τοὺς βόας λύσας, ἀπήλασεν. ὁ δ' ἐπανελθὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρηκὼς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο. ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἡ γυνή,

ut sacrilegum. illo autem negante aliquid fecisse eiusmodi, illi ui stratis euolutis aurean inuenerunt phialam, quam etiã acceptam omnibus ciuibus ostẽderunt non cum paruo tumultu. Igitur Aesopus cognitis illorum insidijs, rogabat eos, ut solueretur. hi autẽ non solũ non soluerunt, sed ut sacrilegum in carcerem quoq; iniecerunt, morte eius suffragijs decreta. Aesopus autem cum nulla astutia à mala hac fortuna liberari posset, se ipsum i carcere lugebat sedens. ex familiarib9 aũt ipsius quidã, Damas nomine, ad ipsum ingressus, & uidens eum sic lamentari, causam rei rogauit. & ille ait, mulier q̃dã cũ recẽter suũ uirũ sepeliuisset, quoti die profecta ad tumulum, plorabat. Arans autẽ quidã nõ procul à sepulchro, amore captus ẽ mulieris, & derelictis bobus, iuit & ipse ad tumulum, ac sedens unà cum muliere plorabat. cũ illa rogaret, cur nam & ipse sic lugeret. qm̃ & ego, inquit, decẽtem mulierẽ sepeliui, & posteaq; plorauero, mœstitia leuor. illa autem, & mihi id ipsum accidit. & ille, si igitur in eadem incidimus mala, cur nam inuicem non cõiungimur? ego etenim amabo te, ut illam, & tu me rursus ut tuum uirum. his persuasit mulieri, & conuenerunt. interim autem fur profectus, & boues soluens, abegit. ille autẽ reuersus, non inuentis bobus, & plangere & lugere uehemẽter ĩstituit. ꝓfecta igit̃ & mulier

& lamen/

καὶ ὀλοφυρόμενον εὑροῦσα, φησὶ, πάλιν κλαίεις; κἀ/
κεῖνος, νῦν εἶπεν ἐπ' ἀληθείας κλαίω. κἀγὼ γοῦν πολ
λοὺς διαδρὰς κινδύνους, νῦν τῷ ὄντι θέλων, λύσιν τοῦ
κακοῦ μηδαμόθεν εὑρίσκω. μετὰ ταῦτα παρῆσαν
καὶ οἱ δελφοὶ, καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν τῆς εἱρκτῆς εἷλκον
βιαίως ἐπὶ τοῦ κρημνοῦ. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν. ὅτε
ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα, μῦς βατράχῳ φιλιωθεὶς, εἰς δεῖ
πνον αὐτὸν ἐκάλεσε. καὶ ἀπαγαγὼν εἰς ταμεῖον πλου
σίου, ἔνθα πλεῖστα τῶν ἐδωδίμων ἦν, εὐωχοῦ φησι φί/
λε βάτραχε. μετὰ δὲ τὴν ἑστίασιν, καὶ ὁ βάτραχος
τὸν μῦν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐκάλεσε δίαιταν. ἀλλ' ἵνα
μὴ ἀποκάμῃς φησὶ νηχόμενος, μηρίνθῳ λεπτῇ τὸν σὸν
πόδα τῷ ἐμαυτοῦ προσαρτήσω. καὶ τοῦτο πράξας, ἥλα/
το εἰς τὴν λίμνην. αὐτοῦ δὲ καταδύοντος εἰς βά/
θος, ὁ μῦς ἀπεπνίγετο, καὶ θνήσκων εἶπεν. ἐγὼ μὲν
ὑπὸ σοῦ θνήσκω. ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ μείζονος. ἐπι/
πλέοντος οὖν τοῦ μυὸς ἐν τῇ λίμνῃ νεκροῦ, κατα/
πτὰς ἀετὸς, τοῦτον ἀφήρπασε, σὺν αὐτῷ δὲ προσηρ
τημένον ὁμοῦ καὶ τὸν βάτραχον. καὶ οὕτως ἄμφω
κατεθοινήσατο. κἀγὼ τοίνυν βίᾳ πρὸς ὑμῶν ἀπο/
θνήσκων, ἕξω τὸν ἀμυνοῦντα. βαβυλὼν γὰρ καὶ
ἑλλὰς πᾶσα τὸν ἐμὸν παρ' ὑμῶν ἀπαιτήσουσι θά/
νατον. οἱ μὲν οὖν δελφοὶ, οὐδ' ὡς ἐφείδοντο τοῦ
αἰσώπου. ὁ δ' ἐπὶ τὸ τοῦ ἀπόλλωνος κατέφυγεν
ἱερόν. οἱ δὲ, κἀκεῖθεν ἀποσπάσαντες μετ' ὀργῆς, ἐπὶ
τὸν κρημνὸν αὖθις εἷλκον. ὁ δ' ἀπαγόμενος ἔλεγεν.
ἀκούσατέ μου δελφοί. λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμε/
νος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ'
αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν,

μὴ

& lamentantē inueniēs inquit, iterum ploras? & ille, nunc ait, uere ploro. & ego itaq; multis euitatis periculis, nunc uere fleo, solutionem mali necunde inueniens. Post hæc affuerunt & Delphi, & extractum ipsum è carcere trahebāt in præcipitium. ille autem eis dicebat. Quando colloq̄bāt aīalia bruta, mus ranæ amic⁹ fact⁹, ad cœnam eam inuitauit, & abducta in penarium diuitis, ubi multa comestibilia erant, comede inqt amica rana. Post epulationem & rana murem in suam inuitauit cœnationem. Sed ne defatigere inquit natando, filo tenui tuum pedem meo alligabo. atq; hoc facto saltauit in paludem. ea autem urinata in profundū, mus suffocabatur, & moriēs ait, ego quidē per te morior, sed me uindicabit maior. supernatante igitur mure in palude mortuo, deuolans aquila hunc arripuit, cum eo autem appensam unà etiā ranam, & sic ambos deuorauit. Et ego igitur, qui ui per uos morior, habebo ultorem. Babylon enim & Græcia omnis meam à uobis exigent mortem. Delphi tamen ne sic quidem pepercerunt Aesopo. Ille autē in Appollinis confugit sacellum, sed illi & illinc extraxerunt irati, & in p̄cipitiū rursus traxerūt. Aesop⁹ cū abduceret̄, dicebat, audite me Delphi. Lepus aquila insectante in lustum scarabei confugit, rogans ut ab eo seruaretur. scarabeus autem rogabat aquilam,

ne occideret

μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διός, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι διὰ μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ, μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ, δεινὸν ποιησαμένου εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τούτων διέθηκεν. ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς, ἐπὶ τοὺς κόλπους τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι. καὶ ὑμεῖς οὖν ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, μὴ ἀτιμάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεόν, εἰς ὃν κατέφυγον, εἰ καὶ μικροῦ τετύχηκεν ἱεροῦ. οὐ δὲ γὰρ ἀσεβεῖς περιόψεται. οἱ δὲ Δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες, τὴν ἐπὶ τὸν θάνατον

ὁμοίως

ne occideret supplicē, obtestādo ipsam p maximū Iouem, saltem ne despiceret paruitatem suam. Illa uero irata ala percutiens scarabeum, leporem raptum depasta est. scarabeus autem & cum aquila uolauit, ut nidum eius disceret, ac iam profectus oua eius deuoluta dirupit. illa aūt cū graue existimaret siqs hoc ausus fuisset, & in altiore loco secundo nidificasset, & illic rursus scarabeus ijsdem hanc affecit. Sed aquila inops consilij penitus, ascēdit ad Iouē, (i eius em̄ tutela esse dicitur) & in ipsius genibus tertiam fœturam ouorum posuit, deo ipsa commēdans, & supplicās ut custodiret. sed scarabeus è stercore pilula facta, ascendit, & in sinum Iouis eam demisit. Iupiter assurgens ut fimum excuteret, & oua abiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Sed cū didicisset à scarabeo, ꝙ hæc fecisset ut aquilam ulcisceretur, non enim scarabeum tantū illa affecit iniuria, sed & in Iouē ipsum impia fuit, aquilæ reuersæ ait, scarabeum esse qui affecit mœrore, & certe iure affecisse. nolens igitur aquilarum genus deficere, consuluit scarabeo, ut aquilæ reconciliaretur. cum hic non paruisset, ille in aliud tempus transposuit aquilarū partum, cū nō appareāt scarabei. Et uos igitur ô uiri Delphi, ne despicite hunc deum, ad quem profugi, & si paruum sortitus est delubrum, neq; em̄ impios negliget. Delphi uero hæc parum curantes, rectà ad mortem

ὁμοίως ἦγον. αἴσωπος δὲ μηδενὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγο-
μένων ὁρῶν καμπτομένους, πάλιν φησίν. ἄνδρες ἀνή-
μεροι καὶ φονῶντες ἀκούσατε. γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ
γεγηρακὼς, ἐπεὶ μηδέποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκά-
λει τοὺς οἰκείους τοῦτο θεάσασθαι. οἱ δὲ, ζεύξαντες ὀνά-
ρια, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι,
μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ὁδεύοντι δὲ, χειμῶνος
καὶ θυέλλης τὸν ἀέρα καταλαβόντων, καὶ ζόφου γε-
νομένου, τὰ ὀνάρια τῆς ὁδοῦ πλανηθέντα, εἴς τινα
κρημνὸν ἐξετόπισαν τὸν πρεσβύτην. ὁ δὲ μέλλων ἤδη
κατακρημνίζεσθαι, ὦ ζεῦ, εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα,
ὅτι οὕτω παρὰ λόγον ἀπόλλυμαι; καὶ ταῦτα οὐδὲ
ὑφ' ἵππων γενναίων, οὐδὲ ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀνα-
ρίων εὐτελεστάτων. κἀγὼ τοίνυν ἐπὶ τοῖς ἴσοις νῦν δυ-
σχεραίνω, ὅτι μὴ ὑπ' ἐντίμων ἀνδρῶν, ἢ ἐλλογίμων,
ἀλλ' ὑπ' ἀχρείων καὶ κακίστων ἀπόλλυμαι. μέλλων
δὲ ἤδη κατὰ τοῦ κρημνοῦ ἀφίεσθαι, τοιοῦτον εἴρηκε πά-
λιν μῦθον. ἀνήρ τις τῆς οἰκείας ἐρασθεὶς θυγατρὸς,
εἰς ἀγρὸν ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα, μόνην δὲ τὴν θυ-
γατέρα ἀπολαβὼν, ἐβιάζετο. ἡ δὲ, πάτερ, εἶπεν,
ἀνόσια πράττεις, εὐχόμην μέντοι ὑπὸ πολλῶν ἀν-
δρῶν αἰσχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ γεννησαμένου. τοῦτο
τοίνυν καὶ ἐφ' ὑμῶν ὦ παράνομοι δελφοὶ λέγω, ὡς
ἠρούμην σκύλλῃ καὶ χάρυβδι περιπεσεῖν, καὶ ταῖς
ἐν ἀφρικῇ σύρτεσιν, ἢ παρ' ὑμῶν ἀδίκως καὶ ἀνα-
ξίως ἀποθανεῖν. καταρῶμαι γοῦν ὑμῶν τῇ πατρί-
δι, καὶ θεοῖς μαρτύρομαι, ὡς ἔξω πάσης δίκης ἀ-
πόλλυμαι, οἵ μοι τιμωρήσουσιν εἰσακούσαντες. ἔρ-
ριψαν μὲν οὖν αὐτὸν οἱ δελφοὶ κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ ἀπέ-

θανεν,

itidem agebant. Aesopus nulla re à se di-
cta uidens eos flecti, rursus ait. uiri cru-
deles, & iterfectores, audite. Agricola qdã in agro
cõsenuit, cũ nunq̃ ingressus esset in urbem, preca-
batur domesticos ut eã uideret. at illi iunctis asel-
lis, atq; in curru eo imposito,
solum iusserũt agere. eunti autem procella
& turbine aërem occupantibus, & tenebris fa-
ctis, aselli à uia aberrantes in quoddam
præcipitium deduxerunt senem. at ille iam
præcipitãdus, ò Iupiter ait, q̃ in re te iniuria affeci,
qm̃ sic inique occidor, præsertimq; neq;
ab equis generosis, neq; à mulis bonis, sed ab asel-
lis uilissimis. & ego itaq; eodem modo nunc tri-
stor, quoniã nõ ab honoratis uiris, & elegantibus,
uerum ab inutilibus, & pessimis interficior.
Iamq; præcipitandus eiusmodi dixit rur-
sus fabulam. Vir quidam suam deamans filiam,
rus misit uxorem, solam autem fi-
liam receptam uiolauit. illa autem pater, ait,
scelesta facis, optarem tamen à multis ui-
ris dedecore hoc affici, quàm à te, q genuisti. hoc
nunc & in uos ò iniqui Delphi dico, quod
eligerẽ in Scyllã, & Charybdim poti⁹ incidere, ac
in Africæ Syrteis, quàm per uos iniuste, atq; in-
digne mori. execror igitur uestram patri-
am, & deos testor, me præter omnem iustitiã in-
terire, qui me ulciscentur exauditum. Præ-
cipitem igitur ipsum dederunt de rupe, & mor-

θανεῖν. οἱ πολλῷ δ' ὕστερον λοιμῷ συσχεθέντες, χρησμὸν ἔλαβον ἐξιλάσκεσθαι τὸν αἰσώπου θάνατον. ᾧ καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι, καὶ στήλην ἀνέστησαν. οἱ δ' ἐν τῇ ἑλλάδι πρωτεύοντες, καὶ ὅσοι τῶν σοφωτέρων, καὶ αὐτοὶ τὰ εἰς αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἴς τε δελφοὺς παρεγένοντο, καὶ σὺν ἐκείνοις σκεψάμενοι, τιμωροὶ καὶ αὐτοὶ τοῦ αἰσώπου θανάτου γεγόνασιν.

*

*ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑἸΣΩ
ΠΟΥ ΒΙΟΥ ΥΠΟ ΜΑ
ΞΙΜΟΥ ΤΟΥ
ΠΛΑΝΟΥ'
ΔΟΥ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΝΤΟΣ.*

*

tu' est. nõ multo post aũt pestilẽtia laborãtes, ora-
culũ acceperunt expiandã esse Aesopi mortẽ. cui
ꝙ & cõscij sibi essent, iniuste eũ iterfecisse, etiã cip-
pũ erexerũt. sed primates græciæ, ac doctissimi q-
ꝗ, cum & ipsi, quæ in Aesopum facta fu
issent, intellexissent, & in Delphos profecti sunt,
& cum illis habita inquisitione, ultores & ipsi
Aesopi mortis fuerunt.

*

*FINIS AESO-
PI VITAE A MA-
XIMO
PLANV
DE
CONSCRIPTAE.*

*

ΑἼΣΩΠΟΥ ΜΥ͂ΘΟΙ.

ΑΕΤΟΣ, ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν ἐφ᾽ ὑψηλοῦ δένδρου τὴν καλιὰν ἐπήξατο, ἡ δ᾽ ἀλώπηξ ἐν τοῖς ἔγγιστα θάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ἐπὶ νομὴν οὖν ποτε τῆς ἀλώπεκος προελθούσης, ὁ ἀετὸς τροφῆς ἀπορῶν, καταπτὰς ἐπὶ τὸν θάμνον, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἀναρπάσας, ἅμα τοῖς αὐτοῦ νεοττοῖς ἐθοινήσατο. ἡ δ᾽ ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα, καὶ τὸ πραχθὲν μαθοῦσα, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ τῶν τέκνων ἠνιάθη θανάτῳ, ὅσον ἐπὶ τῷ τῆς ἀμύνης ἀπόρῳ, χερσαία γὰρ οὖσα, πτηνὸν διώκειν οὐχ οἵα τε ἦν. διὸ καὶ πόρρωθεν στᾶσα, τοῦθ᾽ ὃ καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐστὶν εὔπορον, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. οὐ πολλῷ δ᾽ ὕστερον, αἶγά τινων ἐπ᾽ ἀγροῦ θυόντων, καταπτὰς ὁ ἀετὸς, μέρος τι τῶν θυμάτων σὺν ἐμπύροις ἄνθραξιν ἥρπασε, κἀπὶ τὴν νεοττιὰν ἤγαγεν. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ πνεύσαντος τηνικαῦτα, καὶ φλογὸς ἀναδοθείσης, οἱ ἀετιδεῖς ἀπτῆνες ἔτι τυγχάνοντες, ὀπτηθέντες εἰς γῆν κατέπεσον. ἡ δ᾽ ἀλώπηξ ἐπιδραμοῦσα, ἐν ὄψει τοῦ ἀετοῦ πάντας κατέφαγεν.

Ἐπιμύθιον.

AESOPI FABVLAE.

AQVILA ET VVLPES.

AQuila & uulpes inita amicitia prope habitare decreuerunt, cõfirmationẽ amicitiæ, faciẽdo cõsuetudinẽ. Aquila super alta arbore nidum affixit, uulpes uero i ꝓximis arbustis filios peperit. ad pabulũ igitur aliquando uulpe profecta, aquila cibi indigens, deuolans in arbusta, & filios huius raptos, unà cum suis pullis deuorauit. Vulpes uero reuersa, & re cognita, non tam filiorum tristata est morte, quàm uindictæ inopia, quia enim terrestris esset, uolucrem persequi haud poterat. quare procul stans, quod etiam impotentibus est facile, inimicæ maledicebat. non multo autẽ post, caprã quibusdã in agro sacrificãtibus deuolãs aqla partem uictimæ cum ignitis carbonibus rapuit, & in nidũ tulit. uento autẽ uehementi tunc flante, & flamma excitata, aquilæ pulli inuolucres adhuc cũ essent, assati in terrã decidunt, uulpes uero accurrens in cõspectu aquilæ omnes deuorauit.

Affabulatio.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ τήν γε θείαν δίκην οὐ διακρούσονται.

Ἀετὸς, καὶ κάνθαρος.

Λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου διὸς, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ, μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθηκεν. ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς, ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς, ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔνδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ μὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε

τῷ

Fabula significat eos, qui amicitiam uiolarit, licet ab affectis iniuria fugiant ultionē ob impotentiā, diuinum tamen supplicium non depulsuros.

Aquila & scarabeus.

LEpus aquila insectante in lustrum scarabei profugit, rogans ut ab eo seruaretur. Scarabe⁹ aūt rogabat aqlā, ne occideret supplicē, obtestans ipsam p̱ maximū Iouē, ne scilicet contēneret paruitatem suam. illa uero irata, ala percussit scarabeum, & leporem arreptū deuorauit. at scarabeus & cum aquila uolauit, ut nidum eius disceret, & iam profectus oua ipsius deuoluta dirupit. illa indigne ferente, ꝙ qs hoc ausus fuisset, & in sublimiore loco secundo nido constructo, & illic rursus scarabeus eisdem eam affecit. Aquila autē cōsilij inops penitus, ascendit ad Iouem (huius em̄ sacra esse dicitur) in eius genibus tertium partū ouorum posuit, deo ipsa commendans, ac supplicans ut custodiret. Scarabeus aūt ex fimo pilula facta, & ascendit, & in sinum Iouis eam demisit, sed Iupiter cum surrexisset, ut fimum excuteret, & oua proiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. cognito à scarabeo, quod hoc fecisset ut aquilam ulcisceret̃, nam nō modo scarabeū illa iniuria affecit, sed & in Iouem ipsum impia fuit, reuersæ aqlæ ait Iupiter, scarabeū esse q moesticiæ causa fuerit, & certe iure fuisse. nolens igitur genus aquilarum rarescere, consulit

περὶ κανθάρων διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν δέεσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μηδενὸς καταφρονεῖν, λογιζομένους, ὡς οὐδείς ἐστιν, ὃς προπηλακισθεὶς, οὐκ ἂν δυνηθείη ἑαυτῷ ἐπαμῦναι.

Ἀηδὼν, καὶ ἱέραξ.

Ἀηδὼν ἐπὶ δένδρου καθεζομένη, κατὰ τὸ εἰωθὸς ᾖδεν. ἱέραξ δὲ θεασάμενος, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, συνείληφεν ἐπιπτάς. ἡ δ' ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα, ἐδεῖτο τοῦ ἱέρακος μὴ βρωθῆναι, μὴ δὲ γὰρ ἱκανὴν εἶναι ἱέρακος γαστέρα πληροῦν, δεῖν δὲ αὐτὸν τροφῆς προσδεόμενον, ἐπὶ τὰ μείζω τῶν ὀρνέων τραπέσθαι. καὶ ὁ ἱέραξ ὑπολαβὼν εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφεὶς, τὰ μὴ φαινόμενα ἄπω διώκοιμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτως ἀλόγιστοί εἰσιν, οἳ δι' ἐλπίδα πλειόνων ἀδήλων, τὰ ἐν χερσὶ προΐενται.

Ἀλώπηξ, καὶ τράγος.

Ἀλώπηξ καὶ τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κατέβησαν, μετὰ δὲ τὸ πιεῖν, τοῦ τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον, ἡ ἀλώπηξ ἔφη. θάρσει, χρήσιμόν τι καὶ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τοὺς ἐμπροσθίους τῶν ποδῶν περὶ τοῖχον προσερείσεις, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τοὔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα διὰ τῶν σῶν αὐτὴ νώτων

καὶ

ſcarabeo, ut aquilæ conciliaretur. ſed eo
non parente, Iupiter in aliud tempus aqui/
larum tranſmutauit partum, cũ ſcarabei non appa
reant.

Affabulatio.

Fabula ſignificat nullũ eſſe contemnendũ, cõſyde/
rando non eſſe quenq;, qui laceſſitus
ſe ulciſci non queat.

Philomela, & accipiter.

PHilomela ſuper arbore ſedens de more
canebat. Accipiter autem uidens, ac cibi in/
digens uolando corripuit. quæ cũ occidẽda foret,
orabat accipitrem, ne deuoraretur. neq; enim ſa/
tis eſſe ad accipitris uẽtrẽ ĩplendũ, ſed optere ĩpm
cibo egentem ad maiores aues con/
uerti. at accipiter ſuſcipiens ait. ſed ego certe de-
mẽs eſſem, ſi ꝙ in manib⁹ parat⁹ eſt, cibo dimiſſo,
quæ non uidentur, perſequar.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pleroſq; hoĩes eodẽ mõ eſſe in/
conſultos, qui ſpe maiorũ incertorũ, quæ in
manibus habentur, amittant.

Vulpes, & Hircus.

VVlpes & Hirc⁹ ſitiẽtes in puteũ deſcẽderũt,
ſed poſtq; biberunt, Hirco indagante a/
ſcenſum, uulpes ait. confide, utile quid in
utriuſq; etiam ſalutem excogitaui. ſi enim re/
ctus ſteteris, & anteriores pedes parieti
firmaueris, & cornua pariter in anteriorẽ partem
inclinaueris, cũ percurrerim ipſa ꝑ tuos humeros
& cornua

καὶ κράτων, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, καὶ σὲ μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετησαμένου, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον ἡδομένη. ὁ δὲ τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. ἡ δ' ἀλλ' εἰ τοσαύτας εἶπε φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη σκοποῦντα τῶν πραγμάτων, εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Ἀλώπηξ, καὶ λέων.

Ἀλώπηξ μή πω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη, ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν. ἔπειτα δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάρρησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα, διαλεχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

Αἴλουρος, καὶ ἀλεκτρυών.

Αἴλουρος συλλαβὼν ἀλεκτρυόνα, μετ' εὐλόγου τοῦτον αἰτίας ἠβουλήθη καταφαγεῖν. καὶ δὴ κατηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις, νύκτωρ κεκραγὼς, καὶ μὴ συγχωρῶν ὕπνου τυγχάνειν. τοῦ δ' ἀπολογουμένου, ἐπὶ τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τὰ συνήθη τῶν ἔργων ἐγείρεσθαι,

πάλιν

& cornua,& extra puteum illinc exiluerim, & te postea extraham hinc.ab hirco aũt ad hoc prompte officio præstito,illa cũ ex puteo sic exiluisset,exultabat circum os læta,hircus autem ipsam accusabat,quod transgressa fuerit cõuentiones.illa aũt,sed si tot,inquit, mentes possideres,quot in barba pilos,non ante descendisses,quàm ascensum consyderasses.

Affabulatio.

Fabula significat,sic prudentem uirum oportere prius fines consyderare rerum. deinde sic ipsas aggredi.

Vulpes & Leo.

VVlpes cum nunquam uidisset leonẽ,cum ei casu quodam occurrisset,primum sic timuit,ut fermè moreretur.Deinde cum secundo uidisset,timuit certe,nõ tamẽ ut prius.tertio autem cum ipsum uidisset,sic cõtra eum ausa est,ut & accederet,& colloqueretur.

Affabulatio.

Fabula significat,conuersatione terribilia quoqꝫ accessu facilia fieri.

Feles & Gallus.

FEles comprehenso gallo,cum rationabili ipsum causa uolebat deuorare.cæterum accusabat ipsum,dicendo molestũ esse hominibus nocte clamantem,neqꝫ permittentẽ somno frui. eo uero respondente ad illorum utilitatem id se facere,ut ad consueta opera excitarentur.

rursus

πάλιν ὁ ἀλέκτωρ αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, μητρὶ καὶ ἀδελφαῖς συμμιγνύμενος. τοῦ δὲ, καὶ τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν, φήσαντος, πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ὠῶν τικτομένων, ὁ αἴλουρος εἰπὼν, ἀλλ' εἰ σύ γε πολλῶν εὐπορεῖς εὐπροσώπων ἀπολογιῶν, ἔγωγε μέντοι ἄτροφος οὐ μενῶ, τοῦτον κατεθοινήσατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρουμένη, εἰ μὴ μετ' εὐλόγου δυνηθείη προσχήματος, ἀπαρακαλύπτως γεμὴν πονηρεύεται.

Ἀλώπεκες.

Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα, καὶ ἀποκοπείσης τῆς οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ' αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βίον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας ἀλώπεκας τοῦτ' αὐτὸ νουθετῆσαι, ὡς ἂν τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συγκαλύψειεν αἶσχος. καὶ δὴ πάσας ἀθροίσασα, παρῄνει τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν, ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὂν, ἀλλὰ καὶ περιττὸν βάρος προσηρτημένον. ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν εἶπεν. ὦ αὕτη, ἀλλ' εἰ οὐ σοὶ τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐ δι' εὔνοιαν τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, διὰ δὲ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Ἀλώπηξ, καὶ βάτος.

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλεν, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν

rursus feles causam afferebat, quod impius esset erga naturam cum matre, ac sororibus coëundo, eo autem & hoc ad utilitatem dominorum facere dicente, cum multa ipsis hinc oua pariantur, feles præfatus, sed si tu multis abundas euidentibus responsionibus, ego tamen ieiunus non perstabo, ipsum deuorauit.

Affabulatio.

Fabula significat prauam naturam peccare uolentem, si non uerisimili cum prætextu facere id possit, aperte tamen malignari.

Vulpes.

VVlpes laqueo capta, cum abscissa cauda euasisset, non uiuendam præ pudore existimabat uitam. decreuit itaque & aliis uulpibus hoc idem persuadere, ut communi malo suum cœlaret dedecus. & iam omnibus collectis suadet caudas abscindere, quod non indecens solum hoc membrum sit, sed & superuacuum onus appensum. respondens autem ex ipsis quædam ait. heus tu, nisi tibi hoc conduceret, nobis non consuleres.

Affabulatio.

Fabula significat, prauos homines non beneuolentia in propinquos consulere, sed suo commodo.

Vulpes, & Rubus.

VVlpes sepe conscensa, cum lapsa casura foret, apprendit in adiutorium

rubum

βάτου. καὶ δὴ τοὺς πόδας ἐπὶ τοῖς ἐκείνης κέντροις αἱ-
μάξασα, καὶ ἀλγήσασα, πρὸς αὐτὴν εἶπεν. οἴμοι,
καταφυγοῦσαν με γὰρ ἐπὶ σὲ ὡς ἐπὶ βοηθὸν, σὺ χεῖ-
ρον διέθηκας. ἀλλ᾽ ἐσφάλης ὦ αὕτη, φησὶν ἡ βάτος,
ἐμοῦ βουληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ἣ τις πάντων ἐπιλαμ-
βάνεσθαι εἴωθα. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων μάται-
οι ὅσοι βοηθοῖς προσφεύγουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον
ἔμφυτον.

Ἀλώπηξ, καὶ κροκόδειλος.

Ἀλώπηξ, καὶ κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐ-
γενείας. πολλὰ δὲ τοῦ κροκοδείλου ὑπερήφανα,
περὶ τῆς τῶν προγόνων διεξιόντος λαμπρότητος, ὡς
γεγυμνασιαρχηκότων, ἡ ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα, ὦ τᾶν
εἶπεν, ἀλλὰ κᾂν μὴ σὺ λέγῃς, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ δέρματος
γε φαίνῃ, ὡς ἐκ παλαιῶν ἐτῶν εἶ γεγυμνασμένος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδομένων ἀνδρῶν ἔλεγ-
χος τὰ πράγματα γίνεται.

Ἀλεκτρυόνες, καὶ πέρδιξ.

Ἀλεκτρυόνας τις ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας, πριάμενος
καὶ πέρδικα, σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι. τῶν
δὲ τυπτόντων αὐτὸν καὶ ἀπελαυνόντων, ἐκεῖνος ἠθύ-
μει σφόδρα, νομίζων, ὡς ἀλλόφυλος ταῦτα πάσχειν
ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων. ὡς δὲ μετὰ μικρὸν κἀκείνους ἑώ-
ρακε μαχομένους καὶ ἀλλήλους κόπτοντας, τῆς λύπης
ἀπολυθεὶς, εἶπεν. ἀλλ᾽ ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ λυπή-
σομαι, ὁρῶν καὶ αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

rubũ. Quare cum pedibus suis illius aculeis lace-
ratis doleret, ad eam dixit, hei mihi,
confugi enim ad te tanq̃ ad auxiliatorẽ, sed tu pe-
ius me tractasti. sed errasti heus tu, inquit rubus,
quæ me apprendere uoluisti, quæ omnes appren-
dere soleo. Affabulatio.

Fabula significat, sic homines quoq; esse stul
tos, qui ad eos auxilij gratia accurrũt, quib⁹ magis
iniuria afficere natura insitum est.

Vulpes, & Crocodilus.

VVlpes & Crocodilus cõtendebant de no-
bilitate. cũ multa autẽ Crocodilus superba
de progenitorum narrasset splendore, quod
exercitationũ pricipes fuerit. uulpes suscipiẽs ò a-
micissime ait, sed si ipse nihil dicas, tamen ex cute
uideris antiquis temporibus esse exercitatus.

Affabulatio.

Fabula significat mendaces uiros
res ipsas arguere.

Galli, & Perdix.

GAllos quidam habens domi, emptam
& perdicem cum illis pasci dimisit, qui
cum ipsam uerberarent, ac expellerent, illa trista-
batur ualde, existimans ut alienigenam hæc se pati
à gallis. Cum uero paulo post & illos ui-
deret pugnare, & se ipsos cædere, mœrore
soluta, ait. sed ego posthac non tri-
stabor, uidens & ipsos pugnare inter se.

Affabulatio.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥαδίως φέρουσι τὰς παρὰ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι μὴ δὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

Ἀλώπηξ.

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ, καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκίου εὐφυῶς κατεσκευασμένην, ἣν καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν, ἔφη. ὢ οἵα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

Ἀνθρακεὺς, καὶ κναφεύς.

Ἀνθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας, ἠξίου καὶ κναφέα, παραγενόμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ κναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη.. ἀλλ' οὐκ ἂν τοῦτο δυναίμην ἔγωγε πρᾶξαι. δέδια γὰρ, μή πως ἃ περ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληροῖς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς εἷλκον σαγήνην. βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν εἶναι τὴν ἄγραν νομίζοντες. ὡς δ' ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν ταύτην ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ' ἐν αὐτῇ παμμεγέθη, ἀθυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ τἀναντία προϋπειλήφασιν. εἷς δέ τις ἐν αὐτοῖς πρεσβύτερος εἶπε, μὴ ἀχθώμεθα ὦ ἑταῖροι. τῇ γὰρ ἡδονῇ ὡς ἔοικεν, ἀδελφὴ

Fabula significat prudentes facile ferre ab alienis iniurias, cum ipsos uideant neq; à suis abstinere.

Vulpes.

VVlpes in domũ mimi profecta, & singula ipsius uasa perscrutata, inuenit & caput laruæ ingeniose fabricatum, quo & accepto manibus, ait, ò quale caput, & cerebrum non habet.

Affabulatio.

Fabula in uiros magnificos quidem corpore, sed animo inconsultos.

Carbonarius, & fullo.

CArbonari⁹ ĩ q̃dã habitãs domo, rogabat ut & fullo accederet, & secum cohabitaret. sed fullo respondendo ait, sed non hoc possem ego facere. timeo enim ne quæ ego dealbo, tu fuligine repleas.

Affabulatio.

Fabula significat omne dissimile esse insociabile.

Piscatores.

PIscatores trahebãt uerriculũ, qđ cũ graue foret gaudebãt, & exultabãt, multũ inesse p̃dæ existimantes. sed cum in littus ipsum traxissent, piscesq; paucos quidẽ, sed lapidem in eo permagnũ inuenissent, tristari & mœrere cœperũt nõ tã pisciũ paucitate, q̃ quod & cõtraria antea aĩo præsumpserãt. q̃dã aũt inter eos natu grãdior dixit. ne tristemur ò socij, nam uoluptati ut uidetur, soror

ἐστιν ἡ λύπη. καὶ ἡμᾶς οὖν ἔδει τοσαῦτα προκηδευθέντας, πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀποτυχίαις.

Κομπαστής.

Ἀνήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθὼν, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἠνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐκεῖ αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβὼν, ἔφη. ὦ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἐστὶν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων. ἰδοὺ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

Ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ πρὸς τῶν ἰατρῶν ἀπεγνώσθη, τῶν θεῶν ἐδεῖτο, ὡς εἰ τὴν ὑγείαν αὐτῷ πάλιν ἐπανελθεῖν ποιήσαιεν, ἑκατὸν βόας αὐτοῖς προσοίσειν ὑπισχνούμενος εἰς θυσίαν. τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ πυνθανομένης, καὶ πόθεν σοι ταῦτα ἢν ὑγιάνῃς, ἐκεῖνος ἔφη. οἴει γὰρ ἀναστῆναί με ἐντεῦθεν, ἵν' οἱ θεοὶ ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥᾳδίως κατεπαγγέλλονται, ἃ ἀποτελέσαι ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

Κακοπράγμων.

Ἀνὴρ κακοπράγμων εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς ἧκεν Ἀπόλλωνα,

est tristitia, & nos igit oportebat tantũ ante lætatos, omnino aliqua in re etiam tristari.

Affabulatio.

Fabula significat non oportere tristari frustrata spe.

Iactator.

VIr quidam peregrinatus, deinde in suam patriam reuersus, aliaq; multa in diuersis uiriliter gessisse locis iactabat, atq; etiam Rhodi saltasse saltum, quem nullus eius loci potuerit saltare. ad hoc & testes, q ibi ĩterfuerũt, dicebat habere. qdã aũt ex ijs qui aderant, suscipiens ait. heus tu, si uerũ hoc est, non est tibi opus testibus. En Rhodus, en saltus.

Affabulatio.

Fabula significat, nisi prompta rei demõstratio sit, oẽm sermonẽ uanũ esse & supuacuum.

Impossibilia promittens.

VIr pauper ægrotans, & male affectus, cum à medicis desperatus esset, deos rogabat, pollicens si sanitatem sibi rursus restituissent, centum boues ipsis oblaturum esse in sacrificium. uxore autem eius audiente, & ubi tibi hæc, si conualueris? Ille ait, putas enim surgere me hinc, ut dei hæc à me repetant?

Affabulatio.

Fabula significat, multos facile polliceri, quæ re comprobare non sperent.

Malignus.

VIr malign9 ad eũ, q i Delphis est, iuit Apol-

λωνα, πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενος. καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἔγγιστα. καὶ ἤρετο τὸν θεὸν, λέγων. ἄπολλον, ὃ μετὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστὶν, ἢ ἄπνουν; βουλόμενος ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον. εἰ δ' ἔμπνουν, εὐθὺς ἀποπνίξας, νεκρὸν ἐκεῖνο προενεγκεῖν. ὁ δέ γε θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν. ὁπότερον ὦ οὗτος βούλει ποιῆσαι, ποίησον. παρὰ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἤτοι ζῆν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ὑποδεῖξαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς διελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντες, οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἠθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο. εὐθὺς δὲ θύννος ὑπὸ τῶν μεγίστων διωκόμενος ἰχθύων, εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο. οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες, μεθ' ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέχει, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

Φέναξ.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰ διασωθείη, βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν προσοίσειν. οἱ δὲ θεοὶ πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενοι, τοῦ τάχους ἀπήλλαξαν. ὁ δ' ἀναστὰς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, στεατίνους βοῦς ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεὶς ὡλοκαύτωσεν. οἱ δὲ θεοὶ

βουλόμενοι

pollinem tentaturus ipsum. Atq; ideo cõprehenso passerculo manu, & eo ueste contecto, stetitq; proxime tripodem, ac rogauit deũ dicendo. ò Apollo, quod manibus fero, utrum, uiuum ne est, an mortuum? nam si mortuum diceret, uiuũ oñsurus erat passerculũ. sin uiuũ, stati suffocatum mortuum illum efferre. Sed deus, maligna ipsius cognita mente, ait, utrum uis heus tu facere facito, penes te em̃ est istud facere, siue uiuũ qđ cõtines, siue mortuum ostendere.

Affabulatio.

Fabula significat, numẽ neq; decipi posse, neq; quicq; latere.

Piscatores.

Piscatores egressi ad uenationem, cũ multo tẽpore defatigati, nihil cepissent, & admodum tristabantur, & discedere apparabant. sed statim Thunnus maximo quodam insectante pisce, in nauigium ipsorum insiluit, quo capto læti abiere.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe quæ ars nõ præbuit, ea donasse fortunam.

Deceptor.

Vir pauper ægrotãs, orabat deos, si euaderet, boues cẽtũ in sacrificiũ oblaturũ. sed dei tẽtaturi à morbo liberarunt. at ille surgẽs, qm̃ bob⁹ carebat, ex adipe boues centũ à se formatos, in ara positos sacrificauit. Sed dei

βουλόμενοι αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ εἶπον, ἄπελθε εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τόνδε τὸν τόπον. ἐκεῖ γὰρ ἀττι κὰς χιλίας εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ διυπνισθεὶς, σὺν ἡδονῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο, τὸ χρυσίον διερευνῶν. ἐκεῖ δὲ δὴ πειραταῖς περιτυχὼν, ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη. ἁλοὺς δὲ ἤδη, ἀφεθῆναι τῶν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσίου τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. ὡς δ' οὐκ ἐπιστεύετο, ἀπαχθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἀπεμπολήθη χιλίων δραχμῶν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς ψευδέσι τῶν ἀνθρώπων ἐχθραίνει τὸ θεῖον.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο. θέρους δὲ ξηρανθείσης τῆς λίμνης, ἐκείνην καταλιπόντες, ἐπεζήτουν ἑτέραν. καὶ δὴ βαθεῖ περιέτυχον φρέατι. ὅπερ ἰδὼν ἅτερος θατέρῳ φησί. συγκατέλθωμεν ὦ οὗτος εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν. ἂν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναβησόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως προσιέναι τοῖς πράγμασιν.

Γέρων, καὶ θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους, κἀπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπιχθισμένος ἐβάδισεν, ἀπειρηκὼς, ἀπέθετό τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου εὐθὺς ἐπιστάντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι' ἣν αὐτὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸν φόρτον τοῦτον ἄρας ἐπιθῇς

ipſum ulturi,in ſomnijs adfuerunt ei,dicentes, abi ad litus ad eum locũ,illic enim Atticas mille drachmas iuenies. ille aũt excitat⁹,læt⁹ & alacer ad demonſtratum locum perrexit, aurum diſquirens.ſed illic in piratas incidit, ab ipſis cõprehẽſus eſt.capt⁹ ergo,ut dimitteret̃ piratas orabat,mille auri talenta daturum ipſis promittens.ſed cum non crederetur,abactus ab ipſis,diuenditus eſt mille drachmis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat mendacijs hominum inimicum eſſe deum.

Ranæ.

RAnæ duæ in palude paſcebant̃.æſtate aũt ſiccata palude,illa derelicta,quærebant aliã.cæterũ profundũ inuenerunt puteũ. quo uiſo,altera alteri inquit, deſcendamus heus tu in hunc puteum.illa reſpondendo ait, ſi igitur & hic aqua aruerit,quomodo aſcendemus?

Affabulatio.

Fabula declarat non oportere inconſyderate res aggredi.

Senex,& mors.

SEnex q̃dã inciſis ĩ mõte lignis,ac ĩ humeros eleuatis,ubi multam uiam oneratus iuit,defeſſus & depoſuit ligna,& mortem ut ueniret inuocabat.at morte ilico adſtante & cauſam rogante,qua ſe uocaſſet,ſenex ait,ut onus hoc ſullatum im

δῆς μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ὤν, κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσὼν δοκῇ θανάτου ἐπιθυμεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

Γραῦς, καὶ ἰατρός.

Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰσκαλεῖταί τινα τῶν ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτήν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν. εἰ δὲ μή, μηδὲν δώσειν. ἐνεχείρησε μὲν οὖν ὁ ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ. καθ᾽ ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβῦτιν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῇ χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ χρίσματος, αὐτὸς ἕν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος, ὁσημέραι ἀπῄει. ἡ μὲν οὖν γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθ᾽ ἑκάστην ἐλαττουμένην, ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. τοῦ δ᾽ ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος, ὡς καθαρῶς βλεπούσης ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγαγόντος, μᾶλλον μὲν οὖν εἶπεν ἐκείνη τανῦν οὐδ᾽ ὁτιοῦν βλέπω. ἡνίκα μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν. νῦν δ᾽ ὅτε με σὺ βλέπειν φῄς, οὐδ᾽ ὁτιοῦν ἐκείνων ὁρῶ.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων δι᾽ ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ᾽ ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

Γεωργός, καὶ παῖδες αὐτοῦ.

poneres mihi. Affabulatio.

Fabula significat oẽm hoiem uitæ studiosũ eẽ,& licet ĩfinitis piculis ĩmersus, uideat̃ mortẽ appetere, tamen uiuere multo magis, mori eligere.

Anus,& medicus.

MVlier anus dolens oculos,conduxit medicũ quẽdã mercede,cõuẽtiõe facta si se curaret,pactam mercedem ei daturã,sin aũt minie,nihil daturã.aggressus est igitur medicus curam. Quotidie uero accedens ad uetulam,& oculos ei ungens, cum illa nequaquã uidere posset ea hora ob unctionem,ipse uas aliquod ex domo auferens,quotidie discedebat. Anus igit̃ suã supellectilẽ uidebat singulis diebus minui,adeo ut tandem omnino liberatæ nihil relinqueretur. At medico pactam mercedem ab ea efflagitante,quasi pure iam uidente,& testes adducente.magis certe,ait illa,nunc nihil uideo.nam cum oculis laborabam,multa mea in mea uidebam domo,nũc autẽ cũ me tu uidere inquis,nihil omnino ex illis uideo.

Affabulatio.

Fabula significat,prauos homines ex ijs quæ agant,ignaros cõtra seipsos argumentum afferre.

Agricola,& filij ipsius.

Γεωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἔφη· παῖδες ἐμοί, ἐγὼ μὲν ἤδη τὸν βίον ὑπέξειμι. ὑμεῖς δ' ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν. καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον. ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος, θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

Δεσπότης, καὶ κύνες.

Ἀνήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀπολειφθείς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, εἶτα τὰς αἶγας. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπικρατοῦντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας, ἐθοινήσατο. οἱ δὲ κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, φεύγωμεν ἀλλ' ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ἡμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν καὶ φυλάττεσθαι χρή, οἵτινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

Γυνή, καὶ ὄρνις.

Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν εἶχεν, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. νομίσασα δὲ ὡς εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. ἡ δ' ὄρνις πιμελὴς γενομένη, οὐδ' ἅπαξ τῆς ἡμέρας τίκτειν ἠδύνατο.

AGricola quidam uita excessurus, ac uolens suos filios periculum facere de agricultura, uocatis ipsis, ait. filij mei, ego iam è uita discedo, uos autem si quæ in uinea à me occultata sunt, quæsieritis, inuenietis omnia. illi igitur rati thesaurum illic defossum esse, omnem uineæ terram post interitum patris defoderunt, ac thesaurum non inuenerunt, sed uinea pulchre fossa multiplicem fructum reddidit.

Affabulatio.

Fabula significat laborem thesaurum esse hominibus.

Herus, & Canes.

VIr quidam à tempestate in suo suburbio deprehensus, primum oues comedit, hinc capras. tempestate autē inualescente, & oparios boues iugulatos comedit. canes uero his uisis, dixerunt inter se, sed fugiamus nos hinc. si enim operariorum boū herus noster nō abstinet, quo mō nostrū absti nebit?

Affabulatio.

Fabula significat, eos maxime fugere, & cauere oportere, qui neq; suorum abstinent.

Mulier & gallina.

MVlier q̄dā uidua gallinā hēbat, singul' dieb9 ouum sibi parientem, rata uero si plus gallinæ ordei proijceret, bis parituram die, hoc fecit. sed gallina pinguefacta ne semel quidem die parere potuit.

Affabulatio.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

Κυνόδηκτος.

Δηχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασόμενον περιῄει ζητῶν. ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος εἶπεν, εἰ σώζεσθαι βούλει λαβὼν ἄρτον, καὶ τούτῳ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν ἐπίδος. κἀκεῖνος γελάσας ἔφη, ἀλλ᾽ εἰ τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ εὐεργετούμενοι, μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνονται.

Νεανίσκοι, καὶ μάγειρος.

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο. καὶ δὴ τοῦ μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένου, ἅτερος τούτων μέρος τί τῶν κρεῶν ὑφελόμενος, εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον, ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν, ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν. ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τόν γ᾽ ἐπιορκούμενον θεὸν οὐκ οὖν λήσεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε θεὸν οὐ λήσομεν.

Ἐχθροί.

Δύο

Affabulatio.

Fabula significat, eos, qui ob auaritiam plurium sunt appetentes, & quæ adsunt, amittere.

Morsus à cane.

MOrsus à cane quidam medicaturum circuibat quærẽs, cũ aũt occurrisset qdã ei, & cognosceret, qđ q̃rebat, heus tu ait. si sanari uis, accipe panẽ, atq; eo sanguinẽ uulneris sicca, & ei q mo mordit cani ad edendum præbe. & is ridẽdo ait, sed si hoc fecero, oportebit me ab omnibus qui in urbe sunt canibus morderi.

Affabulatio.

Fabula significat prauos etiã homĩes beneficio affectos, magis ad inferendam iniuriam exacui.

Adolescentuli. et coquus

DVo adolescentuli apud cocũ assidebant, & coco in aliquo domestico opere occupato, alter horum, partem quandam carnium subreptam in alterius demisit sinum. conuerso autem coco, & carnem quærente, qui abstulerat, iurabat nõ habere. q ãt hẽbat, nõ abstulisse. cocus uero cognita malicia ipsorum, ait, sed & si me latueritis, peieratum deum non latebitis.

Affabulatio.

Fabula significat, quod licet homĩes peierantes lateamus, deum tamen non latebimus.

Inimici.

Duo

Δύο τινὲς ἀλλήλοις ἐχθραίνοντες, ἐπὶ τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον. ὧν ἅτερος μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἅτερος δὲ ἐπὶ τῆς πρῴρας ἐκάθητο. χειμῶνος δὲ ἐπιγενομένου, καὶ τῆς νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ ἐπὶ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τοῦ πλοίου πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι. τοῦ δὲ τὴν πρῷραν εἰπόντος, ἀλλ᾽ ἔμοιγε οὐκ ἔστι λυπηρὸν, εἶπεν, ὁ θάνατος, εἴγε ὁρᾷν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν τῆς ἑαυτῶν βλάβης φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον ἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

Αἴλουρος, καὶ μύες.

ΕΝ οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν μυῶν ὄντων αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα. καὶ καθέκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. οἱ δὲ, καθ᾽ ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κάτω κατέλθωμεν, ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. τοῦ γὰρ αἰλούρου μὴ δυναμένου δεῦρο ἀφικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα. ὁ δὲ αἴλουρος μηκέτι τῶν μυῶν κατιόντων, ἔγνω δι᾽ ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι. καὶ δὴ ἀπὸ παττάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπῃώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη. ὦ οὗτος, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

DVo quidam inter se inimici, in eadem naui nauigabant, quorum alter in puppi, alter in prora sedebat. tempestate autem superueniente, & naue iam submergenda, qui erat in puppi, gubernatorem rogabat, utra pars nauigij prius obruenda esset. cumq; ille prora dixisset, sed mihi non erit graue, ait, mors, si uisurus sum ante me inimicum morientem.

Affabulatio.

Fabula significat, multos homines nihil suum nocumẽtum curare, si modo inimicos suos uideant ante se malo affectos.

Felis, & mures.

IN domo quadã cũ multi essẽt mures, felis hoc cognito iuit eò, ac eorum singulos captos deuorabat. at illi quotidie cum se absumi uiderent, dixerunt inter se, ne posthac infra descendamus, ne penitus pereamus. nam si felis non potest huc uenire, nos salui erimus. sed felis nõ amplius muribus descendentibus, decreuit per astutiam eos fallens euocare. cæterũ conscenso pessulo quodã, de eo se suspẽdit, et mortuũ simulabat. ex murib⁹ aũt quidam acclinatus, uisoq; eo inquit, heus tu, & si sacculus fieres, non te adibo.

Affabulatio.

Fabula significat prudentes homines cum aliquorũ prauitatẽ expti fuerit, nõ ampli⁹ eorũ falli simulationibus.

Ἀλώπηξ, καὶ πίθηκος.

ΕΝ συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠρχήσατο πίθηκος. καὶ εὐδοκιμήσας, βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονήθη. ἀλώπηξ δ' αὐτῷ φθονήσασα, ὡς ἔν τινι παγίδι κρέας ἐθεάσατο, τὸν πίθηκον λαβοῦσα, ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὕροι μὲν αὐτὴ λέγουσα θησαυρὸν τοῦτον, μὴ μέντοι καὶ χρήσασθαι αὐτῷ, τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι. καὶ προὐτρέπετο αὐτὸν, ἅτε δὴ βασιλέα, τὸν θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δ' ἀπερισκέπτως προσελθὼν, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν ἀλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὦ πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

Θύννος, καὶ δελφίν.

ΘΥννος διωκόμενος ὑπὸ δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἴς τινα νῆσον. ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ θύννος ἐπιστραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν. οὐκέτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥαδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

Vulpes,& Simius.

IN concilio quondã irrationaliũ aniãliũ saltauit Simius,& approbatus,rex ab ipsis electus est. Vulpes autem ei inuidens,ut in casse quodam carnem uidit,Simium secum illuc duxit,quod inuenisset ipsa thesaurum illum dicens,non tamen & uti eo, quippe quem lex regi tribueret,atq; hortata est ipsum ut regem,thesaurum accipere. at ille inconsyderate profectus, & captus à casse,quod decepisset,accusabat uulpem.illa autem ei,ò Simie talem tu habẽs dementiam,brutis dominaberis?

Affabulatio.

Fabula significat,eos q̃ actiones aliquas incõsulte aggrediuntur,in infortunia incidere.

Thunnus,& Delphin.

THunnus Delphino persequente,magno impetu ferebatur.cum capiendus foret,inscius ob uehementem impetum decidit in insulam quandam.ab eodẽ uero impetu & Delphin cum eo eiectus est. Thunnus aũt cõuersus,cum agentem animam Delphinum uidisset, ait,nõ ampli⁹ mihi mors molesta ẽ,cũ eũ uideã, q̃ mihi causa fuit ipsius,unà mecum perire.

Affabulatio.

Fabula significat facile miserias ferre homines,si eos,qui illarum autores fuerunt,infeliciter agere uideant.

Ἰατρὸς, καὶ νοσῶν.

Ἰατρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε. τοῦ δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν. οὗτος ὁ ἄνθρωπος εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν, ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν. ἀλλὰ τότε παραινεῖν, ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους, ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

Ἰξευτὴς, καὶ ἔχις.

Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους, πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ τοὺς καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας ἄνω πρὸς αὐτὴν, συλλαβεῖν βουλόμενος, ἐφεώρα, καὶ δὴ λαθὼν, ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δ' ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε. δύστηνος ἐγὼ, ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου ἠγρεύθην εἰς θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων τοῦτ' αὐτὸ πάσχοντες.

Κάστωρ.

Ὁ κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον. οὗ τὰ αἰδοῖά φασιν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ' ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

Ἐπιμύθιον

Medicus,& ægrotans.

MEdicus ægrotũ curabat,ægroto autē mortuo,ille efferentibus dicebat, homo hic si uini abstinuisset,& clysteribus usus fuisset,nō interiisset.qdā aũt ex iis q aderãt respōdēdo ait,optīe, nō optebat te hæc nũc dicere, cum nulla utilitas est,sed tunc admonere, cum his uti poterat.

Affabulatio.

Fabula significat oportere amicos tēpore necessitatis præbere auxilia.

Auceps,& Vipera.

AVceps uisco accepto,& arũdinibus,aucupatũ egressus ē. uiso aũt turdo sup alta arbore sedente,& arundinibus inter se in lōgitudinē coniunctis,sursum eum cōprehensurus suspiciebat. cæterũ ignarus uiperã dormientem conculcauit. hæc uero irata momordit ipsum.ille iam agens animam dicebat, me miserũ,aliũ enim captaturus,ipse ab alio captus sum ad mortem.

Affabulatio.

Fabula significat eos,qui proximis insidiantur, ignaros sæpe ab aliis id ipsum pati.

De Fibro.

FIber animal est quadrupes,in stagnis plerũq; degēs,cui⁹ pudēda dicũt usui esse medicis.hic igitur cum ab hominibus persequentibus iam capiendus sit,cognito cuius gratia petatur,abscissa sua pudenda proiicit persequentibus, & sic salutem consequitur.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

Κύων, καὶ μάγειρος.

Κύων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν. ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπου περ ἂν ἧς, φυλάξομαί σε. οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Κύων, καὶ λύκος.

Κύων πρὸ ἐπαύλεώς τινος ἐκάθευδε. λύκου δ' ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θήσειν αὐτὸν, ἐδεῖτο μὴ νῦν αὐτὸν καταθῦσαι. νῦν μὲν γάρ (φησι) λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός. ἂν δὲ μικρὸν ἀναμείνῃς, μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γάμους. κἀγὼ τηνικαῦτα πολλὰ φαγὼν, πιμελέστερος ἔσομαι, καὶ σοὶ ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν οὖν λύκος πεισθεὶς, ἀπῆλθε. μεθ' ἡμέρας δ' ἐπανελθὼν, εὗρεν ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ στὰς κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ κύων, ἀλλ' ὦ λύκε εἰ τἀποτοῦδε πρὸ τῆς ἐπαύλεως με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμείνῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

Affabulatio.

Fabula ſignificat homines pru-
dentes pro ſua ſalute nullum agere reſpe-
ctum pecuniarum.

Canis, & Cocus.

CAnis irrumpens in culinam, & Co-
co occupato, corde arrepto fugit. at
cocus conuerſus ut uidit ipſum fugientem, a-
it, heus tu ſcito ubi ubi tu fueris, me te obſeruatu-
rum, non enim mihi cor abſtuliſti, ſed
dediſti potius.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſæpe mala ho
minibus documenta eſſe.

Canis, & Lupus.

CAnis añ ſtabulũ quoddã dormiebat, cũ lup⁹
irrupiſſet, & deuoratu-
rus eum eſſet, rogabat, ne tunc ſe mactaret nunc
ẽm inqt tenuis ſum & macilẽtus, ſi aũt parumper
expectaueris, mei domini facturi ſunt nu-
ptias, & ego tunc multa depaſtus, pingui-
or ero, & tibi ſuauior cibus fiam.
Lupus igitur perſuaſus, abiuit. poſt aliquot dies
reuerſus, inuenit ſuperius ſup domicilio canem
dormientem, & ſtans inferius ad ſe uocabat,
admonens eum fœderis. & Canis,
ò lupe, ſi poſthac ante ſtabulum me uideris dor-
mientem, non amplius expectes nuptias.

Affabulatio.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.

Κύων, καὶ ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ὥδευον, ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ μὲν ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβάς, ὁ δὲ κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος. τοῦ δὲ ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε. καὶ στᾶσα κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν ἠξίου, ἐπιθυμεῖν γὰρ ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ζῶον ἔχον ἀσπάσασθαι. τοῦ δὲ εἰπόντος τὸν θυρωρὸν πρότερον διυπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος κατελθεῖν. κἀκείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ κύων αἴφνης πηδήσας, αὐτὴν διεσπάραξε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπελθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπουσι παραλογιζόμενοι.

Λέων, καὶ βάτραχος.

Λέων ἀκούσας ποτὲ βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνήν, οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι, προσμείνας δὲ μικρόν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προελθόντα τῆς λίμνης, προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν πρὸ τῆς ὄψεως δι' ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

Λέων, καὶ ὄνος, καὶ ἀλώπηξ.

Λέων, καὶ ὄνος, καὶ ἀλώπηξ, κοινωνίαν ποιησάμενοι,

Fabula ſignificat prudentes homines, cum aliqua in re periclitati, ſalui facti fuerint, cauere ab ea quandiu uixerint.

Canis, & Gallus.

CAnis & gallus inita ſocietate iter faciebant, ueſpera autẽ ſuperueniente, gallus conſcenſa arbore, dormiebat, at canis ad radicem arboris excauatæ. cum gallus, ut aſſolet, noctu cantaſſet, uulpes, ut audiuit, accurrit, & ſtans inferius, ut ad ſe deſcenderet, rogabat, ꝙ cuperet cõmẽdabile adeo cãtu aïal complecti. cum autẽ is dixiſſet, ut ianitorẽ prius excitaret ad radicem dormientẽ, ut cũ ille aperuiſſet, deſcenderet. & illa quærẽte, ut ip̃m uocaret, canis ſtatim proſiliens eam dilacerauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prudentes homines, inimicos inſultantes ad fortiores aſtu mittere.

Leo, & rana.

LEo audita aliqñ rana ualde clamante, uertit ſe ad uocem, ratus magnum aliquod animal eſſe, parũper aũt expectãdo, ut uidit ſtagno egreſſam, accedens propius proculcauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere ante ꝙ̃ uideas, uoce ſola perturbari.

Leo, & Aſinus, & Vulpes.

LEo, & Aſinus, & Vulpes, inita ſocieta

σάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ λέων τῷ ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. ὁ δὲ, τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὔτρεπετο. καὶ ὁ λέων θυμωθεὶς, τὸν ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ἡ δ᾽ εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ λέων πρὸς αὐτὴν, τίς σε ὦ βελτίστη διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δ᾽ εἶπεν, ἡ τοῦ ὄνου συμφορά.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

Λέων, καὶ ἄρκτος.

Λέων, καὶ ἄρκτος ὁμοῦ βουνεύρῳ περιτυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ᾽ ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινιάσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιιοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸ βούνευρον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτο διὰ μέσου ἀμφοῖν διαδραμοῦσα, καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ, βλέποντες μὲν αὐτὴν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, δείλαιοι ἡμεῖς εἶπον ὅτι δι᾽ ἀλώπεκα ἐμοχθοῦμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων, ἄλλοι κερδαίνουσιν.

Μάντις.

Μάντις ἐπ᾽ ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο. ἐπιστάντος δέ τινος αἴφνης καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες ἀναπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφηρημένα, ἀνεπήδησέ τε στενάξας,

καὶ

te egreſſi ſunt ad uenandũ. multa igitur præda ca-
pta, iuſſit Leo Aſino, ut diuideret ſi-
bi. At ille tribus partibus factis æqua-
liter, ut eligerent, eos hortabatur. & Leo
iratus, Aſinum deuorauit. Inde Vulpi,
ut diuideret, iuſſit, illa uero in unã partẽ oĩbus con
geſtis, ſibi minimum quiddam reliquit. tum Leo
ipſi, quis te ò optima diuidere ſic do-
cuit? ea, inquit, Aſini calamitas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, caſtigamenta ho-
minibus eſſe aliorum infortunia.

Leo, & urſus.

LEo & Vrſus ſimul magnum nacti hinnu-
lum, de eo pugnabant. grauiter igitur à ſe ip
ſis affecti, ut ex multa pugna etiam uer-
tigine corriperent, defatigati iacebãt. Vulpes aũt
circũcirca eundo, ubi proſtratos eos uidit, & hin-
nulum in medio iacentem, hunc per u-
troſq; percurrendo, rapuit fugienſq; abi-
uit. at illi uidebant quidẽ ipſam, ſed quia nõ pote-
rant ſurgere, nos miſeros dicebãt, quia uulpi labo-
rauimus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, aliis laborantibus, alios lu-
crari.

Vates.

VAtes in foro ſedẽs diſſerebat, cũ aũt ſupue
niſſet quidam derepẽte, & nũciaſſet, quod
domus ipſius & feneſtræ apertæ omnes eſſent, &
quæ intus, ablata omnia, exiluit ſuſpirando,

& curren-

καὶ δρομαῖος ᾔει, τρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος εἶπεν, ὁ τἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

Μύρμηξ, καὶ περιστερά.

Μύρμηξ διψήσας, κατελθὼν εἰς πηγὴν, παρασυρεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο. περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου περιελοῦσα, εἰς τὴν πηγὴν ἔρριψεν. ἐφ' οὗ καὶ καθίσας ὁ μύρμηξ διεσώθη. ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο τοὺς καλάμους συνθεὶς, ἐπὶ τὸ τὴν περιστερὰν συλλαβεῖν ᾔει, τοῦτο δ' ὁ μύρμηξ ἑωρακὼς, τὸν τοῦ ἰξευτοῦ πόδα ἔδακεν, ὁ δὲ ἀλγήσας, τούς τε καλάμους ἔρριψε, καὶ τὴν περιστερὰν αὐτίκα φυγεῖν ἐποίησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

Νυκτερὶς, καὶ βάτος, καὶ αἴθυια.

Νυκτερὶς, καὶ βάτος, καὶ αἴθυια ἑταιρείαν ποιησάμεναι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. ἡ μὲν οὖν νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη, καθῆκεν εἰς τὸ μέσον, ἡ δὲ βάτος ἐσθῆτα μεθ' ἑαυτῆς ἔλαβεν, ἡ δὲ αἴθυια τρίτη χαλκόν. καὶ ἀπέπλευσαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς περιτραπείσης, πάντα ἀπολέσαντες αὐτοὶ ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. ἐξ ἐκείνου τοίνυν ἡ μὲν αἴθυια, τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ παρεδρεύει, μή που τὸν χαλκὸν ἐκβάλλῃ ἡ θάλασσα. ἡ δὲ

νυκτερὶς

& currendo ibat.at cum quidam ui/
disset ipm currentē,heus tu inqt,q alienas res pści
re profiteris,tuas ipsius non præuaticinabare.

Affabulatio.

Fabula in eos,qui cum suam uitam praue gu
bernant,quæ nihil ad se attinent,præ/
scire conantur.

Formica,& Columba.

FOrmica sitiens descendit in fontem,ac tra-
cta à fluxu,soffocabatur. Columba
uero hoc uiso,ramum arboris acceptum in
fontem proiecit,super quo sedendo formica,e/
uasit.auceps autē quidam post hoc calamis cōpo/
sitis ad colūbā cōprehēdēdū ibat.hoc aūt uiso, for
mica aucupis pedem momordit,qui do/
lens & calamos proiecit,& columba
fugeret,autor fuit.

Affabulatio.

Fabula significat,oportere bn̄factoribus gratiā re/
ferre.

Vespertilio,& Rubus,& Mergus.

VEspertilio & rubus,& mergus inita societa/
te mercatoriā decreuerunt uitam agere.I/
taq; Vespertilio argentum mutuata proiecit in
medium,rubus uestem secum accepit,
Mergus tertius,æs:& nauigauerunt.tempe/
state autem uehementi oborta,& naui euersa,
omnibus perditis,ipsi in terram euaserunt.
ex illo igitur mergus littoribus semper assi/
det,num quopiam æs eijciat mare.

Vespertilio

νυκτερὶς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη, διὰ μὲν ἡμέρας οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ' ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν. ἡ δὲ βάτος, τῶν παριόντων ἐσθῆτος ἐπιλαμβάνεται, εἴ που τὴν οἰκείαν ἐπιγνοίη ζητοῦσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ἃ σπουδάζομεν, τούτοις ἐσύστερον περιπίπτομεν.

Νοσῶν, καὶ ἰατρός.

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διετηρήθη, πλέον εἶπε τοῦ δέοντος ἱδρωκέναι. ὁ δὲ, ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ' εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ' αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς ὅπως ἔχε, φρίκῃ συνεχεθεὶς εἶπε σφοδρῶς διατετινάχθαι. ὁ δὲ, καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτου αὖθις, ὅπως διεγένετο, εἶπεν ὑδέρῳ περιπεπτωκέναι. ὁ δὲ, καὶ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων τινὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, ὅπως ἔχεις; ἐγὼ εἶπεν ὦ οὗτος, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῶν ἀνθρώπων δυσχαίνομεν τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

Ξυλευόμενος, καὶ ἑρμῆς.

Ξυλευόμενός τις παρὰ τὸν ποταμὸν, τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε πέλεκυν. ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν χρυσοῦν ἀνήνεγκε πέλεκυν, καὶ εἰ οὗτός ἐστιν ὃν ἀπώλεσεν ἤρετο. τοῦ δὲ, μὴ τοῦτον εἶναι φαμένου, αὖθις καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος, ἐκ τρίτου καταβὰς ἐκεῖνον

τὸν

Vespertilio uero creditores timens, interdiu non apparet, noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium uesti inhæret, si cubi suam cognoscat quærendo.

Affabulatio.

Fabula significat, in ea, quibus incumbimus, in posterum recidere.

Aegrotus, & medicus.

AEgrotus quidā è medico rogaꝰ, quomodo ualuisset, plus ait quàm oporteret sudasse. ille autē bonū ait hoc esse. secūdo uero ab ipso iterū rogatꝰ, quō habuisset, horrore correptū ait ualde concussum fuisse. ille & hoc bonum esse ait. Tertio rogatꝰ quomō ualuisset, ait in intercutē incidisse, ille & hoc rursus bonum ait esse. inde ex domesticis quodam ipsum rogante, ut habes? ego ait heus tu ex bonis occidor.

Affabulatio.

Fabula significat maxime ex hominibꝰ odio haberi, qui in gratiam semper loqui student.

Lignator, & Mercurius

LIgnator quidam apud fluuium suam amisit securim, inops igitur consilij iuxta ripā sedēdo plorabat. Mercuriꝰ aūt ītellecta causa & miseratus hominem, urinatus in fluuium, auream sustulit securim. & an hæc esset, quam perdiderat, rogauit. illo non eam esse dicente, iterum urinatus, argenteam sustulit. illo neq; hanc esse suam dicente, tertio urinatus, illam

ipsam

τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε. τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπο-
λωλότα φαμένου, ἑρμῆς ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν
δικαιοσύνην, πάσας αὐτῷ ἐδωρήσατο. ὁ δὲ παραγε-
νόμενος, πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα διεξε-
λήλυθεν, ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο,
καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην
ἐξεπίτηδες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο. ἐπι-
φανεὶς οὖν ὁ ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν
τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκεν.
καὶ ἤρετο εἰ ταύτην ἀπέβαλε. τοῦ δὲ, σὺν ἡδονῇ, ναὶ
ἀληθῶς ἥδ' ἐστὶ, φήσαντος, μισήσας ὁ θεὸς τὴν το-
σαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ' οὐ-
δὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναί-
ρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

Ὄνος, καὶ κηπωρός.

Ὄνος ὑπηρετούμενος κηπωρῷ, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν
ἤσθιε, πλεῖστα δ' ἐμόχθει, ηὔξατο τῷ διῒ ὥστε
τοῦ κηπωροῦ ἀπαλλαγεὶς ἑτέρῳ ἀπεμπωληθῆναι δε-
σπότῃ. τοῦ δὲ διὸς ἐπακούσαντος καὶ κελεύσαντος
αὐτὸν κεραμεῖ πραθῆναι, πάλιν ἐδυσφόρει πλέον, ἢ
πρότερον ἀχθοφορῶν, καὶ τόν τε πηλὸν, καὶ τὰς κε-
ράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμεῖψαι τὸν δεσπότην ἱκέ-
τευε. καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται. εἰς χείρονα τοίνυν
τῶν προτέρων δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ'
αὐτοῦ πραττόμενα, μετὰ στεναγμῶν ἔφη, οἴμοι τῷ τα-
λαιπώρῳ; βέλτιον ἦν μοι παρὰ τοῖς προτέροις δεσπό-
ταις μένειν. οὗτος γὰρ ὡς ὁρῶ, καὶ τὸ δέρμα μου κα-

τεργάσεται

ipſam ſuſtulit, illo hanc uere eſſe deper/ditam dicente, Mercurius probata ipſius æquitate, omnes ei donauit. ille profe/ctus omnia ſocijs, quæ acciderant, nar/rauit. Quorum unus eadem facere decreuit. & ad fluuium profectus, & ſuam ſecurim cõſulto demiſit in ꝓfluentẽ, & plorãs ſedebat. ap/paruit igitur Mercurius & illi, & cauſa intellecta ploratus, urinatus ſimiliter aureã ſecurim extulit, & rogauit an hanc amiſiſſet. illo lætabundo, & ue/re hæc eſt dicente, peroſus deus tan/tam impudentiã, nõ ſolum illam detinuit, ſed ne propriam quidem reddidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, quantum iuſtis deus auxilia/tur, tantum iniuſtis eſſe contrarium.

Aſinus, & hortulanus.

ASinus ſeruiens olitori, quoniam parum comedebat, plurimũ laborabat, ꝑcatus ẽ Io/uem, ut ab olitore liberatus, alteri uenderetur do/mino. cum Iupiter exoratus, iuſſiſſet ipſum figulo uendi, iterũ iniquiore aio ꝑferebat, ꝙ prius, onera, & cœnum, & te/gulas ferre. Rurſus igitur, ut mutaret dominũ ro/gauit, & coriario uenundatus eſt. peiorem itaque prioribus herum nactus, uidens quæ ab eo fierent, ſuſpirando ait, hei mihi mi/ſero, melius erat mihi apud priores he/ros manere, hic enim, ut uideo, & pellem meã o/

 perabitur.

πεγάσεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς προτέρους δεσπότας οἱ οἰκέται ποθοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέρων λάβωσι πεῖραν.

Ὀρνιθοθήρας, καὶ κορυδαλός.

Ὀρνιθοθήρας ὄρνισιν ἵστη παγίδας. κορυδαλὸς δὲ τοῦτον πόῤῥωθεν ἰδὼν, ἐπυνθάνετο τί ποτ᾽ ἐργάζοιτο. τοῦ δὲ, πόλιν κτίζειν φαμένου, εἶτα δὲ πορρωτέρω ἀποχωρήσαντος καὶ κρυβέντος, ὁ κορυδαλὸς τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὸν βρόχον ἑάλω. τοῦ δὲ ὀρνιθοθήρα ἐπιδραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν. ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις, οὐ πολλοὺς εὑρήσεις τοὺς ἐνοικοῦντας.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεπαίνωσιν.

Ὁδοιπόρος.

Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο, εἰ ἄρα εὑρήσει τι, τὸ ἥμισυ τούτου τῷ ἑρμῇ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων καὶ ἀμυγδάλων, καὶ ταύτην ἀνελόμενος, ἐκείνους μὲν ἔφαγε. τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀμυγδάλων κελύφη ἐπί τινος ἀνέθηκε βωμοῦ, φήσας ἀπέχεις ὦ ἑρμῆ τὴν εὐχήν. τοῦ γὰρ εὑρεθέντος τὰ ἐκτὸς καὶ τὰ ἐντὸς πρὸς σὲ διανένεμημαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος, πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, καὶ τοὺς θεοὺς διὰ πλεονεξίαν κατασοφιζόμενον.

Παῖς, καὶ μήτηρ.

perabitur. Affabulatio.

Fabula significat tunc maxime priores dominos à famulis expeti, cum de secundis periculum fecerint.

Auceps, & Cassita.

AVceps auib⁹ struxerat laqueos, alauda uero hũc procul uidẽs rogauit, quidnam operaretur, eo urbem condere dicente. deinde procul regresso, & abscondito, galerita uiri uerbis credendo, accessit ad cassem, & capta est. at aucupe accurrente, illa dixit, heus tu, si talem urbem condis, non multos inuenies incolentes.

Affabulatio.

Fabula significat, tũc maxĩe domos & urbes desolari, cum præfecti molesti fuerint.

Viator.

VIator multa confecta uia, orauit, siquid inuenerit, dimidiũ Mercurio dedicaturũ. nactus igitur peram cariotarum, & amygdalarum plenam, atq; ea accepta, eas comedit. sed cariotarũ ossa, & amygdalarũ cortices sup altari q̃dam imposuit, locutus, habes ò Mercuri, uotum. nam rei inuentæ exteriora & interiora tecum partior.

Affabulatio.

Fabula aduersus uirum auarum, qui & deos ob cupiditatem fallit.

Puer, & mater.

Παῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον κλέψας, ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. ἐπαυτοφώρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον, τῆς δὲ μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. τῆς δὲ ταχέως τῷ στόματι τοῦ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος εἶπεν, αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπολείας γέγονεν αἴτιος. εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζομένων, ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

Ποιμὴν, καὶ θάλασσα.

Ποιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον νέμων, ἑωρακὼς γαληνιῶσαν τὴν θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορίαν, ἀπεμπωλήσας οὖν τὰ πρόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πριάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐκβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηῒ διεσώθη. μετὰ δ' ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παριόντος τινὸς, καὶ τῆς θαλάττης, ἔτυχε γὰρ αὐτὴ γαληνιῶσα, τὴν ἠρεμίαν θαυμάζοντος ὑπολαβὼν οὗτος εἶπε, φοινίκων αὖθις ὡς

ἔοικεν

PVer ex literario ludo condiſcipuli librum furatus, tulit matri, cum ea uero non corripuiſſet, ſed potius amplexata fuiſſet, prouectus ætate cœpit & maiora furari. in ipſo autem furto aliquãdo depreheſus, ducebat̃ rectà ad mortẽ. at ſequente, & lugente matre, ille carnifices orabat, ut breuia quædam matri narraret in aurem. quæ cum ilico ori filij ſe admouiſſet, ille aurẽ dentibus demorſam abſcidit. matre autem & alijs accuſantibus, quia non ſolum furatus ſit, ſed & in matrem impius eſſet, ille ait, hæc enim mihi perditionis fuit cauſa. ſi enim cum librum furatus fui, me corripuiſſet, non ad hæc uſq; procedendo, nunc ducerer ad mortem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eorũ quæ nõ in principio puniuntur, in maius augeri mala.

Paſtor, & mare.

PAſtor in maritimo loco armentum paſcens, uiſo tranquillo mari, deſyderauit nauigare ad mercaturam. uenditis igitur ouibus, & palmarum fructibus emptis, ſoluit. tempeſtate uero uehementi facta, & naui in periculo ut ſubmergeretur, omni onere eiecto in mare, uix uacua naui euaſit incolumis. poſt uero dies non paucos tranſeunte quodam, & maris (erat enim id forte tranquillum) quietem admirante, ſuſcepto ſermone, hic ait: cariotas iterũ, ut

ἔοικεν ἐπιθυμεῖν, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Ῥοιὰ, καὶ μηλέα.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον. πολλῶν δὲ ἀμφισβητήσεων μεταξὺ γενομένων, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσασα φραγμοῦ, παυσώμεθα εἶπεν ὦ φίλαι ποτὲ μαχόμεναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμεινόνων στάσεσι, καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.

Ἀσπάλαξ.

Ὁ ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι. φησὶν οὖν ποτε τῇ μητρὶ, συκαμινέαν μητέρα ὁρῶ. εἶτα αὖθις φησι, λιβάνου ὀσμῆς πεπλήρωμαι. κἄκ τρίτου πάλιν, χαλκῆς φησι ψηφῖδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν. ὦ τέκνον. ὡς ἤδη καταμανθάνω, οὐ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς, καὶ ὀσφρήσεως.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων, τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

Σφῆκες, καὶ πέρδικες.

Σφῆκες καὶ πέρδικες δίψῃ συνεχόμενοι, πρὸς γεωργὸν ἦλθον παρ' αὐτοῦ αἰτοῦντες πιεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν, οἱ μὲν πέρδικες, σκάψειν τὰς ἀμπέλους.

οἱ δὲ

uidetur, desyderat, & propterea uidetur quietum.

Affabulatio.

Fabula significat calamitates hominibus documento esse.

Punica, & malus.

PVnica & malus de pulchritudine cōtēdebāt: multis contētionib⁹ interim factis, rubus ex proxima sepe audiens, desinamus ait, ò amicæ aliquando pugnare.

Affabulatio.

Fabula significat in præstantiorum seditionibus, uilissimos quoq; conari esse aliquos.

Talpa.

TAlpa cæcū animal est. dixit igitur aliquando matri, morum mater uideo. deinde rursus ait. thuris odore plena sum. & tertio iterum, ærei, inquit, lapilli fragorem audio. Mater uero respondendo ait, ò filia, ut iam percipio, non solum uisu priuata es, sed & auditu, & olfactu.

Affabulatio.

Fabula significat, nōnullos iactabūdos impossibilia promittere, & in minimis redargui.

Vespæ, & Perdices.

VEspæ & perdices sitibundæ ad agricolam iuerunt, ab eo petentes bibere, ꝓmittentes pro aqua hanc gratiam redditurum, perdices fodere uineas.

οἱ δὲ σφῆκες κύκλῳ περιϊόντες, τοῖς κέντροις ἀποσοβεῖν τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη. ἀλλ᾽ ἔμοιγε εἰσι δύο βόες, οἳ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι, πάντα ποιοῦσιν, ἄμεινον οὖν ἐστὶν ἐκείνοις δοῦναι, ἤπερ ὑμῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας ἐξώλεις, ὠφελεῖν μὲν ἐπαγγελλομένους, βλάπτοντας δὲ μεγάλα.

Ταὼς, καὶ κολιός.

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ κάλλος χειροτονεῖν. αἱρουμένων δὲ τοῦτον πάντων, κολιὸς ὑπολαβὼν ἔφη. ἀλλ᾽ εἰ σοῦ βασιλεύοντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει, πῶς ὑμῖν ἐπαρκέσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

Μονιὸς, καὶ ἀλώπηξ.

Μονιὸς ἄγριος ἐπί τινος ἑστὼς δένδρου, τοὺς ὀδόντας ἔθηγεν. ἀλώπεκος δ᾽ ἐρομένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς προσκειμένης ἀνάγκης, τί τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη, οὐκ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ. εἰ γάρ με κίνδυνος περισταίη, οὐκοῦν με τηνικαῦτα πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾶν ἀσχολεῖσθαι δεήσει, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις οὖσι χρῆσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρασκευάζεσθαι.

Κορυδαλός.

Κορυδαλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, καὶ δυστήνῳ πτηνῷ, οὐ χρυσὸν

uespæ circumcirca eundo aculeis arce-
re fures .at agricola ait,sed mihi sunt
duo boues,qui nihil promittendo,omnia faci-
unt.melius igitur est illis dare,quàm uobis.

Affabulatio.

Fabula in uiros perniciosos,qui pro-
mittunt quidem iuuare,lædunt autem admodũ.

Pauo,& monedula.

AVibus creaturis regem, pauo
orabat ut se ob pulchritudinẽ eligerẽt.eligẽ
tibus aũt eũ oĩbus,monedula suscepto sermõe ait,
sed si te regnãte aquila nos ꝑsequi aggressa fuerit,
quomodo nobis opem feres?

Affabulatio.

Fabula significat, prĩcipes nõ mõ ꝓpter pulchritu
dinẽ,sed & fortitudinẽ & prudẽtiã eligi oportere.

Singularis animal, & uulpes.

SIngularis agrestis suꝑ quadã sidens arbore dẽ
tes acuebat.uulpe rogante cau-
sam,quare nulla præposita necessitate den-
tes acueret,ait, non ab re hoc facio.nã si me pe-
riculũ inuaserit,minime aũt me tunc acuẽdis den-
tibus occupatum esse oportebit,sed potius pa-
ratis uti.

Affabulatio.

Fabula significat aduersus periculum præpa-
ratum esse oportere.

Cassita.

CAssita laqueo capta plorans dicebat, hei
mihi miseræ,& infelici uolucri. Non au

σὸν ἐνοσφισάμην τινὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλο τι τῶν τιμίων. κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προὐξένησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς, μέγαν ὑποσταμένους κίνδυνον.

Νεβρός.

Νεβρός ποτε πρὸς τὴν ἔλαφον εἶπε. πάτερ, σὺ καὶ μείζων καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας. καὶ κέρατα πρὸς τούτοις ὑπερφυᾶ φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δήποτ' οὖν οὕτω τούτους φοβῇ; κἀκεῖνος γελῶν εἶπεν. ἀληθῆ μὲν ταῦτα φὴς τέκνον, ἓν δ' οἶδα, ὡς ἐπειδὰν κυνὸς ὑλακὴν ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγὴν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρομαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς, οὐδεμία παραίνεσις ῥώννυσιν.

Λαγωοὶ, καὶ βάτραχοι.

Οἱ λαγωοί ποτε συνελθόντες, τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη καὶ δειλίας πλέως. καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ κυνῶν καὶ ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον οὖν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρέμειν. τοῦτο τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ ταυτὸν εἰς τὴν λίμνην, ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένων κύκλῳ τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν τοῦ δρόμου κτύπον ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς ταύτην εἰσπιδησάντων, τῶν λαγωῶν τις ἀγχινούστερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων, ἔφη. στῆτε ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ὑμᾶς αὐτοὺς διαπράξητε. ἤδη ὡς ὁρᾶτε καὶ ἡμῶν ἕτερ

rum surripui cuiusq̃,non argentũ,nõ aliud quicq̃ p̃ciosum. Granũ aũt tritici paruũ,mortis mihi causa fuit.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui ob uile lucrum,magnum subeunt periculum.

Hinnulus.

HInnulus aliquando ceruo ait: Pater tu & maior,& celerior canibus,& cornua præterea ingentia gestas ad uindictam, cur nam igitur sic eos times? & ille ridens ait, uera quidem hæc inquis fili: unum uero scio, quod cum canis latratum audiuero,statim ad fugam nescio quomodo efferor.

Affabulatio.

Fabula significat,natura timidos nulla admonitione fortificari.

Lepores,& ranæ.

LEpores aliquando in unum profecti,suã ipsorũ deplorabãt uitã,q̃ foret picul' obnoxia, & timoris plena,quod & ab hominib⁹,& canibus, & aquilis,& alijs multis consumantur. melius itaq̃ eẽ mori semel,q̃ toto uitæ tp̃e timere. hoc igitur firmato,impetum fecerunt simul in paludẽ, quasi in eam insulturi,& suffocandi.
sed cum ranæ,quæ circum paludem sedebant, cursus strepitu percepto,illico in hanc insiluissent, ex leporibus quidam prudentior esse uisus alijs,ait. sistite ò socij,nulla re graui uos ipsos afficite,iam ut uidetis,& nobis alia

sunt

ἔστι ζῶα δειλότερα. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυστυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα παθόντων παραμυθοῦνται.

Ὄνος, καὶ ἵππος.

Ὄνος ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδ' ἀχύρων ἅλις ἔχων, καὶ ταῦτα, πλεῖστα ταλαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔνοπλον ἀνέβη τὸν ἵππον πανταχόσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσήλασε, καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο. ταῦτα ἑωρακὼς ὁ ὄνος, τὸν ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλάνιζεν. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατ' ἐκείνων φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογιζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾶν.

Φιλάργυρος.

Φιλάργυρός τις ἅπασαν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος, καὶ χρυσοῦν βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἐκεῖ καὶ ψυχὴν ἑαυτοῦ καὶ τὸν νοῦν. καὶ καθ' ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε. τῶν δ' ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ γεγονὸς συννοήσας, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀνείλετο. μετὰ δὲ ταῦτα κἀκεῖνος ἐλθών, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδών, θρηνεῖν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τοῦτον δέ τις ὀλοφυρόμενον οὕτως ἰδών, καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος, μὴ οὕτως εἶπεν ὦ οὗτος ἀθύμει. οὐδὲ γὰρ ἔχων τὸν χρυσὸν εἶχες. λίθον οὖν ἀντὶ χρυσοῦ λαβὼν θές, καὶ νόμιζέ σοι τὸν χρυσὸν εἶναι. τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν, ὡς ὁρῶ γάρ, οὐδ' ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει

ἦσθα

ſunt animalia timidiora. Affabulatio.
Fabula ſignificat, miſeros grauioribus aliorum conſolari calamitatibus.

Aſinus,& equus.

ASinus equũ beatũ putabat,ꝙ abũdãter nutriret,& accurate,cũ ipſe neq; palearũ ſatis haberet,præſertimq; defatigatus.cum autem tempus inſtitit belli, & miles armatum aſcendit equũ,huc illuc ipm ipellẽdo,cæterũ & in medios hoſtes inſiluit,& equus uulneratus iacebat.his uiſis,aſinus equum mutata ſententia miſerum exiſtimabat. Affabulatio.
Fabula ſignificat,non oportere principes,& diuites imitari,ſed in illos inuidia,& periculo conſyderatis,paupertatem amare.

Auarus.

AVarus quidam cum omnia ſua bona uẽdidiſſet, & auream glebam feciſſet,in loco quodam infodit,unà defoſſo illic & animo ſuo,& mente.atq; quotidie eundo,ipſam uidebat.id ãt ex opis q̃dã obſeruãdo cognouit, & refoſſam glebam abſtulit.
poſt hæc & ille profectus,& uacuum locum uidens, lugere cœpit,& capillos euellere. hũc cũ q̃dam uidiſſet ſic plorantem,& cauſam audiuiſſet,ne ſic ait ò tu triſtare.neq; enim habens aurũ,habebas.lapidẽ igiť ꝓ auro acceptũ recõde, & puta tibi aurum eſſe,eundem enim tibi uſum præſtabit.nã,ut uideo,neq; cũ aurũ erat,utebare,

ἦλθε τοῦ κτήματος. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις προσῇ.

Χῆνες, καὶ γέρανοι.

Χῆνες καὶ γέρανοι ἐπὶ ταὐτοῦ λειμῶνος ἐνέμοντο. τῶν δὲ θηρευτῶν ἐπιφανέντων, οἱ μὲν γέρανοι κοῦφοι ὄντες, ταχέως ἀπέπτησαν. οἱ δὲ χῆνες διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες, συνελήφθησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες εὐχερῶς φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

Χελώνη, καὶ ἀετός.

Χελώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο ἵπτασθαι ταύτην διδάξαι. τοῦ δὲ παραινοῦντος πόρρω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκὼν, εἶτ' ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

Ψύλλα.

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἐκάθισεν. ὁ δὲ τὸν Ἡρακλῆν ἐπὶ συμμαχίαν ἐκάλει. τῆς δὲ, ἐκεῖθεν αὖθις ἀφαλλομένης, στενάξας εἶπεν. ὦ Ἡράκλεις, εἰ ἐπὶ ψύλλῃ οὐ συνεμάχησας, πῶς ἐπὶ μείζοσι ἀνταγωνισταῖς συνεργήσεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων τοῦ θείου δεῖσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

Ἔλαφος

bare.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nihil eſſe poſſeſſionẽ, niſi uſus ad fuerit.

Anſeres, & grues.

ANſeres, & grues in eodem prato paſcebantur. uenatoribus autem uiſis, grues, ꝙ eſſẽt leues, ſtatim euolauerũt, anſeres uero ob onus corporum cum manſiſſent, capti fuerunt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, & in expugnatione urbis, inopes facile fugere, diuites autem ſeruire captos.

Teſtudo, & Aquila.

TEſtudo orabat aquilã, ut ſe uolare doceret. ea aũt admonẽte procul hoc à natura ipſius eſſe, ille magis precibus inſtabat. accepit igitur ipſam unguibus, & in altum ſuſtulit, inde demiſit. hæc autem in petras cecidit, & contrita eſt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos, qa in cõtentiõib⁹ prudẽtiores non audiuerint, ſe ipſos læſiſſe.

Pulex.

PVlex aliquando ſaltans, uiri pedi inhæſit, hic aũt Herculem in auxiliũ inuocabat. at hic cũ illinc rurſus ſaltaſſet, ſuſpirãdo ait, ò Hercules, ſi, cõtra pulicẽ nõ auxiliat⁹ es, quõ cõtra maiores aduerſarios adiuuabis?

Affabulatio.

Fabula ſignificat nõ oportere in minimis deum rogare, ſed in neceſſarijs.

Cerua.

Ἔλαφος.

Ἔλαφος τὸν ἕτερον πεπηρωμένη τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ᾽ ἠϊόνος ἐνέμετο, τὸν μὲν ὑγιᾶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγετοῦντας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλατταν, ὅθεν οὐδὲν ὑπώπτευε. παραπλέοντες δέ τινες, καὶ τούτου στοχασάμενοι, αὐτῆς κατετόξευσαν. ἡ δ᾽ ἑαυτὴν ὠλοφύρετο, ὡς ὑφ᾽ ἧς μὲν ἐδεδοίκει, μηδὲν παθοῦσα, ἣν δ᾽ οὐκ ᾤετο κακὸν ἐπάξειν, ὑπὸ ταύτης προδεδομένη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα ὠφέλιμα γίνεται, τὰ δ᾽ ὠφέλιμα, βλαβερά.

Ἔλαφος, καὶ λέων.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσέδυ, λέοντι δ᾽ ἐκεῖ περιτυχοῦσα, ὑπ᾽ αὐτοῦ συνελήφθη, θνήσκουσα δ᾽ ἔλεγεν, οἴμοι ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα, τῷ τῶν θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλων ἐπειράθησαν.

Ἔλαφος, καὶ ἄμπελος.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ὑπ᾽ ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ᾽ ὀλίγον ἐκείνων, ἡ ἔλαφος τελέως ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῶν τῆς ἀμπέλου φύλλων ἐσθίειν ἤρξατο. τούτων δὲ σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ὅπερ ἦν ἀληθὲς, νομίσαντες τῶν ζώων ὑπὸ τοῖς φύλλοις τι κρύπτεσθαι, βέλεσιν ἀνεῖλον τὴν ἔλαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα, τοιαῦτ᾽ ἔλεγε, δίκαια πέπονθα. οὐ γὰρ ἔδει τὴν σώσασάν με λυμαίνεσθαι.

Cerua.

CErua altero obcæcata oculo, in littore pascebatur, sanum oculum ad terram propter uenatores habens, alterum uero ad mare, unde nihil suspicabat̃. prælternauigantes autẽ quidã, & hoc coniectantes, ipsam sagittarunt. hæc autẽ seipsam lugebat, ꝙ unde timuerat, nihil passa foret: quod nõ putabat malũ allaturum, ab eo proditam.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe quæ nobis noxia uidentur, utilia fieri: quæ uero utilia, noxia.

Cerua, & Leo.

CErua uenatores fugiẽs ĩ speluncã ingressa ẽ, in leonẽ aũt ibi cũ icidisset, ab eo cõphẽsa ẽ, moriẽs autẽ dicebat, hei mihi quod hoĩes fugiẽs, in ferarum immitissimum incidi.

Affabulatio.

Fabula significat, multos homines dum parua fugiunt pericula, in magna incurrere.

Cerua, & uitis.

CErua uenatores fugiens, sub uite delituit. cum præterijssent aũt parũper illi, cerua prorsus iam latere arbitrata, uitis folia pasci incepit. illis uero agitatis, uenatores conuersi, & quod erat uerũ arbitrati, animal aliquod sub folijs occultari, sagittis confecerunt ceruam. hæc aũt moriens talia dicebat, iusta passa sum, non enim offendere oportebat, quæ me seruarat.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ ἀδικοῦντες τοὺς εὐεργέτας, ὑπὸ θεοῦ κολάζονται.

Ὄνος, καὶ λέων.

Ὄνῳ ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβόσκετο. λέοντος δὲ ἐπελθόντος τῷ ὄνῳ, ὁ ἀλεκτρυὼν ἐφώνησε. καὶ ὁ μὲν λέων, φασὶ γὰρ τοῦτον τὴν τοῦ ἀλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι, ἔφυγεν. ὁ δὲ ὄνος νομίσας δι' αὐτὸν πεφυγέναι, ἐπέδραμεν εὐθὺς τῷ λέοντι. ὡς δὲ πόῤῥω τοῦτον ἐδίωξεν, ἔνθα μηκέτι ἡ τοῦ ἀλεκτρυόνος ἐφικνεῖτο φωνή, στραφεὶς ὁ λέων κατεθοινήσατο. ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα· ἄθλιος ἐγὼ καὶ ἀνόητος. πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ταπεινουμένοις ἐπίτηδες τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτίθενται, καὶ οὕτως ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.

Κηπωρός, καὶ κύων.

Κηπωροῦ κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν. ὁ δὲ κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενεγκεῖν κατῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ' ὁ κύων, ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν παραγέγονε καταδῦσαι, τὸν κηπωρὸν στραφεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιών, δίκαιά φησι πέπονθα. τί δήποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Σῦς, καὶ κύων.

Ὗς καὶ κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο, καὶ ἡ μὲν σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς ἀφροδίτης ἦ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν ἀναῤῥήξειν

Affabulatio.

Fabula significat, qui iniuria benefactores afficiũt, à deo puniri.

Asinus, & leo.

CVm asino gallus aliqñ pascebat̃. Leone aũt aggresso asinum, gallus exclamauit, & leo (aiunt enim hunc galli uocem timere) fugit. at asinus ratus propter se fugere, agressus est statim leonem. ut uero procul hunc p̃secutus est, quò nõ amplius galli perueniebat uox, conuersus leo deuorauit. hic uero moriẽs clamabat, me miserũ, & dementẽ. ex pugnacibus em̃ nõ nat⁹ parentibus, cuius gr̃a in aciẽ irrui?

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; homines, inimicos, q̃ se de industria humiliarunt, aggredi, atq; ita ab illis occidi.

Olitor, & canis.

OLitoris canis in puteum decidit, olitor autẽ ipsum illinc extracturus, descendit & ipse ĩ puteũ. rat⁹ aũt canis accessisse ut se inferius magis obrueret, olitorẽ uersus momordit. hic aũt cũ dolore reuersus, iusta inq̃t patior. nã cur unq; sui ĩterfectorẽ seruare studui?

Affabulatio.

Fabula in iniustos, & ingratos.

Sus, & canis.

SVs & canis mutuo conuiciabantur. & sus iurabat per Venerem, proculdubio dentibus

 discissurum

ἀναρρήξειν τὴν κύνα. ἡ δὲ κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε. καλῶς κατὰ τῆς ἀφροδίτης ἡμῖν ὀμνύεις. δηλοῖς γὰρ ὑπ' αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλεῖσθαι. ἣ τὸν τῶν σῶν ἀκαθάρτων σαρκῶν γευόμενον, οὐδ' ὅλως εἰς ἱερὸν προσίεται. καὶ ἡ σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ θεὸς στέργουσά με. τὸν γὰρ κτείναντα, ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παντάπασιν ἀποστρέφεται. σὺ μέντοι κακῶς ὄζεις καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων, τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη, εὐμεθόδως εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

Ὗς, καὶ κύων.

Ὗς, καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. ἔφη δὲ ἡ κύων εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα πρὸς ταῦτά φησιν. ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

Ὄφις, καὶ καρκίνος.

Ὄφις καρκίνῳ συνδιῃτᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. ὁ μὲν οὖν καρκίνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας. ὁ δὲ οὐδέ τι ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. ἐπιτηρήσας δὲ ὁ καρκίνος αὐτὸν ὑπνοῦντα, καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας, φονεύει. τοῦ δὲ ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν. οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι. οὐ δὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν

δίκην

discissurũ canem, canis uero ad hæc dissimulanter dixit, bene per Venerem nobis iuras. significas em̃ ab ipsa uehementer amari, quæ impuras tuas carnes degustantem, nullo pacto in sacellum admittit. & sus: propter hoc igitur magis præ se fert dea amare me. nam occidentem, aut alio quouis modo lædentem omnino auersat. tu tamen male oles & uiua, & mortua.

Affabulatio.

Fabula significat, prudẽtes oratores, quæ ab inimicis obijciuntur, artificiose in laudem conuertere.

Sus, & canis.

SVs & canis de fœcũditate certabãt, dixit autẽ canis, fœcũda esse maxime pedestriũ omniũ. & sus occurrens ad hæc inquit, sed cum hæc dicis, scito & cæcos tuos te catulos parere.

Affabulatio.

Fabula significat, non in celeritate res, sed in perfectione iudicari.

Serpens, & cancer.

SErpens unà cum cancro uiuebat, inita cum eo societate. Itaq; cancer simplex moribus, ut & ille mutaret admonebat astutiam. hic autem minime obediebat. cũ obseruasset igit̃ cancer ip̃m dormientẽ, & ꝑ uiribus cõpressisset, occidit. at serpẽte post mortem extenso, ille ait, sic oportebat antehac rectum & simplicem esse, neq; enim hanc

δίκην ἔτισας. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

Ποιμὴν, καὶ λύκος.

Ποιμὴν νεογνὸν λύκου σκύμνον εὑρὼν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. ἐπεὶ δ' ηὐξήθη, εἴποτε λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν λύκον, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβὼν, οἷα δὴ λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπέστρεφεν. εἰ δὲ μὴ λύκος ἔξωθεν ἁρπάσειε πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο, ἕως ὁ ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ συνεὶς τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.

Λέων, καὶ λύκος.

Λέων γηράσας, ἐνόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. παρῆσαν δ' ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα πλὴν ἀλώπεκος, τἆλλα τῶν ζώων. ὁ τοίνυν λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ λέοντι τῆς ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ' οὐδὲν τιθεμένης τὸν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ ταῦτα μὴ δ' εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τοῦ λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν λέων κατ' αὐτῆς ἐβρυχᾶτο. ἡ δ' ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς ἔφη τῶν συνελθόντων τοσοῦτον

ὠφέλησεν

pœnam dedisses. Affabulatio.
Fabula significat, qui cum dolo amicos adeunt, ipsos offendi potius.

Pastor, & lupus.

PAstor nuper natũ lupi catulũ reperit, ac sustulit, unàq; cũ canib⁹ nutriuit. at cũ adoleuisset, siquando lupus ouem rapuisset, cum canibus & ipse psequebat̃. cũ canes uero aliqñ nõ possent assequi lupum, atq; ideo reuerterentur, ille sequebatur, ut cũ ipsum assecutus esset, ut lupus, particeps foret uenationis. inde redibat. sin autẽ lupus extra nõ rapuisset ouem, ipse clàm occidẽs, unà cũ canibus comedebat, donec pastor cum coniectasset, & intellexisset rem, de arbore ipsum suspendit, & occidit.

Affabulatio.

Fabula significat, naturam prauam bonos mores non nutrire.

Leo, & lupus.

LEo cum cõsenuisset, ægrotabat iacens in antro, accesserant autem uisitatura regem, præter uulpem, cætera animalia. lupus igitur capta occasione accusabat apud leonem uulpem, quasi nihili facientem suum omnium dominum, & propterea neq; ad uisitationem profectam. interim affuit & uulpes, & ultima audiuit lupi uerba. Leo igitur contra eam infremuit, sed defensionis tẽpore petito, & qs, inquit, eorũ, q cõuenerũt, tãtũ

ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ' ἰατροῦ ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; τοῦ δὲ λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησὶν, εἰ λύκον ζῶντα ἐκδείρας, τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. καὶ τοῦ λύκου κειμένου, ἡ ἀλώπηξ γελῶσα εἶπε, οὕτως οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ' ἑκάστην μηχανώμενος, καθ' ἑαυτοῦ τὴν πάγην περιτρέπει.

Γυνή.

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε. τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, τοιόνδε τι σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα, καὶ νεκροῦ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ' ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδριον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ' αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρίου. ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων, ἐγὼ πάρειμι. κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν ἀλλὰ πιεῖν ὦ βέλτιστε μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων. ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα, οἴμοι τῇ δυστήνῳ φησίν. οὐ δὲ γὰρ οὐ δὲ σοφισαμένη ὤνησα. σὺ γὰρ ἄνερ οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ

profuit, quantũ ego, quæ in omnẽ partẽ circuiui, et medicamentum pro te à medico quæsiui, & didi-ci: cũ autẽ leo statim, ut medicamentũ diceret, imperasset, illa inquit, si lupo uiuente excoriato, ipsius calidam pellem indueris. & lupo iacente, uulpes ridens ait, sic non oportet dominum ad maleuolentiam mouere, sed ad beneuolentiam.

Affabulatio.

Fabula significat, eum qui quotidie machinatur, in seipsum laqueum uertere.

Mulier.

MVlier q̃dã uirũ ebriũ hẽbat. ipm aũt à morbo liberatura, tale quid commenta est. aggrauatũ enim ipsum ab ebrietate cũ obseruasset, & mortui instar insensatũ, in humeros eleuatũ, in sepulchretum allatum deposuit, & abiuit. cũ uero ipsum iam sobriũ esse cõiectata est, profecta ianuam pulsauit sepulchreti, ille autẽ cum diceret, quis est, qui pulsat ianuam: uxor repsondit, mortuis cibaria ferens ego adsum. & ille, non mihi comesse, sed bibere ò optime potius affer, tristificas enim me, cum cibi, non potus meministi. hæc autẽ pectus plangẽdo, hei mihi miseræ, inquit, nam neq; astu profui. tu enim uir nõ solũ nõ emẽdatus es, sed peior quoq; te ipso euasisti, in habitum tibi deductus est morbus.

Affabulatio.

Fabula significat nõ oportere in malis actibus immorari. nam & nolentem quandoq; hominem

τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.

Κύκνος.

Ἀνὴρ εὔπορος χῆνά τε ἅμα καὶ κύκνον ἔτρεφεν. οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέντοι, τὸν μὲν γὰρ ᾠδῆς, τὸν δὲ, τραπέζης ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ᾽ οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. ὁ δὲ κύκνος ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθεὶς, ᾄδει τι μέλος θανάτου προοίμιον. καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μηνύει τὴν φύσιν. τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡ μουσικὴ, τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

Αἰθίοψ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος, καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν. καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τῷ πονεῖν παρεσκεύασεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

Χελιδὼν, καὶ κορώνη.

Χελιδὼν, καὶ κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ κορώνη, πρὸς αὐτὴν εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δ᾽ ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι παρατείνεται.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος

consuetudo inuadit.

Cycnus.

VIr diues anseremq́ simul & cycnum nutriebat, non ad eadem tamen, sed alterum cantus, alterū mēsæ gratia. cū aūt oporteret anserē pati ea, quorū causa nutriebaẗ, nox erat, ac discernere tempus non permisit utrūq́. cycnus autē pro ansere abductus, cantat cantū quēdā, mortis exordium, & cantu significat naturam, mortem uero effugit suauitate canendi.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe Musicen differre mortem.

Aethiops.

AEthiopem quidam emit, talem ei colorem inesse ratus negligētia eius, qui pri⁹ habuit. ac assumpto in domum, omnes ei adhibuit abstersiones. omnibus lauacris tentauit mundare, & colorē quidē transmutare nō potuit, sed morbum dolor parauit.

Affabulatio.

Fabula significat, manere naturas, ut à principio prouenerunt.

Hirundo, & cornix.

HIrūdo et cornix de pulchritudīe cōtēdebāt. Respondens autem cornix ei, dixit. sed tua pulchritudo uerno tempore floret, meum uero corpus etiam hyeme durat.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ παράτασις τοῦ σώματος, εὐπρεπείας κρείττων ἐστί.

Βὔταλις.

Βούταλις ἀπό τινος θυρίδος ἐκρέματο. νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ, μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν, λεγούσης, ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη, ἡ νυκτερὶς εἶπεν. ἀλλ' οὐ νῦν σε φυλάττεσθαι δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πρὶν, ἢ συλληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀνόνητος ἡ μετάνοια.

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας. ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων, ἔφη. ὦ κάκιστα ζῶα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

Γυνὴ, καὶ θεράπαιναι.

Γυνὴ χήρα φιλεργὸς θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. αἱ δὲ, συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκεῖνον νύκτωρ διεγείραντος τὴν δέσποιναν. συνέβη δ' αὐταῖς τοῦτο διαπραξαμέναις, χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δέσποτις ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν ἐννυχώτερον

Fabula significat durationem corporis, decore meliorem esse.

Butalis.

BVtalis à fenestra quadã pẽdebat, uespertilio autem profecta rogauit causam, quare die silet, nocte canit. cum autem id ea non incassum hoc facere, dixisset, nam die canendo olim capta fuerat, & ꝓpterea ex illo prudẽs euasit, uespertilio ait, sed non nunc te cauere oportet, cũ nulla utilitas, sed ante quàm capereris.

Affabulatio.

Fabula significat, in infortunijs inutilem esse pœnitentiam.

Cocleæ.

RVstici fili⁹ assabat cocleas. cũ aũt audiret eas stridẽtes, ait. ò pessimæ aĩantes domib⁹ ũris incensis uos canitis?

Affabulatio.

Fabula significat omne intempestiue factum, uituperabile.

Mulier, & ancillæ.

MVlier uidua operosa ancillas habens, has solebat noctu excitare ad opera ad gallorũ cantus. his uero assidue defatigatis labore uisum est oportere domesticum occidere gallum, tanquam illum qui noctu excitaret heram. euenit autem ipsis, hoc facto, ut in grauiora inciderent mala. nam hera ignorans gallorum horam, temporius

ταύτας ἀνίσχ.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα, κακῶν αἴτια γίνεται.

Γυνὴ μάγος.

Γυνὴ μάγος θείων μηνιμάτων ἀποτροπιασμοὺς ἐπαγγελλομένη, πολλὰ διετέλει ποιοῦσα, καὶ κέρδος ἐντεῦθεν ἔχουσα. γραψάμενοι δέ τινες αὐτὴν ἀσεβείας, εἷλον. καὶ καταδικασθεῖσαν ἀπῆγον εἰς θάνατον. ἰδὼν δέ τις ἀπαγομένην αὐτὴν ἔφη. ἡ τὰς τῶν θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων βουλὴν μεταπεῖσαι ἠδυνήθης;

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται, μὴ δὲ μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.

Γαλῆ.

Γαλῆ εἰς ἐργαστήριον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξυομένης δὲ τῆς γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο. ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶσσαν ἀνήλωσεν.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

Γεωργός.

Γεωργός τις σκάπτων, χρυσίῳ περιέτυχε. καθ᾽ ἑκάστην οὖν τὴν γῆν ὡς ὑπ᾽ αὐτῆς εὐεργετηθεὶς ἔστεφε. τῷ δὲ ἡ τύχη ἐπιστᾶσα, φησίν. ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσανατίθης, ἅπερ ἐγώ σοι δέδωκα, πλουτίσαι σε βουλομένη; εἰ γὰρ ὁ καιρὸς μεταβάλοι,

eas excitabat. Affabulatio.

Fabula significat plerisque hominibus consilia esse malorum causas.

Mulier uenefica.

MVlier uenefica diuinarũ irarũ ꝓpulsiones promittens, multa facere perseuerabat, & lucrum inde facere, quidam igitur accusauerũt eam impietatis, & cõuicerũt, & damnatã ducebant ad mortem. uidens autẽ quidam eam duci, ait. tu, quæ deorum iras auertere promittebas, quomõ neque hominum consilium mutare potuisti?

Affabulatio.

Fabula significat, multos magna promittentes, ne parua quidem facere posse.

Mustela.

MVstela in officinam ingressa ferrarij, ibi iacentẽ circũlambebat limã. rasa igit lingua, sanguis multus ferebat. hæc aũt lætabat, rata ex ferro aliquid auferre, donec penitus totam linguam absumpsit.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui in contentionibus se ipsos offendunt.

Agricola.

AGricola quidã fodiendo aurũ reperit, quoti die igit terrã, ut ab ea bñficio affect9, corõabat. huic aũt Fortũa adstãs inqt, heus tu, cur terræ mea munera attribuis, quæ ego tibi dedi ditatura te? nam si tempus immutetur,

καὶ πρὸς ἑτέρας χεῖρας τοῦτό σοι τὸ χρυσίον ἔλθοι, οὐδ᾽ ὅτι τηνικαῦτά με τὴν τύχην μέμψῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι χρὴ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκειν, καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

Ὁδοιπόροι.

Δύο τινὲς κατὰ ταυτὸν ὡδοιπόρουν. καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν μὴ λέγειν εὕρηκα, ἀλλ᾽ εὑρήκαμεν. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δ᾽ εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε, οὐκ ἀπολώλαμεν, καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν εὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ εὑρήκαμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ᾽ ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτνίων. ἐνέμοντο δὲ, ὁ μὲν εἰς ἐν βαθείᾳ καὶ πόρρω τῆς ὁδοῦ λίμνῃ. ὁ δὲ, ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. καὶ δὴ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων δυσαποσπάστως ἔχειν τῆς τοῦ τόπου συνηθείας, ἕως οὗ συνέβη ἅμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπεσθαι.

Μελιττουργός.

& in alias manus hoc tuum aurum eat, sci/
o te tunc me Fortunam accusaturum.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere benefactorẽ cognosce/
re, atq; huic gratiam referre.

Viatores.

DVo quidã unà itinerabantur, & cum alter
securĩ repisset, alter, q nõ ĩuenit, admonebat
ipm, ne diceret ĩueni, sed inuenim⁹. sed paulo post
cum aggrederẽtur ipsos, qui securim perdiderant,
habẽs ipsam, psequẽtib⁹ illis, ad eũ, qui unà itinera
batur, dicebat, perijmus. hic autem ait, perij dic,
non perijmus. etenim & tunc, cum securim inue/
nisti, inueni dixisti, non inuenimus.

Affabulatio.

Fabula significat, qui non fuerunt participes fe/
licitatũ, neq; in calamitatibus firmos esse amicos.

Ranæ.

DVæ ranæ uicinæ sibi erant. pascebantur aũt
altera in profundo, & procul à uia stagno,
altera in uia parum aquæ habens. uerũ, cũ quæ in
stagno, alteram admoneret, ut ad se migraret,
ut tutiore cibo frueretur, illa non
paruit, dicens firmissima teneri huiusce loci
cõsuetudine, quousq; obtigit currũ prætereuntẽ i/
psam confringere. Affabulatio.

Fabula significat, homines quoq; pra/
ua aggredientes citius mori, quàm
mutentur in melius.

Μελιτουργός.

Εἰς μελιτουργεῖον τις εἰσελθὼν, τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφείλετο. ὁ δὲ, ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἱστήκει τὸ κατ' αὐτὰς διερευνώμενος. αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον, καὶ τὰ χείριστα διετίθουν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς, κάκιστα ζῶα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῶον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

Επιμύθιον

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινὲς, δι' ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀπωθοῦνται.

Αλκυών.

Αλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δή ποτε τίκτειν μέλλουσα, ἐνεοττοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομὴν, συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπεραρθῆναι τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν, τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. ἡ δὲ ἐπανελθοῦσα καὶ γνοῦσα τὸ πραχθὲν, εἶπε. δειλαία ἔγωγε, ἥτις τὴν γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἥ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

Apiarius.

IN mellarium ingressus quidam domino absente, fauum abstulit. hic autem reuersus, ut alueolos uidit inanes, stando quod in his erat, perscrutabatur. Apes autem è pastu redeuntes, ut deprehenderunt ipsum, aculeis percutiebāt, pessimeq; tractabant. hic autem ad eas, ò pessimæ animātes furatū uestros fauos illæsum dimisistis, me uero satagentem uestri percutitis?

Affabulatio.

Fabula significat, sic hominum quosdam ob ignorantiam inimicos non cauere, amicos autem ut insidiatores repellere.

Alcedo.

ALcedo auis est solitaria, semper in mari uitam degens. hanc dicitur, hominum uenationes cauentem, in scopulis maritimis nidificare, cæterum aliquando paritura, pullos fecit. egressa autem ea ad pabulum, euenit mare à uehementi concitatum uento, eleuari supra nidum. atq; hoc submerso, pullos perdere. hæc uero reuersa, re cognita, ait, me miseram, quæ terram ut insidiatricem cauens, ad hoc confûgi, quod mihi longe est infidius.

Affabulatio.

Fabula significat, homines etiam quosdam ab inimicis cauendo, ignaros in multo graciores inimicis amicos incidere.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν ἑκατέρωθεν, καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες, ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τὶς θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα καὶ διειδὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. καὶ ὃς ἀπεκρίνατο. ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοί, τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσιν.

Πίθηκος, καὶ δελφίς.

Ἔθους ὄντος τοῖς πλέουσι μελιταῖα κυνίδια καὶ πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τὶς εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ πίθηκον. γενομένων δ' αὐτῶν κατὰ τὸ σούνιον τὸ τῆς ἀττικῆς ἀκρωτήριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, συνήχετο καὶ ὁ πίθηκος. δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβών, ἀπελθὼν ἀνεῖχε διακομίζων ἐπὶ τὴν χέρσον. ὡς δὲ κατὰ τὸν πειραιᾶ ἐγένετο τὸ τῶν ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν ἀθηναῖος. τοῦ δὲ εἰπόντος, καὶ λαμπρῶν ἐνταῦθα τετυχηκέναι γονέων, ἐπανήρετο εἰ καὶ τὸν πειραιᾶ ἐπίσταται. ὑπολαβὼν δὲ ὁ πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ

συνήθη

Piſcator.

PIſcator in fluuio quodã piſcabat̃. extenſis aũt retibus, & fluxu comprehenſo utrinq́ꝫ, funi alligato lapide, aquam uerberabat, ut piſces fugientes incaute in retia inciderẽt. cũ quidã uero ex ijs, qui circa locũ habitabant, id facere uideret, increpabat, quod fluuium turbaret, & claram aquam non ſineret bibere. & is reſpondit, ſed niſi ſic fluuius perturbetur, me oportebit eſurientem mori.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ciuitatum etiam rectores tunc maxime operari, cum patrias in ſeditionem induxerint.

Simius, & delphis.

MOris cũ eẽt nauigãtib⁹ melitẽſes catulos & ſimios adducere in ſolamen nauigationis. quidam habebat ſecum & ſimium. cum autem perueniſſent ad Suniũ Atticæ promontoriũ, tempeſtatem uehementẽ fieri contigit. naui aũt euerſa, & omnibus natantibus, natabat & ſimius. Delphis quis ipſum conſpicatus, & hominem eſſe ratus, digreſſus leuabat, ad terram perferens. ut uero in Piræo fuit Athenienſium nauali, rogauit ſimium, an genere eſſet Atheniẽſis. cũ aũt hic diceret & claris hic eſſe parentibus, rogauit, an & Piræum ſciret. ratus autem ſimius de homine eum dicere, ait, & ualde amicum eſſe ei, &

σιωπᾷ. καὶ ὁ δελφὶς ἐπὶ τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας, βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾷν νομίζουσιν.

Μυῖαι.

ΕΝ τινι ταμείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, μυῖαι προσπτᾶσαι κατήσθιον. ἐμπαγέντων δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον. ἀποπνιγόμεναι δ' ἔλεγον, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν βρῶσιν ἀπολλύμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία, πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

Ἑρμῆς, καὶ ἀγαλματοποιός.

ΕΡμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τίνι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐστὶν, ἧκεν εἰς ἀγαλματοποιοῦ, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ. καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ διὸς, ἠρώτα, πόσου τὶς αὐτὸ πρίασθαι δύναται; τοῦ δὲ εἰπόντος δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆς ἥρας ἔφη, εἰπόντος δὲ πλείονος, ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι θεῶν καὶ κερδῶος, πολὺν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. ὁ δ' ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτους ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοι δίδωμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾷ παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

Ἑρμῆς, καὶ τειρεσίας.

ΕΡμῆς βουλόμενος τὴν τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής

familiarem.& Delphis tanto mendacio indigna-
tus,submergens ipsum occidit.

Affabulatio.

Fabula in uiros,qui ueritatem ignorantes,
existimant se decipere.

Muscæ.

IN cella quadam melle effuso,muscæ ad-
uolantes comedebãt.implicitis aũt earũ pedib9
euolare nõ poterãt.cũ uero suffocarent̃,dicebant,
Miseræ nos,quia ob modicum cibum peri-
mus.

Affabulatio.

Fabula significat,multis gulam multorum ma-
lorum esse causam.

Mercurius,& statuarius.

MErcurius scire uolens,quanti apud homi-
nes esset,iuit in statuarij,transforma-
tus in hominem,& uisa statua Iouis,
rogabat,quãti qs ipsam emere posset:hic aũt cũ di
xisset,drachma,risit.& quanti Iunonis,ait,
cum dixisset,pluris.uisa & sua ipsius statua,
ac opinatus cum nuncius sit deorum,& lucrosus,
maximã de se apud homies haberi rationẽ,roga-
uit de se.statuarius uero ait,si hasce
emeris,& hanc additamentum do.

Affabulatio.

Fabula in uirum gloriosum,qui nullius apud a-
lios est precij.

Mercurius,& Tiresias.

MErcurius uolens Tiresiæ uaticiniũ an uerũ

ἐστι γνῶναι, κλέψας τὰς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ' αὐτῷ κατήχθη. τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης τῷ Τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν Ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τοῦ κλέπτου σκεψόμενος. καὶ τούτῳ παρῄνει φράζειν αὐτῷ, ὅν τινα ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δ' Ἑρμῆς τὸ μὲν πρῶτον θεασάμενος ἀετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διιπτάμενον, ἔφρασε. τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν. ἀλλ' αὕτη γε ἡ κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, τὰς ἐμὰς ἀπολήψομαι βοῦς.

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα κλέπτην.

Κύνες.

Ἔχων τις δύο κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴγε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε. μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι.

esset cognoscere, furatus ipsius boues ex rure, uenit ad ipm in urbē, similis factus homini, & ad ipsum diuerit. boum autem amissione renunciata Tiresiæ, ille assumpto Mercurio exiuit augurium aliquod de fure consyderaturus, & huic iubet dicere sibi, quam nam auim uiderit. Mercurius autem primum uidisse aquilam à sinistris ad dextra uolantem, dixit. hic non ad se id esse cum dixisset, secundo cornicē sup arbore quadā sedentē uidit, & modo superius aspicientem, modo ad terram declinatam, & uati refert, & is re cognita ait, sed hæc cornix iurat & cœlum, & terram, si tu uelis, meas me recepturum boues.

Affabulatio.

Hoc sermone uti qspiā poterit aduersus uirū furacem.

Canes.

HAbens quidā duos canes, alterū uenari docuit, alterū domum seruare. Cæterū siquando uenatic⁹ capet aliqd, et domitu⁹ particeps unà cum eo erat cœnæ. ægre ferente autē uenatico, & illi obijciente, quod ipse quotidie laboraret, ille nihil faciens suis nutriretur laboribus, respondens ipse ait, non me, sed herū rephende, q nō laborare me docuit, sed labores alienos comesse.

Affabulatio.

Fabula significat adolescentes, qui nihil sciunt, haud

μᾶλλοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

Ἀνὴρ, καὶ γυνή.

Ἔχων τὶς γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ' οἶκον ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας οὕτω διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ' εὐλόγου προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς αὐτὴν ἀποστέλλει πατέρα. μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο πῶς πρὸς τοὺς ἐκεῖ διεγένετο. τῆς δὲ φαμένης ὡς οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπέβλεποντο, πρὸς αὐτὴν ἔφη. ἀλλ' ὦ γύναι, εἰ τούτοις ἀπεχθάνῃ, οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾶν περὶ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα, κἀκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

Ἔριφος, καὶ λύκος.

Ἔριφος ὑστερήσασα τῆς ποίμνης, ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο. ἐπιστραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπεν. ὦ λύκε, ἐπεὶ πέπεισμαι ὅτι σὸν βρῶμα γενήσομαι, ἵνα μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλησον πρῶτον ὅπως ὀρχήσωμαι. τοῦ δὲ λύκου αὐλοῦντος, καὶ τῆς ἐρίφου ὀρχουμένης, οἱ κύνες ἀκούσαντες τὸν λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἀποστραφεὶς τῇ ἐρίφῳ φησί. δικαίως ταῦτά μοι γίνεται. ἔδει γάρ με μάγειρον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν ἀμελοῦντες,

unt, haud esse reprehendendos, cum eos parentes sic educauerint.

Maritus, & uxor.

HAbens quidã uxorẽ, quæ domesticis omĩbus inimica erat, uoluit scire an etiam erga paternos domesticos ita afficeret, quapropter cũ rationabili prætextu ad suum ipsam misit patrem. paucis uero post diebus ea reuersa, rogauit quõ aduersus illos habuisset. hæc uero cũ dixisset, bubulci & pastores me suspectabant, ad eam ait, sed ò uxor, si eos odisti, qui mane greges agunt, sero autem redeunt, quid sperare oportet in ijs, quibus cũ tota conuersaris die?

Affabulatio.

Fabula significat, sic sæpe ex paruis magna, & ex manifestis incerta cognosci.

Hœdus, & lupus.

HOedus derelictus à grege, persequente lupo, conuersus ad eũ dixit, ò lupe, quoniã credo me tuum cibum futurum, ne iniucunde moriar, cane tibia primum, ut saltem. lupo autem canente tibia, atq; hœdo saltante, canes cũ audiuissent, lupũ persuti sunt. hic conuersus hœdo inqt, merito hæc mihi fiunt, optebat eñ me cocus cum sim, tibicinem non agere.

Affabulatio.

Fabula significat, qui ea, quibus natura apti sunt, negligunt

ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυστυχίαις περιπίπτουσιν.

Καρκῖνος, καὶ ἀλώπηξ.

Καρκῖνος ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναβὰς, ἐπί τινος ἐνέμετο τόπου. ἀλώπηξ δὲ λιμώττουσα ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα ἀνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη. ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὢν, χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Κιθαρῳδός.

Κιθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾠήθη σφόδρα εὔφωνος εἶναι. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἔγνω δεῖν καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. ἀφικόμενος δὲ ἐπιδείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, λίθοις αὐτὸν διώξαντες ἀπήλασαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναί τινες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοί εἰσιν.

Κλέπται.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα. καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῄεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δὲ ἔφασαν,

negligũt,q̃ uero aliorũ ſunt, exercere conãt,in in-
fortunia incidere.

Cancer,& uulpes.

CAncer è mari cũ aſcendiſſet,in loco quo-
dam paſcebatur. Vulpes eſuriens ut ui-
dit,acceſſit,ac eum rapuit.ille deuo-
randus ait,ſed ego condigna patior,
qui marinus cum ſim,terreſtris eſſe uolui.

Affabulatio.

Fabula ſignificat homines, etiam qui proprijs de-
relictis exercitijs,ea quæ nihil conueni-
unt aggrediuntur,merito infortunatos eſſe.

Citharœdus.

CIthar.œd⁹ rudis ĩ domo calce ĩcruſtata famili
ariter,ut ſolebat,canẽs,& cõtra reſonãte in ſe
uoce,exiſtimabat ualde canor⁹ eſſe. uerũ elat⁹ ſup
hoc,cogitauit & in theatro ſeſe cõmittere optere.
ꝓfect⁹ uero ad ſe oñdẽdũ,cũ male admodũ cane-
ret,lapidibus ipſum exploſum abegerunt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat,ſic ex rhetoribus quoſdã, qui in
ſcholis putant eſſe aliqui,cum ad res
pub.ſe conferunt,nullius precij eſſe.

Fures.

FVres in domũ q̃ndã ingreſſi, nihil inuenerũt
niſi gallum,atq; hoc capto,abie-
runt.hic ab eis occidendus rogabat,ut ſe
dimitterent,dicens,utilem eſſe homi-
nibus noctu eos ad opera excitãdo.hi uero dixe-
runt,ſed

σαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε μᾶλλον θύομαι. ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς ἐστὶν εὐεργετήματα.

Κορώνη, καὶ κόραξ.

Κορώνη φθονήσασα κόρακι, ἐπὶ τῷ διὰ οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντεύεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μαρτυρουμένῳ ὡς προλέγοντι τὸ μέλλον, θεασαμένη τινὰς ὁδοιπόρους παριόντας, ἦκεν ἐπί τι δένδρον. καὶ στᾶσα, μεγάλως ἔκραξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταπλαγέντων, ὑποτυχών τις ἔφη. ἀπίωμεν ὦ οὗτοι. κορώνη γάρ ἐστιν, ἥτις κέκραγε, καὶ οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τῶν ἴσων μὴ ἐφικνεῖσθαι καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Κορώνη, καὶ κύων.

Κορώνη ἀθηνᾷ θύουσα, κύνα ἐπὶ ἑστίασιν ἐκάλει. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη, τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ θεὸς οὕτω σε μισεῖ, ὡς καὶ τῶν σωτηρίων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. καὶ ἡ κορώνη πρὸς αὐτὸν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

Κόραξ, καὶ ὄφις.

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν, ὡς κατεῖδεν ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ

rũt, ſed ꝓpter hoc te tãto magis occidim⁹. illos em̃ excitando, furari nos non ſinis

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ea maxime prauis eſſe aduerſa, quæ bonis ſunt beneficio.

Cornix, & coruus.

Cornix coruo inuidens, quod is per auguria hominibus uaticinaretur, ob idq́ꝫ crederetur uti futura p̄dicẽs, cõſpicata uiatores quoſdã prætereuntes, iuit ſuper arborẽ quandam, ſtansq́ꝫ ualde crocitauit. illis uero ad uocem conuerſis, & admiratis, re cognita, quidam inquit. abeamus heus uos, cornix em̃ eſt, quæ crocitauit, & augurium non habet.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eodem modo & homines præſtãtiorib⁹ certãtes, præter q̃ꝫ, ꝙ nõ ad æqua perueniunt, riſum quoqꝫ debere.

Cornix, & canis.

Cornix Mineruæ ſacrificans, canẽ ĩuitauit ad epulas, ille uero ad eã dixit, qd fruſtra ſacrificia abſumis: dea enim adeo te odit, ut ex peculiarib⁹ quoqꝫ tibi augurijs fidẽ ſubtulerit. cui cornix, ob id magis ei ſacrifico, ut reconcilietur mihi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pleroſq́ꝫ ob lucrũ nõ uereri inimicos beneficijs proſequi.

Coruus, & ſerpens.

Coru⁹ cibi ĩdigẽs, ut ſerpẽtẽ ĩ aprico q̃dã loco

dormiẽtem

ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον καταπτὰς ἥρπασε. τοῦ δέ, ἐπιστραφέντος καὶ δακόντος αὐτόν, ἀποθνήσκειν μέλλων εἴρηκε. δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἕρμαιον, ἐξ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα, διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν ἐπὶ σωτηρίᾳ κινδυνεύσαντα.

Κολοιὸς, καὶ περιστεραί.

Κολοιὸς ἔν τινι περιστερεῶνι περιστερὰς ἰδὼν καλῶς τρεφομένας, λευκάνας ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν ἡσύχαζεν, οἰόμεναι περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, προσίεντο. ἐπεὶ δέ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγξατο, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίουσαι. καὶ ὅς, ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς, ἐπανῆκε πρὸς τοὺς κολοιοὺς πάλιν. κἀκεῖνοι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες, τῆς μετ' αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα μηδετέρας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τῷ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ προσόντα πολλάκις.

Κολοιός.

Κολοιόν τις συλλαβὼν καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. ὁ δέ, μὴ ὑπομείνας τὴν μετ' ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἧκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. περιειληθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις, ἀποπτῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς

ἑαυτὸν

dormientem uidit, hunc deuolando rapuit. hic cũ se uertisset, atq; momordisset ipm, coru⁹ moriturus dixit, me miserum, qui tale reperi lucrum, quo etiam pereo,

Affabulatio.

Fabula in uirũ, q ob thesaurorũ inuentionẽ de salute periclitatur.

Monedula, & columbæ.

MOnedula in colũbario quodã colũbis uisis nutritis, dealbauit sese, iuitq;, ut & ipsa eodem cibo impertiretur. hæ uero, donec tacebat, ratæ eam esse columbam, admiserunt. sed cũ aliquando oblita uocẽ emisisset, tunc eius cognita natura, expulerunt percutiendo, e(bene ácq; priuata eo cibo rediit ad monedulas rursũ. & illæ ob colorẽ, cũ ipsã non nossent, à suo cibo abegerunt, ut duorum appetens, neutro potiretur.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere & nos nostris contentos esse, cõsyderantes auariciã, pterq; quod nihil iuuat, auferre sæpe & quæ adsunt bona.

Monedula.

MOnedulam cum quis cepisset, & pedẽ alligasset filo, suo tradidit filio. hæc non ferendo uictum inter homines, ubi parumper libertatem nacta est, fugit, in suumq; nidum se contulit. circũuoluto uero ramis uinculo, euolare haud ualens, cum moritura esset, se-

ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τὴν παρ' ἀνθρώποις μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς ἔσθ' ὅτε μειζόνων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

Ἑρμῆς.

Ζεὺς ἑρμῇ προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον ἐγχέαι. ὁ δὲ τοῦτο τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας, ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχεεν. ἐπεὶ δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ κατελέλειπτο φάρμακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυείαν ἐνέχεεν αὐτῷ. κἀκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

Ζεύς.

Ζεὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δ' ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην, ἐπελάθετο. διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν ἂν αὐτὴν εἰσαγάγῃ, διὰ τοῦ ὄχλου αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα. ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη. ἀλλ' ἔγωγε ἐπὶ ταύταις εἰσέρχομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ. ἂν δ' εἰσέλθῃ, αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη πάντας τοὺς πόρνους ἀναισχύντους εἶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπ' ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

cum loquebatur, me miseram, quæ apud homines non ferendo seruitutem, incaute mea me uita priuaui.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnunquam quosdam, dum se à mediocribus student periculis liberare, in maiora incidere.

Mercurius.

IVpiter Mercurio iussit, ut artificibus omnibus mendacij medicamentum misceret. hic eo trito, & ad mensuram facto, æquabiliter singulis miscet. cum uero solo relicto sutore, multum superesset medicamenti, totum acceptum mortarium ei miscuit. atque hinc contigit artifices omneis mentiri, maxime uero omnium sutores.

Affabulatio.

Fabula in mendaces artifices.

Iupiter.

IVpiter formatis hominibus, omneis illis affectus indidit, solum indere pudorem oblitus est. quapropter non habens, unde nam ipsum introduceret, per turbam ingredi eum iussit. hic uero primum contradicebat, quod indigna ferret. uehementius uero eo instante, ait. Sed ego sanè his ingredior pactis, si amor non ingrediatur. sin ingrediatur, ipse exibo quamprimum. ex hoc sanè euenit, omnia scorta inuerecunda esse.

Affabulatio.

Fabula significat, captos amore inuerecundos esse.

Ζεύς.

Ζεὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἱστία. μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο. τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ᾽ αὐτῆς, κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ᾽ ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ᾽ ἄλλοις πολυτελῶς.

Λύκος, καὶ πρόβατον.

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς, καὶ κακῶς πάσχων, ἐβέβλητο. τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεασάμενος πρόβατον, ἐδεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ παραρρέοντος αὐτῷ ποταμοῦ κομίσαι. εἰ γάρ σύ μοί φησι δώσεις ποτὸν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω. τὸ δὲ ὑποτυχὸν, ἔφη, ἀλλ᾽ ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπιδῶ σοι, σὺ καὶ τροφῇ μοι χρήσῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, δι᾽ ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

Λαγωοί.

Λαγωοί ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς, παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. αἱ δὲ ἔφασαν. ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες, τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

Μύρμηξ.

Iupiter.

IVpiter nuptias celebrãs, oĩa aĩalia accipiebat. so la uero testudine tarde profecta, admirans causam tarditatis, rogauit eam, quamob rem ipsa ad cœnam nõ accesserat. cũ hæc dixisset, domus chara, domus optima, iratus ipsi, damnauit ut domum baiulans circunferret.

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; homines eligere, parce potius apud se uiuere, quàm apud alios laute.

Lupus, & ouis.

LVpus à canibus morsus, & male affectus, abiectus iacebat. cibi uero indigens, uisa oue, rogabat ut potũ ex præterfluẽte flumine sibi afferret. si enim tu mihi, inquit, dederis potum, ego cibum mihi ipsi inueniam. illa, re cognita, ait. sed si ego potum do tibi, tu & cibo me utêris.

Affabulatio.

Fabula in uirum maleficum, per simulationem insidiantem.

Lepores.

LEpores olim belligerãtes cũ aquilis, iuocarũt in auxilium uulpes. hæ autem dixerunt, uobis auxiliaremur, nisi sciremus qui uos estis, & cũ quibus bellamini.

Affabulatio.

Fabula significat, eos, qui cũ præstantiorib⁹ certãt, suam salutem contemnere.

Formica.

Μύρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος ἦν. καὶ τῇ γεωργίᾳ διηνεκῶς προσέχων, οὐ τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφῃρεῖτο. ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε. μέχρι γὰρ τοῦ νῦν τὰς ἀρούρας περιιὼν, τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ κἂν τα μάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλονται.

Νυκτερὶς, καὶ γαλῆ.

Νυκτερὶς ἐπὶ γῆς πεσοῦσα, ὑπὸ γαλῆς συνελήφθη. καὶ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, περὶ σωτηρίας ἐδεῖτο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολῦσαι, φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτηνοῖς πολεμεῖν, αὐτὴ ἔλεγεν οὐκ ὄρνις ἀλλὰ μῦς εἶναι, καὶ οὕτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ' ἑτέρας συλληφθεῖσα γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδεῖτο. τῆς δὲ εἰπούσης ἅπασιν ἐχθραίνειν μυσὶν, αὐτὴ μὴ μῦς, ἀλλὰ νυκτερὶς ἔλεγεν εἶναι. καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ οὕτω συνέβη δὶς αὐτὴν ἀλλαξαμένην τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ἐπιμένειν, λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμετασχηματιζόμενοι, πολλάκις τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Ὁδοιπόροι.

QVæ nunc formica, homo olim fuit. hic agriculturæ assidue incũbẽs, nõ erat ꝑ priis laboribus contẽtus, sed & uicinorũ fructus surripiebat. Iupiter autẽ indignatus huius auaritia, trasmutauit eum in hoc animal, quæ formica appellatur. uerũ cũ mutasset formã, non & affectum mutauit. nam usq; nunc arua circumeundo, aliorum labores surripit, & sibi recondit.

Affabulatio.

Fabula significat, natura prauos, & si maxime speciem transmutarint, mores non mutare.

Vespertilio, & mustela.

VEspertilio ĩ terrã cũ cecidisset, à mustela capta est. & cũ occidenda foret, ꝑ salute rogabat. hac uero dicente, non posse ipsam dimittere, quod natura uolucribus oĩbus inimica foret, ait. nõ auẽ, sed murẽ esse, & sic dimissa est. postremo autẽ cum iterum cecidisset, & ab alia capta mustela, ne uoraretur orabat. hac autem dicente, cunctis inimicã esse murib9, hæc nõ mus, sed uespertilio esse dicebat. & rursus dimissa est. atq; ita euenit bis mutato nomine, salutem consecutam fuisse.

Affabulatio.

Fabula significat, neq; nos in iisdem semp esse oportere, cõsyderãtes eos, qui ad tẽpus mutantur, plerunq; pericula effugere.

Viatores.

Ὁδοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τινα σκοπιάν, κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόῤῥωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. διὸ δὴ προσέμενον ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα, ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. ἐξενεχθέντα δ᾽ αὐτὰ φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν. ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι δὲ ἀπρόσωποι δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.

Ὄνος ἄγριος.

Ὄνος ἄγριος ὄνον ἰδὼν ἥμερον ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη, ἀλλ᾽ ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω. ὁρῶ γὰρ, ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

Ὄνοι.

Ὄνοι ποτὲ ἐπεὶ τοῦ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι. ὁ δ᾽ αὐτοῖς ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη, τότε αὐτοὺς

ἀπαλλαγήσεσθαι

Viatores secũdũ littus quoddã iter faciẽtes, iuerunt in speculã quandam, et illic cõspicati sarmenta procul natantia, nauim esse magnam existimarũt, quãobrẽ expectarũt, tanꝗ̃ appulsura ea esset. cum uero à uento lata sarmenta propius forẽt, nõ nauim amplius, sed scaphã uidere uidebantur. aduectis aũt illis, cũ sarmẽta eẽ uidissẽt, inter se dixerunt, ut nos igitur frustra, quod nihil est, expectabamus.

Affabulatio.

Fabula significat, nõnullos hoĩes, qui ex improuiso terribiles esse uidentur, cum periculum feceris, nullius esse precij, inueniri.

Asinus syluestris.

Asinus syluestris asino uiso domestico in loco quodã aprico, ꝑfectus ad ĩpm, beatũ dicebat & corpis habitudine, & cibi perceptione. Deinde uero cũ uidisset eum ferentẽ onera, & agasonem retro sequẽtẽ, & baculis ipsum percutientẽ, ait, ast ego nõ ãplius beatũ te existimabo. uideo enĩ non sine magnis malis habere te felicitatem.

Affabulatio.

Fabula significat, nõ esse æmulanda lucra, in quibus insunt pericula, & miseriæ.

Asini.

Asini olĩ ꝓpterea ꝙ assidue onera ferrẽt, & fatigarentur, legatos miserunt ad Iouem, solutionẽ laborũ petẽtes. hic aũt ostẽdere ipsis uolens, id non fieri, ait, tunc eos

ἀπαλλαγήσασθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν οὐροῦντες ποιήσωσι ποταμόν. κἀκεῖνοι αὐτὴν ἀληθεύειν ὑπολαβόντες, ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα οὖρον ἑτέρων ἴδωσιν ὄνων, ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ περιϊστάμενοι οὐροῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον ἀθεράπευτόν ἐστιν.

Ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Ὄνος ἐνδυσάμενος λεοντῆν, περιῄει, τἆλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν. καὶ δὴ θεασάμενος ἀλώπεκα, ἐπειρᾶτο καὶ ταύτην δεδείττεσθαι. ἡ δὲ, ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου προακηκοῦια, πρὸς αὐτὸν ἔφη. ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένου ἤκουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων, τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

Ὄνος, καὶ βάτραχοι.

Ὄνος ξύλα βαστάζων, διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας δὲ, ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δὲ ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι τῶν στεναγμῶν τούτου ἀκούσαντες, ὦ οὗτος, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διέτριβες, ὅσον ἡμεῖς, ὅτε πρὸς ὀλίγον πεσὼν, οὕτως ὀδύρῃ;

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ' ἄν τις πρὸς ἄνδρα ῥάθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥᾳδίως ὑφιστάμενος.

liberatum iri laboribus, cũ mingendo fluuium fe/
cerint. ac illi eum uerum dicere existiman/
tes, ex illo & nunc usq;, ubi aliorum urinam
uiderint asinorũ, illic & ipsi circunstando mingũt.

Affabulatio.

Fabula significat, unicuiq; quod fatale est, incu/
rabile esse.

Asinus, & uulpes.

ASinus indutus pelle leonis, uagabat̃ reliqua
bruta perterrendo. cæterum uisa uul
pe, tentauit & hanc perterrefacere. hæc autẽ (ca/
su enim ipsius uocem audiuerat) ad
ipsum ait. sed bñ scias, quod & ego timuissem, ni/
si rudentem audiuissem.

Affabulatio.

Fabula significat, nõnullos idoctos, q ijs, qui extra
sunt, aliqui esse uidentur, ex sua linguacitate
redargui.

Asinus & ranæ.

ASinus ligna ferens ptrãsibat paludẽ q̃ndã. la
psus autem, ut decidit, nec surgere pos/
set, lamentabatur, ac suspirabat. Ra/
næ aũt q̃ erãt ipalude auditis suspirijs, heus tu, dixe
rũt, & qd faceres, si tãto hic tẽpore, quãto nos, fuis/
ses, cũ quia ad breue tempus cecidisti, sic lamente/
ris?

Affabulatio.

Hoc sermone uti quispiam poterit in uirum se/
gnẽ, q ob minimos quosq; labores tristat̃, cũ ipse
maioribus facile resistat.

Ὄνος, καὶ κόραξ.

Ὄνος ἡλκωμένος τὸν νῶτον, ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος, ὁ ὄνος ὠγκᾶτο καὶ ἥλατο, τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόῤῥωθεν ἑστηκότος καὶ γελῶντος, λύκος παριὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη. ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν μόνον ὀφθῶμεν αὐτῷ διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσεγγελῶσιν. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων, καὶ μόνον φανέντες δῆλοί εἰσιν.

Ὄνος, καὶ ἀλώπηξ.

Ὄνος, καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους, ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. λέοντος δ' αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ ἀλώπηξ τὸν ἐπηρτημένον ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ λέοντι, παραδώσειν αὐτῷ τὸν ὄνον ὑπέσχετο, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγέλληται. τοῦ δὲ ἀπολύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη παραγαγοῦσα τὸν ὄνον, εἴς τινα πάγιν ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε. καὶ ὁ λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φεύγειν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν ἀλώπεκα συνέσχεν, εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸν ὄνον ἐτράπη. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις καὶ αὐτοὺς προσαπολοῦντες.

Ὄρνις, καὶ χελιδών.

Ὄρνις ὄφεως ὠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτήν, ἔφη. ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις; ἅπερ αὐξηθέντα, ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

Asinus,& coruus.

ASinus ulcerato dorso in prato quodã pasce batur.coruo autem insidendo sibi, & ulcus percutiendo,asinus rudebat,ac saltabat.sed ag asone procul stante,ac ridente,lupus pr æteriẽs,ipm uidit,& dixit,miseri nos,quos si tan tu m uiderit,persequitur,huic autem & ar-rident. Affabulatio.

Fabula significat,maleficos homines ,si tantum appareant,dignosci.

Asinus,& uulpes.

ASinus & uulpes inita inter se societate, exi-uerunt ad uenationẽ.Leo uero cũ occurris set ipsis,uulpes imminens periculum uidens,pro-fecta ad leonem,tradituram ei asinum pollicita est,si sibi impunitatẽ promiserit. qui cum dimissurum eam dixisset,illa addu-cto asino ,in casses quosdam ut inciderer,fecit. sed leo uidens illum fugere minime posse,pri-mam uulpẽ cõprehendit, deinde sic ad asinũ uer sus est. Affabulatio.

Fabula significat,eos,qui socijs insidiantur, sæpe & seipsos nescios perdere.

Gallina,& hirundo.

GAllina serpẽtis ouis inuentis diligẽter calefa-cta excudit.hirundo aũt cum eam uidisset, ait,ò demens,quid hæc nutris? quæ cũ excreuerint à te prima iniuriam auspicabuntur.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀντιθάσσοντός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆται.

Κάμηλος.

Ὅτε πρῶτον κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες, ἔφυγον. ὡς δὲ χρόνου προϊόντος, συνεῖδον αὐτῆς τὸ πρᾶον, ἐθάρρησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρόν, τὸ ζῶον ὡς χολὴν οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὡς τε καὶ χαλινοὺς αὐτῇ περιθέντες, παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων, ἡ συνήθεια εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.

Ὄφις.

Ὄφις ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων πατούμενος, τῷ Διὶ ἐνετύγχανεν, ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ἀλλ' εἰ τὸν πρότερον πατήσαντα ἔπληξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπεχείρησε τοῦτο ποιῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πρότερον ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι, τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

Περιστερά.

Περιστερὰ δίψῃ συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι τόπῳ κρατῆρα ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμισεν ἀληθινὸν εἶναι. διὸ καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ ἐνεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὡς καὶ τῶν πτερῶν αὐτῆς περικλασθέντων καταπεσεῖν ἐπὶ γῆν, καὶ ὑπό τινος τῶν παρατυχόντων ἁλῶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

Fabula significat, implacabilē esse prauitatem, licet afficiatur maximis beneficijs.

Camelus.

CVm primū uisa est camelus, homines pterriti, & magnitudinem admirati fugiebāt. ubi uero ꝓcedēte tpe cognouerunt ipsius māsuetudinē, cōfisi sūt eo usq;, ut ad eā accederēt. at intellecto paulo post beluæ nō inesse bilem, eò contemptus iere, ut & frena ei imponerent, & pueris agendam traderent.

Affabulatio.

Fabula significat terribiles res consuetudine contemptiles fieri.

Serpens.

SErpens à multis hominibus pessundatus Iouem postulauit. Iupiter autem ad eū dixit, sed si qui prior conculcauit, pupugisses, nequaquā id facere secundus aggressus fuisset.

Affabulatio.

Fabula significat, eos, qui prius inuadentibus resistunt, alijs formidolosos fieri.

Columba.

COlumba siti correpta, ut uidit quodam in loco poculum aquæ depictum, uerum rata, atq; multo elata īpetu, inscia in tabulā offēdit, ut & pennis ipsius perfractis in terram decideret, atq; à quodam occurrentium caperetur.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρᾶς προθυμίας, ἀπερισκέπτως πράγμασιν ἐγχειροῦντες, ἐμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον.

Περιστερὰ, καὶ κορώνη.

Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη, ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. κορώνη δ᾽ αὐτῆς ἀκούσασα ἔφη, ἀλλ᾽ ὦ αὕτη, πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένη, ὅσω γὰρ ἂν πλείονα τίκτῃς, τοσούτῳ καὶ πλείους λύπας συνάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστατοί εἰσιν, ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

Πλούσιος.

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο. τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς, αἵγε αὐταὶ ὧν ἐστι τὸ πένθος θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται, ἡ μήτηρ ἔφη. μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ αὗται οὕτω θρηνοῦσιν. ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἀλλοτρίας συμφορὰς ἐργολαβεῖν.

Ποιμήν.

Ποιμὴν ἐλάσας εἰς τινα δρυμῶνα τὰ πρόβατα, ὑποστρώσας ὑπὸ δρυῒ τὸ ἱμάτιον, καὶ ἀναβὰς τὸν καρπὸν κατέσειε. τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα τοὺς βαλάνους ἔλαθον καὶ τὰ ἱμάτια συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς εἶδε τὸ γεγονὸς, ὦ κάκιστα, ἔφη, ζῶα. ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτας παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τρέφοντος ὑμᾶς, καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Fabula significat, nõnullos homies ob uehemẽtes alacritates inconsulto res aggredienteis, inijcere sese in perniciem.

Columba, & cornix.

COlumba in columbario quodam nutrita, fœcunditate supiebat. Cornix uero ea audita, ait, sed heus tu desine hac re gloriari, nam quo plures paris, eo plus mœroris accumulas. Affabulatio.

Fabula significat, ex famulis quoq;, eos esse infelicissimos, q in seruitute multos filios faciũt.

Diues.

DIues duas habens filias, altera mortua, præficas conduxit. cum uero altera filia dixisset, ut nos miseræ, ipsæ, ad quas pertinet luctus, lamentari nescimus, hæ uero nõ necessariæ sic uehementer plangunt. mater ait, ne mirare filia, si hæ ita lamentantur, nam nũmorum gratia id agunt. Affabulatio,

Fabula significat nonnullos homines ob auaritiã non uereri alienis calamitatib⁹ quæstũ facere.

Pastor.

PAstor actis in quercetum quoddam ouibus, strata sub quercu ueste, ascendit, & fructũ decutiebat. oues uero inter edẽdũ glandes, nesciæ & uestes unà deuorarunt. at cum pastor descẽdisset, ut qđ erat actũ, uidit, ò pessima ait aĩalia, uos cæteris uellera ac uestes p̃betis, à me uero, qui uos nutrio, & uestem surripitis.

 Affabulatio.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ἄνοιαν, τοὺς μηδὲν προσήκοντας εὐεργετοῦντες, κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Ἁλιεύς, καὶ σμαρίς.

Ἁλιεὺς τὸ δίκτυον χαλάσας ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀνήνεγκε σμαρίδα. σμικρὰ δὲ οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν νῦν μὲν μὴ λαβεῖν αὐτήν, ἀλλ' ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὰν τυγχάνειν. ἀλλ' ὅταν αὐξηθῶ καὶ μεγάλη φησὶ γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονά σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἄνους ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον κἂν μέγα ὑπάρχῃ ἐλπίζειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἂν εἴη, ὁ δι' ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

Ἵππος, καὶ ὄνος.

Ἄνθρωπός τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. ὁδευόντων δὲ ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ. ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναί με σῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. ὁ δὲ ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέντος αὐτῷ καὶ αὐτὴν τὴν ὄνου δορὰν, θρηνῶν ὁ ἵππος ἐβόα. οἴμοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

Ἄνθρωπος, καὶ σάτυρος.

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; homines ob dementiā eos, qui nihil attinēt, bñficio afficere, in domesticos mala operari.

Piscator, & cerrus.

PIscator demisso reti in mare retulit cerrū, q paruus cū esset, supplicabat ipsum ne tunc se caperet, sed dimitteret, quod paruus foret. at cum creuero, & magnus, inquit, euasero, me capere poteris, quoniā & maiori tibi ero utilitati. tum piscator ait, sed ego demēs fueri, si q̊d ī manib⁹ ē, dimisso lucro, licet sit paruum, expectando magnum sperem

Affabulatio.

Fabula significat, incōsyderatum esse, qui spe maioris rei, quæ inter man⁹ est, amittat, q̄a p̄ua fuerit.

Aequus, & asinus.

HOmo q̄dā hēbat equū, & asinū. cū āt iter facerēt in uia, ait asinus equo. tolle à me oneris partē, si uis me esse saluū. illo nō p̄suaso, asinus cecidit, atq; è labore mortuus est. ab hero autem omnibus impositis ei, & ipsa asini pelle, cōq̄rēs equ⁹ clamabat. heu mihi miserrimo, quid mihi obtigit afflicto? quia enim parum oneris nolui accipe, ecce omnia gesto, & pellem.

Affabulatio.

Fabula significat, si magni cum paruis iungantur, utrosq; seruari in uita.

Homo, & satyrus.

Ἄνθρωπός τις πρὸς σάτυρον φιλίαν σπεισάμενος, συνεσθίων ἦν αὐτῷ. χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ σατύρου ἐπερωτήσαντος, δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη. τὰς χεῖρας μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους, μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι ἔφυσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑπολαβὼν δὲ ὁ σάτυρος, ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαι σου τῆς φιλίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύγειν ἡμᾶς τὰς φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

Ἀλώπηξ, καὶ δρυοτόμος.

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολλὸν δρόμον ἀνύουσα, ἄνδρα δρυοτόμον εὑρίσκει ἐν ταύτῃ, ὃν καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. τοῦ δὲ ὑποδείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι. τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσχόντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα. μεμφομένου δὲ αὐτὴν ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι' αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐχ ὁμολογοῦσαν, ἡ ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα, ἔφη. ὦ οὗτος, ἀλλ' ἔγωγε ᾔδειν ἄν σοι χάριτας, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τοὺς τρόπους

εἶχες

HOmo quidam cum ſatyro inita ſocietate, unà cũ eo comedebat. hyẽs uero, & frig⁹ cũ foret, homo manus ſuas admotas ori afflabat. rogante autem ſatyro, quam ob cauſam hoc faceret, ait, manus meas calfacio propter frigus. Sed paulo poſt edulio calido allato, homo admotum ori inſufflabat ipſum. conſulente rurſus, quare id faceret, ait. ferculum frigefacio. ſuſcepto ſermone ſatyrus, ſed ego, ait, ex nunc renuncio tuam amicitiam, quia ex eodem ore & calidum emittis, & frigidum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, fugere nos amicitias oportere, q̃rum anceps eſt affectio.

Vulpes, & lignator.

VVlpes uenatores fugiens, & in deſerto multa decurſa uia, uirum lignatorem in eo inuenit, cui ſupplicabat, ut ſe abſconderet, à quo ei oſtenſo ſuo tugurio, ingreſſa delituit in angulis. at uenatorib⁹ ꝑfectis, & uirũ rogãtib⁹, hic uoce quidem negabat ſcire quicq̃, ſed manu ibi locũ oſtẽdebat. hi uero cũ id nõ egiſſet, ſtatim abiere. ut igitur uidit eos uulpes prætеriſſe, exiuit nihil allocuta. eo ipſam accuſante, quod ſeruata à ſe, gratias ſibi non ageret, uulpes cõuerſa ait. heus tu, ego uero egiſſem tibi gratias, ſi uerbis ſimiles & manuum geſtus, & mores

εἶχες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

Ἄνθρωπος, καταθραύσας ἄγαλμα.

Ἄνθρωπός τις ξύλινον ἔχων θεὸν, καθικέτευε τοῦ ἀγαθοποιῆσαι αὐτόν. ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἐξέρρυσεν ὅτι πλεῖστος. ὃν περ δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα. στρεβλὸς ὑπάρχεις ὥς γε οἶμαι καὶ ἀγνώμων. τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστα με ὠφέλησας, τυπτήσαντα δέ σε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσῃ τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσῃ.

Ἄνθρωπος, καὶ κύων.

Ἄνθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτῷ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδείπνησόν μοι. ὁ δὲ προσελθὼν χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸ μέγα δεῖπνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ. βαβαί. πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη. τραφήσομαί τε γὰρ καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥς τέ με αὔριον μηδαμῆ γε πεινᾶσαι. ταῦτα καθ' ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαρροῦντος, ὁ μάγειρος ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, καταχὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔρριψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ κατιὼν, ἀπῄει

μεγάλως

habuiſſes.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui uerbis quidem utilia ꝓmittunt, ſed contraria rebus faciunt.

Homo perfractor ſtatuæ.

HOmo qdã ligneũ cũ haberet deũ, ſupplicabat, ut ſibi benefaceret. cũ igr̃ hæc faceret, & nihilo min⁹ in pauptate degeret, irat⁹ eleuatũ ipſum cruribus, proiecit in pauimentũ. illiſo igitur capite, ac ſtatim diffracto, auri quãplurimũ effluxit, quod iam ille dũ colligeret, exclamabat, peruerſus es ut puto, & ingratus. colenti enim mihi nequaquã ꝓfuiſti, uerberanti autem te, multa donaſti bona.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nõ profuturũ te tibi, honorando prauũ hoiem, ſed uerberãdo ipm, ꝓfuturũ magis.

Homo, & canis.

HOmo qdã pabat cœnã, acceptur⁹ amicũ q̃ndam ſuum, & familiarem, canis item ipſius alium inuitando canẽ, dicebat, ò amice ueni cœna unà mecũ. is cũ acceſſiſſet, læt⁹ aſtabat, magnã ſpectans cœnã, ſecũ loquens. papæ, quanta mihi læticia nuper derepẽte oblata eſt. nã & nutriar, & ad ſatietatem cœnabo, ita ut nullo modo cras eſuriam. hæc ſecum dum diceret canis, ſimulq; moueret caudam, ut qui iam amico fideret, cocus ut uidit ipſum huc, & illuc caudam circumagentẽ, arreptis ipſius cruribus eiecit ſtatim de feneſtris. at is cum decidiſſet, ibat

μεγάλως κράζων. τῶν τις δὲ κωνῶν, τῶν καθ' ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνησας φίλος; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπολαβὼν ἔφη. ἐκ τῆς πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν ἐξῆλθον οἶδα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

Αλιεύς.

Αλιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος, λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐφάλλεσθαι. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ διατεινόμενος ἤνυεν οὐδὲν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμφίβληστρον. καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδε πηδῶντας, ἔφη. ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε, ὅτε δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς τοὺς παρὰ λόγον καὶ παρὰ καιρὸν τι πράττοντας.

Βουκόλος.

Βουκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων, ἀπώλεσε μόσχον. περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἔρημον διέτριβεν ἐρευνῶν. ὡς δ' οὐδὲν εὑρεῖν ἐδυνήθη, ηὔξατο τῷ Διῒ, ἂν τὸν λαβόντα μόσχον κλέπτην ὑποδείξῃ, ἔριφον εἰς θυσίαν προσάξειν. καὶ δὴ ἐρχόμενος εἴς τινα δρυμῶνα, εὑρίσκει λέοντα κατεσθίοντα τὸν μόσχον. ἔμφοβος

uehementer exclamando. ſed canis quidam cũ il-
li ĩ uia occurriſſet, pcõtabat, ut belle cœnat? es ami-
ce? is ſuſcipiens ei dixit. multo po-
tu inebriatus ſupra ſatietatẽ, ne ipſam qdẽ uiã, qua
egreſſus ſum, noui.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nõ oportere cõfidere ijs, q ex ali-
enis bene facere pollicentur.

Piſcator.

PIſcator piſcandi rudis, acceptis tibijs, ac
retibus perrexit ad mare, & ſtans
ſup petra q̃dã, primũ qdẽ ſonabat tibijs, exiſtimãs
ad uocis ſuauitatem piſces aſſilire. ut uero mul-
tum contendens, nihil profecit, depoſitis tibi-
is, aſſumit rete, ac iacto in
aquam, multum piſcium cepit, quibus euacuato
reti, ut ſalientes uidit, ait. ò peſ-
ſimi animantes, cũ ſonarẽ tibia, nõ ſaltabatis, cum
ceſſaui, id agitis. (uero

Affabulatio.

Fabula in eos, qui præter rationẽ, & inopportune
aliquid agunt.

Bubulcus.

BVbulcus armentũ taurorũ paſcẽs, amiſit ui-
tulũ, luſtrãdo oẽm ſolitudinẽ, ĩdagãdo morã
traxit. ubi inuenire nihil potuit, precatus eſt Iouẽ,
ſi furem, qui uitulum cepit, oſtenderit, hœdum in
ſacrificiũ oblaturum. cæterum proficiſcẽs in quer-
cetũ quoddã, iuenit à leone deuorari uitulũ. trepi-

 dus igitur,

βος οὖν γενόμενος, καὶ μέγα δειλιάσας, ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν. ὦ δέσποτα ζεῦ, ἐπηγγειλάμην σοι ἔριφον δώσειν, ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρω, νῦν ταῦρόν σοι θύσειν ὑπισχνοῦμαι, ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας δυστυχεῖς, οἵ τινες ἀπολοῦντες μὲν, εὔχονται εὑρεῖν, εὑρόντες δὲ ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Κόραξ.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ, μῆτερ εὔχου τοῖς θεοῖς καὶ μὴ θρήνει. ἡ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη. τίς σε ὦ τέκνον τῶν θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἐν ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

Ἀετός.

Ὑπεράνωθεν πέτρας ἀετὸς ἐκαθέζετο, λαγωὸν θηρεῦσαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἐντὸς αὐτοῦ εἰσῆλθεν. ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτεροῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἱστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη. καὶ τοῦτο μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἐναποθνήσκειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τις ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύσῃ.

Τέττιξ, καὶ μύρμηκες.

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων, οἱ μύρμηκες ἔψυχον. τέττιξ δὲ λιμώττων, ᾔτει αὐτοὺς

τροφήν

dus igitur, & perterrefactus, eleuatis manibus suis in cœlum, ait. ò domine Iupiter, promiserã tibi hœdũ me daturũ esse, si furẽ inuenirẽ, nunc taurũ tibi recipio sacrificaturũ, si huius manus effugero.

Affabulatio.

Fabula in homines infortunatos, qui dum carẽt, ut inueniant, precant. cũ inuenerint, quærũt effugere.

Coruus.

COruus ægrotans ait matri, mater pcare deũ, nec lamẽtare. ea uero suscipiẽs ait, qs de⁹ ò fili miserebitur tui? cuius enim tu carnes non es furatus?

Affabulatio.

Fabula significat, qui in uita multos inimicos habent, amicũ in necessitate inuenturos neminem.

Aquila.

SVper petra aquila sedebat, leporem captura, hanc autem quidã percussit sagitta, quæ intra ipsam ingressa est. sed crena cum pennis ante oculos stabat, quã cũ uidisset, & hoc mihi altera mœstitia, ꝙ proprijs pennis intercam.

γλυφὶ kerblin oder krinlin.

Affabulatio.

Fabula significat, durum esse, cum quis à suis periculum patiatur.

Cicada, & formicæ.

HYemis tẽpore cũ triticũ efferueret, formicæ refrigerabãt. cicada ãt esuriẽs petebat ab eis cibum

τροφὴν. οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ, διατὶ τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν; ὁ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ᾖδον μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον. ἀλλ' εἰ θέρους ὥραις ηὔλεις, χειμῶνος ὀρχοῦ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

Σκώληξ, καὶ ἀλώπηξ.

Ὁ τῷ πηλῷ κρυπτόμενος σκώληξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις. ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπισήμων, οἷός ἐστιν ὁ τῶν θεῶν ἰατρὸς παίων. καὶ πῶς, εἶπεν ἀλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος, σαυτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

Ὄρνις χρυσοτόκος

Ὄρνιθά τις εἶχεν ᾠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν, καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὗρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὑρήσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

Λέων, καὶ ἀλώπηξ.

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος διαρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφὴν, ἔγνω δι' ἐπινοίας τί πρᾶξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ καὶ κατακλιθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. παραγενόμενα οὖν τὰ

ζῶα

cibum, formicæ uero dixerũt ei, cur æstate non colligebas alimẽtũ? hæc ait, nõ erã ociosa, sed canebã musice. tum hæ ridẽdo dixerunt, si æstiuo tempore modulabaris, nunc salta.

Affabulatio.

Fabula significat, non oportere quenq̃ aliq̃ in re esse negligentẽ, ne mœreat, ac periclitetur.

Vermis, & uulpes.

QVi sub cœno cælabatᷣ uermis sup terrã egressus dicebat oib⁹ aĩalib⁹, medic⁹ sum medicaminum doctus, qualis est Pæon deorũ medicus. & quomodo, ait uulpes, alios curãs, teipsum claudum non curas?

Affabulatio.

Fabula significat, nisi præsto experiẽtia fuerit, om̃e uerbum inane esse.

Gallina auripera.

GAllinam quis habens oua aurea parientẽ, ratus ĩtra ipsã auri massã inesse, occisã aliĳs gallinis similẽ reperit. hic multũ sperãs inuenire diuitiarum, & exiguis illis priuatus est.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere contentũ esse p̃ntib⁹, & fugere inexplebilitatem.

Leo, & uulpes.

LEo senio confectus, cum suppeditare sibi cibũ non posset, decreuit astu id facere. itaq; profectus in antrum quoddam, & deiectus simulabat ægrotare. Aduenĩetes igitur

animantes

ζῶα ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων, ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα, παρεγένετο πρὸς αὐτόν. καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου, ἐπυνθάνετο πῶς ἔχοι. τοῦ δὲ εἰπόντος κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι᾽ ἣν οὐκ εἰσέρχεται, ἡ ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Λύκος, καὶ γραῦς.

Λύκος λιμώττων, περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος καὶ γραὸς λεγούσης αὐτῷ, παῦσαι τοῦ κλαίειν, εἰ δὲ μή, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ. οἰόμενος δὴ ὁ λύκος ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. ὡς δ᾽ ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον καὶ λεγούσης αὐτῷ. ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, φονεύσομεν ὦ τέκνον αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ λύκος, ἐπορεύετο λέγων, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἵ τινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

Ἔριφος, καὶ λύκος.

Ἔριφος ἐπί τινος δώματος ἑστώς, ἐπειδὴ λύκον παριόντα εἶδεν, ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτεν αὐτόν. ὁ δὲ λύκος ἔφη, ὦ οὗτος οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ᾽ ὁ τόπος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

animátes uiſitatióis gratia, cóprehéſas deuorabat. multis igitur abſumptis animátibus, uulpes ea arte cognita, acceſſit ad ipſum, & ſtás extra ſpelúcá rogitabat quomodo ſe haberet. cum autem is dixiſſet, male, cauſamq́ rogaret, quá ob ré non ingrederet᷑, uulpes ait, qa me ueſtigia terrét oia ad itrorſum ſpectátia, nulla retrorſum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prudentes homines coniecturis præuiſa pericula euitare.

Lupus, & uetula.

LVpus eſuriens circuibat quærédo cibú, ꝓfectus auté ad locum quédam, audiuit lugentem puerulú, eiq́ dicenté anú, deſine plorare, ſin minus, hac hora tradam te lupo. ratus igit᷑ lupus ſerio loq aniculá, expectabat ad multam horam, ſed cú adueniſſet ueſpera, audit rurſus anum blandientem puerulo, ac dicentem, ſi uenerit lupus huc, interficiemus eum fili. his auditis, lupus eundo dicebat, in hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

Affabulatio.

Fabula in homines, quorum facta uerbis non reſpondent.

Hœdus & lupus.

HOedus ſup domo quadá cú ſtaret, uiſo lupo prætereúte, conuiciabat᷑, & mordebat ipm. ſed lupus ait, heus tu, non tu mihi, ſed locus conuiciatur.

Affabulatio.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

Ἡμίονος.

Ἡμίονος ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς, ἀνεσκίρτησε βοῶν καὶ λέγων, πατήρ μου ἐστὶν ἵππος ὁ ταχυδρόμος, κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφωμοιώθην. καί ποτε ἀνάγκης ἐπελθούσης τρέχειν, ἐπειδὴ τοῦ δρόμου ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς ὄνου εὐθὺς ὑπεμνήσθη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινὰ, τῆς ἑαυτοῦ γε μὴν τύχης μὴ ἐπιλανθανέσθω. ἀβέβαιος γάρ ἐστι ὁ βίος οὗτος.

Ὄφις, καὶ γεωργός.

Ὄφις ἐν γεωργοῦ προθύροις φωλεύων, ἀνεῖλεν αὐτοῦ τὸ νήπιον παιδίον. πένθος δὲ τοῖς γονεῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύπης πέλεκυν λαβὼν, ἔμελλεν τὸν ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν. ὡς δὲ ἔκυψε μικρὸν, σπεύσας ὁ γεωργὸς τοῦ πατάξαι αὐτὸν, ἠστόχησε, μόνον κρούσας τὴν τῆς τρώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ ὄφεως, ὁ γεωργὸς νομίσας τὸν ὄφιν μηκέτι μνησικακεῖν, λαβὼν ἄρτον καὶ ἅλας ἔθηκεν ἐν τῇ τρώγλῃ. ὁ δὲ ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν. οὐκ ἔσται ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὴν πέτραν ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς μίσους, ἢ ἀμύνης ἐπιλανθάνεται, ἐφ᾽ ὅσον βλέπει μνημόσυνον, δι᾽ οὗ ἐλυπήθη.

Σαλπιγκτής.

Σαλπιγκτὴς στρατὸν ἐπισυνάγων, καὶ κρατηθεὶς

ὑπὸ

Fabula significat, plerūq; & locum & tem-
pus præbere audaciam aduersus præstantiores.

Mulus.

MVlus ordeo pīguefact⁹, lasciuiebat clamās ac dicens, pater meus est equus cur-
sor, & ego ei totus sum similis. atq; aliqñ cū neces-
se foret ei currere. ut à cursu cessa-
uit, patris asini statim recordatus est.

Affabulatio.

Fabula significat, & si tēpus ad gloriā ꝓmoueat ali
quē, non suæ tamē ipsius fortunæ obliuiscat̃. insta-
bilis enim est uita hæc.

Serpens, & agricola.

SErpēs in agricolæ uestibulis delitescēs, sustulit eius infantē puerulū. luctus autem paren-
tib⁹ fuit magnus. At pater præ mœrore accepta se-
curi, egressum serpentem occisurus erat.
ut uero declinauit parūper, festinando agricola, ut
ip̄m ꝑcuteret, errauit tantū ꝑcusso foraminis orifi-
cio. digresso autem serpente, agricola ratus ser-
pentem nō amplius iniuriæ meminisse, acce-
pit panē, et salē, apposuitq; ī foramīe. sed serpēs te-
nui sibilo ait, nō erit nobis à mō fides, amicitiá ue,
q̄diu ego lapidem uideo, tu tui filij tumulum.

Affabulatio.

Fabula significat, nullum odij, aut uindictæ obli-
uisci, quādiu uidet monimentū, quo tristatus est.

Tubicen.

TVbicen exercitum congregās, ac superatus

ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐβόα, μὴ κτείνετέ με ὦ ἄνδρες εἰκῆ καὶ μάτην. οὐδένα γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα. πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐδὲν ἄλλο κτῶμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ, ὅτι σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς πάντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον πταίουσιν οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

Κάλαμος, καὶ ἐλαία.

Διὰ καρτερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ ἡσυχίαν κάλαμος καὶ ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ καλάμου ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου καὶ ῥᾳδίως ὑποκλινομένου πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἄνεμος ἐπνεύσεν ἰσχυρός, ὁ μὲν κάλαμος ὑποσεισθεὶς καὶ ὑποκλινθεὶς τοῖς ἀνέμοις ῥᾳδίως, διεσώθη. ἡ δὲ ἐλαία ἐπειδὴ ἀντέτεινε τοῖς ἀνέμοις, κατεκλάσθη τῇ βίᾳ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῷ καιρῷ καὶ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων.

Λύκος, καὶ γέρανος.

Λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει. ὁ δὲ γεράνῳ μισθὸν παρέξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπιβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. ὃς τις γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρες κάραν σῶαν μηδὲν παθοῦσαν.

Ἐπιμύθιον.

ab hostibus clamabat, ne me temere, & frustra uiri occidite. nõ em̃ uestrũ quẽq; occidi. nã prætet æs hoc possideo aliud nihil. & hi ad ipm dixere, ob id magis morieris, qui cum nequeas ipse pugnare, omneis ad pugnam excitas.

Affabulatio.

Fabula significat, plus peccare, qui malos, ac graueis principes concitant ad male agendum.

Arundo, & Oliua.

DE tolerantia, & uiribus, & quiete, arundo & oliua cõtẽdebãt, cũ arũdini oliua cõuiciũ faceret utpote imbecillæ, ac facile cedenti uentis omnibus, arundo tacendo nihil locuta est. ac parũper præstolata, ubi acer afflauit uentus, arundo succussa, & declinata uentis facile euasit, oliua autem cum uentis restitisset, ui diffracta est.

Affabulatio.

Fabula significat eos, qui tempori, ac præstantioribus non resistunt, meliores esse ijs, qui cũ potẽtioribus contendunt.

Lupus, & grus.

LVpus gutturi osse infixo mercedem grui præbiturum dixit, si capite iniecto, os ex gutture sibi extraxerit. hæc autem eo extracto, qppe q̃ ꝓcero esset collo, mercedẽ efflagitabat, q subridẽdo, dẽtesq; exacuẽdo, sufficiat tibi, ait, illa sola merces, quod ex ore lupi, & dentibus saluum caput, & illæsum exemeris.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἵτινες ἀπὸ κινδύνων διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

Ἀλέκτορες.

Ἀλεκτόρων δύο μαχομένων περὶ θηλειῶν ὀρνίθων, ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετροπώσατο. καὶ ὁ μὲν ἡττηθεὶς εἰς τόπον κατάσκιον ἀπιὼν ἐκρύβη. ὁ δὲ νικήσας, εἰς ὕψος ἀρθεὶς, καὶ ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τοίχου στὰς, μεγαλοφώνως ἐβόησε. καὶ παρ᾽ εὐθὺς ἀετὸς καταπτὰς, ἥρπασεν αὐτόν. ὁ δ᾽ ἐν σκότῳ κεκρυμμένος ἀδεῶς ἐκ τοῦ τοῦ ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

Γέρων, καὶ θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας, καὶ ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε. καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἐν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου παριόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων, ἔφη. ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ, καὶ πτωχὸς ἐστί.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, περιῄεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι. καὶ ἐλθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἰς συνεβούλευεν ἵνα πηδήσωσι παρευθὺς κάτω. ὁ δ᾽ ἕτερος εἶπεν, εἰ δὲ καὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Affabulatio.

Fabula in uiros,q à piculo seruati, bñ de se meritis eam gratiam referunt.

Galli.

DVob⁹ gallis pugnãtib⁹ de gallinis fœminis, alter alterum in fugam uertit.ac uictus in locũ obscurũ profectus,delituit. sed qui uicit,in altum eleuatus,stãsq; super alto pariete,magna uoce clamauit,& statim aduolãs aquila eũ rapuit.at qui in tenebris delitescebat,ex illo intrepide gallinas conscendit. Affabulatio.

Fabula significat,dominũ superbis opponi, dare autem humilibus gratiam.

Senex,& Mors.

SEnex olim incisa à se ligna cum ferret,multam ibat uiam,ac ob multum laborem deposito in loco quodam onere,mortem inuocabat,sed mors cum adesset,causamq; peteret, propter quam se uocaret,perterrefactus senex ait, ut meum unus attollas. Affabulatio.

Fabula significat,oẽm hominẽ esse uitæ studiosũ, licet infortunatus sit & mendicus.

Ranæ.

DVæ ranæ siccata palude,ubi habitabant,circuibant quærendo ubi manerẽt, ac ꝓfectæ in ꝓfundũ puteũ,& acclinatæ deorsum,uisa aqua,altera consulebat,ut saltarent continuo deorsum,altera uero ait,si & hic aruerit,quomodo poterimus ascendere?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ἄνευ συμβουλῆς μὴ ποιεῖν τι.

Ἀρνὸς, καὶ λύκος.

Ἀρνὸς ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου ἱστάμενος, λύκον κάτωθεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἔσκωπτε. καὶ θηρίον κακὸν ἀπεκάλει καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ λύκος στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτόν. οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ πύργος ἐν ᾧ ἵστασαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ὕβριν ἀπὸ ἀναξίων ἀνθρώπων, διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

Κώνωψ, καὶ λέων.

Κώνωψ πρὸς λέοντα ἐλθὼν εἶπε. οὐ δὲ φοβοῦμαί σε, οὐ δὲ δυνατώτερός μου εἶ. εἰ δὲ μὴ, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις, ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σοῦ ἰσχυρότερος. εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥίνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτὸν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν. ὁ δὲ κώνωψ νικήσας τὸν λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμῶν, ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου τοῦ ἀράχνης ἀπώλετο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος, πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μέγα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΩΝ.

Affabulatio.

Fabula significat, ne quid inconsulto fiat.

Agnus, & Lupus.

AGnus in alto cum staret loco, lupum inferius prætereuntẽ uiam, mordebat, & feram malã & crudiuorã appellabat. sed lup⁹ cõuersus ait ad ipsum, non tu contumeliaris mihi, sed ubi stas, turris. Affabulatio.

Fabula ad eos, qui ferunt iniurias ab indignis hominibus metu sublimiorum.

De culice, & Leone.

CVlex ad leonem accedens, ait, neq; timeo te, neq; fortior me es. sin minus, quod tibi est robur? ꝙ laceras unguibus, & mordes dentibus? hoc & fœmina cum uiro pugnãs facit. ego uero longe sum te fortior. si uero uis, ueniamus ad pugnam, & cũ tuba cecinisset culex, inhæsit mordens circa nares ipsius leueis genas, leo aũt ꝓpriis unguibus dilaniauit se ipm. donec indignatus est. culex autem uicto leone cũ sonuisset tuba, & epinicium cecinisset, euolauit. araneæ uero uictꝰ ĩplicit⁹ cũ deuoraret, lamẽtabat ꝙ cũ maximis pugnãs, à uili animali aranea occideretur. Affabulatio.

Fabula in eos, qui prosternunt magnos, & à paruis prosternuntur.

FINIS AESOPI. FABVLARVM.

ΓΑΒΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ.

Περὶ ἀνθρώπου, καὶ λιθίνου λέοντος.

Ἀνδρὸς ποσὶν πατεῖτο πέτρινος λέων.
καί τις λέων, τί φησι τὴν ἰσχὺν βλέπεις;
ἀλλ' εἰ λέοντες, εἶπεν, ᾔδησαν γλύφειν,
πολλοὺς ἂν εἶδες ὄντας ἀνθρώπους λίθους.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐπ' ἀρετῇ οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

Περὶ λέοντος κοιμωμένου, καὶ μυός.

Λέοντος ὑπνώττοντος, αὐχένος μέσον
διέδραμεν μῦς, ὃς δ' ἀνέστη σωτόμως.
γελᾷ δ' ἀλώπηξ, καὶ λέων ἀπεκρίθη,
οὐ μὲν πτοοῦμαι, τὴν ὁδὸν δ' ἀναστρέπω.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ καὶ μικρὰν περιφρονήσιν ἀποστρέφεσθαι.

Περὶ λέοντος καὶ κάπρου, καὶ γυπῶν.

Λέων μάχην ἔστησε πρὸς ποτὲ κάπρῳ.
γύπες δ' ἄνωθεν ἐσκόπευον τὴν ἔριν,
βρῶσιν τὸν ἡττηθέντα ποιῆσαι τάχα.
φίλους δ' ὁρῶντες ἠστόχουν τῶν ἐλπίδων.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ ἀλλοτρίοις κακοῖς ἐπιχαίρειν.

Περὶ δορκάδος καὶ λέοντος θυμωθέντος.

Λέοντα δορκὰς ὡς ἴδεν μεμηνότα,
ὦ μοῖρα θηρῶν εἶπεν ἀθλιωτάτη,
εἰ σωφρονοῦν γε, δυσκάθεκτος εἶ λέων,
πῶς νῦν μανεὶς οὐ μετὰ δακρύων δράσεις;

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐξουσίαν ἔχοντα οὐ δεῖ θυμοῦσθαι.

Περὶ λέοντος, ὄνου, ἀλώπεκος.

Λέων

GABRIAE GRAECI TETRASTICHA.

De homine,& leone lapideo.

VIri pedibus calcabatur lapideus Leo.
Et quis Leo,quid robur,inquit,intueris?
At si Leones,ait,sciuissent scalpere,
Multos uidisses esse homines lapides.

Affabulatio. Quod nõ oporteat inflari uirtute.

De Leone dormiente,& mure.

Leone dormiente,per mediam ceruicem
Percurrit mus.is autem surrexit ilico.
Ridet Vulpes.ac Leo respondit,
Non timeo,sed interrumpo iter.

Affabulatio. Quod non oporteat ne paruum quidem contemptum negligere.

De Leone,& Apro,& Vulturibus.

Leo pugnam parauit aduersus aprum.
Vultures uero deinsuper speculabãtur litem,
Vt deuorarent statim,qui uinceretur.
Sed amicis iisdem uisis,frustrati sunt spe.

Affabulatio. Qď nõ oporteat alienis malis lætari.

De Caprea,& Leone furente.

Leonem caprea ut uidit furentem,
O fatum ferarum,ait,miserrimum.
Si compos mentis intolerabilis es leo,
Quõ nũc furens nõ plena facies lachrymarũ?

Affab. ꝙ nõ opteat eũ,q ptãtẽ habet,excãdescere.

De Leone,Asino,Vulpe.

Λέων, ὄνος, κερδώ, τε πρὸς θήραν ἴον.
ὄνου δὲ ταύτην εἰς τρίτον δεδασμένου,
λέων κατεσπάραξε, κερδὼ δὲ πλέον
ἔνειμεν αὐτῷ, σωφρονισθεῖσ' ἐξ ὄνου.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ ἐξ ὧν πάσχουσιν ἕτεροι, παιδεύεσθαι.

περὶ ὄνου βαστάζοντος εἴδωλον.

Ὤμοις ὄνος παρῆγεν ἀργυροῦν βρέτας,
ὅπερ συναντῶν, πᾶς τις αὖ ἐπροσκύνει.
τύφῳ δ' ἐπαρθεὶς, μὴ θέλων μένειν ὄνος,
ἤκουσεν, οὐ θεὸς σὺ, τὸν θεὸν δ' ἄγεις.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τοὺς ἐν ἀξιώμασι τιμωμένους δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν.

περὶ παιδὸς ἐσθίοντος σπλάγχνα.

Βοὸς φαγὼν παῖς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα,
οἴμοι κέκληγ' ὡς σπλάγχνα μητρὶ ἐκχέω.
ἡ δ' αὖ γελῶσα, μὴ φοβοῦ τέκνον, ἔφη.
τῶν σῶν γὰρ οὐδὲν, ἀλλ' ἐμεῖς ἀλλοτρίων.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ τἀλλότρια ἀντιστρέφειν, καὶ μὴ γογγύζειν.

περὶ ἀλώπεκος καὶ βάτου.

Φραγμοὺς ἀλώπηξ ὡς ὑπερβαίνειν θέλειν,
ὀλισθάνουσα, καὶ βάτου δεδραγμένη.
ἔξεσο πέλμα, λοιδορεῖ δὲ τὴν βάτον.
μέμφου σεαυτὴν, μὴ μέ περ, κεῖνος φάτο.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν κακὰ σιωπῶντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων κατηγοροῦντας.

περὶ κώνωπος, καὶ ταύρου.

Κώνωψ καθῆστο πρὸς κέρας ταύρου πάλαι,
ὅν περ κέλευεν εἴπερ ἐκπτῆναι θέλει,

ἤκουσε

Leo,asinus,uulpes ad prædam iere.
In treis parteis eam cum asinus diuisisset,
A leone dilaceratus est.at uulpes plus
Ei tribuit edocta ab asino.
Affabul.quod ex ijs, q̃ alij patiunť,doceri opteat.

De asino gestante simulacrum.

Humeris asinus gestabat simulacrum argenteum,
Quod unusquisqꝫ occurrens adorabat.
Superbia uero elatus,nolens manere asinus,
Audiuit,non es tu deus,sed fers deum.
Affabulatio,quod oporteat eos , qui in dignita
tibus constituti sunt,cognoscere se esse homies.

De puero comedente intestina.

Bouis puer festo die cum comedisset uiscera,
Hei mihi clamabat, ꝙ intestina effundo mater,
Hæc ridendo ait,ne timeas fili.
Non enim ex tuis quicq̃ꝫ,sed uomis ex alienis.
Affabulatio,quod oporteat aliena restituere,
& non murmurare.

De uulpe,& rubo.

Sepem uulpes transilire ut uoluit,
Lapsa,ac rubo innixa
Percussa planta,conuicia dicebat rubo.
Increpa te ipsam,non me ille,ait.
Affabulatio aduersus eos,qui sua tacent uitia,&
aliena reprehendunt.

De culice,& tauro.

Culex olim in cornu tauri sedebat,
Quem dicere iussit,an se uolare uelit,

ἤκουσε δ' ὥς περ οὐκ ἔγνω καθημένον,
οὕτω δὲ μὴ πλήσαντος αἴσθησιν λάβῃ.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς λογιζομένους ἑαυτοὺς εἶναι ἢ σοφούς, ἢ δυνατούς, ἢ φρονίμους, μὴ ὄντας δέ.

Περὶ ἐλάφου, καὶ ἀμπέλου.

Ἔλαφον ἐξήλαυνον οἱ κυνηγέται,
ἥτις δασείαις ἀμπέλοις ἀπεκρύβη.
τὰ φύλλα βιβρώσκουσα δ' ἡ τῶν ἀμπέλων,
κυνηγετοῦσιν ἐνδίκως ἐθηράθη.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς κακοποιοῦντας τοὺς αὐτῶν εὐεργέτας.

Περὶ ὄφεως, καὶ γεωργοῦ.

Ὄφιν θέλων τις ἀντ' ὀλέθρου παιδίου
πλῆξαι, πέτραν τ' ἔσχισε, καὶ φιλεῖν θέλειν.
ὄφις δέ φησι, πῶς γένοιντο συμβάσεις,
ἕως σὺ τύμβον, τὸν δ' ἐγὼ πέτρον βλέπω;

Ἐπιμύθιον, ὅτι αἱ μεγάλαι ἔχθραι ἀδιάλλακτοί εἰσιν.

Περὶ παιδός, καὶ σκορπίου.

Ὡς ἀκρίδας θήρευε παῖς τις, σκορπίῳ
προὔτεινε χεῖρας. ὃς δέ, μὴ ψαύσῃς, ἔφη.
ὡς εἴγε μου ψαύσειας, ἐκ κόλπων ξένων,
καὶ τὰς ἀληθεῖς ἐκκενώσεις ἀκρίδας.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ κακοῖς ἀνθρώποις, μὴ συμμίγνυσθαι.

Περὶ συός, καὶ μυός.

Σῦς εἷλκέ τις μυῶν ἔργον ὄντ' ἀσιτίας.
οὓς χαλκέες βλέποντες, ἔστησαν γέλων.
ὁ μῦς δ' ἔτι ζῶν, εἶπε μεσὸς δακρύων,
ὡς οὐ δὲ σῦν δύνασθε κᾂν τρέφειν ἕνα.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν παραπτώματα παραβλέποντας

Audiuit, quẽadmodũ non nouerat ſedentem,
Ita neq; euolantem ſentiret.
Affabulatio. Aduerſus eos, qui uolũt eſſe docti,
potentes ue, aut prudentes, nec ſunt.
De Cerua, & uite.
Ceruam perſequebantur uenatores,
Quæ denſis in uitibus delituit.
Sed folia uitium cum comederet,
Venatoribus iure præda fuit.
Affabulatio. Aduerſus eos, qui malefaciunt be-
nefactoribus ſuis.
De Serpente, & agricola.
Serpentem quis pro filij interitu
Percuſſurus petrãq; ſcidit, & amare uolebat.
Sed ait ſerpens. quomodo fient conuentiones?
Quãdiu tu tumbã, hunc ego lapidem uideo?
Affabulatio. Magnas ĩimicitias eẽ irrecõciliabiles
De Puero, & Scorpio.
Cum locuſtas cepiſſet puer quidam, ſcorpioni
Porrigebat manus. is autem ne attigeris ait.
Nam ſi me tetigeris, ſuſpirando ex ſinu
Veras quoq; locuſtas abijcias. Affabulatio.
Cum malis hominibus conuerſari non oportere.
De Sue, & Mure.
Sus quidam murẽ trahebat ad ſedandam eſuriem,
Quos uidentes fabri ferarij, riſerunt.
Mus uero adhuc uiuẽs ait lachrymarũ plenus,
Ne unum quidem poteſtis paſcere ſuem.
Affabulatio. Aduerſus eos, qui ſuos caſus
negligunt,

παραβλέποντας. τὰ δὲ τῶν ἑτέρων γελῶντας.

Περὶ ὄνου, καὶ λεοντῆς.

Φέρων λέοντος δέρμα τοῖς ὤμοις ὄνος,
ηὔχει λέων εἶναί τις, ἀπόλλυς βλέπων.
ἐπεὶ δὲ γυμνὸς τῆς λεοντῆς εὑρέθη,
τοῦτον μύλων ἔμνησε τῆς ἀταξίας.

Ἐπιμύθιον. ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι αἱ παρ' ἀξίαν τιμαὶ τάχιστα λύονται.

Περὶ τράγου, καὶ ἀμπέλου.

Τράγῳ προσεῖπεν ἄμπελος, βλάπτεις σύ με
κείρων τὰ φύλλα, μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλόη;
ὅσον γὰρ ἂν βλάψειας, εὑρήσω τάχα
πρὸς θυσίαν σὴν εἰς θεοὺς οἶνον βλύσαι.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις θέλων τὶς ἀδικεῖν τινα, ὠφελεῖ αὐτόν.

Περὶ ἀνδρὸς, καὶ γαλῆς γυναικός.

Ἀνὴρ γαλῆν γυναῖκα πρὸς δόμους ἄγει.
παρῆν δὲ Κύπρις εἰς ἑορτὴν τοῦ γάμου.
νύμφη δὲ μῦν βλέψασα, συντόνως τάχει
δίωκε τοῦτον, μὴ 'ξαπεῖσα τὴν φύσιν.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ ἐκ φύσεως ὂν, οὐ μετατρέπεται.

Περὶ δορκάδος τὴν τῶν ποδῶν λεπτότητα μεμφομένης.

Πηγαῖς ὁρῶσα δορκὰς αὐτῆς τὴν ἰδέαν,
λεπτοὺς πόδας ἐμωμεῖτο, χαῖρε δ' εἰς κέρα.
λέων δ' ἐπεὶ δίωκε, τούτους ἠγάπα,
κέρα καθυβρίζουσα, θήρας ὡς πάγην.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις τὶς ὠφελεῖται, ἐξ ὧν δοκεῖ βλάπτεσθαι.

Περὶ ἀλώπεκος, καὶ σταφυλῆς.

Κερδῶ

neglígunt, alienos uero derident.

De asino & pelle leonis.

Leonis pellem humeris ferens asinus,
Iactabat esse leo quispiam, uidendo caprarios.
Sed ubi sine leonis inuentus est pelle,
Pistrinũ eum memorẽ turbationis reddidit.

Affabulatio. Fabula significat, immeritos honores quamprimum solui.

De hirco, & uite.

Hircum uitis adlocuta est. offendis tu me
Tondendo folia. num nam non est herba?
Quam uis enim nocueris, inueniam statim
Ad mactationẽ tui erga deos, uinũ ut scaturiat.

Affabulatio, quod plerũq; uolens quis aliquem iniuria afficere, iuuet eum.

De uiro, & fele uxore.

Vir felem uxorem in domum duxit,
Adfuit Venus in nuptiarum solennitate.
Sponsa uero uiso mure, cõtenta celeritate
Eum persecuta est. non mutata natura.

Affabulatio, qđ id, qđ a natura est, nõ transmutet.

De caprea reprehẽdente pedũ tenuitatẽ.

In fontibus suã imaginem uidens caprea,
Tenueis carpebat pedes. sed gaudebat cornib9.
Cum uero leo psecutus est ipsam, eos amabat,
Cornua reprehendens, ut prædæ laqueum.

Affabulatio, quod plerũq; quis iuuatur ex qbus uidetur lædi.

De uulpe, & uua.

Κερδὼ βότρυν βλέπουσα μακρᾶς ἀμπέλου
πρὸς ὕψος ἧπτο. καὶ καμοῦσα πολλάκις
ἑλεῖν ἀπεῖπε, πρὸς δ᾽ ἑαυτὴν ταῦτ᾽ ἔφη,
μὴ κάμνε· ῥάγες ὀμφακίζουσιν μάλα.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

Περὶ κόρακος, καὶ ἀλώπεκος.

Τυρὸν κόραξ ἔδακνε, κερδὼ δ᾽ ἠπάτα.
εἰ γλῶσσαν εἶχες, ζωὸς εἶς ὄρνις μέγας.
εὐθὺς δ᾽ ὁ τυρὸν ῥῖψεν, ἡ δ᾽ αὐτὸν φάγεν.
ἔχεις κόραξ ἅπαντα, νοῦν κτῆσαι μόνον.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐπὶ κολακείαις χαίροντας.

Περὶ βατράχων, καὶ ἡλίου.

Γάμοις ἔχαιρον βάτραχοι τοῦ ἡλίου.
καί τις πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, ὦ φίλον γένος.
εἰ γὰρ μόνας τρέμοιμεν αὐγὰς ἡλίου,
τίς εἴγε τεκνώσειε τοῦτον βαστάσει;

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐπὶ ἰδίᾳ βλάβῃ δι᾽ ἀγνωσίας χαίροντας.

Περὶ ὄρνιθος ὠὸν χρυσοῦν τικτούσης καὶ φιλαργύρου.

Ἔτικτε χρυσοῦν ὠὸν ὄρνις εἰσάπαξ,
καί τις πλανηθεὶς χρυσεραστὴς τὴν φρένα,
ἔκτεινε ταύτην, χρυσὸν ὡς λαβεῖν θέλων.
ἐλπὶς δὲ μείζων δῶρον ὤλεκε τύχης.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐλπίδι κέρδους εἰς ζημίαν ἐκ μικροψυχίας ἐμπίπτοντας.

Περὶ ἀστροσκόπου, καὶ ὁδοιπόρου.

Ἄστροις προσκοπῶν τις ἀστροσκόπος,
πίπτει λεληθὼς πρὸς φρέαρ, τυχὼν δέ τις
ὁδοιπόρος, στένοντι ταῦτ᾽ ἔφη λέγων,

Vulpes racemum proceræ uidens uitis,
In altum eleuabatur, cumq; diu laboraſſet,
Vt capet, defatigata eſt, ſed ſecũ hæc locuta eſt.
Ne labora, acini uuæ exacerbeſcunt admodũ.
Affab. ad eos q de neceſſitate uolũtatẽ faciunt.

De Coruo & Vulpe.

Caſeum coru⁹ mordebat, ſed uulpes decipiebat,
Si linguam haberes, eſſes magna Iouis auis.
Continuo uero is eum abiecit, ea aũt comedit.
Habes corue omnia, mentem ſolam compara.
Affabulatio. aduerſus eos, q adulatiõib⁹ delectãt.

De Ranis, & Sole.

Ob nuptias ſolis lætabantur ranæ.
Quædamq; ad eas ait, ò miſerum genus.
Nam ſi ſolos radios ſolis timemus,
Si genuerit filios, quis eum feret?
Affabulatio aduerſus eos, qui ſuo damno præ ignorantia gaudent.

De Gallina aureum ouũ pariente, & auaro.

Ouum aureum Gallina ſemel peperit.
Quidamq; auarus deceptus animo,
Eam occidit, aurum accepturus.
Sed ſpes perdidit maius fortunæ donum.
Affabulatio in eos, qui ſpe lucri, in damnum ex puſillanimitate incidunt.

De ſtellarum ſpeculatore, & uiatore.

Stellis intentus quidam ſtellarum ſpeculator
Cadit ĩprudẽter in puteũ, ſed qdã ſupueniens
Viator ſuſpiranti hæc inquit dicendo.

νοῶν θεὶς ἄνω, βέλτιστε τὴν γῆν οὐ βλέπεις.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλοὶ τὰ ἐνεστῶτα μὴ γινώσκοντες,
τὰ μέλλοντα καυχῶνται γινώσκειν.

περὶ ἵππου, καὶ κάπρου.

Ἤριζεν ἵππος ἀγριωτάτῳ κάπρῳ.
ὁρμὴν δὲ θηρὸς ἵππος οὐ σθένων ὅλως,
ἑαυτὸν ἐκδέδωκεν, εὑρὼν σύμμαχον
εὔπορον ἄνδρα πρὸς σφαγὴν τοῦ θηρίου.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δι' ἔχθραν τινὲς καὶ εἰς δουλείαν
ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσιν.

περὶ ἀνδρὸς μιξότριχος, καὶ δυεῖν ἑταίραιν.

Ἐρωμένας δύ' εἶχεν ἀνὴρ μιξόθριξ.
χρόνῳ δ' ἐνωνοχῆαι πάντῃ καὶ τρόπῳ,
ἡ μὲν μελαίνας, ἡ δὲ λευκὰς ἔκφερον.
ἐξ ὧν φιλωθεὶς, πᾶσιν ὠράθη γέλως.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς εἰς δύο ἐναντία πράγματα
ἑαυτοὺς ἐμβάλλοντας.

περὶ ἀετοῦ, καὶ κολοιοῦ.

Ἄρνον καταπτὰς ἀετὸς καθαρπάσας,
ἰδὼν κολοιὸς, ἐν κριῷ πράττει τάδε.
ὃν εἷλε ποιμὴν, παῖς δ' ἐφώνει τοῦτό τι,
ἐμοὶ κολοιὸς, ἀετὸς δ' αὐτῷ πέλει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς κρείττονας.

περὶ κολοιοῦ, καὶ ἄλλων ὀρνέων.

Ἀλλοτρίοις πτεροῖσιν ἠμφιεσμένος
ηὔχει κολοιὸς ὀρνέων ὑπερφέρειν,
πρῶτον δὲ δῶρον ἡ χελιδὼν ἥρπακε,
μεθ' ἣν ἅπαντες. εἶτα γυμνὸς εὑρέθη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ ἐξ ἐράνου κάλλος διαλύεται.

Animũ applicãdo surſũ ò optie, terrã non uides,
Affabulatio, qnod pleriq;, cum præſentia neſci-
ant, futura cognoſcere gloriantur.

De equo, & Apro.

Pugnabat Equus cum ferociſſimo Apro.
Impetũ uero feræ equ⁹ cũ penit⁹, nõ ſuſtineret,
Seſe dedidit, inuento ſocio
Viro iugulandæ feræ perito.
Affabulatio, quod non nulli ob inimicitias in
ſeruitutem ſeſe dedunt.

De uiro miſticapillo, & duabus amicis.

Amicas duas habebat uir miſticapillus,
Aetate autem & moribus omnino diſſimileis,
Altera nigros capillos, albos altera euellebant.
Quapropter depilatus, omnibus ridiculo fuit.
Affabulatio, aduerſus eos, qui in duas res con-
trarias ſeſe iniiciunt.

De Aquila & Cornicula.

Agnum deuolans Aquila cum rapuiſſet,
Idq; uidiſſet monedula, in ariete facit eadem.
Quã paſtor cepit. filius autẽ clamabat tale qd,
Mihi monedula, aquila autem ſibi eſt.
Affabulatio, qd' non oporteat imitari p̄ſtãtiores.

De Cornicula & cæteris auibus.

Alienis pennis induta,
Gloriabatur cornicula præſtare auibus.
Primum donum hirundo rapuit,
Poſt eam omnes. hinc nuda inuenta eſt.
Affab. quod ex collatione pulchritudo diſſoluat.

περὶ ἀετοῦ, καὶ ὀϊστοῦ.

Βέλει τὸ στῆθος ἀετὸς τρώθη πάλαι.
ἀλγῶν δὲ λοιπὸν ἧστο πολλὰ δακρύων,
βλέπων δ' ὀϊστὸν εἶπεν ἐπτερωμένον.
βαβαὶ, πτερόν με τὸν πτερωτὸν ὀλλύει.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κακῶς πάσχοντας.

περὶ θηρῶν, καὶ ὀρνέων μάχης, καὶ στρουθοῦ.

Πᾶσι πέφυκε θηρσὶ, καὶ πτηνοῖς μάχη.
ἥλω λίβυσσα στρουθὸς, ἣ τοὺς δ' ἐπλάνα,
εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δὲ θηρίον.
πτηνοῖς κάραν δεικνῦσα, τοῖς θηρσὶ πόδας.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς δυσὶ κυρίοις δουλεύοντας, καὶ πλανῶντας ἀμφοτέρους.

περὶ χελιδόνος, καὶ κριτηρίου.

Ἦξε χελιδὼν νοσσιὰν κριτηρίου
ὕπερθεν, ἥπερ τὴν γονὴν βλάπτει δράκων.
ἡ δ' αὖτ' ἔφησεν, ὢ πολυστόνου τύχης,
ὅπου γὰρ ἐκδίκησις ἐβλάβην μόνη.

Ἐπιμύθ. πρὸς τοὺς παθόντας κακὸν ἀπὸ καλῶν ἀνθρώπων.

περὶ τριῶν βοῶν ὁμοφόνων, εἶτα ἀσυμφώνων, καὶ λέοντος.

Ὁμόφρονες νέμοντο τρεῖς ὁμοῦ βόες,
οὓς οὐδὲ θὴρ ἔβλαπτε πολλάκις λέων.
ἔχθρας δὲ μίσει, καὶ μάχης διασχίσας,
ἕκαστον ἐκβέβρωκε γυμνὸν ὡς ἕνα.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς σχιζομένους ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ διὰ τοῦτο κακῶς πάσχοντας.

περὶ γεωργοῦ, καὶ γεράνου.

Ἔθνει γεράνων πῆξέ τις σπορεὺς πάγην.
μεθ' ὧν πελαργὸν εἷλεν, ὃς θρήνει μέγα,

De Aquila, & sagitta.

Sagitta pectus aquila uulnerata est olim.
Dolens autẽ postea sedebat admodũ plorans.
Videns autem sagittam pennatam, ait,
Papæ, penna me pennatam occidit.

Affabulatio in eos, qui à suis mala patiuntur.

De pugna ferarum ac uolucrũ, & struthione.

Omnes inter se feræ & uolucres concertabant.
Capta est struthio Libyca, quæ hasce decipiebat,
Esse quidem auis, ex parte uero fera,
Volucribus caput, feris pedes ostendens.

Affabulatio aduersus eos, qui duobus seruiendo dominis, utrosq; decipiunt.

De Hirundine & prætorio.

Hirundo fixit nidulum in prætorio,
Cuius prolem lædit serpens.
Hæc autẽ dixit, ò ingemiscendam fortunam.
Vbi enim ultio est, sola offensa sum.

Affabulatio ad eos, qui malũ à bonis patiuntur.

De trib⁹ bob⁹ cõcordib⁹, inde discordib⁹, & leone,

Concordes pascebantur tres simul boues,
Quos ne fera quidem lædebat leo.
Cũ uero inimicitiarũ odio, & pugna dissẽsissent,
Singulos deuorauit nudos ut unum.

Affabulatio aduersus eos, qui à suis dissident, & propterea mala patiuntur.

De Agricola, & Ciconia.

Gruibus tetendit agricola quidam laqueum.
Cũ q̃bus ciconiã cepit, quæ uehemẽter lugebat.

ἔφη δ' ἀγροξεὺς, ὡς φίλος μου εἶ σύ μοι.
ἀλλ' ἡ πάγη λαβοῦσα, σὺν κακοῖς ἔχει.

Ἐπιμύθιον πρὸς φίλον τινὸς, ἐνούμενον τοῖς ἐχθροῖς τοῦ φίλου αὐτοῦ.

Περὶ κυνὸς καὶ εἰδώλου αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι.

Φέρων ποταμοῦ πλησίον κύων κρέας,
κύψας ἑαυτὸν, ἄλλον εἰς ὕδωρ βλέπει.
χανὼν δὲ λοιπὸν τοῦ κάτω λαβεῖν κρέας,
ἀπεστέρητο καὶ τοῦ, οὗπερ ἐκράτει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ὁ πλεονεκτῶν μᾶλλον ζημιοῦται.

Περὶ ὄνου καὶ ἁλὸς, καὶ σπόγγων.

Περῶν ποταμὸν, φόρτον ἦγ' ἁλὸς ὄνος,
ἐν ᾧ ποτε καὶ πέπτωκε κουφισθεὶς βάρος.
σπόγγων δ' ἔπειτα πλῆθος οὕτως ὡς φέρει,
πεσὼν ἑκοντὶ, δυστυχῶς ἀπεπνίγη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις προσδοκία κέρδους εἰς ζημίαν καταντᾷ.

Περὶ καμήλου, καὶ Διός.

Κυρτὴ θεὸν κάμηλος ἐζήτει κέρα,
ἣν ἐξεμυκτήρισε τῆς ἀβουλίας.
ζημοῖ γὰρ αὐτὴν λοιπὸν, ὦτα, καὶ κάραν,
ὡς ἄν γε παντάπασιν αἰσχίστη πέλῃ.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ περὶ τοῦ θεοῦ αἰτεῖν τὰ προσήκοντα.

Περὶ λύκου, καὶ ἀρνός.

Λύκος πρὸς ἄρνα φησὶν, οὐ πρόσθεν σύ μοι
ὕδωρ τάραττες; ἄρτι γαστρὸς ἐξέφυς,
καὶ πῶς ὕδωρ τάραττον ἀγνοῶ, πότε.
θοίνη γοῦν μοι κἂν θέμις, κἂν μὴ θέμις.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἀδεῶς, φανερῶς ἀδικοῦντας.

περὶ

Dixit autē agricola, ut amica quidē tu mihi es,
Sed laqueus, qui cepit, te cum malis tenet.
Affabulatio, in amicum cuiusdam, coniunctum cum inimicis amici ipsius.

De Cane, & imagine ipsius in aqua.

Canis secundum flumen carnes ferens,
Cum se acclinasset, alium in aqua uidet.
Hiscens autē ut inferiores alias carnes caparet,
Priuatus & ijs est, quarum dominus erat.
Affabulatio, quod cupidus magis damno afficit.

De Asino & sale, & spongijs.

Transeundo fluuiū onus salis portabat asinus,
In quo etiam cecidit leuatus onere.
Dehinc cum itidem multū spongiarum ferret,
Cecidit sponte, & infeliciter suffocatus est.
Affabulatio, quod plerunque expectatio lucri in damnum incurrit.

De Camelo, & Ioue.

Curua Camelus à deo petebat cornua,
Quam derisit malo consilio.
Minuit enim ei de cætero aures, & caput,
Vt ab omni parte foret turpissima
Affabul. quod oporteat à deo cōueniētia petere.

De Lupo, & Agno.

Lupus Agno inquit, nonne dudum tu mihi
Aquā pturbasti? nuper ex uentre natus sum,
Et quomodo aquā pturbarim nescio quando.
Cœna fies mihi & iure, & iniuria.
Affabul. aduersus eos, q itrepide palā iniurij sunt.

Περὶ δειλοῦ κυνηγοῦ, καὶ ποιμένος.

Δειλὸς κυνηγὸς πρός τιν᾽ εἶπε ποιμένα,
εἴπου λέοντος ἴχνος εἶδες, μοὶ φράσον.
σὺ τοῦτον, εἶπεν, ἐθέλεις, δείξω, πέλας
ἴχνος. κυνηγὸς εἶπεν, οὐ ζητῶ πλέον.

Ἐπιμύθιον πρὸς ἀνθρώπους θρασεῖς πρὸς λόγους, καὶ πρὸς ἔργα δειλούς.

Περὶ ἱππότου, καὶ ἀγροίκου.

Ἤτει λαβεῖν ἀγροῖκον λαγὼν ἱππότης.
λαβὼν δὲ χερσὶ τοῦτον, ἠρώτα, πόσου;
καὶ πῶλον ἐξήλαυνεν, ἀγροῖκος δ᾽ ἔφη.
μὴ σπεῦδε, σοὶ δώρημα τοῦτο προσφέρω.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐξ ἀνάγκης προαιτουμένους τὰ ἴδια.

Περὶ λύκου, καὶ ὄνου.

Ὁ δοῦσιν ἧλον εἷλεν ἐξ ὄνου λύκος,
αἰτῶν δὲ μισθὸν πλήττεται λὰξ τὴν γένυν.
λύκος δέ φησι, πῶς μάγειρος ὢν πάλαι,
ἰατρικῆς μετῆλθον ἔργ᾽ ἀναξίως;

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὴν ἰδίαν τέχνην καταλιμπάνοντας, καὶ ἑτέραν μετερχομένους ἐπὶ βλάβῃ.

Περὶ λύκου, καὶ γεράνου.

Εἰς λαιμὸν ὀστοῦν ἐμπεπήγη τῷ λύκου.
μισθῷ δ᾽ ἑλὼν γέρανος, ἤτει τὴν χάριν,
σῶον τράχηλον ἐκ λύκου λαιμοῦ φέρων,
μὴ δ᾽ ἄλλο μηδὲν μισθὸν, ἢ τοῦτο σκόπει.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐπικίνδυνον πρᾶξιν ἐγχειρήσαντας, καὶ μετὰ τὸ σώθημα ζητοῦντας μισθόν.

Περὶ ταύρου, καὶ τράγου.

Ἤλαυνε ταῦρον ἐξ ἑῆς κοίτης τράγος.

De uenatore timido, & pastore.

Timidus uenator pastori cuidam ait,
Sicubi Leonis uestigium nosti, dic mihi.
Tu hoc, ait, uis, ostendam, propè
Vestigium. Venator ait, nō quæro amplius.

Affabulatio aduersus homines audaces uerbis, & factis timidos.

De Equite, & Agricola.

Petebat leporem ab agricola, ut acciperet miles,
Accepto eo manibus, rogabat, quanti?
Et equum admisit, Agricola autem ait,
Ne festina. tibi donum hoc offero.

Affab. aduersus eos, q necessario recusāt res suas.

De Lupo, & Asino.

Ex Asino clauum dentibus extraxit Lupus,
Petens mercedem, percutitur calcibus genam.
Lupus aūt inquit, quomō cocus cū essem olim
Medicinæ opera indigne exercui?

Affabulatio in eos, qui propriam artem derelinquunt, & aliam aggrediuntur incōmode.

De Lupo, & Grue.

In Lupi gutture os infixum erat,
Mercede aūt cū extraxisset grus, petebat ptiū.
Saluum collum ex lupi gutture ferens,
Nullam aliā mercedē, q̄ hoc consydera.

Affabulatio in eos, q piculosum negocium aggrediunt̄, & post cōuentionē quærūt mercedem.

De Tauro, & Hirco.

Expellebat taurum ex suo cubili hircus,

ὃν θὴρ λέων δίωκεν, εἶπε δὲ ξένων,
εἴ τις με μὴ λέοντος ἐποίει φόβος,
ἔγνως ὅσον ταύρου τε καὶ τράγου σθένος.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς καταδεχομένους ὑβρίζεσθαι
ὑπὸ μικρῶν, διὰ φόβον ἑτέρων μειζόνων.

Περὶ μύρμηκος, καὶ τέττιγος.

Ἤτει τροφὴν μύρμηκα τέττιξ ἐν κρύει.
μύρμηξ δ᾽ ἔφησε, τί θέρους ὄντος ἔδρας;
ὡς ἐν θέρει εἴρηκεν ᾖδον ὀξέως.
χειμῶνος ὄρχου φησί, μὴ τροφῆς ἔρα.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς μὴ θέλοντας ἐν νεότητι κοπι-
ᾶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ γήρᾳ πτωχοῦντας.

Περὶ ὄφεως, καὶ γεωργοῦ.

Ἔθαλπέ τις γεωργὸς ἐν κόλποις ὄφιν
ὥρᾳ κρύους, ἐπεὶ δὲ θέρμης ᾔσθετο,
ἔπληξε τὸν θάλψαντα, κἄκτεινε τάχος.
οὕτω κακοὶ ποιοῦσι τοὺς εὐεργέτας.

Περὶ χελιδόνος, καὶ ἀηδόνος.

Ἀγροῦ χελιδὼν μακρὰν ἐξεπωτήθη,
εὗρε δ᾽ ἐρήμοις ἐγκαθημένην ὕλαις
ἀηδόν᾽ ὀξύφωνον. ἡ δ᾽ ἀπεθρήνει
τὸν Ἴτυν, ἄωρον ἐκπεσόντα τῆς ὥρης.
χ᾽ ἡ μὲν χελιδὼν φησι, φιλτάτη ζώοις,
πρώτην βλέπω σε σήμερον μετὰ Θρᾴκην.
ἀλλ᾽ ἐλθὲ ἐς ἀγρόν, καὶ πρὸς οἶκον ἀνθρώπων.
σύσκηνος ἡμῖν, καὶ φίλη κατοικήσεις,
ὅπου γεωργοῖς, κοὐχὶ θηρίοις ᾄσεις.
τὴν δ᾽ αὖτ᾽ ἀηδὼν ὀξύφωνος ἠμείφθη,
ἔα με πέτραις ἐμμένειν ἀοικήτοις.

Quem fera leo insectabatur, ait autē suspirans,
Nisi me leonis timor perterreret,
Scires quanta tauri & hirci uis sit.

Affabulatio ad eos, qui affici iniuria ferunt à paruis metu maiorum.

De formica, & Cicada.

Petebat à formica cicada cibum.
Sed formica ait, quid æstate faciebas?
Quod acute æstate caneret dixit,
Hyeme salta inquit, ne ama cibum.

Affabulatio aduersus eos, qui in iuuentute nolunt laborare, & propterea in senectute mendicant.

De Serpente, & Agricola.

Agricola quidam in sinu fouit serpentem
Frigoribus, ubi autem calorem sensit,
Percussit eum qui fouit, atque occidit statim.
Sic mali tractant benefactores.

De Hirundine, & Philomena.

Procul ab agro hirundo euolauit,
Reperit autem in desertis sidentem syluis
Acute canentem Lusciniam. ea uero lugebat
Itym iammaturum excessisse è uita.
Et Hirundo inquit, charissima salua sis,
Primum hodie te post Thraciam uideo.
Sed ueni rus & in domum hominum.
Cōtubernalis nobis, & chara habitabis,
Vbi agricolis, & non feris cantabis.
Cui Luscinia canora respondit,
Sine me in petris manere desertis.

Nam

οἶκος δέ μοι πᾶς, ἥτε μίξις ἀνθρώπων
μνήμην παλαιῶν συμφορῶν ἀναφλέξει.
Ἐπιμύθιον. ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κρεῖττον ἐν ἐρήμοις
ζῆν ἀλύπως, ἢ συνοικεῖν ἐν πόλεσι τοῖς κακοῖς.

ΤΩΝ ΓΑΒΡΙΟΥ ΜΥΘΩΝ ΤΕΛΟΣ.

Nam domus omnis, & consuetudo hominum
Memoriã antiquarum calamitatũ reaccendet.

Affabulatio. Fabula significat, prestare sine dolore uiuere i desertis, ꝙ cũ malis habitare i ciuitatibus.

G A B R I

AE

F A B V L A R V M

F I

N

I S.

ἐκ τῶν ἀφθονίου σοφιστοῦ προγυμνασμάτων.

Ὁ μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθε, γεγένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος λόγος ψευδὴς εἰκονίζων ἀλήθειαν. καλεῖται δὲ συβαριτικὸς, καὶ κίλιξ, καὶ κύπριος πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. νικᾷ δὲ μᾶλλον αἰσώπειος λέγεσθαι, τῷ τὸν αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. τοῦ δὲ μύθου τὸ μέν ἐστι λογικόν, τὸ δὲ ἠθικόν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν, ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος ἀπομιμούμενον. μικτὸν δὲ τὸ ἐξ ἀμφοτέρων ἀλόγου, καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν δι' ἣν ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν, ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενεγκών.

Μῦθος ὁ τῶν μυρμήκων, καὶ τῶν τεττίγων, προτρέπων τοὺς νέους εἰς πόνους.

Θέρους ἦν ἀκμή. καὶ οἱ μὲν τέττιγες μουσικὴν ἀνεβάλλοντο σύντονον, τοῖς μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπῄει, καὶ συλλέγειν καρπούς, ἐξ ὧν ἔμελλον τοῦ χειμῶνος τραφήσεσθαι. χειμῶνος δὲ ἐπιγεγονότος, μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνουν ἐτρέφοντο, τοῖς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν. οὕτω νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλουσα, παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ.

ἐκ τῶν

Ex Aphthonij sophistæ exercitamentis.

FAbula profecta quidē est à poëtis, sed & rhetoribus cōmunis facta est admonendi gratia. Est autem fabula sermo fictus, imagine quadam representans ueritatē. Atq; alia Sybaritica, alia Cilix, alia Cypria dicit, accepto ab inuētorib⁹ nomie. Verū qm̄ Aesopus egregie p̄ter cæteros cōscripsit fabulas, euicit ut potius Aesopia diceret. Ea uero est triplex, Rationalis, Moralis, Mista. Rationalis, in qua aliqd ab homie geri cōfingit. Moralis, q̄ eorū imitat mores, q̄ sunt ratiōis exptia. Mista uero, q̄ rōnale irrōnaleq; cōplectit. Eā autē admonitionē, cui⁹ causa fabulā cōstitueris, Antefabulationē præpositā, postpositam uero Affabulationē dices.

Fabula, qua formicarū & cicadarū exemplo hortantur iuuenes ad laborem.

CIcadæ olim æstate assiduis cātib⁹ idulgebāt, formicæ uero hyemis memores, laboribus fructibusq; colligēdis operā dabāt. Verū cū hyēs aduenisset, formicæ ijs, q̄ collegerāt, pascebāt. Cicadas aūt delectatio illa, & canēdi uoluptas, eò indigentiæ, miseriæq; perduxit, ut esurirent omnes, & fame conficerētur. Sic iuuentus laborum fugitās, male habet in senectute. et q nō parcit olim mēdicabit spar.

Ex Philostrati

Ἐκ τῶν φιλοστράτου εἰκόνων.

ΜΥ͂ΘΟΙ.

Φοιτῶσιν οἱ μῦθοι παρὰ τὸν αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτὸν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ὁμήρῳ μύθου, καὶ Ἡσιόδῳ. ἔτι δὲ καὶ Ἀρχιλόχῳ πρὸς Λυκάμβην. ἀλλ' Αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε, λόγου ἕνεκα. πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ, καὶ ἵππος νὴ Δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος. ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τὸν Αἴσωπον, φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δὲ, οἶμαί τινα ὑφαίνει μῦθον. τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ, κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες, τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες, ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα. θηρία γὰρ συμβάλλουσα ἀνθρώποις, περιΐστησι χορὸν περὶ Αἰσώπῳ, ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται. χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ Αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ κωμῳδία περὶ Δάῳ.

Ex Philostrati imaginibus.

FABVLAE.

FAbulæ se ad Aesopũ, sua in eum beneuolentia conferunt, quod satagat sui. fabula quippe & Homero, & Hesiodo, nec non & Archilocho in Lycamben curæ fuit. sed ab Aesopo humana oĩa ad fabellas redacta sũt, sermone brutis non temere imptito. nam & cupiditatem tollit & libidinẽ isectat̃, & fraudẽ. Atq; hæc ei leo qspiã agit, & uulpes, & per Iouem equus. nec testudo muta. ex quibus pueri discunt, quæ in uita gerantur. habentur igit̃ in pretio fabulæ ꝑpter Aesopũ. Accedunt ad ianuam docti huius, uittis eũ deuincturæ, coronáq; oleagina coronaturæ. hic ut puto fabulam aliquam texit. risus enim faciei, & oculi in terram defixi id præ se ferunt. pictorem, fabularum curas remissiore aĩo indigere, nõ latuit. Philosophat̃ autẽ & fabularũ corpora. Bruta enim cum hominib⁹ cõferẽs, cœtũ circa Aesopũ statuit ex illius scena confictum. Chori dux uulpes depicta est. Vtitur enim ea Aesopus ministra argumentorum plurium, ceu Dauo Comœdia.

Ex Hermogenis exercitamentis, Prisciano interprete.

FAbula est oratio ficta, uerisimili dispositione imaginē exhibens ueritatis. Ideo autē hanc primam tradere pueris solent oratores, quia animos eorū adhuc molles ad meliores facile uias rite instituūt. Vsi sunt ea tamen uetustissimi quoq; autores, ut Hesiodus, Archilochus, Horatius, Hesiodus quidem lusciniæ, Archilochus autē uulpis, Horatius muris. Nominantur autem ab inuentoribus fabularū, aliæ Aesopiæ, aliæ Cypriæ, aliæ Libycæ, aliæ Sybariticæ, omnes aūt cōmuniter Aesopiæ dicuntur, quoniam in conuentibus frequēter solebat Aesopus fabulis uti. Mēdacem quidē esse uolunt fabulam, sed ad uitam utilem, nec non & uerisimilem. Est autem uerisimilis, si res, quæ subiectis accidunt personis, apte reddantur, utputa de pulchritudine aliquis certat, pauo supponatur hic: oportet alicui astutiā tribuere, uulpecula est subijcienda. imitatores aliquos hominū uolumus ostendere, hic simijs est locus. Oportet igitur modo breuiter, modo latius eas differere. quomodo autem hoc fiet? si nunc narratione simplici proferantur, nunc etiā sermo inductis fingatur personis. exempli causa. Simiæ conuenerunt, & consilium habuerunt de urbe condenda, & quia placuit illis, paratæ erant incipere ædificationem, sed uetus Simia prohibuit ab incepto, eas docens, quod facile capiantur,

piantur; si intra muros concludantur: sic breuiter dices. si uelis producere, sic: Simiæ conuenerunt, & consiliabantur de urbe condenda, quarum una in medium ueniens concionata est, quia oportet ipsas quoque ciuitatem habere. Videtis enim aiebat, quod ciuitatem habendo felices homines sint. domos etiam habent singuli & in concionem uniuersi, & in theatrum ascendentes delectant animos spectationibus, & auditionibus uarijs. Et sic proferes orationem in orando, dicens, quod & plebescitum scriptum est, & finges etiam orationem uetens simiæ. Expositio autem fabularum uult circuitionibus carere, & iucundior esse. Sed oratio, qua utilitas fabulæ retegitur, quã ἐπιμύθιον uocant, quod nos affabulationem possumus dicere, à quibusdã prima, à plerisque rationabilius postrema ponitur. Sciendum uero, quod etiã oratores inter exempla solent fabulis uti.

Ex Auli Gellij libro secundo, Capite undetrigesimo.

Apologus Aesopi Phrygis memoratu non inutilis.

AEsop⁹ ille è Phrygia fabulator haud immerito sapiens existimatus est, cum quæ utilia monitu, suasuq; erant, non seuere, non imperiose præcepit, & censuit, ut philosophis mos est, sed festiuos, delectabilesq; apologos commētus, res salubriter, ac prospicienter, animaduersas in mentes animosq; hominū cū audiendi quadam illecebra induit. uelut hæc eius fabula de auiculæ nidulo lepide, atque iucunde præmonet, spem fiduciamq; rerum, quas efficere quis possit, haud unq; in alio, sed in semetipso habendam. Auicula, inquit, est parua, nomen est Cassita, habitat, nidulaturq; in segetibus, id fermè temporis, ut appetat messis, pullis iam iam plumātibus. Ea Cassita in semētes forte cōcesserat tempestiuiores. propterea frumentis flauescētibus, pulli etiam tunc inuolucres erāt. Cum igitur ipsa iret cibum pullis quæsitum, monet eos, ut si quid ibi nouæ rei fieret, diceretúrue, animaduerterent, idq; sibi, ubi redisset, renunciarent. Dominus postea segetum illarum filiū adulescentem uocat. Et uidés ne, inquit, hæc ematuruisse? & manus iam postulare? Idcirco die crastino, ubi primum diluculabit, fac amicos adeas, &

roges

roges, ueniant, operamq; mutuam dent, & messem hanc nobis adiuuent. hæc ille ubi dixit, discessit. atq; ubi redit Cassita, pulli trepiduli circunstrepere, orareq; matrem, ut statim iam properet, atq; alium in locum sese asportet. nā dn̄s, inquiūt, misit q amicos rogaret, uti luce oriēte ueniāt, & metant. Mater iubet eos à metu ociosos esse. Si enim dominus, inquit, messem ad amicos reijcit, crastino seges non metetur, neq; necesse est, hodie uti uos auferam. Die igitur postero mater in pabulum uolat, dominus quos rogauerat, opperitur. sol feruit, & fit nihil, & amici nulli erant. Tum ille rursum ad filiū, amici isti, inquit, magnam in partem cessatores sunt. Quin potius imus, & cognatos, affinesq; nostros oramus, ut adsint cras tempori ad metendum? Itidem hoc pulli pauefacti matri nunciant. Mater hortatur, ut tum quoq; sine metu, ac sine cura sint. cognatos, affinesq; nullos fermè tam obsequibileis esse, ait, ut ad laborem capescēdum nihil cuntentur, & statim dicto obediant. uos modo, inquit, aduertite, si modo quid denuo dicetur. Alia luce orta, auis in pastum profecta est. cognati, & affines operam, quam dare rogati sunt, supersederunt. Ad postremum igitur dominus filio, ualeāt, inquit, amici cum propinquis. Afferes prima luce falces duas, unam egomet mihi, & tu capies alteram, & frumentum nosmetipsi manibus nostris cras metemus. Id ubi ex pullis dixisse dominum mater audiuit, tēpus, inquit, est cedendi, & abeundi. fiet

di. fiet nunc dubio procul, quod futurum dixit. In ipso enim iam uertitur, cuia est res, non in alio, unde petitur. Atque ita cassita nidum migrauit, & seges à domino demessa est. Hæc quidē est Aesopi fabula de amicorum, & propinquorum leui plerunque, & inani fiducia. Sed quid aliud sanctiores libri philosophorum monent, q̃ ut in nobis tantū ipsis nitamur? alia autem omnia quæ extra nos, extráq; nostrum animum sunt, neque pro nostris, neque pro nobis ducamus? Hunc Aesopi apologum Q. Ennius in satyris scite admodum, & uenuste uersibus quadratis composuit, quorum duo postremi isti sunt, quos habere cordi, & memoriæ, operæpretium esse hercle puto.

Hoc erat tibi argumentū semper in promptu sitū,
Neq̃d expectes amicos, qđ tu possis per te agere.

APOLOGI AESOPICI DE CASSITA FINIS.

ΟΜΗΡΟΥ ΒΑ
ΤΡΑΧΟΜΥΟ-
ΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος πρῶτον μουσῶν χορὸν ἐξ ἑλικῶνος
ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
δῆριν ἀπειρεσίην πολεμόκλονον ἔργον ἄρηος,
εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην. τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτὲ διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον
ὕδατι τερπόμενος μελιηδέϊ. τὸν δὲ κατεῖδε
λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον.
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω.
δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
καί με πατὴρ πηλεὺς ποτε γείνατο ὑδρομεδούσῃ
μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας ἠριδανοῖο.
καί σε δ' ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον ἔξοχον ἄλλων

σκηπτοῦχον

HOMERI RANARVM ET MVRIVM PVGNA.

INcipiẽs primum Muſarum cœtum ex
Helicone
Venire in meum cor ſupplico , gratia
cantus,
Quẽ nuper in libellis meis ſuper genua poſui,
Litem immenſam,tumultuoſum opus Martis,
Supplicãs hominibus in aures omnibus mittere,
Quomodo mures in ranas principantes iuerunt,
Terrigenum uirorum imitati opera gigantum.
Sic ſermo ĩter mortales erat,tale ãt habuit pricipiũ
Mus aliquando ſitibundus felis periculũ euitãs ,
Propinquũ in lacum teneram adpoſuit barbam,
Aqua delectatus dulci.hunc autem uidit
Limnocharis obſtrepera,uerbũ aũt loquuta ẽ tale .
O hoſpes ꝗs es? uñ uenisti ad litt⁹? ꝗs ãt ꝗ te ꝓdu
Oĩa aũt uere dic,ne mẽdacẽ te intellexero. (xit?
Si eñ te nouerim amicũ dignũ,ad domũ ducam .
Dona autẽ tibi dabo hoſpitalitia multa & bona.
Sum autẽ ego rex Phyſignathus,qui per lacum
Color ,ranarum dux dies omnes,
Et me pater Peleus olim genuit,Hydromeduſæ
Mixtus in amicitia apud ripam Eridani,
Et te qdẽ uideo pulchrũq; & fortẽ egregiũ aliorũ

σκηπτοῦχον βασιλῆα καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
ἔμμεναι. ἀλλ᾽ ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ᾽ αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο φώνησέν τε.
τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς φίλε δῆλον ἅπασιν,
ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι. εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
γείνατο δ᾽ ἐν καλύβῃ με καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
σύκοις, καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὅμοιον;
σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν. αὐτὰρ ἔμοιγε
ὅσσα παρ᾽ ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος. οὐδέ με λήθει
ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ᾽ εὐκύκλου κανέοιο,
οὐ δὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολλὴν σισαμίδα,
οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ᾽ ἥπατα λευκοχίτωνα,
οὐ δὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
οὐδ᾽ ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
οὐδέποτ᾽ ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτήν,
ἀλλ᾽ εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην.
οὐ δέδι᾽ ἄνθρωπον καί περ μέγα σῶμα φοροῦντα.
ἀλλ᾽ ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω,
καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα.
νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμεῖο.
ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ᾽ αἶαν,
κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν,
καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.

πλεῖστον

Sceptriferum regem,& in bellis pugnacem
Esse,sed age citius tuam generationē concionare.
Huic autem rursus Psicharpax,dixitq;.
Quid nā gen⁹ meū pq̄ris ò amice manifestū oīb⁹
Hominibusq; deisq; & cœlestibus uolatilibus?
Psicharpax quidē ego uocor. sum autem filius
Troxartæ patris magnanimi.at mater
Lichomyle filia Pternotroctæ regis.
Genuit autē in lignario me,& enutriuit cibarijs,
Ficubus & nucibus,& edulijs omnigenis.
Quō aūt amicū facies me in naturā nihil similē?
Tibi quidē enim uita est in aquis,sed mihi certe
Quæcūq; apud homies cōedere cōsuetudo, neq;
Panis ter pistus à bene rotunda cista, (me latet
Neq; placenta extensa habens multam sisamida,
Nō sectio ex perna,nō iecora albā uestē habētia,
Neq; caseus nuper pressus à suaui lacte,
Nō bonum dulceariū,quod & diui desyderant,
Neq; quæcunq; ad conuiuia hominū faciūt coci,
Ornantes ollas condimentis uarijs.
Nunquam ex bello malum effugi clamorem,
Sed statim ad pugnā iens ꝓpugnātibus mixt⁹ sū.
Non timui hominē,& q̄uis magnū corp⁹ ferentē.
Sed ad lectum iens,summum digitum mordeo,
Et à pede accepi,& non labor occupauit uirum,
Suauis non aufugit somnus,mordente me.
Sed duo ualde omnia timeo omnē per terram,
Accipitrē & felē,qui mihi magnū luctū adferunt,
Et decipulā gemituosam ,ubi dolosū existit fatū.

Plurimum

πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
ἣ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
πρὸς τάδε μειδήσας φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα.
  ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι. ἔστι καὶ ἡμῖν
πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ, θαύματ' ἰδέσθαι.
ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι κρονίων,
σκιρτῆσαι κατὰ γῆν καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστι.
αἴρω σ' ἐν νώτοισι. κράτει δέ με μή ποτ' ὄληαι,
ὅππως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
  Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου, ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα
χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος ἅλματι κούφῳ.
καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
νήξει τερπόμενος φυσιγνάθου. ἀλλ' ὅτε δή ῥα
κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων,
ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο. τίλλε δὲ χαίτας,
καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος. ἐν δέ οἱ ἦτορ
πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἱκέσθαι.
δεινὰ δ' ἐπιστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν ἠΰτε κώπην
σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο. πολλὰ δ' ἐβόα,
καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν.
  Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
ταῦρος, ὅτ' εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ κρήτην,
ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον

Plurimum iam felem supertimeo, qui optimus,
Qui & foramen ingredientē p foramen pquirit.
Nō comedo raphanos, nō caules, nō cucurbitas.
Non porris uiridibus pascor, neq; apijs.
Hæc enim uestra sunt edulia per lacum.
Ad hæc aūt subridēs Physignaht⁹ cōtra locutus ē.
O hospes ualde gloriaris ob uētrē, adsunt & nobis
Multa ualde in lacu & in terra mirabilia uisu,
Vtriuitā em̄ dedit pascuā ranis Saturnius Iupiter,
Exultare per terrā, & in aquis corpus cooperire.
Si autem uis & hæc scire, facile est
Portē te in humeris. tene aūt me, ne aliqn̄ pereas,
Sic gauisus in meam domum uenias.
Sic certe, iqt, & terga da. ille āt ascēdebat uelociter
Manus habens tenerum per collum, saltu facili.
Et ī ptimis qdē gaudebat, qn̄ ītuebat̄ uicinos por/
Natatiōe gaudēs Physignathi. sed qn̄ iā utiq; (t⁹
Vndis purpureis submergebat̄, mlt̄ū lacrymabat̄
Inutilē pœnitētiā accusabat. euellebat aūt comas,
Et pedes stringebat per uentrē. in illo autem cor
Concutiebat̄ insolētia, & in terrā uolebat uidere.
Vehemēter āt īgemiscebat tioris frigidi necessita/
Caudā qdē ī primis extēdit in aqs, tanq; remū (te.
Trahens, supplicansq; deis in terram uenire,
Aquis purpureis submergebat̄. mlt̄ū āt clamabat,
Et talē dixit sermonē, ab ore autē concionabatur.
Non sic humeris portauit onus amoris
Taurus, quādo Europā p undā duxit in Cretam,
Vt me nauigās superhumeralē duxit ad domum
Rana,

βάτραχος ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ,
ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο δεινὸν ὅραμα
ἀμφοτέροις. ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
τοῦτον ἰδὼν κατέδυ φυσίγναθος, οὔτι νοήσας
οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην.
δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ.
χεῖρας δ' ἔσφιγγεν καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
λακτίζων ἀνέδυνε. μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.
ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους.

Οὐ λήσεις γε θεοὺς φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας,
ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε,
παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον. ἀλλὰ πλανήσας
εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας. ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.

Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι, τόνδε κατεῖδε
λειχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν.
ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
κηρύσσειν ἀγορήν δ' ἐς δώματα τρωξάρταο
πατρὸς δυστήνου ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθας
ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτον ἀνέστη
τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον.

ὦ φίλοι

Rana, eleuans pallidum corpus aqua alba.
Hydr⁹ aũt ex ĩprouiſo apparebat, horrẽdũ ſpecta
Vtriſq;, erectum ſup aquã habebat collũ. (culum
Hũc uidẽs ĩgreſſ⁹ ẽ Phyſignath⁹, nõ qcq; ĩtelligẽs
Qualem ſocium futurus erat perdere per lacum.
Igreſſ⁹ ẽ ãt pfunditatẽ lacus, & euitauit pcã nigrã.
Ille aũt ut relictus eſt, cecidit ſupinus ſtati in aquã.
Manus autẽ ſtringebat, & moriens ſtridebat.
Sæpe quidẽ ingrediebat̃ in aquã, ſæpe aũt rurſus
Calcitrans egrediebat̃, mortẽ aũt nõ erat euitare.
Madẽtes aũt pili plurimũ põdus trahebãt in ipſo.
Aquis autẽ periens, tales loquutus eſt ſermones.
Nõ latebis utiq; deos Phyſignathe hæc faciẽs,
Naufragum iaciens à corpore ut à petra.
Non certe me per terram melior eras ò peſſime,
Pancratioq; luctáque, & ad curſum, ſed decipiens
In aquam me proiecisti, habet deus iuſtũ oculum.
Pœnam tu ſolues muriũ exercitui, neq; euitabis.
Hæc locutus, expirauit in aquis. hunc aũt uidit
Lichopinax, ripis inſidens mollibus. (ribus.
Vehemẽter aũt ullulauit, currẽs aũt ãnũciauit mu-
Vt ãt didicerũt mortẽ, ingreſſa ẽ ira pniciosa uniuer
Et tũc pconibus ſuis iuſſerũt, ſub diluculũ (ſos,
Proclamare ad concionẽ in domos Troxartæ
Patris infelicis Pſicharpagis, qui per lacum
Supin⁹ natabat, mortuũ corpus, neq; iuxta ripas
Erat iam miſer, medio autem natabat ponto.
Vt ãt uenerũt feſtinãtes cũ aurora, primũ ſurrexit
Troxartes ob filium iratus, dixitq; ſermonem.

ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
εἰμὶ δ᾽ ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα,
καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα
ἐχθίστη γαλέη τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
τὸν δ᾽ ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
καινοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
ἣν παγίδα καλέουσι μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
τοῦτον ἀπέπνιξεν φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽ ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ᾽ αὐτούς,
σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
ταῦτ᾽ εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
καὶ τοὺς μὲν ῥ᾽ ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
ῥήξαντες κυάμους χλωρούς, εὖ τ᾽ ἀσκήσαντες,
οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
θώρηκας δ᾽ εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
οὓς, γαλέην δείραντες, ἐπισταμένως ἐποίησαν.
ἀσπὶς δ᾽ ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον. ἡ δέ νυ λόγχη
εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος.
ἡ δὲ κόρυς, τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἔνοπλοι. ὡς δ᾽ ἐνόησαν
βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ᾽ ὕδατος, εἰς δ᾽ ἕνα χῶρον
ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
σκεπτομένων δ᾽ αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρύλλος,
κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσί,
τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος ἐμβασίχυτρος,
ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον.

O amici,tametsi solus ego mala multa passus
Ex ranis,sors mala omnibus facta est.
Sum autē ego infelix,postq; treis filios perdidi.
Et quidem primum utiq; occidit rapiens
Inimicissimus felis,foramen extra capiens.
Alium autē rursus uiri crudeles ad mortē duxerũt
Vanioribus artibus ligneũ dolum inuenientes,
Quã decipulã uocant,muriũ perditricē existētē.
Qui tertius erat dilectus mihi & matri inclytæ,
Hunc suffocauit Physignathus in ꝓfundũ ducēs.
Sed agedum armemur,& exeamus in ipsas,
Corpora ornantes in armis uarijs.
Hæc loquutus persuasit armari uniuersos:
Hos quidē utiq; armauit Mars belli curã habens.
Tibiaria arma quidē primũ circa tibias posuerũt,
Frangentes fabas uirides,beneq; aptantes,
Quas ipsi per noctem stantes comederunt.
Thoraces aũt habebãt calamis circũdatis à corijs,
Quos felem excoriantes scienter fecerunt.
Clypeus aũt erat lucernæ medi⁹ umbilicus.at certe
Lõgæ acus,omnino æreũ opus Martis. (lancea
At cassis testa in temporibus nucis.
Sic quidē mures erant armati.ut aũt intellexerunt
Ranæ,egressæ sunt ab aqua,in unum locum
Venientes,consilium congregauerunt belli mali.
Cõsyderãtib⁹ aũt ipsis uñ seditio,uel qs tumultus,
Præco propè uenit,ferens sceptrum in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi Embasichytros,
Nuncians belli malã famam,dixitq; sermonem.

τυϱογλ
φου ,h
est exc
uatoris
caseorũ
Εμβασί
χυτϱος
quod sc
leat in c
las irre
pere.

Ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
ὑμέτερος βασιλεὺς φυσίγναθος. ἀλλὰ μάχεσθε
οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.

Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε. λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
μεμφομένων δ' αὐτῶν φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς.

Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
ὀλλύμενον. πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος. οἱ δὲ κάκιστοι
νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
σώματα κοσμήσαντες, ἐνόπλοι στῶμεν ἅπαντες,
ἄκροις παρ' χείλεσιν ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος.
ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
δραξάμενοι κορύθων, ὅς τις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.

Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν.
θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων.
φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει.
καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κέρατ' ἀμφεκάλυπτον.
φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῆσι,
σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔμπλητο ἕκαστος.

O ranæ, mures uobis minitantes miserunt
Dicere armari ad bellumq; pugnamq;.
Viderunt em̄ per aquā Psicharpaga, quē occidit
Vester rex Physignathus. sed pugnate
Quæcunq; inter ranas egregiæ geniti estis.
Sic locutus disparuit. sermo aūt in aures muriū
Ingrediens, cōturbauit mentes ranarū superbarū.
Accusantibus aūt ipsis Physignathus dixit surgēs.
O amici, non occidi ego murem, neq; uidi
Pereuntē. omnino suffocatus est ludēs iuxta lacū,
Natatus ranarum imitatus. at pessimi
Nunc me accusant inculpabilē. sed age consilium
Inquiramus, ut dolosos mures deperdamus.
Etenim ego dico, ut mihi apparent esse optima,
Corpora ornantes armati stemus uniuersi
Summas iuxta ripas, ubi præceps locus.
Quando autē impetum faciētes in nos, uenerint
Accipiētes à galeis quicūq; ꝓpè obuius uenerit,
In lacum ipsos cum armis statim deijciamus.
Sic enim suffocantes in aquis experteis natandi,
Cōstituemus statim muriū occisorū hic trophæū.
Sic certe loquutus, armis induit uniuersos.
Folijs qdē maluarū tibias suas circūcooperierunt.
Thoraces autē habuerūt uiridibus latis à corijs.
Folia aūt caulium in clypeos bene aptauerunt.
Lācea āt acutus iūcus unicuiq; lōgus aptatus erat.
Et galeæ cochleis subtilib⁹ capita circūcoopiebāt.
Circūdantes autem steterunt in ripis altis
Cōquassantes lanceas. aīo aūt plen⁹ erat unusqq;.

Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
καὶ πολέμου πληθὼ δείξας κρατεροὺς τε μαχητὰς
πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων,
ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε. τίνες βατράχοισιν ἀρωγοὶ,
ἢ μυσὶν ἀθανάτων; καὶ ἀθηναίην προσέειπεν.
Ω θύγατερ, μυσὶν ἦρ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
καὶ γὰρ σοῦ κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
κνίσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ως ἄρ' ἔφη κρονίδης, τόνδε προσέειπεν ἀθήνη.
ὦ πάτερ, οὐκ ἄν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
ἐλθοίμην ἐπαρωγὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν.
πέπλον μου κατέτρωξαν ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα.
τρώγλας τ' ἐμποίησαν, ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,
καὶ πράσσει με τόκους, τούτου χάριν ἐξώργισμαι.
χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
ἀλλ' οὐδ' ὣς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι. ἀλλά με πρῴην
ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην
ὕπνου δευομένην οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες
οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι. ἐγὼ δ' ἄυπνος κατεκείμην
τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
μή κέ τις ὑμμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι.
εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι.
πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.

Ως

Iuppiter autem deos uocans in cœlũ astriferum,
Et belli multitudinẽ oñdẽs, potẽtésq; pugnatores
Multos & magnos,& lanceas longas ferentes,
Qualis Cẽtaurorũ exercitus procedit & Gigãtũ.
Suauiter ridens interrogabat,q ranis auxiliatores
Vel murib9,immortaliũ: & Palladẽ allocutus est.
O filia,muribus nunquid auxiliatura ibis:
Etem̃ tuũ p templũ semp exultãt uniuersi mures,
Odore delectati & cibarijs ex sacrificijs.
Sic certe dixit Saturni9.hũc aũt allocuta ẽ Pallas.
O pater,nõ certe unq; ego muribus cõsumptis
Venirẽ auxiliatrix,qm̃ mala multa mihi fecerunt,
Coronas destruentes,& lucernas causa olei.
Hoc aũt meas ualde momordit mẽtes q̃le fecerũt.
Peplum meũ corroserunt,quod texui laborans
Ex trama subtili,& stamen subtile neui,
Foraminaq; fecerunt.at sutor mihi institit,
Exigit à me usuras.huius gratia irata sum.
Mutuata em̃ subtextũ,& non habeo restituere.
Sed neq; sic ranis auxiliari non uelim,
Sunt em̃ neq; ipsæ mentibus firmæ. sed me primũ
Ex bello redeuntẽ,postq; ualde defatigata fui,
Somno indigentẽ non permiserũt tumultuantes
Neq; parũ oculos deflectere. ego ãt isõnis iacebã
Caput dolens,donec clamauit gallus gallinaceus.
Sed age cessemus dei ijs auxiliari,
Ne utiq; aliquis uestrum uulneretur telo acuto.
Sũt ei cominus pugnãtes,etiã si de9 cõtra ueniret.
Omnes autẽ de cœlo delectemur litem uidentes.

Exẽpla[r] antiqui[um] πρώην habet, nõ πρό[τερον], id est, pa[u]lò ante.

Ὣς ἄρ᾽ ἔφη. τῇ δ᾽ αὐτῇ πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
πάντες. ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
κὰδ δ᾽ ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον. οὐρανόθεν δὲ
ζεὺς κρονίδης βρόντησε τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ᾽ ὑψιβόας λειχήνορα οὔτασε δουρὶ
ἑσταότ᾽ ἐν προμάχοις κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ,
κὰδ δ᾽ ἔπεσεν πρηνὴς, ἁπαλὰς δ᾽ ἐκόνισεν ἐθείρας.
τρωγλοδύτης δὲ μετ᾽ αὐτὸν ἀκόντισε πηλείωνα,
πῆξεν δ᾽ ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ, τὸν δὲ πεσόντα
εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ᾽ ἐκ σώματος ἔπτη.
σευτλαῖος δ᾽ ἄρ᾽ ἔπεφνε βαλὼν κέαρ ἐμβασίχυτρον.
ἀρτοφάγος δὲ πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν,
ἤριπε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
λιμνόχαρις δ᾽ ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον πολύφωνον,
τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδεῖ τρῶσεν ἐπιφθὰς,
αὐχένα πὰρ μέσον. τὸν δὲ σκότος ὄσσ᾽ ἐκάλυψεν.
λειχήνωρ δ᾽ αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν, οὐδ᾽ ἀφάμαρτε καθ᾽ ἧπαρ. ὡς δ᾽ ἐνόησε
κραμβοφάγος ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων.
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὡς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ᾽ αὐτὸν,
κάππεσε δ᾽ οὐκ ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ᾽ αἵματι λίμνη
πορφυρέῳ. αὐτὸς δὲ παρ᾽ ἠϊόν᾽ ἐξετανύσθη.
χορδῇσι λιπαρῇσί τ᾽ ἐπορνύμενος λαγόνεσσιν.
λιμνήσιος δ᾽ ὄχθαισι τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
πτερνόγλυφον δὲ ἰδὼν καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν
ἥλατο δ᾽ ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
ὑδρόχαρις δ᾽ ἔπεφνε πτερνοφάγον βασιλῆα,

χερμαδίῳ

Vt certe dixit, huic autem post paruerunt dei alij.
Omnes simul autē collecti uenerunt in unū locū.
At uenerūt præcones duo, signū belli ferentes.
Et tunc culices magnas tubas habentes,
Vehemēter tuba clāgebāt belli strepitū. cœlit⁹ aūt
Iuppiter Saturnius intonuit signum belli mali.
Primus aūt alte clamās Lichenorē uulnerauit lācea
Stātē inter ꝓpugnatores ꝑ uentrē in mediū epar.
Cōcidit aūt pron⁹. teneras āt puluerulētas ferit co/
Troglodytes āt post ipm iaculatus ē Peliona (mas
Infixit aūt in pectore solidā lāceā. hūc aūt cadentē
Cepit nigra mors. aīa aūt ex corpore euolauit.
Seutlæ⁹ āt utiq; occidit ꝑcutiēs cor Embasichytrū
Artophagus autē Polyphonū ꝑ uentrē percussit.
Cecidit aūt supinus, anima aūt mēbris euolauit.
Lymnocharis aūt ut uidit pereuntē Polyphonū,
Troglodyten petra molari uulnerauit anticipans
Collū iuxta mediū. huic āt caligo oc'los cooperuit.
Lichenor autē ipsius concutiebatur lancea lucida.
Et ꝑcussit, neq; aberrauit, ꝑ epar. ut autē intellexit
Crambophagus, ripis profundis incidit fugiens.
Sed neq; sic cessauit in aquis, impulit autē ipsum.
Cōcidit aūt nō respirauit. tingebat̄ āt sanguie lacus
Purpureo, ipse autem iuxta littus extensus est,
Venis pinguibus incitatus intestinis.
Limnesius autē in ripis Tyroglyphum spoliauit.
Pternoglyphū āt uidēs Calaminthi⁹ in timorē ue (nit.
Saltauit aūt in lacū fugiens, clypeū iaciens.
Hydrocharis autē occidit Pternophagū regem,

Λιχήνως à lamb da cau da.
Τρωγλο δύτης, q ingred atur ri mas & forami
Σευτλα ος, à be ta uel porró.
Αρτοφά γος, àu rãdo pane.
πολύφω νομ, qu si tu di cas m tiuocã
Κραμβ φάγος à uora dis cau libus.

χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος. ἐγκέφαλος δὲ
ἐκ ῥινῶν ἔσταζε. παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα βορβοροκοίτην
ἔγχει ἐπαΐξας. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε κνισσοδιώκτην
ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περὶ τεθνειώτων,
καὶ βάλε πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
πίπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' ἄϊδός δε βεβήκει.
πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν,
καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
τῷ βάλε πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα. πᾶσα δ' ἐκλάσθη
κνήμη δεξιτερή. πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτόν,
τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα. πᾶς δέ οἱ εἴσω
ὀξύσχοινος δῦνε. χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα
ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο
σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο. τείρετο δ' αἰνῶς.
ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
τρωξάρτης δ' ἔβαλεν φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
καί οἱ ἐπέδραμεν αὖθις ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ,
οὐδ' ἔρρηξε σάκος. σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.

Saxo percutiens per guttur. cerebrum autem
Ex naribus stillabat, polluebat͂ aūt sanguine terra.
Lichopinax āt occidit irrephēsibilē Borborocœtē
Lācea ipetū faciēs. obscuritas aūt oclos cooperuit.
Prassiphagus aūt uidēs pede traxit Cnissodioctē
In lacu autem suffocauit tenens manu neruum.
Psicharpax autem ultus est socijs mortuis,
Et percussit Pelusiū per uentrē in medium epar.
Cecidit autem illi ante. anima aūt ad infernū iuit.
Pelobates aūt uidēs, luti manipulū iecit in ipsum.
Et frontem inunxit, & excæcabatur propemodū.
Iratus est aūt certe ille capiens utiq; manu forti
Iacentem in cāpo lapidē pōderosum pōdus terræ
Hoc pcussit Pelobatē sub genua. tota āt fracta est
Tibia dextra. cecidit autē supinus in pulueribus.
Craugasides aūt ultus est, & rursus ibat in ipsum.
Percussit mediū aūt ipm per uētrē, tot⁹ aūt ei ītro
Acut⁹ iunc⁹ ingrediebat͂. humi aūt effundebāt͂ uni
Intestina, extracta à lancea manu graui. (uersa
Sitophagus autem ut uidit in ripis fluminis,
Claudicās ex bello recedebat. cōsūebat͂ aūt ualde
Saltauit aūt in fossam, ut aufugeret dirā perniciē.
Troxartes āt pcussit Physignathū ī pedis sūmita-
Celeriter aūt cōsumpt⁹ in lacū saltauit fugiēs, (tē.
Toxartes āt ut uidit adhuc sēiuiuū, q an͂ ceciderat
Et illi incurrit rursus occidere desyderans.
Prassæ⁹ āt ut uidit adhuc semiuiuū, q an͂ ceciderat
Venit p ppugnatores, et iaculatus est acuto iūcco,
Neq; fregit scutū, tenebat͂ aūt ipsius lanceæ acies.

Βορβορο-κοίτην, quod in cœno iaceat.

Πρασσο-φάγος, à comedendo porro.

Κνισσοδιώκτην, quod nidorē insequat͂.

Πηλοβάτης, φ lutū incedat.

Κραυγασίδης, φ caulium speciē referat, nē pe colore.

Σιτοφάγος, φ cibos absumat.

ἦν δέ τις ἐν μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
ἀγχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος ἀρτεπιβούλου
ὄρχαμος αὐτὸν ἄρη φαίνων κρατερὸς μεριδάρπαξ,
ὃς μόνος ἐν μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἷος ἀπ' ἄλλων,
σεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
καὶ νύκεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε κρονίων.
κινήσας δὲ κάρη, τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
οὐ μικρόν μ' ἔπληξε μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην
ἐναίρειν βατράχους βλεμεαίνων. ἀλλὰ τάχιστα
παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον ἠδὲ καὶ ἄρην,
οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη κρονίδης. ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ.
οὔτ' ἄρ' ἀθηναίης κρονίδη σθένος, οὔτε ἄρηος
ἰσχῦσαι βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
κινείσθω μέγα τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν,
ᾧ τιτᾶνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφη. κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν,
πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν ὄλυμπον.
αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον διὸς ὅπλον
ἧκ' ἐπιδινήσας. ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος,
πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων,

Erat ãt qdã int̃ mures iuuenis fili⁹ egregi⁹ int̃ alios
Comin⁹ pugnãs, char⁹ fili⁹ irrep̃hẽsibil' Artepibuli
Priceps ip̃m Martẽ oñdẽs robustus Meridarpax
Qui solus inter mures dominabatur pugnando,
Stetit autẽ iuxta lacum elatus solus ab alijs.
Iactabat ãt depopulatũ ire ranarũ gen⁹ iaculatricũ
Et certe perfecisset, qm̃ magnũ ipsi robur erat,
Nisi statim intellexisset pater hominũq; deorũq;,
Et tũc pereũtes ranas miseratus fuisset Saturnius.
Mouens aũt caput, talem locutus est uocem,
O dij, certe magnum opus in oculis uideo.
Non parum me stupefecit Meridarpax p̃ lacum,
Trucidare ranas desyderans. sed celerrime
Palladẽ mittamus tumultuosam etiã & Martem,
Qui ip̃m arcebũt à pugna robustũ q̃uis existẽtẽ.
Sic certe locut⁹ Iupiter. Mars ãt r̃ndebat sermõe.
Neq; certe Palladis ò Iupiter potẽtia, neq; Martis
Poterit ranis auxiliari diram perniciem.
Sed age omnes eamus auxiliatores, uel tuũ iaculũ
Moueat̃ magnũ, qđ titanas sustulit, potẽs opus,
Quo Titanas occidisti egregios ultra oẽs, (gãtũ.
Enceladũq; tuml'tuoseq; ligasti, & agrestia gñа gi-
Sic certe dixit. Saturnius ãt iaculat⁹ ẽ ardẽs fulmẽ.
Primũ quidẽ intonuit, magnũ aũt cõmouit cœlũ,
Sed postea fulmen terribile, Iouis telum,
Misit ĩuoluẽs. illud aũt certe euolauit à manu reg;
Oẽs qdẽ utiq; terruit iaculat⁹, ranasq; muresq; (pli⁹
Sed neq; sic cessauit muriũ exercit⁹, sed adhuc am
Cupiebat depopulatũ ire ranarũ gen⁹ iaculatricũ,

Nisi

πρασσαῖ-ος, quod huius caulis colorẽ imitet̃. Αρτεπι-βούλου, muris cogno-men, qđ pani in-sidiet̃. Μεριδάρ-παξ à ra piendis particu-lis.

εἰ μὴ ἀπ' οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε κρονίων,
ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
λοξοβάται, στρεβλοί, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
ὀστοφυεῖς, πλατώωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
βλαισοί, χειροτένοντες, ἀπ' στέρνων ἐσορῶντες,
ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες, οἳ δὲ καλεῦνται
καρκίνοι. οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας. ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι.
οὓς καὶ ὑπέδεισαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ὑπέμειναν.
ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο. ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη.
καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ ΒΑ-

ΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΆΣ.

Nisi ab olympo ranas miseratus fuisset Saturnius,
Qui utiq; tūc ranis auxiliatores ilico misit. (curuis
Venerūt āt ex īprouiso hn̄tes īcudes ī tergo, ungulis
Obliq̄ ingrediētes, tortuosi, hn̄tes cortices ī ore, o=
Ossei natura, lati hūeros, rutilātes ī hūerꝫ (stripelles
Blæsi, neruosis manibus, à pectoribus intuenteis,
Octopedes, bicipites, māib⁹ incapabiles. illi āt uo/
Cācri, q utiq; muriū caudas oribus incidebāt (cant
Etiā pedes & manus. flectebantur aūt lanceæ.
Quos & timuerūt miseri mures, neq; sustinuerūt,
In fugā aūt uertebantur. occidebat autem sol iam,
Et belli finis unius diei perfectus est.

FINIS HOMERI

BATRACHOMYO/
MACHIAE.

Ἐπιτάφιον εἰς ὅμηρον Ἀντι-πάτρου σιδωνίου.

Τὰν μερόπων πειθὼ, τὸ μέγα στόμα, τὰν ἴσα μούσαις
 φθεγξαμέναν κεφαλὰν ὦ ξένε μαιονίδεω,
ἅδ᾽ ἔλαχον νασῖτις ἴου σπιλάς. οὐ γὰρ ἐν ἄλλᾳ
 ἱερὸν, ἀλλ᾽ ἐν ἐμοὶ πνεῦμα θανὼν ἔλιπεν.
ᾧ νεῦμα κρονίδαο τὸ παγκρατὲς, ᾧ καὶ ὄλυμπον,
 καὶ τὰν αἴαντος ναύμαχον εἶπε βίαν,
καὶ τὸν ἀχιλλείοις φαρσαλίσιν ἕκτορα πώλοις
 ὀστέα δαρδανικῷ δρυπτόμενον πεδίῳ.
εἰ δ᾽ ὀλίγα κρύπτω τὸν ταλίκον, ἴσθ᾽ ὅτι κεύθει
 καὶ θέτιδος γαμέταν ἁ βραχύβωλος ἴκος.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει
ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον ὅμηρον.

ΜΑΡΚΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ.

Νηὸς ἔσω ἀνὰ σηκὸν ἀγίνεον ἦχι θύηλας,
κυπρογενεῖ, σπένδοντες ἐτήσιον. αὐτὰρ ὁ τόξον,
οὖλος ἔρως βάσαζε, διοϊστεῦσαι δὲ μεμαώς,
ὀξέα δενδίλλεσκε. πικρὸν δ' ἴθυνεν ὀϊστόν.
μητρὸς ἐπ' ἀρήτειραν ἐπισπέρχων δ' ἐπελάσθη,
ἥπατι Λειάνδροιο κόρης φρένα αἶψα πορήσας.
ἀμφότεροι δὲ πόθου, αὐτῷ πεφορημένοι οἴστρῳ,
ἀλλήλων ἀπόναντο. γάμων δὲ συνίστορα λύχνον
λαθριδίων θήκαντο. σιδήρειον δὲ λελογχώς,
αἷμα, πολυπλάγκτης προὔδωκε ποθεῦντας ἀέλλαις.
καί σφε φάους μὲν ἄμερσεν, ἄμερσε δὲ καὶ φιλοτήτων.

Τοῦ αὐτοῦ, εἰς Μουσαῖον.

Καὶ φρένας ἀδρήστεια θεῶν ἕλε, δὴ γὰρ ἀοιδαῖς,
στεῦτο λαχεῖν ἄρης, μοῦνος ἄποινα πόνων.
Τοῦτο κλύων νεμέσησ'. ὅ τ' ἑοῖς ἐπενήνοθεν ἔργοις
ἀχλὺς ἄδην. ἄρξας τ' οὐχ ἅδεν ὕβριν ἔρως
Μουσαίῳ δ' ἐπέτελλεν. ὁ δ' ἐκλήιζε ποθεύντων
οἶστρον, ἀποδρέψαι παρθενίης κάλυκας.
αἰνείσθω δὲ μικρῇσιν ἐπισίξας σελίδεσσιν,
ὅσσ' ὀλίγαις παίζων χερσὶν ἔοργεν ἔρως.

Μουσαίῳ

ΜΟΥΣΑΙΟΥ ΤΑ ΚΑΤ' ΗΡΩ ΚΑΙ ΛΕΑΝΔΡΟΝ.

Εἰπὲ θεὰ κρυφίων ἐπιμάρτυρα λύχνον ἐρώτων,
καὶ νύχιον πλωτῆρα θαλασσοπόρων ὑμεναίων,
καὶ γάμον ἀχλυόεντα, τὸν οὐκ ἴδεν ἄφθιτος ἠώς.
καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον, ὅπη γάμος ἔννυχος Ἡροῦς.
νηχόμενόν τε Λέανδρον ὁμοῦ, καὶ λύχνον ἀκούω,
λύχνον ἀπαγγέλλοντα διάκτορον ἀφροδίτης,
Ἡροῦς νυκτιγάμοιο γαμοστόλον ἀγγελιώτην,
λύχνον ἔρωτος ἄγαλμα, τὸν ὤφελεν αἰθέριος Ζεὺς,
ἐννύχιον μετ' ἄεθλον ἄγειν ἐς ὁμήγυριν ἄστρων,
καί μιν ἐπικλῆσαι νυμφοστόλον ἄστρον ἐρώτων.
ὅττι πέλεν συνέριθος ἐρωμανέων ὀδυνάων.
ἀγγελίην δ' ἐφύλαξεν ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
πρὶν χαλεπὴν πνοιῇσιν ἀήμεναι ἐχθρὸν ἀήτην.
ἀλλ' ἄγε μοι μέλποντι μίαν ξυνάειδε τελευτὴν
λύχνου σβεννυμένοιο καὶ ὀλλυμένοιο Λεάνδρου.
Σηστὸς ἔην καὶ Ἄβυδος ἐναντίον ἐγγύθι πόντου,
γείτονές εἰσι πόληες. ἔρως δ' ἀνὰ τόξα τιταίνων,
ἀμφοτέρης πτολίεσσιν ἕνα ξυνέηκεν ὀϊστὸν,
ἠΐθεον φλέξας καὶ παρθένον. οὔνομα δ' αὐτῶν
ἱμερόεις τε Λέανδρος ἔην καὶ παρθένος Ἡρώ,
ἡ μὲν Σηστὸν ἔναιεν, ὁ δὲ πτολίεθρον Ἀβύδου,
ἀμφοτέρων πτολίων περικαλλέες ἀστέρες ἄμφω
ἴκελοι ἀλλήλοισι. σὺ δ' εἴποτε κεῖθι περήσεις,
δίζεό μοι τινὰ πύργον, ὅπη ποτὲ Σηστιὰς Ἡρὼ
ἵστατο λύχνον ἔχουσα, καὶ ἡγεμόνευε Λεάνδρῳ.
δίζεο δ' ἀρχαίης ἁλιηχέα πορθμὸν Ἀβύδου,

εἰσέτι

MVSAEI DE ERO ET LEANDRO.

Dic Dea occl'torũ testẽ lucernã amorũ, (ptiarũ
Et nocturnũ natatorẽ p mare trãseuntiũ nu/
Et coitũ tẽebrosũ, quẽ ñ uidit ĩcorruptibil'aurora,
Et Sestum & Abybũ, ubi nuptiæ nocturnæ Erûs
Natantẽq; Leandrum simul & lucernam audio,
Lucernam annunciantem nuncium Veneris,
Erûs nocte nubẽtis nuptias ornantẽ nunciũ, (piẽ
Lucernã amoris simulacrũ, quã debuit æthereus Iu
Nocturnũ post officiũ ducere ad cõsortiũ astrorũ
Ac ipsam appellasse sponsas ornantẽ stellã amorũ
Quoniã fuit ministra amatoriarum curarum,
Nunciumq; seruauit insomnium nuptiarum,
Anteq; molestũ flatibus flaret inimicus uentus.
Sed eia mihi canenti unum concine finem
Lucernæ extinctæ, & pereuntis Leandri.
Sestus erat & Abydus è regione, prope mare
Vicinæ sunt urbes. Cupido aũt arcum tendens,
Ambabus urbibus unam commisit sagittam,
Iuuenem urens & uirginẽ, nomen uero eorum
Suauisq; Leander erat, & uirgo Erò.
Hæc qdẽ Sestũ habitabat, ille uero oppidũ Aby/
Ambarũ urbiũ perpulchræ stellæ ambo, (di,
Similes inter se. tu uero si quando illac transibis,
Quære mihi q̃ndã turrim, ubi quõdã Sestias Eró
Stabat, lucernam habens, & dux erat Leandro.
Quære & antiquæ marisonum fretum Abydi,

εἰσέτι που κλαίοντα μόρον καὶ ἔρωτα Λεάνδρου.
ἀλλὰ πόθεν Λείανδρος ἀβυδόθι δώματα ναίων
ἡροῦς ἐς πόθον ἦλθε, πόθῳ δ᾽ ἐνέδησε καὶ αὐτήν;
ἡρὼ μὲν χαρίεσσα διοτρεφὲς αἷμα λαχοῦσα
κύπριδος ἦν ἱέρεια, γάμων δ᾽ ἀδίδακτος ἐοῦσα,
πύργον ἀπὸ προγόνων παρὰ γείτονι ναῖε θαλάσσῃ,
ἄλλη κύπρις ἄνασσα, σαοφροσύνῃ δὲ καὶ αἰδοῖ
οὐδέ ποτ᾽ ἀγρομένῃσιν ἐνωμίλησε γυναιξίν.
οὐδὲ χορὸν χαρίεντα μετήλυθεν ἥλικος ἥβης
μῶμον ἀλευομένη ζηλήμονα θηλυτεράων.
καὶ γὰρ ἐπ᾽ ἀγλαΐῃ ζηλήμονες εἰσὶ γυναῖκες.
ἀλλ᾽ αἰεὶ κυθέρειαν ἱλασκομένη ἀφροδίτην,
πολλάκι καὶ τὸν ἔρωτα παρηγορέεσκε θυηλαῖς,
μητρὶ σὺν οὐρανίῃ φλογερὴν τρομέουσα φαρέτρην.
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς ἀλέεινε πυριπνείοντας ὀϊστούς,
δὴ γὰρ κυπριδίη πανδήμιος ἦλθεν ἑορτή,
τὴν, ἀνὰ σηστὸν ἄγουσιν ἀδώνιδι καὶ κυθερείῃ
πασυδίῃ δ᾽ ἔσπευδον ἐς ἱερὸν ἦμαρ ἱκέσθαι
ὅσσοι ναιετάεσκον ἁλιστεφέων σφυρὰ νήσων,
οἱ μὲν ἀφ᾽ αἱμονίης, οἱ δ᾽ εἰναλίης ἀπὸ κύπρου.
οὐδὲ γυνή τις ἔμιμνεν ἐνὶ πτολίεσσι κυθήρων,
οὐ λιβάνου θυόεντος ἐνὶ πτερύγεσσι χορεύων,
οὐ φρυγίης ναέτης, οὐ γείτονος ἀστὸς ἀβύδου,
οὐδέ τις ἠιθέων φιλοπάρθενος. ἦ γὰρ ἐκεῖνοι
αἰὲν ὁμαρτήσαντες ὅπῃ φάτις ἐστὶν ἑορτῆς,
οὐ τόσον ἀθανάτων ἀγέμεν σπεύδουσι θυηλάς,
ὅσσον ἀγειρομένων διὰ κάλλεα παρθενικάων.
ἡ δὲ θεῆς ἀνὰ νηὸν ἐπῴχετο παρθένος ἡρώ,

μαρμαρυγὴν

Adhuc deflens mortem & amorem Leandri.
Verũ unde Leander in Abydo domos habitans
Et⁹ ad amorē uenit, amore uero deuixit & ipam :
Erò elegans generosum sanguinem sortita,
Veneris erat sacerdos. nuptiarũ uero ĩperita cũ eēt
Turrim à parētibus apud uicinũ habitabat mare
Altera Venus regina. castitate uero & pudore
Nunq̃ collectarum cõmercio usa est mulierum.
Neq; tripudium elegans adiuit iuuenilis ætatis,
Liuorem euitans inuidum mulierum.
Nam ob pulchritudinem inuidæ sunt fœminæ.
Sed semper Cithercam placans Venerem,
Sæpe & Cupidinem conciliabat libamentis,
Matre cum cœlesti flammeam tremēs pharetrã.
Sed neq; sic euitauit ignitas sagittas.
Iamq; Venereum populare uenit festum,
Quod Sesti celebrant Adonidi & Veneri.
Cateruatimq; festinabant ad sacrum diem ire
Quotq̃t habitabãt mari circũdatarũ extrēa ĩsularũ
Aliq q̃dē ab Hæmonia, aliq uero maritia à Cypro
Neq; mulier ulla remansit in oppidis Cytherorũ,
Non Libani odoriferi in summitatibus saltans,
Non Phrygiæ incola, non uicinæ ciuis Abydi,
Neq; ullus iuuenis amator uirginum. certe eñ illi
Semper secuti, ubi fama est festi,
Non tantũ ĩmortaliũ afferre festinant sacrificia,
Quantũ aggregatarũ ob pulchritudines uirginũ.
Verum deæ per ædem incessit uirgo Erò,

μαρμαρυγὴν χαρίεσσαν ἀπαστράπτουσα προσώπου
οἷά τε λευκοπάρηος ἐπαντέλλουσα σελήνη.
ἄκρα δὲ χιονέων φοινίσσετο κύκλα παρειῶν
ὡς ῥόδον ἐκ καλύκων διδυμόχροον. ἦ τάχα φαίης
ἥρους ἐν μελέεσσι ῥόδων λειμῶνα φανῆναι,
χροιὴ γὰρ μελέων ἐρυθαίνετο. νισσομένης δὲ
καὶ ῥόδα λευκοχίτωνος ὑπὸ σφυρὰ λάμπετο κούρης,
πολλαὶ δ᾽ ἐκ μελέων χάριτες ῥέον. οἱ δὲ παλαιοὶ
τρεῖς χάριτας ψεύσαντο πεφυκέναι, εἷς δέ τις ἥρους
ὀφθαλμὸς γελόων ἑκατὸν χαρίτεσσι τεθήλει.
ἀτρεκέως ἱέρειαν ἐπάξιον εὗρε κύπρις.
ὣς ἡ μὲν περὶ πολλὸν ἀριστεύσασα γυναικῶν,
κύπριδος ἀρήτειρα νέη διεφαίνετο κύπρις.
δύσατο δ᾽ ἠϊθέων ἁπαλὰς φρένας, οὐδέ τις ἀνδρῶν
ἦεν ὃς οὐ μενέαινεν ἔχειν ὁμοδέμνιον ἡρώ.
ἡ δ᾽ ἄρα καλλιθέμεθλον ὅπῃ κατὰ νηὸν ἀλᾶτο,
ἑσπόμενον νόον εἶχε καὶ ὄμματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
καί τις ἐν ἠϊθέοισιν ἐθαύμασε, καὶ φάτο μῦθον.
καὶ σπάρτης ἐπέβην, λακεδαίμονος ἔδρακον ἄστυ,
ἧχι μόθον καὶ ἄεθλον ἀκούομεν ἀγλαϊάων.
τοίην δ᾽ οὔπω ὄπωπα νέην κεδνήν θ᾽ ἁπαλήν τε.
καὶ τάχα κύπρις ἔχει χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων.
παπταίνων ἐμόγησα, κόρον δ᾽ οὐχ εὗρον ὀπωπῆς.
αὐτίκα τεθναίην λεχέων ἐπιβήμενος ἥρους.
οὐκ ἂν ἐγὼ κατ᾽ ὄλυμπον ἐφιμείρω θεὸς εἶναι,
ἡμετέρην παράκοιτιν ἔχων ἐνὶ δώμασιν ἡρώ.
εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέοικε τεὴν ἱέρειαν ἀφάσσειν,
τοίην μοι κυθέρεια νέην παράκοιτιν ὀπάσσαις.
τοῖα μὲν ἠϊθέων τις ἐφώνεεν, ἄλλοθεν ἄλλος

ἕλκος

Splendorem gratum emittens facie,
Qualis alba genas oriens luna.
Summi uero niuearũ rubebant circuli genarum,
Vt rosa ex thecis bicolor, certe diceres
Erûs in membris rosarũ pratum apparere.
Colore eñ membrorũ rubebat. euntis uero Erûs
Etiã rosæ cãdidã indutæ tunicã sub talis splẽdeant
Mltæ uero ex mẽbris grãe fluebãt. sed ãtiq (puellæ
Treis Gratias mẽtiti sunt esse. alteruter uero Erûs
Oculus ridens centum gratijs pullulabat.
Profecto sacerdotem dignam nacta est Venus.
Sic ea quidem plurimum antecellens fœminas
Veneris sacerdos noua apparebat Venus.
Subijt aũt iuuenũ teneras mentes, neq; ullus uir
Erat, qui non affectaret habere coniugem Eró.
Illa aũt benefundatã quacũq; per ædem uagabat,
Seqntẽ mẽtẽ habebat & oculos & pcordia uirorũ
Atq; aliqs inter iuuenes admiratus ẽ, & dixit uerbũ.
Et Sparten peragraui, Lacedæmonis uidi urbẽ
Vbi laborem & certamẽ audimus puchritudinũ,
Talẽ autẽ nondũ uidi puellã, prudentẽq; tenerãq;
Et forte Venus habet gratiarũ unam iuuenum.
Intuens defessus sũ, satietatẽ aũt nõ iueni aspectus.
Statim moriar cubilia ubi conscenderim Erûs.
Non ego in cœlo cuperem deus esse,
Nostram uxorem habens domi Eró.
Si autem mihi non licet tuã sacerdotem tractare,
Talem mihi Cytherea puellam uxorem præbeas.
Talia iuuenum quisq; locutus est, undiq; alius

ἕλκος ὑποκλέπτων ἐπεμήνατο κάλλεϊ κούρης.
Αἰνοπαθὲς λείανδρε, σὺ δ' ὡς ἴδες εὐκλέα κούρην
οὐκ ἔθελες κρυφίοισι κατατρύχειν φρένα κέντροις
ἀλλὰ πυριπνεύστοισι δαμεὶς ἀδόκητον ὀϊστοῖς
οὐκ ἔθελες ζώειν περικαλλέος ἄμμορος ἠροῦς.
σὺν βλεφάρων δ' ἀκτῖσιν ἀέξετο πυρσὸς ἐρώτων
καὶ κραδίη πάφλαζεν ἀνικήτου πυρὸς ὁρμῇ.
κάλλος γὰρ περίπυστον ἀμωμήτοιο γυναικὸς
ὀξύτερον μερόπεσσι πέλει πτερόεντος ὀϊστοῦ.
ὀφθαλμὸς δ' ὁδός ἐστιν. ἀπ' ὀφθαλμοῖο βολάων
ἕλκος ὀλισθαίνει καὶ ἐπὶ φρένας ἀνδρὸς ὁδεύει.
εἷλε δέ μιν τότε θάμβος, ἀναιδείη, τρόμος, αἰδώς.
ἔτρεμε μὲν κραδίη. αἰδὼς δέ μιν εἶχεν ἁλῶναι.
θάμβεε δ' εἶδος ἄριστον, ἔρως δ' ἀπενόσφισεν αἰδῶ,
θαρσαλέως δ' ὑπ' ἔρωτος ἀναιδείην ἀγαπάζων,
ἠρέμα ποσσὶν ἔβαινε, καὶ ἀντίον ἵστατο κούρης.
λοξὰ δ' ὀπιπεύων δολερὰς ἐλέλιζεν ὀπωπὰς,
νεύμασιν ἀφθόγγοισι παραπλάζων φρένα κούρης.
αὐτὴ δ' ὡς ξυνέηκε πόθον δολόεντα λεάνδρου
χαῖρεν ἐπ' ἀγλαΐῃσιν, ἐν ἡσυχίῃ δὲ καὶ αὐτὴ
πολλάκις ἱμερόεσσαν ἑὴν ἀπέκρυψεν ὀπωπὴν,
νεύμασι λαθριδίοισιν ὑπαγγελέουσα λεάνδρῳ.
καὶ πάλιν ἀντέκλινεν. ὁ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἰάνθη,
ὅττι πόθον ξυνέηκε καὶ οὐκ ἀπεσείσατο κούρη.
ὄφρα μὲν οὖν λείανδρος ἐδίζετο λάθριον ὥρην,
φέγγος ἀναστείλασα κατήιεν ἐς δύσιν ἠώς,
ἐκ περάτης δ' ἀνέφαινε βαθύσκιος ἕσπερος ἀστήρ,
αὐτὰρ ὁ θαρσαλέως μετεκίαθεν ἐγγύθι κούρης
ὡς ἴδε κυανόπεπλον ἐπιθρώσκουσαν ὀμίχλην,

ἠρέμα

Vulnus cælans insaniuit pulchritudiue puellæ.
Grauiapasse Leãder,tu ãt ut uidisti ĩclytã puellã
Nolebas occultis consumere mentem stimulis,
Sed ardentibus domitus inopinato sagittis,
Nolebas uiuere perpulchræ expers Erûs.
Simul in oculorum radijs crescebat fax amorum,
Et cor feruebat inuicti ignis impetu.
Pulchritudo enim celebris immaculatæ fœminæ,
Acutior hominibus est ueloce sagitta.
Oculus uero uia est.ab oculi ictibus
Vulnus delabitur,& in præcordia uiri uiat.
Cepit ãt ipm tũc stupor,ĩpudẽtia,tremor,pudor.
Tremuit qdẽ corde,pudor nõ ipm tenebat captũ
Obstupuit uero pulchritudinẽ optimã.amor uero
Audacter ãt ob amorẽ ĩpudẽtiã affectãs(adẽit pu
Tacite pedib⁹ ĩcedebat,et cõtra stetit puellã(dorẽ.
Oblique uero intuẽs dolosos torquebat oculos,
Nutibus mutis deuians mentem puellæ.
Ipsa uero ut sensit amorem dolosum Leandri,
Gauisa est ob gratias suas.tacite uero & ipsa
Sæpe gratam suam deiecit faciem,
Nutibus occultis innuens Leandro,
Et rursus extulit.ille uero intus animo gaudebat,
Quod amorem sensit,& non renuit puella.
Dum igitur Leander quærebat occultã horam,
Lucem cõtrahens descendit ad occasum aurora.
E regione autẽ apparuit umbrosa uesperæ stella.
Sed ipse audacter adibat propè puellam,
Vt uidit atratas insurgere tenebras,

ἠρέμα μὲν θλίβων ῥοδοειδέα δάκτυλα κούρης.
βυσσόθεν ἐστονάχιζεν ἀθέσφατον. ἡ δὲ σιωπῇ
οἷά τε χωομένη ῥοδέην ἐξέσπασε χεῖρα.
ὡς δ' ἐρατῆς ἐνόησε χαλίφρονα νεύματα κούρης,
θαρσαλέως παλάμῃ πολυδαίδαλον ἕλκε χιτῶνα.
ἔσχατα τιμήεντος ἄγων ἐπὶ κεύθεα νηοῦ.
ὀκναλέως δὲ πόδεσσιν ἐφέσπετο παρθένος ἡρὼ
οἷά περ οὐκ ἐθέλουσα. τοίην δ' ἀνενείκατο φωνήν,
θηλυτέροις ἐπέεσσιν ἀπειλείουσα λεάνδρῳ.
ξεῖνε, τί μαργαίνεις; τί με δύσμορε παρθένον ἕλκεις;
ἄλλην δεῦρο κέλευθον. ἐμὸν δ' ἀπόλειπε χιτῶνα,
μῆνιν ἐμῶν ἀπόειπε πολυκτεάνων γενετήρων.
κύπριδος οὔ σοι ἔοικε θεῆς ἱέρειαν ἀφάσσειν.
παρθενικῆς ἐπὶ λέκτρον ἀμήχανόν ἐστιν ἱκέσθαι.
τοῖα μὲν ἠπείλησεν ἐοικότα παρθενικῇσιν.
θηλείης δὲ λέανδρος ἐπεὶ κλύεν οἶστρον ἀπειλῆς.
ἔγνω πειθομένων σημήϊα παρθενικάων.
καὶ γὰρ ὅτ' ἠϊθέοισιν ἀπειλείωσι γυναῖκες,
κυπριδίων ὀάρων αὐτάγγελοί εἰσιν ἀπειλαί,
παρθενικῆς δ' εὔοδμον ἐΰχροον αὐχένα κύσας,
τοῖον μῦθον ἔειπε πόθου βεβολημένος οἴστρῳ.
κύπρι φίλη μετὰ κύπριν, ἀθηναίη μετ' ἀθήνην,
οὐ γὰρ ἐπιχθονίῃσιν ἴσην καλέω σε γυναιξὶν,
ἀλλά σε θυγατέρεσσι διὸς κρονίωνος ἐΐσκω.
ὄλβιος ὅς σ' ἐφύτευσε, καὶ ὀλβίη ἣ τέκε μήτηρ,
γαστὴρ ἥ σ' ἐλόχευσε μακαρτάτη. ἀλλὰ λιτάων
ἡμετέρων ἐσάκουε. πόθου δ' οἴκτειρον ἀνάγκην.
κύπριδος ὡς ἱέρεια μετέρχεο κύπριδος ἔργα,
παρθένον οὐκ ἐπέοικεν ὑποδρήσσειν ἀφροδίτῃ.

παρθενι/

Tacite quidem ſtringens roſeos digitos puellæ,
Ex imo ſuſpirabat uehementer. illa uero ſilentio
Tanquam iraſcens roſeam retraxit manum.
Vt uero amatæ ſenſit inſtabileis nutus puellæ,
Audacter manu uariam traxit ueſtem,
Vltima uenerandi ducens ad penetralia templi.
Pigre autē pedibus ſequebatur uirgo Erò
Tanquam nolens, talemq; emiſit uocem,
Fœmineis uerbis minans Leandro.
Hoſpes qd inſanis? qd me īfelix uirginē trahis?
Alia ito uia, meamq; dimitte ueſtem.
Iram meorum euita locupletum parentum.
Veneris non te decet deæ ſacerdotem ſolicitare.
Virginis ad lectum difficile eſt ire.
Talia minata eſt conuenientia uirginibus.
Fœminearū aūt Leāder ubi audiuit furorē mi-
Senſit perſuaſarum ſigna uirginum. (narum,
Etenim cum iuuenibus minantur fœminæ,
Venerearū cōſuetudinū per ſe nunciæ ſunt minæ.
Virginis aūt beneuolēs bonicoloris collū oſculat⁹,
Tale uerbum locutus eſt amoris ictus ſtimulo.
Ven⁹ chara poſt Venerē, Minerua poſt Miner-
Nō eñ terreſtrib⁹ æqualē uoco te mulieribus, (uā,
Sed te filiabus Iouis Saturnij aſſimilo.
Beatus q te plantauit, & beata quæ peperit mater,
Venter qui te portauit feliciſſimus. ſed preces
Noſtras exaudi, amoriſq; miſerere neceſſitatis.
Veneris ut ſacerdos exerce Veneris opera.
Virginem non decet adminiſtrare Veneri.

παρθενικαῖς οὐ κύπρις ἰαίνεται. ἢν δ' ἐθελήσῃς
θεσμὰ θεῆς ἐρόεντα καὶ ὄργια πιστὰ δαῆναι,
ἔστι γάμος καὶ λέκτρα. σὺ δ' εἰ φιλέεις κυθέρειαν,
θελξινόων ἀγάπαζε μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων,
σὸν δ' ἱκέτην με κόμιζε, καὶ ἢν ἐθέλῃς παρακοίτην
τόν σοι ἔρως ἤγρευσεν ἑοῖς βελέεσσι κιχήσας,
ὡς θρασὺν ἡρακλῆα θοὸς χρυσόρραπις ἑρμῆς
θητεύειν ἐκόμιζεν ἰαρδανίην ποτὶ νύμφην.
σοὶ δέ με κύπρις ἔπεμπε, καὶ οὐ σοφὸς ἤγαγεν ἑρμῆς.
παρθένος οὔ σε λέληθεν ἀπ' ἀρκαδίης Αταλάντη,
ἥ ποτε μειλανίωνος ἐρασσαμένου φύγεν εὐνὴν
παρθενίης ἀλέγουσα. χολωσαμένης δ' ἀφροδίτης
τὸν πάρος οὐκ ἐπόθησεν, ἐνὶ κραδίῃ θέτο πάσῃ.
πείθεο καὶ σὺ φίλη, μὴ κύπριδι μῆνιν ἐγείρῃς.
ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀναινομένης φρένα κούρης
θυμὸν ἐρωτοτόκοισι παραπλάγξας ἐνὶ μύθοις.
παρθενικὴ δ' ἄφθογγος ἐπὶ χθόνα πῆξεν ὀπωπήν,
αἰδοῖ ἐρυθιόωσαν ὑποκλέπτουσα παρειήν,
καὶ χθονὸς ἔξεεν ἄκρον ἐπ' ἴχνεσιν, αἰδομένη δὲ
πολλάκις ἀμφ' ὤμοισιν, ἑὸν ξυνέργε χιτῶνα.
πειθοῦς γὰρ τάδε πάντα προάγγελα, παρθενικῆς δὲ
πειθομένης ποτὶ λέκτρον, ὑπόσχεσις ἐστὶ σιωπή.
ἤδη καὶ γλυκύπικρον ἐδέξατο κέντρον ἐρώτων.
θέρμετο δὲ κραδίην γλυκερῷ πυρὶ παρθένος ἡρώ,
κάλλεϊ δ' ἱμερόεντος ἀνεπτοίητο λεάνδρου.
ὄφρα μὲν οὖν ποτὶ γαῖαν ἔχεν νεύουσαν ὀμίχλην
τόφρα δὲ καὶ λείανδρος ἐρωμανέεσσι προσώποις
οὐ κάμεν εἰσορόων ἁπαλόχροον αὐχένα κούρης.
ὀψὲ δὲ λειάνδρῳ γλυκερὴν ἀνενείκατο φωνήν.

Virginibus Venus non gaudet. si uero uolueris
Instituta deæ desyderãda, & ceremonias fidas di/
Sũt nuptiæ & lecti. tu aũt si amas Venerẽ (scere,
Mulcentium mentem ama suauem legẽ amorum,
Tuum&qꝫ supplicẽ me accipe, & si uolueris cõiugẽ
Quẽ tibi Cupido uenat⁹ est, suis sagittis assecut⁹
Sicut audacẽ Herculẽ uelox auriuirga Mercurius
Seruitũ duxit Iardanen ad puellã .i. Omphalen.
Tibi uero me Venus misit. & ñ sapiẽs adtulit Mer
Virgo non te latet ex Arcadia Atalanta, (curius.
Quæ olim Milanionis amantis fugit lectum,
Virginitatem curans. irata autem Venere,
Quem prius non amauit, in corde posuit toto.
Persuadere & tu chara, ne Veneri iram excites.
Sic fatus, persuasit recusantis mentem puellæ,
Animum amoriperis errare faciens uerbis.
Virgo autẽ muta, in terram fixit aspectum,
Pudore rubefactam abscondens genam.
Et terræ rasit sũmitatẽ in uestigijs. cũ puderet autẽ
Sæpe circa humeros suam contraxit uestem.
Persuasionis em̃ hæc oĩa prænuncia . uirginis autẽ
Persuasæ ad lectum, promissio est silentium.
Iam suauamarum suscepit stimulum amorum.
Verebatur autem cor dulci igne uirgo Eró,
Pulchritudineqꝫ suauis stupescebat Leandri.
Dũ igit̃ ad t̃rã habebat. s. nox de⁹, iclinatã caligi/
Tunc & Leãder amore furente uultu (nem,
Non laborabat uidens tenerum collum uirginis.
Sero uero Leandro suauem emisit uocem,

uerecundiæ

αἰδοῦς ὑγρὸν ἔρευθος ἀποστάζουσα προσώπου.
ξεῖνε, τεοῖς ἐπέεσσι τάχ' ἂν καὶ πέτρον ὀρίναις.
τίς σε πολυπλανέων ἐπέων ἐδίδαξε κελεύθους;
οἴ μοι, τίς σ' ἐκόμισεν ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν;
ταῦτα δὲ πάντα μάτην ἐφθέγξαο. πῶς γὰρ ἀλήτης
ξεῖνος ἐὼν καὶ ἄπιστος, ἐμῇ φιλότητι μιγείης;
ἀμφαδὸν οὐ δυνάμεσθα γάμοις ὁσίοισι πελάσσαι·
οὐ γὰρ ἐμοῖς τοκέεσσιν ἐπεύαδεν. ἢν δ' ἐθελήσῃς
ὡς ξεῖνος πολύφοιτος ἐμὴν ἐς πατρίδα μίμνειν,
οὐ δύνασαι σκοτόεσσαν ὑποκλέπτειν ἀφροδίτην.
γλῶσσα γὰρ ἀνθρώπων φιλοκέρτομος. ἐν δὲ σιωπῇ
ἔργον ὅπερ τελέει τις, ἐνὶ τριόδοισιν ἀκούει.
εἰπὲ δὲ μὴ κρύψῃς τεὸν οὔνομα καὶ σέο πάτρην.
οὐ γὰρ ἐμόν σε λέληθεν. ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν ἡρώ.
πύργος δ' ἀμφιβόητος ἐμὸς δόμος οὐρανομήκης,
ᾧ ἔνι ναιετάουσα σὺν ἀμφιπόλῳ τινὶ μούνῃ
σηστιάδος πρὸ πόληος ὑπὲρ βαθυκύμονας ὄχθας
γείτονα πόντον ἔχω στυγεραῖς βουλῇσι τοκήων.
οὐδέ μοι ἐγγὺς ἔασιν ὁμήλικες. οὐδὲ χορεῖαι
ἠϊθέων παρέασιν. ἀεὶ δ' ἀνὰ νύκτα καὶ ἠῶ
ἐξ ἁλὸς ἠνεμόεντος ἐπιβρέμει οὔασιν ἠχή.
ὣς φαμένη ῥοδέην ὑπὸ φάρεϊ κρύπτε παρειήν,
ἔμπαλιν αἰδομένη, σφετέροις δ' ἐπεμέμφετο μύθοις.
Λείανδρος δὲ πόθου βεβολημένος ὀξέϊ κέντρῳ,
φράζετο πῶς κεν ἔρωτος ἀεθλεύσειεν ἀγῶνα.
ἄνδρα γὰρ αἰολόμητις ἔρως βελέεσσι δαμάζει,
καὶ πάλιν ἀνέρος ἕλκος ἀκέσσεται. οἷσι δ' ἀνάσσει
αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ βουληφόρος ἐστὶ βροτοῖσιν.
αὐτὸς καὶ ποθέοντι τότε χραίσμησε Λεάνδρῳ.

ὀψὲ

Verecundiæ madidum ruborem stillans à facie.
Hospes tuis uerbis forsan & petram moueres.
Quis te uariorum uerborum docuit uias?
Hei mihi, quis te duxit meam ad patriam terram?
Hæc aũt omnia frustra locutus es. quõ eñ uagus
Hospes cum sis, & infidus, meo amori miscearis?
Manifeste nõ possumus nuptijs legitimis cõiũgi.
Non enim meis parentibus placet. si autem uoles
Vt hospes profugus mea in patria manere,
Non potes tenebrosam abscondere Venerem.
Lingua eñ hominũ amica cõuicij. in silentio autẽ
Opus quod perficit aliquis, in triuijs audit.
Dic uero ne cæles tuum nomen, & tuam patriam.
Non eñ meũ te lateat, mihi nomen inclytũ Eró.
Turris autem circunsona, mea domus altissima,
Qua inhabitans cum ancilla quadam sola
Sestiensem ante urbem, supra profundas undas
Vicinum mare habeo inuisis consilijs parentum.
Neq; me propè sunt coëtaneæ, neq; choreæ
Iuuenum adsunt. semper autem nocte & die
Ex mari uentoso insonat auribus sonitus.
Sic fata, roseam sub ueste cælabat genam
Rursus pudore affecta, suis aũt accusabat uerbis.
Leander aũt amoris, percussus acuto stimulo,
Cogitabat quomodo amoris exerceret certamen,
Virum eñ uarius consilijs amor sagittis domat,
Et rursus uiri uulnus medicat̃. quib⁹ aũt dominat̃
Ipsi omnidomitor consultor est mortalibus.
Ipse etiam amanti auxiliatus est Leandro.

ὀψὲ δ' ἀλαστήσας πολυμήχανον ἔννεπε μῦθον.
Παρθένε σὸν δι' ἔρωτα καὶ ἄγριον οἶδμα περήσω
εἰ πυρὶ παφλάζοιτο καὶ ἄπλοον ἔσσεται ὕδωρ.
οὐ τρομέω βαρὺ χεῦμα τεὴν μετανεύμενος εὐνὴν,
οὐ βρόμον ἠχήεντα βαρυγδούποιο θαλάσσης,
ἀλλ' αἰεὶ κατὰ νύκτα φορεύμενος ὑγρὸς ἀκοίτης
νήξομαι ἑλλήσποντον ἀγάρροον. οὐχ ἑκάθεν γὰρ
ἀντία σοῖο πόληος ἔχω πτολίεθρον ἀβύδου.
μοῦνον ἐμοὶ ἕνα λύχνον ἀπ' ἠλιβάτου σέο πύργου
ἐκ περάτης ἀνάφαινε κατὰ κνέφας, ὄφρα νοήσας
ἔσσομαι ὁλκὰς ἔρωτος, ἔχων σέθεν ἀστέρα λύχνον,
καί μιν ὀπιπεύων οὐκ ὄψομαι δύοντα βοώτην.
οὐ θρασὺν ὠρίωνα καὶ ἄβροχον ὁλκὸν ἁμάξης,
πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυκὺν ὅρμον ἱκοίμην.
ἀλλὰ φίλη πεφύλαξο βαρυπνείοντας ἀήτας
μή μιν ἀποσβέσσωσι, αὐτίκα θυμὸν ὀλέσσω
λύχνον ἐμοῦ βιότοιο φαεσφόρον ἡγεμονῆα.
εἰ ἐτεὸν δὲ θέλεις ἐμὸν οὔνομα καὶ σὺ δαῆναι,
οὔνομά μοι Λείανδρος ἐϋστεφάνου πόσις ἡροῦς.
Ὣς οἱ μὲν κρυφίοισι γάμοις συνέθεντο μιγῆναι,
καὶ νυχίην φιλότητα, καὶ ἀγγελίην ὑμεναίων,
λύχνου μαρτυρίῃσιν ἐπιστώσαντο φυλάσσαι,
ἡ μὲν φάος τανύειν, ὁ δὲ κύματα μακρὰ περῆσαι.
παννυχίδας δ' ἀνύσαντες ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
ἀλλήλων ἀέκοντες ἐνοσφίσθησαν ἀνάγκῃ,
ἡ μὲν ἑὸν ποτὶ πύργον, ὁ δ' ὀρφναίην ἀνὰ νύκτα
μή τι παραπλάζοιτο βαλὼν σημήια πύργου,
πλῶε βαθυκρήπιδος ἐπ' εὐρέα δῆμον ἀβύδου.
παννύχιην δ' ὀάρων κρυφίους ποθέοντες ἀέθλους,

πολλά

Tandem autē ingemēs, percalidū dixit uerbum.
Virgo tuū ꝓpt amorē, & asperā undā trāsibo,
Si igni ferueat, & innauigabilis erit aqua.
Non timeo grauem undam tuum adiens cubile,
Non fremitū resonantē grauis murmuris maris.
Sed semper p noctē portatus madidus maritus
Nauigabo Hellespontū ualdefluētē. nō lōge enim
Contra tuam urbem habeo oppidum Abydi.
Tantum mihi unam lucernā ab excelsa tua turri
E regione ostende in tenebris, ut intuens
Sim nauis Amoris, habens tuū stellam lychnum,
Atq; ipsum aspiciens ne uideā occidentē Booten
Nec asperū Orionē, ac īmadidā tractionē currus,
Patriæ obuiæ ad dulcem portum uenirem.
Sed chara caue grauiter flanteis uentos,
Ne ipsam extinguant, & statim animam perdam
Lychnum meæ uitæ luciferum ducem.
Si uere autem uis meum nomen & tu scire,
Nomen mihi Leander benecomptæ cōiux Erûs.
Sic ij qdē clādestinis nuptijs cōponebāt misceri,
Et nocturnam amicitiam, & nuncium nuptiarum
Lucernæ testimonijs pacti sunt seruare,
Illa qdē lucē extēdere, hic aūt undas lōgas trāsire:
Pernoctationes antem experti uigilū nuptiarum
A se inuiti separati sunt necessitate,
Hæc qdē suā ad turrim, hic aūt obscurā per noctē,
Ne quid erraret iaciens signa turris,
Nauigabat ꝓfūdifundamēti ad latū pplm Abydi
Totāq; noctē cōiugū clādestina desyderātes cer=
stamia Sæpe

πολλάκις ἠρήσαντο μολεῖν θαλαμηπόλον ὀρφνήν,
ἤδη κυανόπεπλος ἀνέδραμε νυκτὸς ὀμίχλη,
ἀνδράσιν ὕπνον ἄγουσα, καὶ οὐ ποθέοντι Λεάνδρῳ.
ἀλλὰ πολυφλοίσβοιο παρ' ἠιόνεσσι θαλάσσης
ἀγγελίην ἀνέμιμνε φαεινομένων ὑμεναίων,
μαρτυρίην λύχνοιο πολυκλαύτοιο δοκεύων,
εὐνῆς τε κρυφίης τηλεσκόπον ἀγγελιώτην.
ὡς δ' ἴδε κυανέης λιποφεγγέα νυκτὸς ὀμίχλην,
Ἡρὼ λύχνον ἔφαινεν. ἀναπτομένοιο δὲ λύχνου
θυμὸν ἔρως ἔφλεξεν ἐπειγομένοιο Λεάνδρου.
λύχνῳ καιομένῳ συνεκαίετο. πὰρ δὲ θαλάσσης
μαινομένων ῥοθίων πολυηχέα βόμβον ἀκούων,
ἔτρεμε μὲν τὸ πρῶτον. ἔπειτα δὲ θάρσος ἀείρας
τοίοισι προσέλεκτο παρηγορέων φρένα μύθοις.
Δεινὸς ἔρως, καὶ πόντος ἀμείλιχος. ἀλλὰ θαλάσσης
ἐστὶν ὕδωρ. τὸ δ' ἔρωτος ἐμὲ φλέγει ἐνδόμυχον πῦρ.
λάζεο πῦρ κραδίη, μὴ δείδιθι νήχυτον ὕδωρ.
δεῦρό μοι εἰς φιλότητα. τί δὴ ῥοθίων ἀλεγίζεις;
ἀγνώσσεις ὅτι Κύπρις ἀπόσπορός ἐστι θαλάσσης,
καὶ κρατέει πόντοιο καὶ ἡμετέρων ὀδυνάων;
Ὣς εἰπὼν μελέων ἐρατῶν ἀπεδύσατο πέπλον
ἀμφοτέραις παλάμῃσιν, ἑῷ δ' ἔσφιγξε καρήνῳ.
ἠιόνος δ' ἐξῶρτο. δέμας δ' ἔρριψε θαλάσσῃ.
λαμπομένου δ' ἔσπευδεν ἀεὶ κατεναντία λύχνου
αὐτὸς ἐὼν ἐρέτης, αὐτόστολος, αὐτόματος νηῦς.
Ἡρὼ δ' ἠλιβάτοιο φαεσφόρος ὑψόθι πύργου
λευγαλέης αὔραισιν ὅθεν πνεύσειεν ἀήτης
φάρεϊ πολλάκι λύχνον ἐπέσκεπεν, εἰσόκε σηστοῦ
πολλὰ καμὼν Λείανδρος ἔβη ποτὶ ναύλοχον ἀκτήν.

καί

Sæpe opruntat uenire cubiculũ ornãtem noctem.
Iam atrata cucurrit noctis caligo,
Viris somnum afferens, & nõ amanti Leandro.
Sed multifremi apud littora maris
Nuncium expectabat lucentium nuptiarum,
Testimonium lucernæ lugubris expectans,
Lectiq; clandestini procul speculantem nuncium.
Vt uero uidit nigræ obscurã noctis caliginem,
Erò lucernam ostendit. accensa uero lucerna
Animum Cupido exussit festinantis Leandri,
Lucerna ardente coardebat. apud uero mare
Insanarũ undarũ multisonũ fremitum audiens,
Tremebat qdẽ primũ, postea aũt audaciã excitãs
Talibus alloquebat̃, consolans mentem, uerbis.
Grauis amor, & mare implacabile. sed maris
Est aqua, uerum amoris me urit intestinus ignis.
Assume ignem cor, ne time effusam aquam.
Ades mihi in amorem, cur fluctus curas?
Ignoras quod Venus nata est è mari,
Et dominatur ponto, & nostris doloribus?
Sic fatus, membra amabilia exuit uestem
Ambabus manibus, suoq; astrinxit capiti,
Littoreq; exiluit, corpusq; deiecit in mare,
Splendentẽq; festinabat semp aduersus lucernam
Ipse remex, ipse classis, ipse sibi nauis.
Erò autem alta lucifera super turri,
Perniciosis auris undecunq; spiraret uentus,
Veste sæpe lucernam tegebat, donec Sesti
Multũ fatigatus Leãder iuit ad portuosum littus,
u Et

καί μιν ἑὸν ποτὶ πύργον ἀνήγαγεν. ἐκ δὲ θυράων
νυμφίον ἀσθμαίνοντα περιπτύξασα σιωπῇ,
ἀφροκόμους ῥαθάμιγγας ἔτι στάζοντα θαλάσσης
ἤγαγε νυμφοκόμοιο μυχοὺς ἐπὶ παρθενεῶνος,
καὶ χρόα πάντα κάθηρε. δέμας δ' ἔχριεν ἐλαίῳ
εὐόδμῳ ῥοδέῳ. καὶ ἁλίπνοον ἔσβεσεν ὀδμήν.
εἰσέτι δ' ἀσθμαίνοντα βαθυστρώτοις ἐνὶ λέκτροις
νυμφίον ἀμφιχυθεῖσα φιλήνορας ἔννεπε μύθους.

νυμφίε πολλὰ μόγησας, ἃ μὴ πάθε νυμφίος ἄλλος.
νυμφίε πολλὰ μόγησας, ἅλις νύ τοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
ὀδμή τ' ἰχθυόεσσα βαρυγδούποιο θαλάσσης,
δεῦρο τεοὺς ἱδρῶτας ἐμοῖς ἐνὶ κάτθεο κόλποις.

Ὣς ἡ μὲν ταῦτ' εἶπεν· ὁ δ' αὐτίκα λύσατο μίτρην.
καὶ θεσμῶν ἐπέβησαν ἀριστονόου Κυθερείης.
ἦν γάμος, ἀλλ' ἀχόρευτος. ἔην λέχος, ἀλλ' ἄτερ ὕμνων,
οὐ Ζυγίην ἱερώτις ἐπευφήμησεν ἀοιδός,
οὐ δᾴδων ἤστραπτε σέλας θαλαμηπόλον εὐνήν,
οὐδὲ πολυσκάρθμῳ τις ἐπεσκίρτησε χορείῃ,
οὐχ ὑμέναιον ἄεισε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
ἀλλὰ λέχος στορέσασα τελεσσιγάμοισιν ἐν ὥραις
σιγὴ παστὸν ἔπηξεν, ἐνυμφοκόμησε δ' ὀμίχλη,
καὶ γάμος ἦν ἀπάνευθεν ἀειδομένων ὑμεναίων.
νὺξ μὲν ἔην κείνοισι γαμοστόλος, οὐδέ ποτ' ἠὼς
νυμφίον εἶδε Λέανδρον ἀριγνώτοις ἐνὶ λέκτροις.
νήχετο δ' ἀντιπόροιο πάλιν ποτὶ δῆμον Ἀβύδου
ἐννυχίων ἀκόρητος ἔτι πνείων ὑμεναίων.
Ἡρὼ δ' ἑλκεσίπεπλος ἑοὺς λήθουσα τοκῆας
παρθένος ἠματίη, νυχίη γυνή. ἀμφότεροι δὲ
πολλάκις ἠρήσαντο κατελθέμεν ἐς δύσιν ἠῶ.

Ὥς οἱ

Et ipsum suam ad turrim adduxit. ex ianuis uero
Sponsum anhelantem complexa silentio,
Spumeas ex capillis guttas adhuc stillantem maris
Duxit spōsā ornātis ad penetralia uirgīalis cubiculi,
Et corpus totum abstersit, corpusq; unxit oleo
Bene olenti roseo, & mareolentē extinxit odorē.
Adhuc autē anhelantem altestratis in lectis
Sponsum circunfusa, blanda emisit uerba.
Spōse multū laborasti, q̄ nō passus ē spōsus ali⁹.
Sponse multum laborasti, satis tibi est salsa aqua
Fœtorq; piscosus frementis maris.
Huc tuos sudores in meos pone sinus.
Sic illa hæc locuta est. ille uero statī soluit zonā,
Et leges inierunt beneuolæ Veneris.
Erāt nuptiæ, sed sine choreis. erat lect⁹, sed sine hy-
Non cōiugiū sacrū quisq; laudauit poëta, (mnis.
Non tædarum illuminabat lux cubiculariū lectū,
Neq; peragili quisquam insiluit chorea.
Nō hymenæū cantauit pater, & uenerāda mater.
Sed lectū sternens pficientibus nuptias in horis
Silētiū thalamū fixit. spōsam uero ornauit caligo,
Et nuptiæ erant longe à canendis hymenæis.
Nox qdē erat illis nuptiarū ornatrix. nūq; aurora
Sponsum uidit Leandrum manifestis in lectis.
Nauigabat āt è regiōe positi rursus ad pplm Aby
Nocturnos īsatiabilis adhuc spirās hymenæos. (di
Ast Erò longa induta ueste suos latens parentes
Virgo diurna, nocturna mulier. utriq; autem
Sæpe optarūt descendere ad occasum auroram.

Ὣς οἱ μὲν φιλότητος ὑποκλέπτοντες ἀνάγκην,
κρυπταδίην τέρποντο μετ᾽ ἀλλήλων κυθερείῃ,
ἀλλ᾽ ὀλίγον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, οὐδέ τι δηρὸν
ἀλλήλων ἀπόναντο πολυπλάγκτων ὑμεναίων
ἀλλ᾽ ὅτε παχνήεντος ἐπήλυθε χείματος ὥρη
φρικαλέας δονέουσα πολυστροφάλιγγας ἀέλλας
βένθεα δ᾽ ἀστήρικτα καὶ ὑγρὰ θέμεθλα θαλάσσης
χειμέριοι πνείοντες ἐπεστυφέλιζον ἀῆται
λαίλαπι μαστίζοντες ὅλην ἅλα. τυπτομένης δὲ,
ἤδη νῆα μέλαιναν ἀπέκλασε διχθάδι χέρσῳ,
χειμερίην καὶ ἄπιστον ἀλυσκάζων ἅλα ναύτης.
ἀλλ᾽ οὐ χειμερίης σε φόβος κατέρυκε θαλάσσης,
καρτερόθυμε λέανδρε. διακτορίη δέ σε πύργου,
ἠθάδα σημαίνουσα φαεσφορίην ὑμεναίων,
μαινομένης σ᾽ ὤτρυνεν ἀφειδήσαντα θαλάσσης,
νηλειὴς καὶ ἄπιστος. ὄφελλε δὲ δύσμορος ἡρὼ,
χείματος ἱσταμένοιο μένειν ἀπάνευθε λεάνδρου
μηκέτ᾽ ἀναπτομένη μινυώριον ἀστέρα λέκτρων.
ἀλλὰ πόθος καὶ μοῖρα βιήσατο. θελγομένη δὲ,
μοιράων ἀνέφαινε καὶ οὐκέτι δαλὸν ἐρώτων.
Νὺξ ἦν, εὖτε μάλιστα βαρυπνείουσιν ἀῆται
χειμερίης πνοιῇσιν ἀκοντίζοντες ἀῆται,
ἀθρόον ἐμπίπτουσιν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
δὴ τότε λείανδρος ποθέων ἐθήμονος ἐλπίδι νύμφης,
δυσκελάδων πεφόρητο θαλασσαίων ὑμεναίων.
ἤδη κύματι κῦμα κυλίνδετο, σώθεν δ᾽ ὕδωρ,
αἰθέρι μίσγετο πόντος. ἀνέγρετο πάντοθεν ἡ γῆ
μαρναμένων ἀνέμων. ζεφύρῳ δ᾽ ἀντέπνεεν εὖρος,
καὶ νότος ἐς βορέην μεγάλας ἐφέηκεν ἀπειλάς.

Sic ij quidem amoris abſcondentes uim,
Occulta delectabantur inter ſe Venere.
Sed paruum uixerunt in tempus, neq; diu
Inuicem potiti ſunt multiuagis nuptijs.
Sed quando pruinoſæ uenit hyemis hora,
Horrendas cõmouens multarũ uortiginũ ꝓcellas
Profũditateſq; ĩfirmas, et madida fũdamẽta maris
Hyemales ſpirãtes uerberabant uenti,
Nimbo percutientes totum mare, uerberato autẽ
Iã nauẽ nigrã fregit biptita terra, (id eſt portuoſa)
Hyemale & infidum effugiens mare nauta,
Sed non hyemalis te timor coërcebat maris
Fortanime Leander, nuncius ſed te turris
Conſuetam ſignificans lucem nuptiarum,
Furentis te impulit ſecurum maris
Crudelis & perfidus. debebat autem infelix Erò
Hyeme inſtante manere ſine Leandro,
Non amplius accendẽs indicem ſtellam lectorũ.
Sed amor & fatum cogebat. geſtiens autem
Parcarum oſtendebat nõ amplius ſtipitẽ amorũ.
Nox erat, cum maxime ſpiranteis uentos
Hyemalibus flatibus iaculantes uenti
Collectim irruunt in littus maris.
Tunc Leander conſuetæ ſpe ſponſæ
Perſonantium ferebatur marinarum nuptiarum.
Iã ab unda unda uoluebat̃, accumulabat̃ uero aq̃.
Aetheri miſcebat̃ mare. concitata eſt undiq; terra
Pugnãtib⁹ uẽtis. Zephyro aũt cõtraſpirabat Eur⁹
Et Notus in Boream magnas immiſit minas.

καὶ κτύπος ἦν ἀλίαστος ἐρισμαράγοιο θαλάσσης.
αἰνοπαθὴς δὲ Λέανδρος ἀκηλήτοις ἐνὶ δίναις
πολλάκι μὲν λιτάνευσε θαλασσαίην ἀφροδίτην,
πολλάκι δ' αὐτὸν ἄνακτα ποσειδάωνα θαλάσσης,
ἀτθίδος οὐ βορέην ἀμνήμονα κάλλιπε νύμφης.
ἀλλά οἱ οὔτις ἄρηγεν. ἔρως δ' οὐκ ἤρκεσε μοίρας.
πάντοθι δ' ἀγρομένοιο δυσάντεϊ κύματος ὁρμῇ
θρυπτόμενος πεφόρητο. ποδῶν δέ οἱ ὤκλασεν ὁρμή,
καὶ σθένος ἦν ἀδόνητον ἀκοιμήτων παλαμάων,
πολλὴ δ' αὐτόματος χύσις ὕδατος ἔρρεε λαιμῷ.
καὶ ποτὸν ἀχρήϊστον ἀμαιμακέτου πίεν ἅλμης.
καὶ δὴ λύχνον ἄπιστον ἀπέσβεσε πικρὸς ἀήτης
καὶ ψυχὴν καὶ ἔρωτα πολυκλαύτοιο Λεάνδρου.
εἰσέτι δ' ἰθώοντος ἐπ' ἀγρύπνοισιν ὀπωπαῖς,
ἵστατο κυμαίνουσα πολυκλαύτοισι μερίμναις.
ἤλυθε δ' ἠριγένεια καὶ οὐκ ἴδε νυμφίον ἡρώ.
πάντοθι δ' ὄμμα τίταινεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης
εἴ που ἐσαθρήσειεν ἀλώμενον ὃν παρακοίτην.
λύχνου σβεννυμένοιο, παρὰ κρηπῖδα δὲ πύργου
δρυπτόμενον σπιλάδεσσιν ὅτ' ἔδρακε νεκρὸν ἀκοίτην
δαιδάλεον ῥήξασα περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ῥοιζηδὸν προκάρηνος ἀπ' ἠλιβάτου πέσε πύργου
κὰδ δ' ἡρὼ τέθνηκεν ἐπ' ὀλλυμένῳ παρακοίτῃ.
ἀλλήλων δ' ἀπόναντο καὶ ἐν πυμάτῳ περ ὀλέθρῳ.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ
ΤΕΛΟΣ.

Et fragor fuit ineuitabilis ualdefremi maris.
Grauia aũt passus Leãder, implacabilib⁹ ĩ littorib⁹
Sæpe quidem precabatur æquoream Venerem,
Sæpe autem & ipsum regem Neptunum maris
Atthææ ñ boreã ĩmemorẽ reliqt puellæ .s.orithyæ
Sed ei nullus auxiliat⁹ ẽ. amor aũt nõ coërcuit fata.
Vndiq; autẽ accumulati male obuio fluctus ĩpetu
Cõtritus ferebaẽ. pedum autẽ eius defecit uigor.
Et uis fuit immobilis inquietarum manuum.
Multa autem spõtanea effusio fluebat in guttur,
Et potum inutilem indomabilis potauit maris.
Et iam lucernam infidam extinxit amarus uẽtus,
Et animam & amorem deflendi Leandri.
Cũ adhuc autem dirigeret iter uigilibus oculis
Stabat fluctuans miseris curis,
Venit autem aurora, & non uidit sponsum Erò,
Circũquaq; aũt oculũ dirigebat in lata dorsa mar;,
Sicubi uideret errantem maritum.
Lucerna extincta, apud fundamentum turris
Obtritum procellis cum uidisset mortuũ maritũ,
Variam populata circa pectus uestem,
In fluctus præceps ab excelsa cecidit turre,
Erò cõmortua ob eum qui perierat coniugem.
Seinuicem autẽ freti sunt etiã in suprema morte.

MVSAEI
FINIS.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙ'ΩΝ ΠΑΡΑΙΝΕΤΙ-κῶν, σχεδιασθεῖσα παρὰ ἀγαπητοῦ διακόνου τῆς ἁγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. ὧν ἡ ἀκρόστιξις ὧδέ πως ἔχει.

Τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ ἡμῶν Ἰουστινιανῷ, Ἀγαπητὸς ὁ ἐλάχιστος διάκονος.

1 ΤΙ μῆς ἁπάσης ὑπέρτερον ἔχων ἀξίωμα βασιλεῦ, τιμᾷς ὑπὲρ ἅπαντας τὸν τοῦτό σε ἀξιώσαντα θεόν. ὅτι καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας, ἔδωκέ σοι τὸ σκῆπτρον τῆς ἐπιγείου δυναστείας, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους διδάξῃς τὴν τοῦ δικαίου φυλακήν, καὶ τῶν κατ᾽ αὐτοῦ λυσσώντων ἐκδιώξῃς τὴν ὑλακήν, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ βασιλευόμενος νόμων, καὶ τῶν ὑπὸ σὲ βασιλεύων ἐννόμως.

2 Ὡς κυβερνήτης ἀγρυπνεῖ διαπαντὸς ὁ τοῦ βασιλέως πολυόμματος νοῦς, διακατέχων ἀσφαλῶς τῆς εὐνομίας τοὺς οἴακας, καὶ ἀπωθούμενος ἰσχυρῶς τῆς ἀνομίας τοὺς ῥύακας, ἵνα τὸ σκάφος τῆς παγκοσμίου πολιτείας μὴ περιπίπτῃ κύμασιν ἀδικίας.

3 Θεῖον μάθημα καὶ πρῶτον οἱ ἄνθρωποι, τὸ γνῶναί τινα ἑαυτὸν διδασκόμεθα. ὁ γὰρ ἑαυτὸν γνοὺς, γνώσεται θεόν. θεὸν δὲ ὁ γνοὺς, ὁμοιωθήσεται θεῷ. ὁμοιωθήσεται δὲ θεῷ, ὁ ἄξιος γενόμενος. θεοῦ ἄξιος δὲ

γίνεται

EXPOSITIO CAPITVM ADmonitoriorũ, ædita ex tempore ab Agapeto Diacono sanctissimæ dei magnæ ecclesiæ. Quorũ apex literarius sicpote habet.

Diuo & pientissimo Imperatori nostro Iustiniano Agapetus minimus Diaconus.

HOnore q̃libet sublimiorẽ, quom habeas dignitatẽ, ô Imperator, honoras supra oẽs qui hoc te dignatus est deum. quoniam iuxta similitudinem cœlestis regni, tradidit tibi sceptrum terrenæ potestatis, ut homines edoceres iusti custodiã, & eorũ q aduersus ipm rabiunt insectareris latratũ, tum ipsius obtemperando legibus, tum subditos tibi regendo pro iure. 1

Ceu gubernator uigilat usq adeo Imperatoris occulatissimus intellectus, continens tuto æquitatis clauos, atq expellens fortiter ĩpetuosos iniqtatis fluctus, ut ne cymba mundanæ reipub. illidatur fluctibus iniquitatis. 2

Diuinũ documẽtũ & potissimũ nos hoies, ut cognoscat se qsq docemur, q ei seipsum cognouit, cognoscet deũ. deũ uero qui cognouit, assiῑabit deo. assiῑabit ãt deo, q dign⁹ fact⁹ deo ẽ. dignus deniq 3

 fit deo,

γίνεται θεοῦ, ὁ μηδὲν ἀνάξιον πράττων θεοῦ, ἀλλὰ φρονῶν μὲν τὰ αὐτοῦ, λαλῶν δὲ ἃ φρονεῖ, ποιῶν δὲ, ἃ λαλεῖ.

4 Ἐπὶ προγόνων εὐγενείᾳ μηδεὶς ἐναβρυνέσθω, πηλὸν γὰρ ἔχουσι πάντες τοῦ γένους προπάτορα, καὶ οἱ ἐν πορφύρᾳ καὶ βύσσῳ καυχώμενοι, καὶ οἱ ἐν πενίᾳ καὶ νόσῳ τρυχόμενοι, καὶ οἱ διαδέματα περικείμενοι, καὶ οἱ διὰ δώματα προκείμενοι. μὴ τοίνυν εἰς πήλιον ἐγκαυχώμεθα γένος, ἀλλ' ἐπὶ χρηστότητι σεμνυνώμεθα τρόπων.

5 Ἴσθι ὦ εὐσεβείας θεότευκτον ἄγαλμα, ὅτι ὅσω μεγάλων ἠξιώθης παρὰ θεοῦ δωρεῶν, τοσούτω μείζονος ἀμοιβῆς ὀφειλέτης ὑπάρχεις αὐτῷ. οὐκοῦν ἀπόδος τῷ εὐεργέτῃ τὸ χρέος τῆς εὐχαριστίας, τῷ λαμβάνοντι τὸ χρέος ὡς χάριν, καὶ τῆς χάριτος χάριν ἀντιδιδόντι. αὐτὸς γὰρ ἀεὶ καὶ χαρίτων ἄρχει, καὶ ὡς χρέος τὰς χάριτας ἀποδίδωσιν. εὐχαριστίαν δὲ ζητεῖ παρ' ἡμῶν, οὐ τὴν διὰ ῥημάτων ἀγαθῶν προφοράν, ἀλλὰ τὴν διὰ πραγμάτων εὐσεβῶν προσφοράν.

6 Οὐδὲν οὕτως εὐδόκιμον ἐργάζεται ἄνθρωπον, ὡς δύνασθαι μὲν ἃ βούλεται πράττειν, ἀεὶ δὲ φιλάνθρωπα καὶ βούλεσθαι καὶ πράττειν. ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ θεοῦ σοι κεχάρισται δύναμις, ἧς ἐδεῖτο δι' ἡμᾶς ἡ ἀγαθή σου βούλησις, πάντα καὶ βούλου, καὶ πράττε, ὡς ἀρέσκει τῷ ταύτην σοι δεδωκότι.

7 Τῶν ἐπιγείων χρημάτων ὁ ἄστατος πλοῦτος, τῶν ποταμίων ῥευμάτων μιμεῖται τὸν δρόμον. πρὸς ὀλίγον μὲν ἐπιρρέων τοῖς ἔχειν νομίζουσι. μετ' ὀλίγον δὲ παραρρέων, εἰς ἄλλους ἀπέρχεται. μόνος δὲ τῆς

εὐποιίας

sit deo, qui nihil indignum patrat deo, sed q ut cogitat q̃ ipsius sũt, ita tã loqt̃ q̃ cogitat, & facit quæ loquitur.

Maiorum nobilitate ne quis delicietur. limum enim habent omnes generis autorem, & qui purpura bysso&q; turgent, & qui paupertate & aduersa ualetudine affligũt̃, tã q diadema te redimiti sunt, & q per cubicula excubãt. Ne igitur lutulentum iactemus genus, sed morum integritate gloriemur. 4

Scito o pietatis diuinitus fabricatũ specimẽ, q a q̃nto maiorib⁹ dign⁹ habit⁹ es tribuẽte deo mũerib⁹, tanto maius ipsi nomen es. Ergo redde benefactori debitum gratitudinis, acceptanti debitũ ut meritũ, & beneficio beneficiũ rependenti. ipse em̃ sp & bñficijs prior ꝓmeret̃, & ut debitũ beneficia repensat. gratitudinẽ autem exigit à nobis, nõ quæ uerborũ blandorũ prolatione, sed quæ rerum piarum oblatione peragitur. 5

Nulla res adeo cõmẽdabilẽ reddit hoiem ut posse quidẽ quæ uelit efficere. semper autẽ humana & uelle, & agere. quoniã igitur à deo tibi donata ẽ facultas, q̃ indigebat ꝓpt̃ nos bona tua uoluntas, oĩa & uelis & agas, prout ei placet, qui eam tibi dedit. 6

Terrenarum opum instabiles diuitiæ, fluuiatilium undarum imitantur cursum. modicũ em̃ affluũt his qui habere se eas arbitrant̃, mox uero refluentes ad alios accedunt. solus autem 7

beneficẽtiæ

εὐποιΐας ὁ θησαυρὸς, μόνιμός ἐστι τοῖς κεκτημένοις αὐτόν. τῶν γὰρ ἀγαθῶν ἔργων αἱ χάριτες ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας ἐπαναστρέφουσιν.

8 Ἀπρόσιτος μὲν ὑπάρχεις ἀνθρώποις, διὰ τὸ ὕψος τῆς κάτω βασιλείας. εὐπρόσιτος δὲ γίνῃ τοῖς δεομένοις, διὰ τὸ κράτος τῆς ἄνω ἐξουσίας. καὶ ἀνοίγεις τὰ ὦτα τοῖς ὑπὸ πενίας πολιορκουμένοις, ἵνα εὕρῃς τὴν τοῦ θεοῦ ἀκοὴν ἀνεῳγμένην. οἷοι γὰρ ἂν τοῖς ἡμετέροις γενώμεθα συνδούλοις, τοιοῦτον περὶ ἡμᾶς εὑρήσομεν τὸν δεσπότην.

9 Τὴν πολυμέριμνον τοῦ βασιλέως ψυχὴν, κατόπτρου δίκην ἀποσμήχεσθαι χρὴ, ἵνα ταῖς θείαις αὐγαῖς ἀεὶ καταστράπτηται, καὶ τῶν πραγμάτων τὰς κρίσεις ἐκεῖθεν διδάσκηται. οὐδὲν γὰρ οὕτω ποιεῖ τὰ δέοντα καθορᾶν, ὡς τὸ φυλάσσειν ἐκείνην διαπαντὸς καθαράν.

10 Ὥσπερ ἐπὶ τῶν πλεόντων, ὅταν μὲν ὁ ναύτης σφαλῇ, μικρὰν φέρει τοῖς συμπλέουσι βλάβην. ὅταν δὲ αὐτὸς ὁ κυβερνήτης, παντὸς ἐργάζεται τοῦ πλοίου ἀπώλειαν. οὕτω καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἂν μέν τις τῶν ἀρχομένων ἁμάρτῃ, οὐ τὸ κοινὸν τοσοῦτον, ὅσον ἑαυτὸν ἀδικεῖ. ἂν δὲ αὐτὸς ὁ ἄρχων, πάσης ἐργάζεται τῆς πολιτείας τὴν βλάβην. ὡς οὖν μεγάλας ὑφέξων εὐθύνας, εἴ τι παρίδοι τῶν δεόντων, μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ λεγέτω πάντα, καὶ πραττέτω.

11 Κύκλος τις τῶν ἀνθρωπίνων περιτρέχει πραγμάτων, ἄλλοτε ἄλλως φέρων αὐτὰ, καὶ περιφέρων. καὶ τούτοις ἀνισότης ἐστὶ, τὸ μηδὲν τῶν παρόντων ἐν ταυτότητι μένειν. δεῖ οὖν σε κράτιστε βασιλεῦ ἐν τῇ τούτων

ἀγχιστρόφῳ

beneficentiæ thesaurus stabilis est possidentibus
eum. bonarum enim actionum meritum ad
autores retoquetur.

Inaccessus nimirũ existis hoib⁹ ꝓpt̃ celsitudinẽ 8
hui⁹,qd hic deorsũ ẽ ĩperij.facil' idẽ aditu es idigen-
tibus ob uim supernæ illius potestatis.atq; aperis
aureis his qui à paupertate obsidentur,ut inueni-
as dei auditum adapertum .quales enim
erga nostros fuerimus conseruos,talẽ circa nos re-
periemus dominum.

Solicitam Imperatoris animam,specu- 9
li in modũ abstergi oportet,ut diuinis splẽdoribus
semper coruscet,rerumq; distincta iudi-
cia inde condiscat.nihil ẽm adeo facit quæ
ꝑagenda sunt cõspicere , atq; custodire eã ꝑpetuo
synceram.

Sicuti fit apud nauigantes.quom nauta er- 10
rat modicũ, affert nauigãtib⁹ nocumẽtũ.quõ uero
ipse gubernator,totius efficit nauigij perni-
ciem,sic & in ciuitatibus,siquis ex sub-
ditis peccet,non tam rempub,q̃ seipsum
lædit. sin uero ipse princeps , uniuersæ infert reip.
detrimentũ.is igitur ut nõ exiguã redditurus ratio
nẽ,siqd neglexerit eorũ quæ facto op⁹ sũt,cum ex-
diligentia,& dictitet cuncta,& factitet. (quisita

Circulus quidam humanarum reuoluitur re- 11
rũ,q mõ sic,mõ alit̃ agitat ipsas,& circũfert. atq; in
his inæqlitas est ,eo ꝙ nihil ex p̃sentib⁹ in eodẽ sta
tu mãeat. optet igit̃ te potẽtissime ĩpator ĩ hac rerũ
uersatili

ἀγχιστρόφῳ μεταβολῇ, ἀμετάβλητον ἔχειν τὸν εὐσεβῆ λογισμόν.

12 Ἀποστρέφου τῶν κολάκων τοὺς ἀπατηλοὺς λόγους, ὡς παρὰ τῶν κοράκων τοὺς ἁρπακτικοὺς τρόπους. οἱ μὲν γὰρ, τοὺς τοῦ σώματος ἐξορύττουσιν ὀφθαλμούς. οἱ δὲ, τοὺς τῆς ψυχῆς ἐξαμβλύνουσι λογισμοὺς, μὴ συγχωροῦντες ὁρᾶν τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν. ἢ γὰρ ἐπαινοῦσιν ἔσθ᾽ ὅτε τὰ ψόγου ἄξια, ἢ ψέγουσι πολλάκις τὰ ἐπαίνων κρείττονα, ἵνα δυοῖν θάτερον αὐτοῖς ἁμαρτάνηται, ἢ τὸ κακὸν ἐπαινούμενον, ἢ τὸ καλὸν ὑβριζόμενον.

13 Ἴσον εἶναι χρὴ πάντοτε τοῦ βασιλέως τὸ φρόνημα, τὸ γὰρ συμμεταβάλλεσθαι ταῖς τῶν πραγμάτων μεταβολαῖς, διανοίας ἀβεβαίου τεκμήριον γίνεται. τὸ δὲ παγίως ἐν τοῖς καλοῖς ἐρηρεῖσθαι, ὡς τὸ εὐσεβὲς ὑμῶν ἐστήρικται κράτος, καὶ μή τε πρὸς ἀλαζονείαν ὑπεραίρεσθαι, μή τε πρὸς ἀθυμίαν καταφέρεσθαι, βεβηκότων ἐστὶν ἀσφαλῶς, καὶ ἀκράδαντον ἐχόντων τὴν ψυχήν.

14 Εἴτις κεκαθαρμένον ἔχει τὸν λογισμὸν ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ἀπάτης, καὶ βλέπει τὸ οὐτιδανὸν τῆς ἑαυτοῦ φύσεως, τό, τε βραχὺ καὶ ὠκύμορον τῆς ἐνταῦθα ζωῆς, καὶ τὸν συνεζευγμένον τῇ σαρκὶ ῥύπον, εἰς τὸν τῆς ὑπερηφανίας οὐκ ἐμπεσεῖται κρημνὸν, κἂν ἐν ἀξιώματι ὑπάρχῃ ὑψηλῷ.

15 Ὑπὲρ πάντα τῆς βασιλείας τὰ ἔνδοξα, τῆς εὐσεβείας τὸ στέμμα τὸν βασιλέα κοσμεῖ. ὁ γὰρ πλοῦτος ἀπέρχεται, καὶ ἡ δόξα μετέρχεται. τὸ δὲ κλέος τῆς ἐνθέου πολιτείας, ἀθανάτοις αἰῶσι συμπαρεκτείνεται, καὶ λήθης

ἐπέκεινα

uersatili mutatione, immutabilem habere pietatis cogitationem.

Auersare adulatorum pellaceis sermones, 12
ut coruorum rapaceis mores.
illi nanque corporis effodiunt oculos,
isti autem animæ hebetant cogitatus, quom non
permittant perspicere rerum ueritatem. uel
eũ cõmẽdãt nõnũque reprehẽsiõe q̃ digna sũt, uel reprehẽdũt plerũque q̃ oĩ laude sunt maiora. ut de duobus alterũ ab ipsis cõmittatᷣ, uel prauorũ laus, uel cõtumeliosus bonorum contemptus.

Aequalẽ oportet semp esse Imperatoris animũ. 13
mutari enim pro rerum uarietatibus, mentis instabilis argumentum efficitur. firmiter autẽ bonis inhærere, qua firmitate pium urm corroboratũ & fixũ ẽ imperiũ, & neque usque ad insolẽtiã extolli, neque usque ad animi consternationẽ deijci, in tuta ueluti basi, stabilitorũ ẽ hoĩm, aĩamque inconcussam habentium.

Si quis purum habet cogitatum hu- 14
manæ deceptionis, perspicitque suæ
naturæ uilitatẽ, breuitatẽque ueloci fato obnoxiæ p̃sentis uitæ, tũ carni coniunctas insitasque sordes, ad superbiæ nunque illabetur præciptiũ, quamuis in excelso dignitatis fastigio consistat.

Sup omĩa p̃clara q̃ regnũ habet, pietatis cultusque di-
uini corona regẽ exornat. diuitiæ nanque euanescũt, 15
uulgi fauor & aura trãsit. sola uitæ deo placẽtis gl'ia imortalibus sclis coextẽdit, & trãs obliuiõis tẽebras

collocat

ἐπέκεινα, τοὺς ἔχοντας ἴσης.

16 Σφόδρα μοι δοκεῖ ἀτοπώτατον εἶναι, ὅτι πλούσιοι καὶ πένητες ἄνθρωποι, ἐξ ἀνομοίων πραγμάτων βλάβην πάσχουσιν ὁμοίαν. οἱ μὲν γὰρ, ὑπὸ τοῦ κόρου διαρρήγνυνται. οἱ δὲ, ὑπὸ τοῦ λιμοῦ διαφθείρονται. καὶ οἱ μὲν, κατέχουσι τοῦ κόσμου τὰ πέρατα. οἱ δὲ, οὐκ ἔχουσι ποῦ στῆσαι τὰ πέλματα. ἵνα τοίνυν ἀμφότεροι τῆς ὑγείας τύχωσιν, ἀφαιρέσει καὶ προσθέσει τούτους θεραπευτέον, καὶ πρὸς ἰσότητα, τὴν ἀνισότητα μετενεκτέον.

17 Ἐφ' ὑμῖν ἀνεδείχθη τῆς εὐζωΐας ὁ χρόνος, ὃν προεῖπέ τις τῶν παλαιῶν ἔσεσθαι, ὅταν ἢ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν, ἢ βασιλεῖς φιλοσοφήσωσι. καὶ γὰρ φιλοσοφοῦντες, ἠξιώθητε βασιλείας. καὶ βασιλεύσαντες, οὐκ ἀπέστητε φιλοσοφίας. εἰ γὰρ τὸ φιλεῖν σοφίαν ποιεῖ φιλοσοφίαν, ἀρχὴ δὲ σοφίας ὁ τοῦ θεοῦ φόβος, ὃν ἐν τοῖς στέρνοις ὑμῶν διαπαντὸς ἔχετε, εὔδηλον ὡς ἀληθὲς τὸ παρ' ἐμοῦ λεγόμενον.

18 Βασιλέα σε κατὰ ἀλήθειαν ὁρίζομαι, ὡς βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἡδονῶν δυνάμενον. καὶ τὸν στέφανον τῆς σωφροσύνης ἀναδησάμενον. καὶ τὴν πορφύραν τῆς δικαιοσύνης ἀμφιασάμενον. ἡ μὲν γὰρ ἄλλη ἐξουσία, τὸν θάνατον ἔχει διαδοχήν. ἡ δὲ τοιαύτη βασιλεία, τὴν ἀθάνατον σώζει διαμονήν. καὶ ἡ μὲν, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ λύεται. ἡ δὲ, τῆς αἰωνίου κολάσεως ῥύεται.

19 Εἰ τὴν ἐκ πάντων βούλει καρποῦσθαι τιμὴν, γίνου τοῖς ἅπασιν εὐεργέτης κοινός. οὐδὲν γὰρ οὕτω πρὸς εὔνοιαν ἐφέλκεται, ὡς εὐποιΐας χάρις διδομένη τοῖς χρήζουσιν. ἡ γὰρ διὰ φόβον γινομένη θεραπεία, κα-

τεσχηματισ-

collocat possidẽteis.

Vehemẽter mihi uidet̃ absurdissimũ eẽ, ꝙ diui tes & paupes homĩes ex dissimilib⁹ rebus detrimẽ tum simile patiunt̃. Illi nãq; à copia rerũ perrumpuntur, hi uero fame pereunt. item illi occupant ultimos mundi terminos, hi non habẽt ubi callosa pedũ uestigia sistãt. ut igit̃ utraq; ps sanitatꝫ fiãt cõpotes, auferẽdo & diminuẽdo istos regere optet, atq; ad æq̃litatẽ ĩæq̃litas trãsferẽda ẽ. 16

Nostris tpibus ostẽsũ ẽ, ꝓsperæ uitæ tẽp⁹, qđ ꝑ dixit qdã ex ueteribus futurũ, cũ uel philosophi regnabunt, uel reges philosophabuntur. nã tum philosophãdo digni habiti regno estis, tũ uero regnãdo à philosophia nõ desciuistis. si em̃ amare sapiẽtiã efficit philosophiã, ꝑncipiũ aũt sapiẽtiæ, dei ẽ timor, quẽ in pectoribus uestris iugiter habetis, clarum quàm uerum sit quod à me dicitur. 17

Te reuera Impatorẽ asserim⁹, quippe q & imperare ac dominari uoluptatibus uales. & tum corona castitatis reuinctus, tum purpuram iustitiæ indutus incedis. alijs nãq; potestatibus mors ipsa succedit. huiuscemodi uero regnũ ĩmortalẽ seruat ꝑpetuitatẽ. itẽ aliæ hoc ĩ seculo soluũt̃, hæc autẽ à ꝑpetuo supplicio liberatur. 18

Si honore q ab omnibus ꝓficiscit̃ pfrui uis, ꝑsta te cõem oĩm bñfactorẽ, nihil em̃ adeo attrahit ad beueuolentiam, ut beneficij gratia, quæ detur indigẽtibus. quod em̃ ob metũ ꝑstat̃ obsequiũ, fu 19

σχηματισμένη ἐστὶ θωπεία, πεπλασμένης τιμῆς ὀνόματι φενακίζουσα τοὺς αὐτῇ προσανέχοντας.

20 Σεπτὴ δικαίως ἐστὶν ἡ ὑμῶν βασιλεία, ὅτι τοῖς πολεμίοις μὲν δεικνύει τὴν ἐξουσίαν, τοῖς ὑπηκόοις δὲ νέμει φιλανθρωπίαν. καὶ νικῶσα ἐκείνους τῇ δυνάμει τῶν ὅπλων, τῇ ἀόπλῳ ἀγάπῃ τῶν οἰκείων ἡττᾶται. ὅσον γὰρ θηρίου καὶ προβάτου τὸ μέσον, τοσοῦτον ἀμφοτέρων ἡγεῖται τὸ διάφορον.

21 Τῇ μὲν οὐσίᾳ τοῦ σώματος, ἴσος παντὶ ἀνθρώπῳ ὁ βασιλεύς, τῇ ἐξουσίᾳ δὲ τοῦ ἀξιώματος ὅμοιός ἐστι τῷ ἐπὶ πάντων θεῷ. οὐκ ἔχει γὰρ ἐπὶ γῆς τὸν αὐτοῦ ὑψηλότερον. χρὴ τοίνυν αὐτὸν καὶ ὡς θεὸν μὴ ὀργίζεσθαι, καὶ ὡς θνητὸν μὴ ἐπαίρεσθαι. εἰ γὰρ καὶ εἰκόνι θεϊκῇ τετίμηται, ἀλλὰ καὶ κόνει χοϊκῇ συμπέπλεκται, δι᾽ ἧς ἐκδιδάσκεται τὴν πρὸς πάντας ἰσότητα.

22 Ἀποδέχου τοὺς τὰ χρηστὰ συμβουλεύειν ἐθέλοντας, ἀλλὰ μὴ τοὺς κολακεύειν ἑκάστοτε σπεύδοντας. οἱ μὲν γὰρ τὸ συμφέρον συνορῶσιν ἐν ἀληθείᾳ· οἱ δὲ πρὸς τὰ δοκοῦντα τοῖς κρατοῦσιν ἀφορῶσι, καὶ τῶν σωμάτων τὰς σκιὰς μιμούμενοι, τοῖς παρ᾽ αὐτῶν λεγομένοις συνᾴδουσι.

23 Τοιοῦτος γίνου περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, οἷον εὔχῃ σοὶ τὸν δεσπότην γενέσθαι. ὡς γὰρ ἀκούομεν ἀκουσθησόμεθα, καὶ ὡς ὁρῶμεν ὁραθησόμεθα ὑπὸ τοῦ θείου καὶ πανεφόρου βλέμματος. προσενέγκωμεν οὖν τῷ ἐλεῷ τὸν ἔλεον, ἵνα τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον ἀντιλάβωμεν.

24 Ὥσπερ τὰ ἀκριβῆ τῶν κατόπτρων τοιαύτας δεικνύουσι τὰς τῶν προσώπων ἐμφάσεις, οἷά περ ἐστὶ τὰ πρω-

τότυπα

cata figuratáq; eſt adulatio ficti honoris titulo, fallens eos qui ipſi animum aduertunt.

Venerandum iure eſt ueſtrũ imperiũ, quia ho-
ſtibus qdẽ ſuæ demõſtrat ptãtis aculeos, ſubditis 20
uero exhibet humanitatẽ. & quom illos uincat armorum ui, inermi charitate uincitur à ſuis. quantum enim feræ & ouis interſtitium eſt, tantum eſſe inter eos diſcrimen arbitratur.

Eſſentia corporis æqualis eſt cuilibet ho- 21
mini Imperator poteſtate autem dignitatis, cunctorũ præſidi deo. nõ ẽm habet in terris ſe quenquã altiorẽ. oportet igitur ipſum ut deum, non iraſci, ut mortalem non efferri. nam & ſi effigie diuina honorat⁹ eſt, at puluere tñ terreno connexus eſt, quo edocetur, ut erga omnes ſeruet æqualitatem.

Accepta eos qui bonorũ te cõſiliorũ admonitũ 22
uolũt, nõ eos q adulari ſæpenumero ſtudẽt. illi ẽm quod reuera expedit, perſpiciunt. hi uero ad ea quæ placent potentibus reſpiciunt, corporumq; umbras imitantes, ſingulis eorum dictis applaudunt.

Talẽ te præſta tuos erga famulos, qualẽ optas 23
erga te dominũ eſſe. prout enim audimus, audiemur, & ut reſpicimus, reſpiciemur à diuino cunctáq; obtuente aſpectu. priores igit̃ nos miſcđ'iæ miſericordiã conferamus, ut pari par recipiamus.

Sicuti exquiſita ſpecula tales mon- 24
ſtrant uultuum apparentias, qualia ipſa ſunt ar-

τότυπα, φαιδρὰ μὲν τῶν φαιδρυνομένων, σκυθρωπὰ δὲ τῶν σκυθρωπαζόντων, οὕτω καὶ ἡ δικαία τοῦ Θεοῦ κρίσις, ταῖς ἡμετέραις πράξεσιν ἐξομοιοῦται. οἷά περ γὰρ ἂν ᾖ τὰ παρ' ἡμῶν εἰργασμένα, τοιαῦτα ἡμῖν ἐκ τῶν ὁμοίων παρέχει.

25 Βουλεύου μὲν τὰ πρακτέα βραδέως, ἐκτέλει δὲ τὰ κριθέντα σπουδαίως. ἐπεὶ λίαν ἐστὶ σφαλερὸν, τὸ ἐν τοῖς πράγμασιν ἀπερίσκεπτον. εἰ γὰρ τὰ ἐξ ἀβουλίας τίς ἐννοήσει κακὰ, τότε γνώσεται καλῶς τῆς εὐβουλίας τὰ χρήσιμα, ὡς καὶ τῆς ὑγείας τὴν χάριν, μετὰ τὴν πεῖραν τῆς νόσου. δεῖ τοίνυν εὐφρονέστατε βασιλεῦ, καὶ βουλῇ συνετωτέρᾳ, καὶ εὐχῇ συντονωτέρᾳ, ἐξερευνᾷν ἀκριβῶς τὰ συνοίσαντα τῷ κόσμῳ.

26 Ἄριστα διοικήσεις τὴν ἀγαθὴν σου βασιλείαν, εἰ πάντα σπουδάζεις ἐφορᾷν, καὶ μηδὲν ἀνέχῃ παρορᾷν. οὐ γὰρ μικρὸν ἐπὶ σοί, ὅ περ μικρὸν εἶναι δοκεῖ ἐν συγκρίσει τῶν σῶν. ἐπειδὴ καὶ ῥῆμα βασιλέως ψιλὸν, μεγάλην ἔχει πρὸς πᾶσιν ἰσχύν.

27 Σαυτῷ τὴν τοῦ φυλάττειν τοὺς νόμους ἐπίθες ἀνάγκην, ὡς μὴ ἔχων ἐπὶ γῆς τὸν δυνάμενον ἀναγκάζειν. οὕτω γὰρ καὶ τῶν νόμων ἐπιδείξεις τὸ σέβας, αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων τούτους αἰδούμενος, καὶ τοῖς ὑπηκόοις φανήσεται τὸ παρανομεῖν οὐκ ἀκίνδυνον.

28 Ἴσον τῷ πλημμελεῖν, τὸ μὴ κωλύειν τοὺς πλημμελοῦντας λογίζου. κἂν γάρ τις πολιτεύηται μὲν ἐνθέσμως, ἀνέχηται δὲ τῶν βιούντων ἀθέσμως, συνεργὸς τῶν κακῶν παρὰ Θεῷ κρίνεται. εἰ δὲ βούλει διπλῶς εὐδοκιμεῖν, καὶ τοὺς τὰ κάλλιστα ποιοῦντας προτί-

μα, καὶ

chetypa,nitidas uidelicet nitentium,tristeis
autem tristantium.eodem pacto iustum dei
iudicium nostris actionibus assimilatur. qualia
enim sint quæ à nobis præstantur,talia ipse no-
bis par pari referens exhibet.

Cōsulta quæ agēda sunt cūctanter:exeq̄re aūt q̄ 25
decreueris,mature. q̄m periculosum est admodū
incōsyderata in reb⁹ temeritas.siqs em̄ q̄ ex incōsul
ta mēte ꝓueniūt mala,cōceperit aīo facile cōperi-
et boni consilij commoda,ut qui sanitatis dotem,
post ægrotationis expimētū ꝑsentiscūt. debes igit̄
cordatissime rex tū cōsilio prudētiore,tū ꝑcib⁹ ad
deū impēsioribus exq̄rere diligēter, q̄ mūdo sunt
expeditura.

Optime reges egregium tuum imperium,si o- 16
mnia des opā ꝑspicere,nec negligere patiare qcꝗ.
neqꝫ em̄ paruū est in te,qđ paruū esse apparet cō-
paratione tuorū.q̄m uel exile īpatoris uerbū & mi
nimū ingentem obtinet apud omneis uim.

Tibi ipsi custodiendi leges impone necessi- 27
tatē,quom non habeas in terris q te possit cogere.
sic enim tum legum præ te feres cultum ipse.
ante alios eas reuerendo,tum subditis
cōstabit legū ꝑuaricationē periculi nō esse īmunē.

Peccare & nō cohibere pec- 28
cāteis iuxta æstima.si qs em̄ in ciuitate uitā qdē ipse
traducat, æque toleret autē uiuenteis inique,soci-
us malorū apud deū iudicatur. qđ si uelis bifariā
approbari,ut pulcherrima quæqꝫ gerenteis hono-

μα, καὶ τοῖς τὰ χείριστα δρῶσιν ἐπιτίμα.

29 Λίαν συμφέρειν ὑπολαμβάνω, τὸ φεύγειν τὰς τῶν κακῶν συνδιαιτήσεις. τὸν γὰρ συνόντα πάντοτε ἀνθρώποις πονηροῖς, ἢ παθεῖν, ἢ μαθεῖν ἀνάγκη τι πονηρόν. ὁ δὲ τοῖς ἀγαθοῖς συνδιάγων, ἢ μίμησιν τῶν καλῶν ἐκδιδάσκεται, ἢ μείωσιν τῶν κακῶν ἐκπαιδεύεται.

30 Εγκόσμιον ὑπὸ θεοῦ πιστευθεὶς βασιλείαν, μηδενὶ χρῶ τῶν πονηρῶν πρὸς τὰς τῶν πραγμάτων διοικήσεις. ὧν γὰρ ἂν ἐκεῖνοι κακῶς διαπράξωνται, λόγον ὑφέξει θεῷ, ὁ τὴν ἰσχὺν αὐτοῖς δεδωκώς. μετὰ πολλῆς οὖν ἐξετάσεως, αἱ τῶν ἀρχόντων προβολαὶ γινέσθωσαν.

31 Ισον νομίζω κακὸν, καὶ τῶν ἐχθρῶν θυμοῦσθαι ταῖς κακουργίαις, καὶ τῶν φίλων θέλγεσθαι ταῖς κολακείαις. δεῖ γὰρ πρὸς ἑκατέρους γενναίως ἀνθίστασθαι, καὶ τοῦ πρέποντος μηδαμῶς ἀφίστασθαι, μήτε τὴν ἀλόγιστον ἐκείνων δυσμένειαν ἀμυνόμενον, μήτε τὴν ἐπίπλαστον τούτων εὐμένειαν ἀμειβόμενον.

32 Ηγοῦ τούτους εἶναι φίλους ἀληθεστάτους, μὴ τοὺς ἐπαινοῦντας ἅπαντα τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα, ἀλλὰ τοὺς κρίσει δικαίᾳ πάντα πράττειν σπουδάζοντας, καὶ συνηδομένους μὲν ἐπὶ τοῖς χρηστοτέροις, ἐπιστυγνάζοντας δὲ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις. οὗτοι γὰρ ὄντως ἀψευδεστάτης φιλίας δεικνύουσι τεκμήριον.

33 Μὴ μεταβαλέτω σοι τὴν μεγαλόφρονα γνώμην τῆς ἐπιγείου ταύτης δυναστείας ὁ ὄγκος, ἀλλ' ὡς ἐπίκηρον διέπων ἀρχὴν, ἄρρεπτον ἔχε τὸν νοῦν ἐν πράγμασι τερπνοῖς. μήτε ἐν ταῖς εὐθυμίαις ἐξυψούμενος, μήτε ἐν ταῖς ἀθυμίαις ταπεινούμενος.

Ὡς πρ

ra,ita teterrima patrantibus succense.

Expedire admodum arbitror,effugere 29
prauorum contubernia.qui enim cum homi
nibus iprobis sp uersatur,eũ uel pati ul' discere ma
lũ aliqd necesse ē.q uero unà cũ bōis degit,uel imi
tationē honestorũ edocetur ul' diminutionē uitio/
rum condiscit.

Terrarũ orbis à deo cũ cōcreditũ tibi sit regnũ, 30
caue ne aliq̃ utaris ex prauis ad rerũ admĩstratōes.
quæ eñ illi perperã fecerint,eorũ rationem reddet
deo,q peccãdi facultatē ipsis indulserit.magna igit̃
& diligēti cũ pscrutatiõe mgr̃atuũ pmotiões fiant

Aeq̃le reor esse malũ,& inimicorũ excãde(optet. 31
scere flagitijs,& amicorum demulceri blandi/
tijs.oportet enim utrisq; resistere,
nec usquam à decoro discedere.neq; irratio/
nabiem eorũ maleuolentiam ulciscendo,neq; fi/
ctitiam horum beneuolentiam remunerando.

Existima uerissimos amicos,non qui lau/ 32
dent omnia,quæ dicantur abs te,sed qui
nihil nō integro iudicio facere cõtendũt. sic ut gra
tulentur tibi,si bene:tristentur
cõtra,si pperã dixeris feceris ue. hi eñ reuera ab oĩ
fraude abhorrentis amicitiæ præ se ferunt insignia.

Nemutet tibi magnanimam mentem, 33
terrenæ huius potestatis moles,sed ut fragilem,
fatóq; obnoxiũ regens pricipatũ,ĩmutabilē habeto
ĩtellectũ ĩ reb⁹ mutabilibus,nimia neq; lęticia subli/
mē te extollens,neq; mœstitia uilescens.

34 Ὥσπερ χρυσὸς ἄλλοτε ἄλλως ὑπὸ τῆς τέχνης μετατυπούμενος, καὶ πρὸς διάφορα κοσμίων εἴδη μεταποιούμενος, ὅπερ ἐστὶ διαμένει καὶ τροπὴν οὐχ ὑπομένει, οὕτω καὶ αὐτὸς εὐκλεέστατε βασιλεῦ, ἄλλην ἐξ ἄλλης ἀμείβων ἀρχὴν, φθάσας δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ἀνωτάτω τιμὴν, ὁ αὐτὸς διαμένεις οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν, ἀναλλοίωτον ἔχων ἐν τῷ καλῷ τὸ φρόνημα,

35 Νόμιζε τότε βασιλεύειν ἀσφαλῶς, ὅταν ἑκόντων ἀνάσσῃς τῶν ἀνθρώπων. τὸ γὰρ ἀκουσίως ὑποταττόμενον, στασιάζει καιροῦ λαβόμενον. τὸ δὲ τοῖς θεσμοῖς τῆς εὐνοίας κρατούμενον, βεβαίαν ἔχει πρὸς τὸν κρατοῦντα τὴν εὐπείθειαν.

36 Ἵνα τὸ κράτος τῆς βασιλείας ποιήσῃς ἀοίδιμον, ὅσην ἔχεις κατὰ τῶν ὑπηκόων ἁμαρτανόντων ὀργὴν, τοσαύτην ἔχειν καὶ κατὰ σαυτοῦ πλημμελοῦντος ἀξίου. οὐδεὶς γὰρ ἰσχύει τὸν ἐν ἐξουσίᾳ τηλικαύτῃ ταιδεύειν, εἰ μὴ λογισμὸς οἰκεῖος ἐξ αὐτοῦ τοῦ πλημμελοῦντος κινούμενος.

37 Ὁ μεγάλης ἐξουσίας ἐπιλαβόμενος, τὸν δοτῆρα τῆς ἐξουσίας μιμείσθω κατὰ δύναμιν. εἰ γάρ πως τὴν εἰκόνα φέρει τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ κατέχει τὴν ἐπὶ πάντων ἀρχὴν, ἐν τούτῳ δὴ μάλιστα τὸν θεὸν μιμήσεται, ἐν τῷ μηδὲν ἡγεῖσθαι τοῦ ἐλεεῖν προτιμότερον.

38 ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον τῆς εὐποιΐας τὸν πλοῦτον, ἑαυτοῖς θησαυρίσωμεν. τὸν καὶ ὧδε κατευφραίνοντα τῇ ἐλπίδι τῆς μελλούσης ἀπολαύσεως, κἀκεῖ καταγλυκαίνοντα τῇ πείρᾳ τῆς ἐλπισθείσης μα-

μακαριότητος

Sicuti aurũ quis modo sic, mõ alit ab arte trãs- 34
figuret, atq; ad uarias ornamentorũ species trans-
formet, pmanet tñ id quod est, nec mutationẽ pa-
tit. sic ipe quoq; inclytissime Impator, licet aliud ex
alio p gradus obtinueris regimẽ, pueneris q; ad ipm
supremũ honorẽ, idem tñ permanes nõ in eisdem
rebus, inalterabilem continens in officio
animum.

Existima tũc demũ te tuto regnare, cũ uolẽtib9 35
imperas hominibus. quod em̃ inuito animo subij-
cit, seditiõibus fluctuat capta occasiõe. qđ uero uin
culis bñuolẽtiæ regitur, stabilẽ seruat erga rectorẽ
obedientiam.

Vt dominium imperij tui facias decantabile, 36
quantam habes aduersus subditos peccãteis iram,
tantã habendã esse tibi aduersus teipm peccãtem
cẽseto. nemo em̃ ualet tãta pollentẽ potestate cor-
rigere, nisi ratio propria, quæ ex ipso peccan-
te moueatur.

Magnã qui potestatẽ adeptus est, largitorem 37
potestatis imitetur pro uiribus. si enim
imaginẽ gestat rerũ præsidis dei, atq; per ipm con-
tinet rerum principatum, in eo maxime
imitabit deũ, ut nõ existimet qcq̃ misericordia p-
ciosius optabiliusue.

Sup aurũ & lapidẽ preciosum, beneficentiæ di- 38
uitias nobis ueluti thesaurũ recõdamus. illæ nãq; tũ
i pñti uita oblectãt spe futuræ fruitiõis, tũ in futura
dulcedinẽ afferũt, expimẽto gustatuq; speratæ be-
atitudinis.

κακιότητος. τὰ δὲ νῷ περὶ ἡμᾶς ὡς οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς, μὴ τρεπέτω ἡμᾶς.

39 Σπούδαζε λαμπροτέραις ἀμείβεσθαι δωρεαῖς, τοὺς μετ' εὐνοίας ποιοῦντας τὰ παρὰ σοῦ προσταττόμενα, τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐπαυξήσεις τὴν προθυμίαν, καὶ τοὺς πονηροὺς διδάξεις μεταμαθεῖν τὴν κακίαν. τὸ γὰρ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι τοὺς μὴ τὰ αὐτὰ ποιοῦντας, ἄγαν ἐστὶν ἀθέμιτον.

40 Τιμιώτατον πάντων ἐστὶν ἡ βασιλεία. τότε δὲ μάλιστα τοιοῦτόν ἐστιν, ὅταν ὁ τοῦτο περικείμενος τὸ κράτος, μὴ πρὸς αὐθάδειαν ῥέπῃ, ἀλλὰ πρὸς ἐπιείκειαν βλέπῃ, τὸ μὲν ἀπάνθρωπον, ὡς θηριῶδες ἀποστρεφόμενος, τὸ δὲ φιλάνθρωπον, ὡς θεοείκελον ἐνδεικνύμενος.

41 Ἴσως πρός τε φίλους καὶ ἐχθροὺς ποιοῦ τὰς κρίσεις, μήτε τοῖς εὐνοοῦσι χαριζόμενος διὰ τὴν εὔνοιαν, μήτε τοῖς δυσμενέσιν ἀνθιστάμενος δι' ἀπέχθειαν. ἐπειδὴ τῆς αὐτῆς ἐστιν ἀτοπίας, καὶ δικαιοῦν τὸν ἄδικον, εἰ καὶ φίλος ὑπάρχει, καὶ ἀδικεῖν τὸν δίκαιον, εἰ καὶ ἐχθρὸς τυγχάνει. τὸ γὰρ κακὸν ἐν ἀμφοτέροις ὅμοιον, κἂν ἐν τοῖς ἐναντίοις εὑρίσκηται.

42 Συνεχῶς ἀκροᾶσθαι δεῖ τοὺς τῶν πραγμάτων κριτάς. δυσθήρατος γάρ ἐστιν ἡ τοῦ δικαίου εὕρεσις, ῥαδίως ἐκφεύγουσα τοὺς μὴ λίαν προσέχοντας. ἂν δὲ καὶ τὴν τῶν λεγόντων ἀφέντες δεινότητα, καὶ τὴν τῶν λεγομένων παρέντες πιθανότητα, εἰς τὸ βάθος τῶν νοημάτων ἑαυτοὺς ἐμβάλλωσιν, οὕτως ἀνιμήσονται τὸ παρ' αὐτῶν ζητούμενον, καὶ διπλῆν ἁμαρτίαν ἐκφεύξονται, μήτε αὐτοὶ τὸ καλὸν προδιδόντες, μήτε ἄλλοις τοῦτο

δρᾶν

atitudinis.q̃ uero nũc circa nos apparẽt,tanq̃ ni=
hil ad nos pertinentia,ne nos nimium allectent.

Da operã ut eos splẽdidiorib⁹ demerearis remu 39
neratiõibus,q cũ bñuolentia capessunt,q̃ mãdãtur
te.hoc enim pacto & bonorum augebis (abs
alacritatem,& malos docebis ut dedíscant
malitiam. eisdem eñ censeri dignos, qui non eadẽ
faciunt,nimis nefarium est.

Preciosissimũ omniũ est Imperium . tunc uero 40
uel maxĩe huiuscemodi ẽ, quom hãc q circũdat⁹ ẽ
ptãtẽ, nõ ad ptinacẽ & temerariã sæuitiã ꝓpensus
sit,sed ad æqtatẽ respiciat.ĩclemẽtiã,ut ferinã auer-
sando.humanitatem,ut deo similem præ
se ferendo.

Aequa lãce tã ad amicos,q̃ ad inimicos uergẽs iu 41
dicãdi mun⁹ obito, neq; bñ sentiẽtib⁹ de te gratifi-
cans ob bñuolẽtiã, neq; maleuolis resistẽs ꝓpt̃ ini
micitias.qm̃ eiusdem est absurditatis,& ẜm iniqua
petẽtẽ dare litẽ,& si sit amicus:et ĩiuriã iusto ĩferre,
& si sit inimicus.malum enim utrobiq; simile est,
tametsi in contrarijs inueniatur.

Intenta mente auscultare debent rerum iudi- 42
ces.difficilis nãq; captu est iusti inuentio,faci
leq; effugere solet nõ admodũ attendenteis . qđ si
prætermissa dicentium eloquentia,dicto-
rũq; neglecta uerisimilitudine, ad penitissimã intẽtio
nũ profũditatẽ penetrauerit , sic demũ hauriẽt, qđ
ab ipsis quæritur,geminiq; insontes erunt delicti ,
neq; ipsi honestum prodendo,neq; alijs id

δρᾶν συγχωροῦντες.

43 Ἰσάριθμα τοῖς ἄστροις ἂν κτήσῃ τὰ κατορθώματα, οὐδέ ποτε νικήσεις τὴν τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα. ὅσα γὰρ ἄν τις προσενέγκῃ θεῷ ἐκ τῶν αὐτοῦ, τὰ αὐτοῦ προσφέρει αὐτῷ. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ὑπερβῆναι τὴν ἰδίαν ἐν τῷ ἡλίῳ σκιὰν, προλαμβάνουσαν ἀεὶ καὶ τὸν λίαν ἐπειγόμενον, οὕτως οὐδὲ τὴν ἀνυπέρβλητον τοῦ θεοῦ χρηστότητα, ταῖς εὐποιΐαις ὑπερβήσονται ἄνθρωποι.

44 Ἀδαπάνητός ἐστι τῆς εὐποιΐας ὁ πλοῦτος. ἐν τῷ διδόναι γὰρ λαμβάνεται, καὶ ἐν τῷ σκορπίζειν συνάγεται. τοῦτον ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ σου πλουσιόδωρε βασιλεῦ, δίδου πᾶσι δαψιλῶς τοῖς αἰτοῦσι παρὰ σοῦ. ἀπειροπλασίους γὰρ ἕξεις τὰς ὑπὲρ τούτων ἀμοιβὰς, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς τῶν ἔργων ἀντιδόσεως.

45 Νεύματι θεοῦ τὴν βασιλείαν λαβὼν, μίμησαι αὐτὸν δι' ἔργων ἀγαθῶν. ὅτι τῶν εὖ ποιεῖν δυναμένων ἐγένου, ἀλλ' οὐ τῶν εὖ παθεῖν δεομένων. τὸ γὰρ ἔπιμον τῆς τῶν χρημάτων δαψιλείας ἀνεμπόδιστόν ἐστι πρὸς τὰς τῶν πενήτων εὐποιΐας.

46 Ὡς περ ὀφθαλμὸς ἐμπέφυκε σώματι, οὕτω βασιλεὺς τῷ κόσμῳ ἐνήρμοσται, ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδομένος εἰς συνεργίαν τῶν συμφερόντων. χρὴ οὖν αὐτὸν, ὡς οἰκείων μελῶν, οὕτω πάντων ἀνθρώπων προνοεῖν, ἵνα προκόπτωσιν ἐν καλοῖς, καὶ μὴ προσκόπτωσιν ἐν κακοῖς.

47 Ἀσφαλεστάτην ἡγοῦ τῆς σωτηρίας σου φυλακὴν, τὸ μηδέποτέ τινα τῶν ὑπηκόων ἀδικεῖν. ὁ γάρ τινα μὴ ἀδικῶν, οὐχ ὑφορᾶται τινά. εἰ δὲ τὸ μὴ ἀδικεῖν ἀσφά-

λειαν

ut committant concedendo.

Aeq̄lia numero ſyderibus & ſi ædideris bōa ope
ra,non tamen ob id ſuperabis dei bonitatem.quæ- 43
cunq; enim quiſpiam obtulerit deo,ſua
ipſi offeret ex ſuis.& ſicuti trāſilire uľ an̄ire nulli da-
tur ſuam in ſole umbram,præuenientē ſemper uel
nimis properantem,ita inſuperabi-
lem dei bonitatem nulli bonis operibus homi-
nes excedent.

Inexhauſtæ ſunt beneficentiæ opes. 44
nam largiendo acquiruntur,& diſſipando col-
ligūtur.has tuo inſitas aīo hn̄s munificētiſſime Im
perator,largire om̄ibus affatim petētibꝰ abs te.in-
finiticuplas eī ꝑ his habebis remūeratiōes, quom
tempus reddendi uicem uenerit.

Nutu dei regnum adeptus,imitare e-
um bonis opibꝰ.qa int̄ eorū numerū natus es,bn̄fi 45
cio q afficere poſſunt,nō qui affici poſtulant.para-
tæ em̄ rerū copiæ nullū impedimentū eſſe poteſt,
quo minus conferantur in pauperes beneficia.

Sicut oculus innatus eſt corpori,ita Impe- 46
rator mundo adaptatus eſt,à deo datus
pro adminiſtratiōe eorū q̄ uſui ſūt.optet igit̄ eū oī-
bus hoībus quaſi proprijs membris proſpicere, ut
proficiant in bonis,neu malorū offenſaculo il-
lidantur.

Tutiſſimam arbitrare ſalutis tuæ cuſtodiam,
nulla quenq; ex ſubditis afficere iniuria. qui enim 47
offēdit neminē,ſuſpitiōi h₃ neminē,ꝙ ſi nlła quēq;
afficere in-

λεῖαν προξενεῖ, τὸ εὐεργετεῖν πολλῷ πλέον. τὸ ἀσφαλὲς γὰρ δίδωσι, καὶ τὸ προσφιλὲς οὐ προδίδωσι.

48 Γίνου τοῖς ὑπηκόοις εὐσεβέστατε βασιλεῦ, καὶ φοβερὸς διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἐξουσίας, καὶ ποθεινὸς διὰ τὴν παροχὴν τῆς εὐποιΐας. μήτε τοῦ φόβου καταφρονῶν διὰ τὸν πόθον, μήτε τοῦ πόθου παραμελῶν διὰ τὸν φόβον. ἀλλὰ τὸ ἥμερον ἔχων ἀκαταφρόνητον, καὶ τὸ εὐκαταφρόνητον ἔχων ἀνήμερον.

49 Ἃ τοῖς ὑπηκόοις νομοθετεῖς διὰ τῶν λόγων, ταῦτα προλαβὼν ὑπέδειξας διὰ τῶν ἔργων. ἵνα τοῖς λόγοις οἷς πείθεις, καὶ χρηστὸς συναγωνίζηται βίος. οὕτω γὰρ εὐδόκιμον ἀποφανεῖ σου τὸ κράτος, καὶ λέγων πρακτικῶς, καὶ πράττων λογικῶς.

50 Πλέον ἀγάπα βασιλεῦ γαληνότατε, τοὺς λαμβάνειν παρὰ σοῦ χάριτας ἱκετεύοντας, ἤπερ τοὺς σπουδάζοντας δωρεάς σοι προσφέρειν. τοῖς μὲν γὰρ ὀφειλέτης ἀμοιβῆς καθίστασαι. οἱ δέ σοι τὸν θεὸν ὀφειλέτην ποιοῦσι τὸν οἰκειούμενον τὰ εἰς αὐτοὺς γινόμενα, καὶ ἀμειβόμενον ἀγαθαῖς ἀντιδόσεσι τὸν φιλόθεον, καὶ φιλάνθρωπόν σου σκοπόν.

51 Ἡλίου μὲν ἔργον ἐστὶ, τὸ καταλάμπειν ταῖς ἀκτῖσι τὴν κτίσιν. ἄνακτος δὲ ἀρετὴ, τὸ ἐλεεῖν τοὺς δεομένους. κἀκείνου δὲ φανότερος, ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς, ὁ μὲν γὰρ ὑποχωρεῖ τῇ διαδοχῇ τῆς νυκτός. ὁ δὲ οὐ παραχωρεῖ τῇ συναρπαγῇ τῶν κακῶν, ἀλλὰ τῷ φωτὶ τῆς ἀληθείας ἐξελέγχει τὰ κρυπτὰ τῆς ἀδικίας.

52 Τοὺς μὲν πρὸ σοῦ βασιλεῖς ἡ ἀρχὴ κατεκόσμησε, σὺ δὲ ταύτην κράτιστε, φαιδροτέραν ἐποίησας, ἡμερό-

τητι

afficere iiuria tutelã cõciliat, lõge bñficijs collatis ma
gis id pſtabit. nã ut tutelã exhibet, ita charitatẽ nõ
Eſto ſubditis, piẽtiſſime Impator, & for/ (pdit.
midabilis ob excellẽtiam poteſtatis, & amabilis ob 48
largitionẽ beneficẽtiæ. neq; formidinẽ cõtemnen/
do ppter amorẽ, nec item amorem negligens ob
formidinẽ. ſed tã mãſuetudinẽ p te ferẽs haud aſp/
nabilẽ, q̃ nimiã & aſpnabilẽ familiaritatẽ imiti ſe/
Quæ ſubditis uerbo q̃ſi lege p (ueritate caſtigãs.
ſcribis, hæc tu præueniẽs re ipſa pſtitiſti, ut uerbis, 49
qbus pſuades, integra quoq; uita adſtipulet̃. ſic em̃
cõmẽdabile tuũ aſſeuerabis iperiũ, ſi & rõcineris
non ſine opere, & opereris non ſine ratione.
Eos plus ama sereniſſime Imperator, accipe/ 50
re abs te beneficia qui ſupplicant, q̃ tibi qui cõten/
dunt offerre munera. his enim debi/
tor referẽdi gratiã efficeris, illi uero deũ dãt tibi ua
dẽ, uẽdicãtẽ ſibi, ptinereq; ad ſe putãtẽ, q̃cũq; erga
ſupplices cõtuleris, & remunerãtẽ bonis retributi/
onibus, tuã tã piam, q̃ perhumanã intentionem.
Solis profecto partes ſunt, illuſtrare radijs 51
orbem. principis uero uirtus eſt egenorũ miſereri.
porrò ijs clarior eſt Impe/
rator, qui pius eſt. ille nanq; cedit ſuccedenti no/
cti, hic autem rapacitati prauorum
nõ cõcedit idulget ue qcq̃, ſed lumie ueritatis, ini/
quitatis occulta coarguit.
Priores qdẽ te ipatores principat⁹ adornauit. tu 52
uero eũ pſtãtiſſime, illuſtriorẽ reddidiſti, mãſuetu/
dine tem/

τητι κιρνῶν τῆς ἐξουσίας τὸν ὄγκον, καὶ χρηστότητι νικῶν τῶν προσιόντων σοι τὸν φόβον. ὅθεν ὥσπερ λιμένι τῆς σῆς γαληνότητος πάντες προσορμῶσιν οἱ ἐλέους δεόμενοι, καὶ τῶν κυμάτων τῆς πενίας ἀπαλλαττόμενοι, εὐχαριστηρίους ὕμνους σοι ἀναπέμπουσιν.

53 Ὅσον τῇ δυναστείᾳ πάντων ὑπερανέχεις, τοσοῦτον καὶ τοῖς ἔργοις ὑπερλάμπειν ἀγωνίζου. ἀναλογοῦσαν γὰρ τῷ μεγέθει τῆς δυνάμεως τὴν ἐργασίαν τῶν καλῶν ἀπαιτεῖσθαι προσδόκησον. ἵνα τοίνυν παρὰ θεοῦ ἀνακηρυχθῇς, μετὰ τοῦ στεφάνου τῆς ἀηττήτου βασιλείας, κτῆσαι καὶ τὸ στέμμα τῆς τῶν πενήτων εὐποιΐας.

54 Σκέπτου πρὶν ἐπιτάττειν ἃ θέλεις, ἵνα προστάττῃς ἐμφρόνως ἃ θέμις. εὐόλισθον γὰρ τὸ τῆς γλώττης ὄργανον, καὶ μέγιστον παρέχει τοῖς ἀμελοῦσι κίνδυνον. εἰ δὲ τὸν εὐσεβῆ λογισμὸν ὡς μουσικὴν ἐπιστήσεις αὐτῷ, τὸ παναρμόνιον τῆς ἀρετῆς ἀνακρούσεται μέλος.

55 Ὀξὺν μὲν εἶναι χρὴ περὶ πάντα τὸν ἄνακτα, καὶ μάλιστα περὶ τὰς κρίσεις τῶν δυσχερῶν πραγμάτων, βραδὺν δὲ λίαν εἰς ὀργὴν ἐπιδείκνυσθαι. ἐπειδὴ γὰρ τὸ πάντη ἀόργητον εὐκαταφρόνητον, καὶ θυμούσθω μετρίως, καὶ μὴ θυμούσθω. τὸ μὲν, ἵνα τῶν φαύλων τὰς ὁρμὰς ἀναστέλλῃ. τὸ δὲ, ἵνα τὰς ἀφορμὰς τῶν χρηστῶν ἀνιχνεύῃ.

56 Ἐν τῷ ἀκριβεῖ τῆς καρδίας σου βουλευτηρίῳ, ἐπιμελῶς κατανόει τῶν συνόντων σοι τοὺς τρόπους. ἵνα γινώσκῃς ἀκριβῶς καὶ τοὺς ἐν ἀγάπῃ θεραπεύοντας, καὶ τοὺς ἐν ἀπάτῃ κολακεύοντας. πολλοὶ γὰρ εὐνοεῖν ὑποκρινόμενοι, μεγάλα τοὺς πιστεύοντας κατα-

βλάπτουσι

dine tẽperãs diluẽsq́ austerã ptãtis molẽ, bonita-
teq́ uincẽs adeũtiũ te formidinẽ. q̃propt̃ tuæ sere-
nitatis portum subeunt omnes, qui misericordia
indigent. fluctibusq́ paupertatis libera-
ti, gratiarũ actores hymnos ad te missitant.

Quantũ potestate cæteris antecellis, tantum 53
factis etiã emicare ante alios enitere. psuasissimum
enim habe, eam abs te postulari hone-
storũ opationẽ, q̃ magnitudĩe uiriũ pportiõe rñde
at. ut igit̃ à deo q̃si p pconẽ uictor declareris, coro-
na inuicti imperij tuo capiti ĩposita, coronã etiã ex
promerendis pauperibus acquirito.

Contemplator bene prius quàm mandes 54
q̃ fieri uelis. sic fiet ut sp prudẽter iubeas q̃ fas ẽ. lu-
bricũ ei ẽ ĩstrumẽtũ liguæ, maximũq́ affert negli-
gẽtib⁹ piculũ. q̃ si piũ itellectũ ueluti musicũ illi pfe
cer;. oĩb⁹ harmoniæ nũer; cõcinatũ modulabit̃ me

Acutũ qdẽ eẽ optet principẽ cũ ĩ alijs, tũ ul'(los.
maxime in afferẽdo de rebus difficillimis iudicio, 55
lentum autem ad irascendum. & quoniam
oĩmoda iræ absentia aspnabilis ẽ, & irascat̃ medio
criter, & non irascatur oportet. illud ut prauorum
impetũ comprimat, hoc ut propẽsiones bonorum
peruestiget.

In exquisita tui cordis curia diligen-
ter perspicito conuersantiũ tecũ mores, ut perno- 56
scas examussim, & quos charitas te colere cõpellit
& qui tibi p fraudẽ adulant̃. pleriq́ em̃ bñuolentiã
simulantes, magno credentibus detri-

 mento sunt.

βλάπτουσι.

57 Λόγον ἀκούσας ὠφελῆσαι δυνάμενον, μὴ μόνον ἀκοῇ τοῦτον, ἀλλὰ καὶ πράξει διαδέχου. οὕτω γὰρ τὸ τοῦ βασιλέως ἀγλαΐζεται κράτος, ὅταν ἢ παρ' ἑαυτοῦ τὰ δέοντα συνορᾷ, ἢ παρ' ἄλλου εὑρεθέντα, μηδαμῶς παρορᾷ, ἀλλὰ μανθάνει μὲν ἀνεπαισχύντως, ἐπιτελεῖ δὲ ἀνυπερθέτως.

58 Ἀκρόπολις μὲν ἀπορθήτοις τείχεσιν ἠσφαλισμένη καταφρονεῖ τῶν πολιορκούντων αὐτὴν πολεμίων, ἡ εὐσεβὴς δὲ βασιλεία ὑμῶν, ἐλεημοσύναις τετειχισμένη, καὶ προσευχαῖς περιπυργουμένη, ἀήττητος γίνεται τοῖς τῶν ἐχθρῶν βέλεσιν, ἀοίδιμα κατ' αὐτῶν ἐγείρουσα τρόπαια.

59 Χρῆσαι δεόντως τῇ κάτω βασιλείᾳ, ἵνα κλίμαξ σοι γένηται τῆς ἄνω εὐδοξίας. οἱ γὰρ ταύτην καλῶς διοικοῦντες, μετὰ ταύτης κἀκείνης ἀξιοῦνται. ταύτην δὲ διοικοῦσι καλῶς, οἱ πατρικὸν τοῖς ἀρχομένοις ἐπιδεικνύοντες πόθον, καὶ ἀρχικὸν παρ' αὐτῶν ἀντιλαμβάνοντες φόβον. ἀπειλαῖς μὲν, τὰ πταίσματα προαναστέλλοντες, τιμωρίαις δὲ πεῖραν αὐτοῖς οὐ προσάγοντες.

60 Ἱμάτιον ἀπαλαίωτόν ἐστι τὸ τῆς εὐποιΐας περιβόλαιον. καὶ ἀδιάφθορος στολὴ ἡ πρὸς τοὺς πένητας στοργή. δεῖ οὖν τὸν βουλόμενον εὐσεβῶς βασιλεύειν, τούτοις ἐνδύμασι τὴν ψυχὴν καλλωπίζειν. φιλοπτωχίας γὰρ ἠμφιεσμένος πορφύραν, καὶ οὐρανίου βασιλείας καταξιοῦται.

61 Σκῆπτρον βασιλείας παρὰ θεοῦ δεξάμενος, σκέπτου πῶς ἀρέσεις τῷ ταύτην σοι δεδωκότι, καὶ ὡς πάντων

mento ſunt.

Sermonē cū audis iuuare ualentē, ne aurib⁹ mō
uerum opere etiam excipito, ſic enim 57
Imperatoris exornat decorat q̄ dn̄iū, quom uel ex
ſe cōſyderat quorū indiget uſas, uel ab alio reperta
non deſpicit, ſed tum diſcit ſine uerecūdia, tum exe
quitur ſine cunctatione.

Arx quidem indepopulabilibus muris muni 58
ta contemnit obſidenteis ſe hoſtes.
piū āt urm ipiū quom & liberalitate erga miſeros
ueluti muro cictū, & precū turrib⁹ corroboratū ſit
inuictū, nulliſq; hoſtiū telis puiū ſit, pclara & cele-
bria contra eos erigens trophæa.

Vtere ut oportet regno hoc inferiore, ut ſcala 59
tibi fiat ſuperioris claritatis. qui enim hanc re-
cte gubernāt, illa quoq; poſtmodū digni cēſentur.
hanc autem recte gubernat, qui paternam ſubdi
tis oſtendūt charitatē, & principi debitū ab ipſis
recipiunt timorem. itaq; minis quidem uitia
compeſcent. ſupplicij autem ſenſum ipſis neu-
tiq; infligent.

Veſtimētū inuetuſtabile eſt, beneficentiæ ami- 60
ctus. & incorrupta ſtola eſt, charitas erga paupes.
eum igitur oportet qui pie regnare uult,
taliū idumētorū pulchritudie aīam exornare. amo
ris em̄ i egenos q indut⁹ ē purpurā, cœleſtis quoq;
regni compos efficitur.

Sceptrum imperij quom à deo ſuſceperis, cogi- 61
tato qbus nā modis placebis, q eā tibi dedit, quoq;

 omnibus

πάντων ἀνθρώπων ὑπ' αὐτοῦ προτιμηθεὶς, πλέον πάντων ἐπείγου καταγραίρειν αὐτόν. τοῦτο δὲ γέρας ἡγεῖται μέγιστον, ἂν ὡς αὐτὸν τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διαπλασθέντας ὁρᾷς, καὶ ὡς χρεῶν καταβολὴν τὰς εὐποιΐας πληροῖς.

62 Τρέχειν μὲν εἰς τὴν ἄνω βοήθειαν πᾶς ἄνθρωπος ὀφείλει, ὁ σωτηρίας γλιχόμενος. ὁ βασιλεὺς δὲ πρὸ πάντων, ὡς μεριμνῶν ὑπὲρ πάντων. ὑπὸ τοῦ θεοῦ γὰρ φυλαττόμενος, καὶ τοὺς πολεμίους καταγωνίζεται γενναίως, καὶ τοὺς οἰκείους κατασφαλίζεται σπουδαίως.

63 Ο μὲν θεὸς οὐδενὸς δεῖται, ὁ βασιλεὺς δὲ μόνου θεοῦ. μιμοῦ τοίνυν τὸν οὐδενὸς δεόμενον. καὶ δαψιλεύου τοῖς αἰτοῦσι τὸν ἔλεον, μὴ ἀκριβολογούμενος περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, ἀλλὰ πᾶσι παρέχων τὰς πρὸς τὸ ζῆν αἰτήσεις. πολὺ γὰρ κρεῖττόν ἐστι διὰ τοὺς ἀξίους ἐλεεῖν καὶ τοὺς ἀναξίους, ἢ τοὺς ἀξίους ἀποστερεῖν διὰ τοὺς ἀναξίους.

64 Συγγνώμην αἰτούμενος ἁμαρτημάτων, συγγίνωσκε καὶ αὐτὸς τοῖς εἰς σὲ πλημμελοῦσιν, ὅτι ἀφέσει ἀντιδίδοται ἄφεσις. καὶ τῇ πρὸς τοὺς ὁμοδούλους ἡμῶν καταλλαγῇ, ἡ πρὸς θεὸν φιλία καὶ οἰκείωσις.

65 Δεῖ τὸν ἀμέμπτως ἀνάσσειν ἐσπουδακότα, καὶ τὰς τῶν ἔξωθεν ἀδοξίας φυλάττεσθαι, καὶ ἑαυτὸν πρὸ ἐκείνων αἰσχύνεσθαι, ἵνα καὶ τοῦ φανερῶς ἁμαρτάνειν δι' ἐκείνους ἀπέχηται, καὶ τοῦ κατ' ἰδίαν πλημμελεῖν ὑφ' ἑαυτοῦ κωλύηται. εἰ γὰρ οἱ ὑπήκοοι αἰδοῦς ἄξιοι φαίνονται, πολλῷ πλέον ὁ βασιλεὺς ἄξιος ταύτης γίνεται.

66 Ιδιώτου μὲν εἶναι κακίαν φημὶ, τὸ πράττειν φαῦλα

omnibus hoībus ab eo sis prælatus, magis omnibus eū honestare festīa. porrò id ipe honestamētū arbitratur maximum, si quasi te factos à se tuearis, atq; ut debiti exolutionē, bn̄faciendi munus adimpleas.

Recurrere ad supernū auxiliū cū homo quiuis debet, salutem qui expetat, tum ante omneis Imperator, ut pote q p oībus solicitus est. quom em̄ à deo custodiat̄, tā hostes generosa manu debellat, quàm suos sedulo communit. 62

Deus nulla re indiget, Imperator solo deo. imitare igit̄ nullius indigū, petētibusq; fac uberē misc̄diæ copiā, n̄ exacta & ad uiuū resecāte rem rōne īpēsarū tuū erga famulatū utēs, sed oīm de sustinēda uita petitiōibus satisfaciēs. lōge eī sati⁹ ē merito dignorū etiā indignis misereri, q̄, indignorū uitio dignos iis defraudare quæ merentur. 63

Veniā quom delictorū tuorū petas, ipse quoq; te offendentibus ignosce, quoniā remissioni retribuitur remissio, nostræq; cū cōseruis nostris reconciliationi, dei amicitia & familiaritas. 64

Qui inculpabiliter principem agere studet, cū notas cauere debet, q̄ forinsecus inurunt̄, tū se ipm an̄ alios uerecūdari, ut & apte delinq̄re abstineat ppt̄ alios, et à seipo cohibeat̄, quo minus p̄uata seorsū flagitia cōmittat. si em̄ ex subditis sunt, q reuerētia digni habētur, multo magis ea dign⁹ Imperator efficitur. 65

Priuati uitium esse assero, patrare praua 66

 supplicioq;

καὶ κολάσεως ἄξια, ἄρχοντος δὲ πονηρίαν, τὸ μὴ ποιεῖν τὰ καλὰ καὶ σωτηρίας πρόξενα. οὐ γὰρ ἡ τῶν κακῶν ἀποχὴ δικαιοῖ τὸν κρατοῦντα, ἀλλ' ἡ τῶν καλῶν παροχὴ στεφανοῖ τὸν τοιοῦτον. μὴ μόνον τοίνυν πονηρίας ἀπέχεσθαι λογιζέσθω, ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνης ἀντέχεσθαι σπουδαζέτω.

67 Ἀξιωμάτων λαμπρότητας οὐ δυσωπεῖται ὁ θάνατος. κατὰ πάντων γὰρ ἐπιβάλλει τοὺς παμφάγους αὐτοῦ ὀδόντας. οὐκοῦν πρὸ τῆς ἐκείνου ἀπαραιτήτου παρουσίας, μεταθῶμεν εἰς οὐρανὸν τὴν τῶν χρημάτων περιουσίαν. οὐδεὶς γὰρ ἃ ἐν κόσμῳ συνάγει, ἐκεῖσε ἀποδημήσας ἀπάγει, ἀλλὰ πάντα καταλιπὼν ἐπὶ γῆς, γυμνὸς λογοθετεῖται τὸν βίον αὐτοῦ.

68 Κύριος μὲν πάντων ἐστὶν ὁ βασιλεὺς, δοῦλος δὲ μετὰ πάντων ὑπάρχει θεοῦ. τότε δὲ μάλιστα κληθήσεται κύριος, ὅταν αὐτὸς ἑαυτοῦ δεσπόζῃ, καὶ ταῖς ἀτόποις ἡδοναῖς μὴ δουλεύῃ, ἀλλὰ σύμμαχον ἔχων τὸν εὐσεβῆ λογισμὸν, τὸν ἀήττητον αὐτοκράτορα τῶν ἀλόγων παθῶν, τοὺς πανδαμάτορας ἔρωτας τῇ πανοπλίᾳ τῆς σωφροσύνης καταγωνίζεται.

69 Ὃν τρόπον αἱ σκιαὶ τοῖς σώμασιν ἕπονται, οὕτως αἱ ἁμαρτίαι ταῖς ψυχαῖς ἀκολουθοῦσιν, ἐναργῶς τὰς πράξεις διεικονίζουσαι. διατοῦτο οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει ἀρνήσασθαι. αὐτὰ γὰρ ἑκάστου καταμαρτυρήσει τὰ πράγματα, οὐ φωνὴν ἀφιέντα, ἀλλὰ τοιαῦτα φανέντα, οἷα παρ' ἡμῶν ἐπράχθησαν.

70 Νηὸς ποντοπορούσης μιμεῖται διάβασιν ἡ βραχυτελὴς τοῦ παρόντος βίου κατάστασις, ἡμᾶς τοὺς αὐτῆς πλωτῆρας λανθάνουσα, καὶ κατὰ μικρὸν παρασύρουσα

δρόμον

ſupplicióq; digna:principis uero culpam,non fa-
cere,quæ honeſta ſunt,ſalutéq; pariũt.neq; eñ ma-
lorũ abſtinentia iuſtificat potentẽ,ſed bonorum
æditio coronat eundẽ.ne igitur malitia dun-
taxat abſtinere cogitet,ſed iuſtitiam etiam ca
peſcere contendat.

Dignitatum ſplendores mors haud reformi- 67
dat.omnibus enim uoraces ſu
os dentes infligit.ergo ante illius ineluctabilẽ ad-
uentum,opum copiam tranſportemus in cæ-
lum.nemo enim quæ colligit in mundo,illuc pro-
fectus abducit,ſed omnibus in terra
derelictis, nudus de uita ſua reddit rationem.

Imperator ut eſt omnium dominus,ita 68
cũ omnibus dei ſeruus exiſtit.tũ igit̃ demũ uoca-
bitur dñs,quom ipſe ſibi dominari,nec illicitis uolu
ptatibus famulari patietur.tum adiutricem piam
rationẽ aſſumẽs, inuictã ſcilicet Impatricẽ animi p
turbationũ rõnis exptiũ, idomitas cupiditates ar-
matura caſtimoniæ debellabit.

Quemadmodum umbræ corpora ſectantur,ſic 69
animas flagitia comitantur,euidenti effigie
actiones exprimentia,ideo non datur in iudicio
negare.ipſa enim uniuſcuiuſq; opera
obteſtabũt̃,haud ſanè uocẽ emittẽdo,ſed talia ,pr-
ſus ſeſe repſentando,qualia iã à nobis patrata ſint.

Nauis per mare cõmeãtis imitat̃ tranſitũ cõpen
dioſa præſentis uitæ conditio,qua ſanè nos 70
nautas fallẽs ſuos, & pedetẽtim cunctanti raptans

δρόμον, καὶ πρὸς ἴδιον ἑκάστου παραπέμπουσα τέλος. εἰ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, παραδράμωμεν τὰ παρατρέχοντα τοῦ κόσμου πράγματα, καὶ προσδράμωμεν τοῖς εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων μένουσιν.

71 Ο σοβαρὸς καὶ ὑπέροφρυς ἄνθρωπος, μὴ ὡς ταῦρος ὑψίκερως ἐπαιρέσθω, ἀλλ' ἐννοείτω τῆς σαρκὸς τὴν ὑπόστασιν, καὶ παυέτω τῆς καρδίας τὴν ἔπαρσιν. εἰ γὰρ καὶ γέγονεν ἄρχων ἐπὶ γῆς, μὴ ἀγνοείτω ὑπάρχων ἐκ τῆς γῆς, ἀπὸ χοὸς ἐπὶ θρόνον ἀναβαίνων, καὶ εἰς αὐτὴν μετὰ χρόνον καταβαίνων.

72 Σπούδαζε διαπαντὸς ἄριστε βασιλεῦ, καὶ ὥς περ οἱ τὰς κλίμακας ἀναβαίνειν ἀρξάμενοι, οὐ πρότερον ἵσανται τῆς ἐπὶ τὰ ἄνω φορᾶς πρὶν ἂν τῆς ἄκρας ἐφίκωνται βαθμίδος, οὕτω καὶ αὐτὸς ἔχου τῆς τῶν καλῶν ἀναβάσεως, ὅπως ἂν καὶ τῆς ἄνω βασιλείας ἀπολαύσῃς, ἥν σοι παράσχοι χριστὸς μετὰ τῆς ὁμοζύγου, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ βασιλευομένων, εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ

ἐκθέσεως παραινετικῆς Αγαπητοῦ τοῦ διακόνου, πρὸς Ιουστινιανὸν τὸν καίσαρα, ἥτις παρ' ἕλλησι, βασιλικὰ ὀνομάζεται χέδη.

cursu,tandem ad suum cuiusq; exitum perdu-
cit.si igitur hæc ita se habent,prætercurramus
præcurrentia mundi negocia,adcur-
ramusq; his quæ ad secula seculorum permanent.

Fastosus & superciliosus homo ,ne ut tau- 71
rus alticornis eleuetur,sed animaduertens carnis
subsistentiam,sedare debet cordis tumorem.
nam & si factus est princeps in terra,ne tñ ignoret
sese ortũ ex terra,quom ex puluere ad soliũ cõscen
dere,atq; in puluerem tandẽ descendere possit.

Studeto semper inuictissime Impator, & sicuti 72
scalas qui scandunt,non prius desistunt,
aut ad supiora ferri desinũt, q̃ ad supmũ pueniant
gradum:ita tu quoq; iugiter honestorum
ascẽsũ cõtinuato.sic fiet ut cœlestis quoq; regni fru
ctũ aliqñ pcipias:qđ utinã & tibi tribuat & coniu-
gi Christus Rex oim & q regnãt,& q regnãtur in
secula.Amen.

FINIS

Expositionis admonitoriæ Agape-
ti diaconi,ad Iustinia-
num Cæsarem,
quæ apud Græ
cos Re-
gia scheda nominatur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΟΡΚΟΣ.

Ομνυμι Απόλλωνα ἰητρὸν, καὶ Ασκληπιὸν, καὶ ὑγείαν, καὶ πανάκειαν, καὶ θεοὺς πάντας τε καὶ πάσας ἵστορας ποιεύμενος ἐπιτελὲς ποιήσειν κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὸν ὅρκον τόνδε, καὶ ξυγγραφὴν τήνδε, ἡγήσασθαι δὲ τὸν διδάξαντα με τὴν τέχνην ταύτην ἴσα καὶ γενέτῃσι ἐμοῖσι, καὶ βίου κοινώσασθαι, καὶ χρεῶν χρηΐζοντι μετάδοσιν ποιήσασθαι, καὶ γένος τὸ ἐξ ἑωυτοῦ ἀδελφοῖς ἴσον ἐπικρινέειν ἄρρεσι, καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην ἢν χρηΐζωσι ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς παραγγελίης τε, καὶ ἀκροήσιος, καὶ τῆς λοιπῆς ἁπάσης μαθήσιος μετάδοσιν ποιήσασθαι υἱοῖσί τε ἐμοῖσι καὶ τοῖς τοῦ ἐμὲ διδάξαντος, καὶ μαθηταῖς συγγεγραμμένοις τε καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ, ἄλλῳ δὲ οὐδενί. Διαιτήμασι τε χρήσομαι ἐπ᾽ ὠφελείῃ καμνόντων κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ἐπὶ δηλήσει δὲ καὶ ἀδικίῃ εἴρξειν. Οὐ δώσω δὲ οὐδενὶ φάρμακον αἰτηθεὶς θανάσιμον. οὐδὲ ὑφηγήσομαι συμβουλίην τοιήνδε. ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν φθόριον δώσω. ἁγνῶς δὲ καὶ ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμὸν καὶ τέχνην τὴν ἐμήν. Οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιῶντας. ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρήξιος τῆσδε. Εἰς οἰκίας δὲ ὁκόσας ἂν ἐσίω, ἐσελεύσομαι ἐπ᾽ ὠφελείῃ καμνόντων ἐκτὸς ἐὼν πάσης ἀδικίης ἑκουσίης, καὶ φθορίης τῆς τε ἄλλης, καὶ ἀφροδισίων ἔργων. Επί τε γυναικείων σωμάτων καὶ ἀνδρείων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων ἃ δ᾽ ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω ἢ ἀκούσω ἢ καὶ ἄνευ θεραπείης κατὰ βίον ἀνθρώπων, ἃ μὴ χρή ποτε ἐκλαλέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι, ἄρρητα ἡγεύμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. ὅρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι καὶ μὴ ξυγχέοντι, εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης δοξαζομένῳ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιορκοῦντι τἀναντία τουτέων. Τέλος.

Hippocratis iusiurandũ, Nic. Perotto interprete.

TESTOR Apollinẽ medicũ, & Aesculapiũ, hygiãꝙ & Panaceã Aesculapiĳ filios, & deos ac deas om̃eis: me, quãtũ ĩ me erit, & quãtũ ĩgeniũ meũ ualebit, hæc oĩa obseruaturũ q̃ hoc iureiurãdo, atque ĳs tabellis continent̃, Tributurũ me p̃ceptori meo à q̊ hãc artẽ edoct⁹ sũ, ñ min⁹ q̃ pareti, à quo sũ genit⁹, Vitã cũ eo cõicaturũ, Res om̃eis q̃s illi necessarias eẽ ĩtelligã, ꝓ uirib⁹ meis ministraturũ, Progeniẽ ei⁹ fratrũ loco habiturũ, Hãc artẽ sine mercede & sine pactiõib⁹ edocturũ, Præcepta oĩa libere & fidelit̃ traditurũ meis & p̃ceptoris mei liberis, cæterisꝙ discipul̃, q se legib⁹ medicinæ astrinxerit, atqꝫ iurati fuerint, alĳ p̃terea nemini, In curãdis ægrotis ꝓ uiribus & ꝓ ingenio meo reb⁹ necessarĳs usurũ, Nemini ægritudinẽ dilaturũ, Nihil p̱ iniuriã factu rũ, Rogatũ letale uenenũ nemini daturũ, neque id cuiꝙ cõsulturũ, Necꝫ mulieri p̃gnãti ad ĩterficiẽdũ cõceptũ fœtũ potionẽ porrecturũ, Vitã meã atqꝫ artẽ meã purã atqꝫ ĩtegrã ꝑuaturũ, Laborãteis lapillo haudq̃qꝫ excisurũ, sꝫ exꝑtis hui⁹ artꝫ hoc negociũ ꝑmissurũ, quãcũqꝫ domũ ĩgressus fuero, dũtaxat liberãdis ægrotis opã daturũ, Oẽꝫ ĩiuriã, oẽꝫ corruptelã, oẽ gñs t̃pitudĩs, res ẽt uenereas spõte mea euitaturũ, Siue muliebria corpa curauero, siue uirilia siue hoĩs liberi, siue serui, q̃ int̃ curãdũ ul̃ uidero ul̃ audiero, ul̃ ẽt extra curã ĩ uita hoĩm cognouero, q̃ reticẽda eẽ ĩtelligã, nemini apꝑturũ, sꝫ ĩtemeratã taciturnitatẽ seruaturũ. Præsẽs igit̃ iusiurãdũ integre atqꝫ incorrupte ꝑuãti mihi oĩa tã ĩ uita q̃ ĩ arte mea ꝓspera feliciaqꝫ succedãt, & gl̃ia ĩæt̃nũ pata sit, trãsgrediẽti uero atqꝫ ꝑiuro cõtraria oĩa eueniãt. Finis.

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΟΣ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ ΧΑΙΡΙΝ.

Ὅμηρος μὲν ὁ τῶν ποιητῶν γονιμώτατος, τῶν τοῦ χίου παίδων ἑαυτῷ παραπεθέντων παιδεύεσθαι, βατραχομυομαχίαν τε καὶ ἐπικιχλίδας, καθάπερ ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλα ὅσα παιγνίων ἀνάμεσα τοῖς τε παισὶν ἐκείνου, καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις χαριζόμενος, συνετίθετο. ἵνα τῶν μαθημάτων ἀρχόμενοι, τούτων ἥδιον ἀκροῶνται, καὶ μὴ τῶν τὰ παίδων ὦτα διακναίειν φιλούντων. τῶν μεταγενεστέρων δέ τις τὸν ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι βουλόμενος, πόλεμόν τινα γαλῆς πλασάμενος καὶ μυῶν, εἰς κωμῳδίας τάξιν παρήγαγε, μέτρῳ ἰαμβείῳ χρησάμενος. τούτου δέ μοι ταῖς χερσὶν ἐμπεσόντος, ἔδοξεν ἅμα μὲν τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων ἔργον ἀπεργάσασθαι καταθύμιον, εἰ τοῦτον ὥσπερ τινὰ νέαν ἀοιδὴν τυπώσαντες ἀποπέμψομεν. ἅμα δὲ καὶ οἷόν τινα κήρυκα προεκπέμψαι τῆς οὐ μετ᾽ οὐ πολὺ τυπωθησομένης ἰωνιᾶς. ἐφ᾽ ἣν πολλὴν σπουδὴν ὁ ἐμὸς πατὴρ κατεβάλετο. τὰς γὰρ διατριβὰς ἐν ῥώμῃ πάλαι ποιούμενος, γασπάριϊ τῷ αἰδεσιμωτάτῳ ἐπισκόπῳ τῷ ὅσμου συναγωγὴν παροιμιῶν συνθεῖναι ὑπέσχετο. ἀρξάμενος δὲ τῶν παροιμιῶν, συνυπεμνήσθη καὶ γνωμῶν, ἀποφθεγμάτων τε καὶ ὑποθηκῶν ἀρχαιοτάτων καὶ σοφωτάτων ἀνδρῶν. ἀδελφὰ γὰρ ἀλλήλοις εἰσί, παροιμίαι, καὶ γνῶμαι, καὶ ὑποθῆκαι, καὶ

ἀποφθέγμα

ἀποφθέγματα. νομίζω δὲ τὸ βιβλίον τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων, ὅτι πλείστην παρέξειν γε τὴν ὠφέλειαν. ἃ γὰρ ἂν διὰ πολλῆς σπουδῆς τε καὶ ἀναγνώσεως ἠρανίσαντο, εἴγε τῶν βιβλίων ηὐπόρησαν, ταῦτάγε πάντ᾽ ἐκεῖσε συνηγμένα, καθάπερ ἐν ἰωνιᾷ ταῖς μελίσσαις τὰ ἄνθη, ἔξεσαι τοῖς πᾶσιν ἀνιδρωτὶ ἀποδρέπεσθαι. τὴν μὲν οὖν γαλεομυομαχίαν, ἣν ὁ συνθεὶς, ὅς τις ἂν ἦν, καλῶς πάνυ καὶ ἀστείως συνέθετο, τανῦν τοῖς φιλομαθέσιν ἐκπέμπομεν. οὐ μετοὺ πολὺ δὲ καὶ τὴν ἰωνιὰν ἐκδώσομεν ἐντυπώσαντες. παρ᾽ ἧς οὐχ ὅπως εὐφροσύνην, ἀλλὰ καὶ μεγίστην ὠφέλειαν οἱ σπουδαῖοι καρπώσονται.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΕΟΜΥΟΜΑΧΙΑΣ.

Τοῦ μυῶν κυριεύοντος ἔν ὀπῇ τινι σοφώδει καὶ κατεσκιασμένῃ προσμένοντος, Κρεΐλλου κατωνομασμένου, καὶ τῆς γαλῆς τῆδε κἀκεῖσε δρομαίως περιβλεπούσης, καὶ τὸν τῆδε συνήθως δρόμον ἀνιχνευομένης, ὁ Κρεΐλλος μὴ φέρων ταύτης τὴν διωκτικὴν περισκόπησιν, παρὰ τούτου ὁμαίμονι προσελθὼν, ὃς τὴν τοῦ τυροκλόπου ἀξίαν αὐτῷ περιέφερε, καὶ τούτῳ συμβούλῳ χρησάμενος, ᾧ τινι τρόπῳ ταύτην καταστροπώσεται, πόλεμον ἄσπονδον κατ' αὐτῆς δεδρακέναι μεμελετήκασι. καὶ πλείστων μυῶν ἀθροισμὸν συνηθροικότες ἀμφότεροι, καὶ τοῦτο νενουθετηκότες, καὶ πάμπλειστα προζώσαντες, ἢ βηδὸν παρευθὺ πρὸς αὐτὴν ἀντεξήεσαν. καὶ δὴ προσκεκρουκότες ἑκάτεροι, τὸν τοῦ Κρεΐλλου υἱὸν ἡ γαλῆ κρατήσασα, καὶ τοῖς ὄνυξι ταύτης ἀγρίως σπαράξασα, παραυτίκα τὸν νεανίαν εἰσβέβρωκεν. ἄγγελος δὲ τῶν μυῶν καθεωρακὼς τὸ γινόμενον, εὐθέως πρὸς τὴν δάμαρτα τοῦ Κρεΐλλου ὑπέστρεψε, μηνύσων αὐτῇ τὸν τοῦ προσφιλεστάτου παιδὸς χαλεπώτατον θάνατον. τούτων τοίνυν ἐπιπολὺ μαχομένων, ξύλον κατελθὸν σεσημμένον ἐξ ὑπερτάτης στέγης, τὰ νεῦρα τῆς γαλῆς κατέθλασε. καὶ νικηταὶ τῆς μάχης οἱ μύες ὠράθησαν.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Κρεΐλλος. Τυροκλόπος. Κῆρυξ. Χορὸς θεραπαινίδων. Ὁμευνέτης Κρεΐλλου. Ἄγγελος. Προλογίζει δὲ ὁ Κρεΐλλος.

Τί τὸν

Τί τὸν τοσοῦτον ἀνδρικώτατοι χρόνον — Κρεί.
μένοντες εἴσω τῶν ὀπῶν ἀεννάως,
δεῖμα συνεσμὲν καὶ φρίκῃ καὶ δειλίᾳ,
καὶ δυσμόρως διέμεν οἰκεῖον βίον,
μὴ δὲ προκύψαι τῆς ὀπῆς ἠρημένοι,
ἀλλ' οἰκτρότατοι καὶ φόβου πεπλησμένοι,
βίον σκοτεινὸν ἀθλίως μυωξίαις
ζῶμεν, καθάπερ οἱ πεφυλακισμένοι,
καὶ νύκτα τὸν σύμπαντα τοῦ χρόνου δρόμον
μακρὰν δοκοῦμεν καὶ σκιὰν τοῦ θανάτου,
ὡς οἱ ζοφώδεις κιμέριοι τοῦ λόγου,
οἱ ποντικῶν ἔχοντες ἀμβλυωπίαν,
ζόφωσιν ἑξάμηνον εἷλκον τοῦ βίου;
κἂν μὴ θέλωμεν, ἐσμὲν ἐν μυωξίαις. — Τυρ.
εἰ γὰρ προελθεῖν, ὡς λέγεις, θαρσαλέως
τολμήσομεν βαίνοντες ἀχέτῳ δρόμῳ,
τάχιστ' ἂν ἐμπέσοιμεν αἰπεῖ κινδύνῳ,
καὶ προὐμμάτων ἴδοιμεν οἰκεῖον μόρον,
καὶ τὸν σκοτεινὸν ἀϊδωνέως τόπον,
λάβοιμεν ἀντίποινον ἀκρατωσύνης.
Πῶς γοῦν παρεμπέσωμεν, ὡς φῂς, κινδύνῳ, — Κρεί.
καὶ τὸν βίον βλέπωμεν ἀθλίῳ μόρῳ;
Ληφθέντες εἴσω τῶν φρικωδῶν χειλέων, — Τυρ.
τῆς ἅρπαγος κρεῖττε τῆς δολοπλόκου.
Τίς ἐστιν αὕτη, μὴ φθονήσῃς τοῦ λέγειν, — Κρεί.
οὐ γὰρ προχείρως τοῦδε σκοπῷ περιστρέφω.
Ην γαλῆν ὠνόμασεν ἀνθρώπων γένος, — Τυρο.
αὕτη γὰρ ἀεὶ χηραμὸν περιβλέπει,
καὶ μῦς ἐρευνᾷ, καὶ καθώσπερ οἱ κύνες

ἰχνηλατοῦσι

ἰχνηλατοῦσι τοὺς λαγωοὺς ποικίλως
τὴν αὐτὴν αὕτη σκανδαλοπλόκως τρόπον
ἡμᾶς διϊχνεῖ λυγγικὸν βλέπουσά τι.
Κρεῖ. οἶδ' ἣν περ ἠρεμιώδυσας ἀκριβεστάτως,
καὶ γὰρ πρὸ καιροῦ τὴν ἐμὴν θυγατέρα
λυχνογλύφην δὲ φημὶ τὴν πεφιλημένην
οἰκτρῶς κατημάλλαξε φεῦ μοι προὐμμάτων.
Τυρο. Κἀμοῦ τὸ τέκνον τὴν φίλην χορδοκόπον,
καὶ τὸν ποθεινὸν σιτοδάρπην καὶ φίλον,
εἰς ἐκδίκησιν τῆς ἀδελφῆς ἥκ' ἐλθόντα.
Κρεῖ. Τί γοῦν κατωκνήσαμεν ὡς θηλυδρίαι
καὶ προέδομεν τὸν φόνον τῶν φιλτάτων;
Τυρο. Καὶ τί προσῆκον ἐργάσασθαι τυγχάνει.
Κρεῖ. Εἰς ἀντάμωαν ἀπιδεῖν τῆς παμφάγου,
καὶ τῶν θανόντων ἐκδικῆσαι τὸν μόρον.
Τυρο. Ποίῳ τρόπῳ κάλλιστε σὴν σαφήνισε.
Κρεῖ. Μόθον πρὸς αὐτὴν ἀθρόως τετευχότες.
Τυρο. Δέδοικα καὶ πέφρικα μὴ ἐσφαγμένοι,
χ' ἡμεῖς φανῶμεν καὶ καταβεβρωμένοι
καὶ κύρμα γαλῆς φεῦ γενώμεθα ξένον.
Κρεῖ. Καὶ τοῦτο δῶχ' ἕκητι τῶν τεθνηκότων.
καὶ γὰρ γινώσκεις τοὺς γραφεῖς αἰνουμένους
τῶν συγγενῶν ἕκητι καὶ τῶν γνωρίμων,
παίδων, ἀδελφῶν, γνωρίμων, φυτοσπόρων,
θανόντας ἀπλήρωτον ἕλκοντας κλέος.
Τυρο. Ἴσημι πάντως. ἀλλὰ δεινὸν τυγχάνει
λιπεῖν τὸ λαμπρὸν στάδιον τῆς ἡμέρας,
καὶ τῷ σκοτεινῷ συγκαλυφθῆναι τάφῳ.
Κρεῖ. Οὐκ οἶδας ἣν μέγιστον ἄρωμεν κράτος,

καὶ

καὶ μικροτάτῳ τῷδε δώσομεν μόρῳ.
Ὅ τῳ τρόπῳ σώσαιμε σαφήνιζέ μοι. Τυρο.
Αὐτῇ μαχητικὸν συστάδην δεδρακότες. Κρεί.
Κρεῖττον μοι δοκεῖ συμβαλεῖν λαθριδίως. Τυρ.
Ποία δ' ὄνησις λάθρα τοῦ προσιέναι; Κρεί.
Εἰ γὰρ προγνώσει τοῖς δόλοις προσανέχειν Τυρο.
ὡς εἰς μαχητικὸν αἱρετὸν συνεστάναι
καὶ συμμάχων ὅμιλον εἰς αὐτὴν λάβῃ,
καὶ συμβαλοῦσα, τηνικαῦτα τὸ στέφος
ἀρεῖ παραπαύσασα τὴν ἡμῶν ἴλην.
Χ' ἡμεῖς κατ' ἴσον συμμάχων ὁμηγύρεις, Κρεί.
λάβωμεν εἰς ἄρηξιν ὡς εἰθισμένον.
Οὐκ οἶδα πῶς πρὶν συνιστῶντες τὸν μόθον Τυρ.
πρὸς τὸ στράτευμα τῶν γαλῶν καὶ βατράχων,
καὶ συμμάχων εἴχομεν κράτιστον νέφος;
Ἴσημι πῶς κάκιστον εἴδομεν μόρον Κρεί.
παίδων, ὁμαίμων, γνωρίμων, φυτοσπόρων,
μικροῦ δ' ἀπολώλαμεν ἡμεῖς τοῦ τόπου.
Δέδοικα καὶ νῦν μὴ θάνωμεν τῷ βόθρῳ. Τυρο.
Οὐ νὴ θεῶν πλήρωμα τῶν ἐνυπνίων Κρεί.
ἀελπίς εἰμι καὶ γὰρ ἐξ ὀνειράτων.
Τί γοῦν ὄνειρον ἐμφανῶς ἑώρακας; Τυρο.
Ὁ Ζεὺς γὰρ ὤφθη κατ' ὄναρ κνώσσοντί μοι, Κρεί.
καὶ θάρσος ἐντέθεικε τῇ μῇ καρδίᾳ,
καὶ χαῖρε. λήψῃ προσπεφώνηκε κράτος.
Τίνι προσωμοίωτο καὶ τοῦτο φράσον. Τυρ.
Τῷ, τυρολείχῳ τῷ φρονίμῳ πρεσβύτῃ. Κρεί.
Πῶς δ' οὐκ ἐπ' ἄλλον ὡράθη σοι τὸν χρόνον; Τυρ.

Κρεῖ. Ἐμαῖς ἀπειλαῖς ὠράθη ποιαλέος.
Τυρ. τί γοῦν ἐπηπείλησας αὐτῷ τῷ πόλον
οἰκοῦντι καὶ λέγοντι τοῖς ἀθανάτοις,
σειρὰν μεγίστην ἐξανάψαι τοῦ πόλου
καὶ πάντας ἕλξαι χειρὶ πανσθενεστάτῃ;
Κρεῖ. καὶ τοῦτες ἠπείληκα τούτῳ μυρία.
καὶ γὰρ καθ' αὐτὸν ἱστορῶν μου τὸν βίον
ὅπως μένω ἔσωθεν οἰκτρῶς γωνίας,
ὅλως σκοτεινός εἰμι καὶ ζόφου γέμων.
καὶ δεῖμα δεινὸν δέδεγμαι ναὶ καὶ ξένον
ζῶον πενιχρὸν ἔμπλεων ἀηδίας.
ὤμωζον, ὠλόλυζον, ἠθύμουν, μέγα,
ἔκοπτον, ἐσπάραττον εἰκείαν γένυν,
καὶ τὸν θεὸν ὕπατον ὕβριζον δία.
καὶ προσέθεικα τοῖς στεναγμοῖς σὺν χόλῳ,
δεινὰς ἀπειλὰς παντελῶς δειμαλέας.
Τυρ. τί γοῦν ἐπηπείληκας, εἰπὲ καὶ τόδε.
Κρε. ὡς εἴπερ οὐ θήσει με νικητὴν μέγαν,
καὶ παγκράτιστον τῇ μάχῃ στεφανίτην,
τάχα προσελθὼν ἐς ναὸν τῶν θυμάτων,
ἅπαντα θήσω πρὸς τροφὴν τῆς κοιλίας.
Τυρ. Κἀγὼ συνέλθω σὺν συνεύνῳ καὶ τέκνοις.
ἀλλ' ὡς ἔοικε τὸν μῦθον καθιστόρεις.
Κρε. Ναὶ δῆτα καὶ σύμπαντας ἀρτίως μύας
κεκληκέναι προὔμελον εἰς ἐκκλησίαν.
Τυρ. Οὐ νῦν ἐπεὶ δεύοιτο τῷ φοιτημίῳ
ἀπαλλαγῆναι τοῦ σκοτοκρύπτου βίου,
ἐλευθερωθῆναι τε γαλῶν τοῦ φόβου.

τοὺς μῦς ἅπαντας ἀρτίως συγκλητέον.
καὶ πρῶτον εἰς κάταρξιν ἰτέον λόγων.
ἐπιτρεπόντων προσφέρειν εὐτολμίαν.
ἢ καὶ στρατηγοὺς στρατηγῶν εἰργακότες,
καὶ ταξιάρχας καὶ λοχαγούς, ὡς θέμις,
λογχηφόρους τε καὶ κραταιοὺς ὁπλίτας,
ἀντεξίωμεν εἰς μόθον τεταγμένοι.
Καλῶς προσέφης ὦ σοφῶς καὶ κοσμίως. Κρεί.
καὶ γὰρ τὸ γῆρας νουθετεῖ καὶ σωφρόνως.
κήρυξ ἴτω δὲ καὶ καλείτω τοὺς μύας.
Ἰδοὺ πάρεισι μύαρχοι συνηγμένοι Κῆρυξ.
καὶ σῷ πρεστήκασι βουλευτηρίῳ.
Ἐγὼ μὲν ὦ σύνταγμα γενναίων φίλων Κρεί.
εὔεικτον εὐόμιλον ἐκ πολλοῦ χρόνου
πολλὴν καταγνοὺς τῶν πάλαι πεφυκότων
τὴν ἀσθένειαν καὶ κακίστην δουλείαν,
ἀνθ᾽ ὧν περ εἴσω φωλεῶν μυχαιτάτων,
μένοντες οὐκ ἄτλημον εἶχον καρδίαν.
ἀλλ᾽ ὡς κλινήρεις καὶ μέλη παρειμένοι,
ἔπτησαν ἐλθεῖν εἰς μάχην ἐναντίων,
ἤδη στρατεύειν ἴσορῶ θαῤῥαλέως.
οὐ γὰρ προσῆκον μοῦ δέδοκτο καὶ φίλον
σθένος φρόνει καὶ κρατοῦντι μυρίων
πομπὰς τελοῦντι ὦ κρότις ἠνωμένῳ,
τρέμειν προελθεῖν τῆς ἐμῆς μυωξίας.
ὑμᾶς δ᾽ ἑτοίμως τὸν λόγον δεδεγμένοι,
ὡς εὐγενῶν πέλοντες ἐκ φυτοσπόρων,

καὶ πανσθενῶς ἔχοντες αὐτῶν τοῦ πόνου,
μὴ νωχελεῖς γίνεσθε πρὸς τὰ πρακτέα,
μηδ' ὀκνήσητε μηδαμῶς ὦ γεννάδαι.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἅπαντες ὦ θεῖοι μύες
ἴτε προθύμως εἰς νέαν στρατηγίαν,
ζῆλον λαβόντες τῆς ἐμῆς ἐξουσίας.
ἐγὼ γὰρ οὐκ ὤκνησα πώποτ' εἰς μόθον,
ἀλλ' ὡς ἀληθῆ ἐκ νέας ἡλικίας,
ἐς τὸ στρατηγεῖν ἀνδρικῶς ἐτραπόμην.
πάσαις δὲ πάντη προσβολαῖς ἐπεκράτουν.
γένους γὰρ φυεὶς εὐγενοῦς ἐξ ὀσφύος,
ὡς ἴστε πάντες τὰ πάλαι θρυλλούμενα,
ἐπὶ δυνάμει καὶ φρενῶν γερουσίᾳ
ἐμοὺς γονεῖς ἔχοντας ἄπλετον κλέος,
τοὺς χαρτοδάπτας ὠνομασμένους λέγω.
οὐκ ἠθέλησα ζῆν τὸν ἄπονον βίον,
ἀλλ' εἰς μάθησιν τῶν στρατηγικωτάτων,
ἀπῆλθον εὐθὺς ἐκ νέου μειρακίου,
ἤσκησα κοντὸν καὶ σπάθην σὺν ἀσπίδι.,
βαίνειν ἐφ' ἵππους καὶ στρέφεσθαι ποικίλως,
βάλλειν τὸν ἐχθρὸν εὐστόχως καὶ καιρίως,
τείνειν τὸ τόξον καὶ τὸν ἰὸν ἱέναι,
καὶ πᾶσαν ἁπλῶς τὴν στρατηγίαν τέχνην,
μετῆλθον ὡς ἅπαντες οἱ στρατηλάται.
μόθων δὲ πολλῶν ἐγκρατὴς δεδειγμένος,
καὶ πλεῖστα δοῦλα τῆς ἐμῆς ἐμπειρίας
ἔθνη δεδειχώς, ἦλθον εἰς μυαρχίαν,

πάντων

πάντων ἄριστος καὶ μέγας κεκριμένος.
καὶ νῦν δὲ παγκάκιστον ἔγνων τυγχάνειν
τὸν ἀνθάμιλλον τοῦ διὸς καὶ τῆς ῥέας,
ζῶον ξέμαν τι μικρὸν ἠθλιωμένον.
τοίνυν κελεύω τοὺς ἐμοὶ πεφιλημένους,
ἅπαντας εἰς σύνταξιν ἐλθεῖν τῆς μάχης,
στερρῶς, κραταιῶς, εὐσθενῶς, εὐκαρδίως,
σοφῶς, ἐναργῶς, εὐφυῶς ὡπλισμένους.
τανῦν δὲ λοιπὸν, ἴτε πρὸς τὰς οἰκίας,
τὴν αὔριον δ' ἕωθεν ὦ στρατηλάται,
πάντα κινῆσαι βούλομαι θαῤῥαλέως.
δοκεῖ γὰρ οὕτω συμφέρειν πρὸς τὸ πέρας.
Ἐπείπερ ἤδη πάντες εἰς τὰς οἰκίας Τυρο.
ἀπῆλθον, ὥρα τοῦ καθευδῆσαι κλίνῃ,
ἄπειμι κἀγὼ πρὸς κλίνην τὴν ἰδίαν.
εἴρηκας ὀρθῶς, τοιγαροῦν περατέον. Κρε.
ὦ ποῖον ἄλγος νῦν κρατεῖ με καὶ θλίβει. Χορ.
ὦ ζεῦ τί τοῦτο τῆς παρούσης ἡμέρας;
δεινὸς λογισμὸς ἔχει μου τὸν δεσπότην,
γαλῇ προσάψαι μῶλον οὐ λαθριδίως.
δοκῶ γὰρ αὐτὸν σὺν πάσῃ στρατηγίᾳ
θανεῖν, λιπόντα τὸν φαεσφόρον λύχνον.
ἄπολλον, ἀγνόμαντι, φοῖβε, λοξία,
τί τοῦτο τοῦτο; φεῦ, παπαὶ, φεῦ μοι πάλιν.
ἰατταταιὰξ ὦ πόνων ἰαλέμων.
αἶ. αἶ. ἰοὺ. ἰοὺ. ὦ κακῶν πονημάτων.
Ἴσως κρατήσει τὴν μάχην κατακράτος. Ημι.

Ημι. Ἄπιστ' ἄπιστα καινὰ καινά μοι λέγεις.
τὸ τοῦ Διὸς θέλημα νῦν ὑπαρξάτω.
Τυρ. Ὁρῶ θέουσαν ἐξ ὑέλων ἡμέραν.
Κρεί. Καὶ μὴν κἀγὼ δέδορκα τὴν λαμπηδόνα.
Τυρ. Καὶ τοιγαροῦν λίποιμεν ὕπνον καὶ κλίνην.
οἷς δὲ καὶ βοῦς τοῖς θεοῖς τεθυκότες,
πρὸς τὸν μαχησμὸν ἐξίκωμεν ἀτρόμως.
δεῖ γὰρ πρὸ πάντων ἱλεοῦν τοὺς ἐν πόλῳ.
Κρεί. Ἰδοὺ θύσαντες ἐκκαλοῦμεν τὸν Δία,
καὶ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὸν Ἑρμῆν καὶ Πᾶνα,
καὶ τὸν Ποσειδῶ, καὶ τὸν ἁγνὸν Λοξίαν,
Ἥραν σὺν αὐτοῖς, Ἄρτεμίν τ' ὀρειβάτιν,
Πλούτωνα, Λητώ, σὺν Ἅδῃ Περσεφόνην,
Χορ. καὶ πάντας ἄλλους. καὶ περοῦμεν τὸν πόδα.
Ὦ πάντες ὦ σύμπαντες ὦ θεοὶ μόνοι,
ὅσοι τ' ἄνωθεν καὶ κάτω κληρουχίαν
ἔχοντες ἐστὲ τῶν καλῶν χορηγέται,
πρόσητε ναὶ πρόσητε καρτερωτάτως.
τῶν δεσποτῶν μου τὴν νέαν στρατηγίαν
καὶ τῶν τελούντων πρὸς τὸ παμφάγον γένος.
Ομόνυε. Νῦν εἴθε νικήσειαν ὦ Ζεῦ τῷδε μόθῳ,
ἐμοὶ στρατηγοὶ καὶ σύνευνος καὶ τέκνον.
Χορ. Καλὸν τὸ νικᾶν, ἀλλὰ δειλία μ' ἔχει.
Γυνή. Κἀγὼ δέδοικα καὶ τρέμω κατακράτος.
Χορ. Δεινὸν γάρ ἐστι δυσμενῶν εὐανδρία.
Γυνή. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ χρυσὸν ἔργασαι μόθον.
Χορ. Ἀεὶ τὸ θεῖον τῶν καλῶν ἅπαν νέμει.

Εἰ

Εἰ μὲν κρατήσει τῶν μυῶν αἱ πληθύες — ΓΥΝΗ.
Ἐξιχνύσουσι τῆς ἐναντιουμένης,
εὖ ἂν τὸ λοιπὸν ἀνύσοιμεν τὸν βίον,
καὶ τὸν φόβον εἴψαιμεν ὡς πορρωτάτω.
Ναὶ δὴ γένοιτο τοῦτο σὺν θεῷ λέγω. — ΧΟΡ.
Εἰ δ' ἥττονες γένοιντο τῆς ἐναντίας, — ΓΥΝΗ.
καὶ πρὸς φυγὴν βλέψωσιν ὡς πτεραμένοι,
ἅπαντα φροῦδα προσγενήσεται τάχα.
Ὡς εἴθε μὴ γένοιτο μὴ δ' ἔσοιτό μοι. — ΧΟΡ.
Καὶ πᾶς γένηται δοῦλος αἰχμαλωσίᾳ. — ΓΥΝΗ.
Οὔκ, ἀλλὰ δεινὸν βρῶμα τῆς ἐναντίας. — ΧΟΡ.
Κἀγὼ δὲ δούλη παισὶ σὺν τοῖς φιλτάτοις, — ΓΥΝΗ.
ἡ πρὶν κυρία προσφανήσομαι τάχα.
Ἥκιστα δούλη σὺ γενήσῃ σὺν τέκνοις, — ΧΟΡΟΣ.
ἀλλ' ὡς ἀληθῶς βρῶμα τῆς ἀδδηφάγου.
Τί γοῦν προλίπω τὸ γλυκύτατον φάος, — ΓΥΝΗ.
καὶ συγκαλυφθῶ τῇ κόνει ἐν τῷ τάφῳ.
Σίγα σίγα δέσποινα, δηνόντι βλέπω. — ΧΟΡΟΣ.
καὶ μῦν ὁρῶ θέοντα τὴν ἐσπασμένον
καὶ πυκνὸν ἀσθμαίνοντα καὶ πεπληγμένον.
Κυρία ποῦ πάρεστι, τίς δηλωσάτω. — ΑΓΓΕΛΟ
Ἔξεστί σοι θέλοντι ταύτην εἰσβλέπειν. — ΧΟΡ.
Τάλαινα παντάλαινα καὶ τρισαθλία, — ΑΓΓΕΛΟ
πέπτωκε ξωθεὶς ὁ ψιχάρπαξ ἐν μάχῃ.
ὦ τοῦ ποθεινοῦ καὶ πεφιλημένου τέκνου, — ΓΥΝΗ.
πέπτωκεν ἡ μὴ τοῦ γήρως βακτηρία.
ὦ τῶν πόνων ὦ τῶν πόνων ἰαλέμων.

παῖ παῖ τὰ πάντα δεινὰ τῶν ἀγγελμάτων.
ἰοὺ θανοῦμαι, τί γένωμαι, ποῦ φύγω,
πᾶ βῶ; παρεῖμαι τῶν μελῶν ἀργωσίας.
ὦ παῖ, πάπαι, παῖ φιλτάτη θεωρία.
χορ. τέτλαθί μοι τέτλαθι, παῦσαι τῶν γόων.
γυνή. Ω ζεῦ ταναῶ διφροντιτανοτρέπον.
χορ. Αἶ αἶ τάλαινα μήτηρ ἠθλιωμένη,
ἐπίσχες ἄρτι τοὺς ἀπειρίτους γόους.
γυνή. Ω φιλτάτη πρόσοψις, ὦ παῖ μοι φίλε.
χορ. φέρειν πρέπον σοι τὴν ἄπειρον ἀνίαν,
μαθεῖν δὲ λοιπὸν τὰ πίλοιπα τοῦ μόθου.
γυνή. Ἀλλ' οὐ σθένω χεῖν τοῦ πόνου τὴν πικρίαν.
χορός. τίς νῦν ὄνησις ἐκ γόων ἀμετρίας;
γυνή. Αὐτὴν διαχρήσαιμι καὶ τάχει θάνω.
χορός. Μὴ δῆτα τοῦτο μὴ δὲ συστρέφειν θέλε.
γυνή. καὶ πῶς ἀνεκτὸν μὴ πεφύρθαι καὶ στένειν.
χορ. τί δὲ στένουσα τοὺς λογισμοὺς κυκλίζεις;
οὐδεὶς θανόντας ἐξεγείρει τοῦ τάφου.
γυνή. Παυθεῖσα τί πράξαιμι τῶν στεναγμάτων;
χορ. Μαθεῖν θέλησον τὰ πίλοιπα τοῦ μόθου,
γυνή. καὶ τίς κατείπῃ ταῦτα καὶ σαφηνίσῃ;
χορ. Ο τῶν προόντων ἄγγελος ἀγγελμάτων.
γυνή. Καὶ ποῦ πάρεστιν; χορ. εἰσορᾶν ἔξεστί σοι.
γυνή. Ἐκ τοῦ πάθους ὄλωλα καὶ συνετρίβην,
καὶ τὰς κόρας ἤμβλωσα τὰς τῶν ὀμμάτων.
χορ. Ἀπαγγέλλ' εὐκίνητον ἀγγελιφόρε
ὅπως μὲν ὅδε τῆς μάχης ἡ τραχύτης,

καὶ

καὶ πῶς ὁ παῖς πέπτωκε καὶ περιερρύη;
Εἴπω καθεξῆς ἢ τέμω τὰς ἐμφάσεις. Αγγ.
Ἐξῆς ἅπαν ἔξειπε συμβὰν τῇ μάχῃ, Χορ.
αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τὸν λόγον διεννέπων.
Εἴπω τὰ πάντα. τοιγαροῦν ἀκουστέον. Αγγ.
ἐπεὶ γὰρ εἰς σύμμιξιν ἤλθομεν τῆς μάχης,
πρῶτον μὲν ὁ κράτιστος ἐθνοσατράπης,
ὁ Ψιχολείχης συμβαλὼν τῷ παμφάγῳ
ἥττηται καὶ πέπτωκεν, οἰκτρά τις θέα.
καὶ πᾶσα τούτῳ στρατιὰ διεφθάρη.
ἔπειτ' ἐπῆλθεν ἄλλος ἀρχισατράπης,
ὃς παῖς ὠνόμαστο κωληκοκλόπος.
καὶ ταὐτὸν αὐτῷ πτῶμα πέπτωκε ξένον,
οὐδ' ὑπομείνας προσβολὴν βραχυτάτην.
ὡς γοῦν ἑώρα τοὺς κραταιοὺς σατράπας
ἤδη προσόντας ὁ Ψιχάρπαξ, καὶ βόσιν
οἰκτρὰν φανέντα σὺν στρατῷ τῷ παμφάγῳ,
ὀργῆς ἐπλήσθη καὶ χόλου βαρυτάτου.
Θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἄλλη πικρία,
εἰ μὴ ζέσις τις αἵματος πρὸς καρδίαν,
λαβὼν δὲ κοντὸν χερσὶν ἐστομωμένον,
ἐπῆλθεν αὐτῇ τῷ τεθανατωκέναι.
ἡ δ' εἰσιδοῦσα τοῦτον ἡτοιμασμένον,
ἐκ τῶν σώεγγυς πρὸς σφαγὴν ἑστηκότα,
καὶ κοντῷ ἐκτείνοντα καρτερωτάτῳ,
ὥρμησεν αὐτὸν συλλαβεῖν παραυτίκα,
καὶ δὴ κατεῖχε τοῖς ὄνυξιν ἀγρίως,

καὶ σὺν τάχει βέβρωκε τὸν νεανίαν.
χορ. Καί ταῦτ᾽ ἐπ᾽ ὄψει τοῦ φίλου φυτοσπόρου.
γυνή. Τὸ μεῖζον αὐτὸ τυγχάνει μοι τοῦ πάθους.
ἀγγ. Ἐγὼ δ᾽ ἐπεὶ δέδορκα τοῦτο τὸ πρᾶγμα,
προσῆλθον ὦ πότνια σοὶ πεφρακέναι.
γυνή. Ὡς εἴθε μὴ δ᾽ ἐπῆλθες ἀγγελιηφόρε.
μέγιστον ἦν μοι μηδόλως προσιέναι.
οὐκ ἂν γὰρ ἀκμὴν τῷ πάθει συνεσχέθην.
ἀγγ. Ἐγὼ μὲν οὖν ἄπειμι τὴν ὀπισθίαν.
γυνή. Ἔλθοις κακῶν ἥκιστα μηνυτὴς πάλιν.
χορ. Κακὸς κακῶς ὄλοιτο νῦν ὁ πυρφόρος.
γυνή. Δέδοικεν ἡμᾶς πυρφορήσας τῷ λόγῳ.
χορ. Ὦ ποῖον ἄνθος τῶν μυῶν ἀπεκρύβη.
ἐμοὶ δοκεῖ κάλλιστον εἶναι καὶ πρέπον,
σὺν θρήνοις ᾆσαι παιδὶ τῷ πεπτωκότι.
γυνή. Καλῶς ἔφησας. τοιγαροῦν θρηνητέον.
ἀγγ. Πρώτιστα σὺ κρότησον ἀρχὴν τοῦ πάθους.
γυνή ἆ παπαὶ παπαί, παῖ παῖ, παπαὶ πολλάκις.
χορ. Παῖ κρεῖλλε παῖ παῖ παπαὶ δέσποτα.
γυνή. Ἆ ἆ πόθι παῖ ποῦ ποτ᾽ ἀπέβης τέκνον;
χορ. Ποῖ ποῖ καλυφθεὶς ἐξαπέπτης τοῦ βίου;
γυνή. Ὦ ὢ πόθεν ποῖ τῶν πόνων ἰαλέμων.
χορ. Ἰαλέμων ὢ καὶ πάλιν ἰαλέμων.
γυνή, Ἆ ἆ λέλοιπα τὸν λύχνον τῆς ἡμέρας.
χορ. Ἅπαν θ᾽ ἅπαντα τοῦ βίου, τέφρα, κόνις,
ἅπαξ ἅπαντα τοῦ βίου σκιὰ μόνον.
γυνή. Οἱ οἱ προῆλθες ὦ ψιχάρπαξ ὦ τέκνον.

Ἀρκεῖ.

Ἀρκεῖ. τὸ λοιπὸν βαῖνε μὴ περαιτέρω. χορ.
ἤδη βλέπω γὰρ ἄγγελον ταχυδρόμον.
Δέδοικα δεινὸν μὴ πάλιν τί μοι φράσῃ. γυνή.
Οὐκ ὦ σεβαστή. γυν. πῶς γὰρ οἶδας; χορ. πῶς ἄρα, χορ.
φαιδρῷ προσώπῳ τὸν δρόμον διατρέχων.
Ὡς εἴθε χρυσὸν ἄγγελον Ζεῦ μοι πρόεις. γυνή.
Ἡ δεσπότις πέφυκε ποῦ τίς εἰπάτω. ἕτερος ἄγ.
Πάρεστιν, ἰδοὺ καὶ θέλεις εἴπερ βλέπε. χορ.
Πάγχρυσε φαίδρα μὴ πεθλιμμένη γίνου, ἄγγ.
κἀμοὶ βράβευε δῶρα τῶν ἀγγελμάτων.
Ἐξείπε μὴ χλεύαζε κομποῤῥημόνως. γυνή.
Ἂν μὴ νεμῇς πρώτιστα δῶρα τοῦ λόγου. ἄγγ.
Εἰπόντι δώσω καὶ πράχω συντόμως. γυνή.
Τέθνηκεν ἡ τάλαινα, γαλῆ τοῦ μόθου. ἄγγ.
Ἆ ἆ κροτήσω καὶ χαρήσομαι πλέον. γυνή.
Νικησάτω γὰρ ἡ χαρὰ τὴν ἀνίαν. ἄγγ.
Ὑφ' ἡδονῆς μέγιστον ὀρχοῦμαι πάνυ. γυνή.
Τὸ τοῦ μόθου πρότερον μάθωμεν φίλη, χορ.
καὶ πῶς τέθνηκε δυσμενὴς ἡ παμφάγος.
Ἐξειπάτω δὴ πᾶσαν ἀγγεληφόρος γυνή.
τὴν συγκρότησιν τῆς μάχης καὶ τὸν μῶλον
τῆς ἀγρίου καὶ κακῆς μυοκτόνου.
Ἡ δεσπότις λέλακε τὴν γλῶτταν κρότει. χορ.
Ἰδοὺ τὸν ἑρμῆν εὐτρεπίζω τοῦ λόγου, ἄγγ.
ὑμεῖς δ' ἑτοίμως ὦσιν οὖσιν ὀρθίοις,
ἐνωτίσασθε τῶν ἐφερμηνευμάτων.
ὡς γοῦν ὁ δεινὸς σωματοφθόρος μόθος

ἔσχηκεν

ἔσχηκεν ἀρχὴν προσβολῆς εὐκοσμίας,
καὶ πρῶτον μὲν πέπτωκεν ἐθνοσατράπης
ὁ ψιχολείχης, εἶτα ὁ κωληκοκλόπος,
ἔπειθ' ὁ παῖς τοῦ καλοῦ μου δεσπότου,
ἤλγυσεν οὗτος ὑπὲρ πάθει τὴν καρδίαν,
ἰδὼν τὸν υἱὸν τὸν φίλον τεθνηκότα.
καὶ τὴν ὑπ' αὐτὸν στρατιὰν προξενήσας,
ἐπῆλθεν ἀπηνῶς τῇ φθόρῳ καὶ παμφάγῳ,
καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἀτρόμως συνεπλάκη,
πλεῖστον δὲ καιρὸν ἀνθυπηγωνισμένων,
καὶ μηδενὸς φεύγοντος ἀλλ' ἑστηκότες,
ξύλον κατελθὸν τῆς ὑπερτάτης στέγης,
ἔτει παλαιῷ καὶ χρόνῳ τεθραυσμένον,
ἔπληξεν αὐτὴν ἐν μέσα μεταφρένων,
καὶ νεῦρα συντέθλακεν αὐτῆς αὐτίκα,
καὶ πρὸς βάθη πέπτωκεν ἀϊδωνέως.
καὶ τὴν πρὶν ἡμῶν δυσμενῆ κατακράτος,
ἄσπονδον, ἀμείλικτον, ἠγριωμένην,
ἔδειξεν ἄπνουν ἐκτάδην ἡπλωμένην.

ΧΟΡ. ζῴοις ἀλύπως, εὐθαλῶς, εὐκαρδίως,
ἐς λυκάβαντας μή πω πεπληρωμένους.
ἀνθ' ὧν παρῆλθες ἄγγελος ποθουμένων,
καὶ τὸν φόνον προύφηνας ἡμῖν τῆς φθόρου.
ἤδη γὰρ εἴδομεν πᾶν ποθούμενον τέλος,
εἰληφὸς ἄρτι καὶ καλῶς ἠνυσμένον.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΕΟ
ΜΥΟΜΑΧΙΑΣ.

ΕΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑ͂, ΠΟΛΕΙ ΤΗΣ
γερμανίας παρὰ Ιω. τοῦ φροβενίου.
ἔτει ἀπὸ τῆς θεογονίας
͵α. φ. κδ. μη-
νὶ γαμηλιῶνι.

BASILEAE APVD IOANNEM
FROBENIVM MENSE
FEBRVARIO.
AN. M. D. XXIIII.

Stude puer dum habes tempus ne temere perdas